٢٦٠٠
٠٩١٠
―――
٣٥١٠

٧٥٥

دخانی زاده الحاج احمد افندی
دعا شنه بر و رحمت ایچون دفن
کنده و سعید [illegible]
[illegible] ١٠
[illegible] ٣٢

755

I

تملكه الفقير الحقير الى رحمة ربه القدير
الحاج محمد مسعود بن محمد سعيد
باشا عفي ذنوبه

فهرست كتاب

الفصل

قال النبي عليه السلام من سئل عن التوحيد فهو جاهل ومن اجاب فهو مشرك ومن عرف فهو ملحد ومن لا يعرف فهو كافر صدق رسول الله

بسم الله الرحمن الرحيم

حمد مطلق اول جنابه اليقدر كه ماء مهين وطين مسنون
وآتش بردود وباد مخالف الحدودن انسان كامل ذو فنون
حكم نمون ايجاد ايدوب آيينهٔ جمالنى زوالا ولمغه قابل قلدى
يعنى اشبو عناصر قلبندن رأى كج رفع اولمغيله جلوهٔ صانعى كوستردى
بيت پردهٔ راى كج از قلب عناصر بكشاى تا در اينيه او جلوهٔ صانع بنماى
جل صباح جمال خزاين فلاح دفينه بينى وبو قفس سدسده
خمرت طينة آدم بيدى بشارت ايلدى رباعى للمصنف رحمه الله
حيف اوله بو نجه خزائن واركن سنده فين صاحبن يوز صوينى هر قيوده جر ايده سن
مار يولدن اير مدين تا بولسن مخزنكى سوق افلاس ايچره هر خوجه دن طر ايده سن
وانسان بديع فطرتى وطلسم خزائن حكمتى ان الله خلق آدم صورته
مكنونجه افعال واسماسندن بو قدر حصه دار وصفت
جمال وجلالندن شو مرتبه بهره ور ايلديكه اول عين متعال
جل عن نسبة التالى بالذات منظور اعين اولمغه غيرتندن
مرآت صورت انسان واسطه سيله عاشق وصادق وطالب

موافق

2

موفقلرى بو اوده عكس جمال مشاهده سينه قانع قلوب
بو صورتدن معنيه يول بولمق خيرين طوييوردى اما زنهار
صد زنهار صورتده قلب صورت برست اولمدن حذر ايده سن
كه كفته اند بيت زهى حيرتكداى طالب بصورت دورى از معنى
زهى حسرتكه اى تشنه بكف مجوئى از دريا مناجات قاضى الحاجات
الهى سن اول ذات بيچونسن كه بزوم حروف واصواتله اولن حمد
حادثمزدن مستغنى وظروف كلماتله قلنن ثنامزدن غنى سن
بس سن اول سنكه سن بلدك وجنابكه لايق ثنايى ينه سن قلدك
بيت للمصنف قديمى هيچ حدث قلسونمى تعريف
نه ممكن واجبى ايلرمى توصيف لاجرم بزم تعريفمزله تعيننددن معرا
وتوصيفمزله تميزدن مبرا بيت للمؤلف اكر هر كس بتعريفش بكوشد
نمى داند بتعليمش بپوشد همان بزم جناب قدسكدن اولان
تصور قياسمزه وحد حسله دركاهكه مساسمز مور ضعيفك
قعر جهدن مساحهٔ كردون اتمسى كبى دركه كفته اند بيت
از ما قياس ساحهٔ قدرتش بود چنانكه موى كند ساحهٔ كردون زهر جا
بس سن اول ذو الجلال سين كه ممالك ملاطفات جمالك بحر نده سياحته
كيم عزم ايتديكه بر قطره لطفكله ريان اولمدين ومسالك مؤاخذات
جلالك بر نده سياحته كيم جزم قيلديكه بر ذره قهركله عطشان
اولمدى ومع هذا دانهٔ جمالكله دام جلالكه اولشمق وحال وصالكه
ذلفك اغينه دوشمك نهايت سعادت بنى ادم وغايت خصلت
انسان مكرم اولور بيت لله در القائل

کوکل بر درده طوش اولدی دوآن استمز اصلا • عجب درد و شکی بر دامه خلاصین استمز اصلا
نحو اسیله ترنم اقصای امنیه و اصغای بغیه سی اولمغین تر بر بحرینی
کرانده کشتی عاشقان شراع شوق ایجمقدن خالی اولمشدر و نه بو تر
بی پایانده قافلهٔ جان قیان الم اتم غیلاندن صقندنکروق المشدر رباعی
قچن اوله بو ایکی فرقه ده بن لایق اولم • بو میسر اولور بعضنه یا ساتق اولم •
بکا بسدرکه اولم دزد بی نیکان خدا • سك اصحاب کبی تا قافله یه لاحق اولم •
وبعد هدایای صلاة بی غایات و تحایای سلام بی نهایات اول
حضرت رسول آخر الزمان امید عاصیان و ملاذ کنهکاران حبیب رحمن
محمد مصطفی صلی الله علیه وسلمك روضهٔ منورهٔ رشك
جنان و تربهٔ مطهرهٔ سعادت جهان سوینه اولسونکه سر خیل
زمرهٔ انبیا و مدار جیل فرقهٔ اصفیا و قطب پرکار جملهٔ اولیادر
کما قیل وکلهم من رسول الله ملتمس غرفا من البحر او رشفا من الدیم
فلا غرو حضرت آدم ابو البشر صفی صلی الله علیك وعلیه شرف اصطفایه
سن ابو الارواحله ارمش و جناب نوح نجی صلی الله علیك وعلیه
زورق نجاته سنوکله کرمشدر بیت لمؤلفه رحمه الله
حیف اوله سوزن سنڭ جاهللره • بو سزادر سویلنور کاملره •
اکرچه حضرت نوحك علیه السلام تنور تبورندن رب لا تذر علی الارض
من الکافرین دیارا مستدعاسیله طغیان ماء طوفان بلا ظهور
ایدوب جملهٔ هلکت قومنه باعث اولدی اما حبیب اکرم نبی محترم
صلی الله علیه وسلمك شول معدن ایمان و مخزن عرفان اب حیوان
و کان رحمت رحمان اولان دهان شفقت تبیانلرندن فوران ایدن

اللهم

اللهم اهد قومی فانهم لا یعلمون دعاسیله مرده دللرك حیاتی و جمله
عالمك رحمتنی موروث اولدی فشتان ما بین الاحیاء والاماتة و
اکر سفینهٔ نوحله علیه السلام ذکور و اناثدن بضع و سبعین نفوس
مؤمنه خلاص بولدی ایسه حبیب اکرمك صلی الله علیه وسلمك مثل
خیار امتی کمثل سفینهٔ نوح من دنی منهم نجی ومن نای عنهم هلك
حدیث شریف مفهومی بودرکه خیار امتك هر فردی واسطه سیله
طوفان کفر و معاصیدن نفوس بی پایان اهل ایمان اولوب ساحل
نجاته ایاق بصدیلر و حضرت هودك قومی عاده ریح صرصرکه ما تذر من شیء
اتت علیه الا جعلته کالرمیم حالتن ویردی رسول اکرمك صلی الله علیه
وسلم انذاراتندن بر نفخه باد اصغر ایدی و صالح پیمبر خذمتلرینك
قومی ثموده واقع اولان صیحه که فکانوا کهشیم المحتظر صورتن
کوستردی حضرتك صلی الله علیه وسلم هیبة هولناك زجاکندن
بر قطعه ایدیکه حوالیسنده اولان کفار خاکسارك بر ایلق یوزدك
سینهٔ پرکینه لرینه خوف و رعب دوشوب ملوکینك زهره لری
چاك اولدی و حضرت خلیل جلیل عالی جنابه لطفهٔ حبیب لبیب صلب
شریفلرندن اولمق واسطه سیله نار نمرود علیل برد و سلام اولمق بعید
اولمیه که بو حضرت حبیب اکرم نعم المآب سعادتله دار دنیایه
کلدکلری لیلهٔ مبارکده شرق و غربده نار مجوسی طول زمان اشتعال الله
شهرت بولوب قطعا منطفی اولمامشکن هنوز شبنم ارهاصاتلری
ایله بر مرتبه خمود بولدیکه عبده سی اولن رجال موقدندن بر فرده اشتعاله
مجال محال اولوب و کانون تعبدلری کمال التهابدن ایکن کلی تنزل بولوب

من بعد انتشار شهرندن قالدی واول قوم معکوس منکوس اولوب
بطلانده حالین بولدی حضرت موسای کلیمک صلی الله علی نبینا
وعلیه عصای نوراسا ارندن ثعبان اولوب آلات واسباب سحره
بالکلیه ابتلاع ایتمکیله سحرلرین ابطال ایدوب بالضروره آمنا
برب موسی وهرون اعترافی مضیقنده الجا ایتمسی غریب کورلمیه
که حضرت سیدنا صلی الله علیه وسلم اقارب اجانبدن نیجه
ثعبان صفت بزهرآفتلری ستم کفره دهانلرندن جریان ومکر
انکار درونلرنده غلیان ایدرکن حقاق نبوتدن تریاق رسالته
هر برین انسان سلیم الجنان ایدوب صدر شریفلرنده نور ایمان
تابنده اولدی بالاختیار لا بالکره والاجبار ربنا آمنا بما انزلت
واتبعنا الرسول فاکتبنا مع الشاهدین نداسیله کویان اولدیلر
ومن بعد لعاب حکمتلری نیجه مسموم مصابه وملسوع نی
حسابه دوای شفا اولوب بونجه اعین عمای شقاوه کحل جلا چکدیلر
صلی الله علیه وعلیهم وبو قدر مشاهر انبیاده صلی الله علی
نبینا وعلیهم اجمعین احوال بو منوال اوزره اولدیسه باقی انبیاء
ذوالاحترامک صلی الله علیهم احوالنده بوکا قیاس ایله والله اعلم بحقایق
الامور در محامد پادشاه اسلام ظل الله علی الانام حامل القنا م
لذم اللئام کاسر الاصنام ناصب الاعلام صاحب الجیوش فی البر و
العلم الساعی فی نظام العالم السلطان ابن السلطان زبدة سلاطین
العثمان وعمدة خواقین اهل ایمان الا وهو سلطان محمد خان ابن
سلطان مرادخان ابن سلطان سلیم خان ابن سلطان سلیمان

خان

خان علیهم الرحمة والرضوان ایده الله دولته بالعدل والاحسان
وایده باتباع احکام القرآن واقتفاء رسول آخر الزمان واقتداء
طریقة اولیاء الله فی السر والاعلان اللهم اجعل فی عمره
بالعدل برکة وفی فکره الصایب لنظام العالم حرکة واجعل قرینه
الاخیار وجنبه عن صحبة الاشرار اللهم اجعل جنده مظفرا
ومنصورا ولواء الاسلام منصورا ومنشورا واجعل من تحته
بالفتح والظفر مسرورا وخرب الاعداء خاسرا ومقهورا اللهم
اللهم اجعل رایه سدیدا وغضبه علی المخالفین شدیدا وقلبه
والطافه لارباب العلم واصحاب الصلاح مزیدا ومدیدا وابقه
فی عز السلطنة سعیدا وحمیدا وصلی الله علی سیدنا محمد واله
وصحبه اجمعین چونکه اول سلطان عالی جناب نعم المآب خیمهٔ
سلطنت آسمان قبابه سعادتله دخول وخیمهٔ تیغ نتاب طنابه
غزتله نزول واول شاهین قدسی شکار آشیان قدیم عنقا
مداره دولتله وصول بیوردیلر سنه ثلاث والف تاریخله
میموننده

در بیان مثنوی رحمه الله لقائله

قدسیا دیدی لی خدای جمیل • قبل انک قدربنی اجل جلیل
ربع مسکونه مالک و والی • خسروان جهانه عالیجناب
بنده اولسون قوسی یابنده • قدتنی دال ایدوب جنابنده
جانه منت بلوب اطاعتنی • کورلر غبطیله خدمتنی
هم مسخر اولوب اکا اعدا • دیدیلر جمله طاعة سمعا
آسب دولتده خوش سوار اولسون • فتح نصرتده کامکار اولسون

پس جناحین آچوب لواء الحمد زیر پرنده اوله عالم بنده
کوس رعد اوله سیف چون برق سیل خون ایله اوله اعدا غرق
خنجری جرجنان ایده هردم سینهٔ داغنه اولوب محرم دوته
دستنده قوسنی بالا اوله اعدایه تیر سهم بلا نیزه سنی
اژدها کبی جیعان مغز اعدا خوننه عطشان صوب جقدن کله
انك مددی سر احمددن اوله هم سندی خضر الیاس اولوب
عناننده یادحق اوله لساننده رهنما اوله حضرت قرآن
حکمنه باش اکه اولوب فرمان **قصیدهٔ فی بشارة اسم محمد**
اولدی اندیشه سی نظام دین • عدل وداد غزمت ایده همین
مطلع میم محمددن کورندی افتاب • نوریله طولدی جهان معماره یوزدوتدی خراب
میم وحا دال الشد اولدی چار ارکان دین • سد اسلامه حکم نافذ دولت شد شباب
پای اسلام جو تاج ایدندکه باشه شهریار • قوی دولت پاینه باشن همین مثل تراب
عین عدل عالی واستندن آیرمه سرورا • تا الم اولمقله طویه فرحت نقاب
عدل الله قورب دلکرده قو عطشادی • طاغ صحراده کورینن عینه اولمشدی شراب
عدله میلکدن اقر هر برده شلهم شمدی اما • ساقی دادك صوادی استمز هیچ کسه آب
چکر یدن عالمده شاهین عدلکدن جرس • اوتمز اولدی طاغ باغ ایچره بودم بد غراب
کردعا محرابنه شمسی الکقالدر همین • تا اجابتلر ایروب اوله دعا مستجاب
نثر فی هذا الدعا الهی چونکه پادشاه همن حضرت سلطان محمد
خان ایده الله تعالی بالعدل والاحسان وحفظه من فتنة اخر الزمان
محبوب قلوب سنیان وامید فواد زمرهٔ مؤمنان وبختنی تابنده
وتختنی پاینده قلوب کلامنی نافذ وخصومنی عاجز طوتب

نصرت

نصرت شعاری غیرت دثاری علم دین مداری شجاعت قراری
سخاوت پرده داری وسیاست دست میموننده طاغیانك
مهاری اولمقدن خالی اولمیه الهی سن اول سلطان نوجوانی عین
عنایتکله ملحوظ وکاف کفایتکده محفوظ طوتب اولیا
قوللرك قلوبنده محبوب وسراپردهٔ سرلرنده مصحوب قلدق
صکره اول قوللکده اشبو زمره دن محسوب ایله امین یا عالم
الغیوب ویا کاشف الکروب الهی ارواح قدسی همراهی واسم
اعظمك پناهی اولب افکار فاسده شول مهبط انوار ومقر
اسرار اولن قلبه یول بولمسون ووساوس شیطانیه اول
حرم محترمه کیرمسون واهویهٔ دنیاویه اول روضهٔ دن اسمسون
الهی سن شاه ساده دلی کید کائدیندن صقله ومکر ماکرینی
بکله صورت حقده باطله ترغیب ایدنلری اکا بلدر و حالنه
کوره اکا کوشمال ایتدر بکیله بنی نوعین انك کوللرنصحله
اخیار قوللرکی یاقلشدر غرض فاسدله دخول مراد ایدنلری
اندن ایراقلشدر **بیت** جهانی طولدوب اوازعدلی
ظلم زاغینی السون باز عدلی الهی اول پادشاه قطب
دورانك وزرای روشن رایلری آصف صفات صدیق
سمات عمر هیئات عثمان حالات حیدر کرامات اولب
نظام عالمده هر بری بلا رتبه ذکا همت اولب اجرای نظام
عالمده شریعت غراده وایرای تنور سلطنت والاده یك
وبك جهت نه علت ونی ضنت استانهٔ اسلام پناهه

جانلهٔ خدمتنده ساعی وقوانین آل عثمان مرعی طوتندقصکره
روزجزاده حضرت رسالت پناه صلی الله علیه وسلم لوای سعادت
دستکاهلری تحتنده جای امان وکرسی احساننده اولهلر خصوصا
اول دستور اعظم خالص فؤاد وزارت پرنور افخم صافی
اعتقاد جنابلری که ضعفای امته شفیق وفقرای ملته نعم الرفیق
اولب امور سلطنته رونق ویرمشدر پادشاه عالم پناهه
خیردعا لر ایتدرمهده درلر وهو المسمی **در مدح پاشا**
اوصله تعالی فی الدارین الی ما یشاء • وخصوصا اول جناب
حضرت بانی سور شریعت وامین خزاین علوم امت اعنی حضرت
شیخ الاسلام مغیث الانام مربی العلما محب الصلحا معین الفقراء
ابی یوسف الثانی فی کمالاته و کمالاته **بیت** کفی فخر السلطان وجود مثله فی البین
نقی ذخر الارکان سداین وصفه فی الزین • قواه الله تعالی فی احیاء
الدین المتین وصلی الله علی سیدنا محمد واله وصحبه اجمعین **سبب**
تالیف کتاب بودر که تحنکم اشبو حقیر کثیر التقصیر
عفاه ربه المنان الکبیر احمد ابو الثنا ابن محمد ابی البرکات
حفظهما الله عن النار القطیعة والدرکات الزیلی ثم کستیوانیسی
الملقب شیخ شمس الدین احقر ذرات اقدم ذوی الیقین بحمد
الله علوم دینیه دن مقدار بهره ور ومعارفدن برشمه حصه دار
اولدم متصنف حضرت کلام مجید اولان سورة الکهف بتوفیق
الله وعونه هربار فی اللیل والنهار قراءتی تمکن میسر اولدقجه
انده اولان قصص اربعه که اولاسی قصه اصحاب جنت وثانیسی

قصه

قصه اصحاب کهف وثالثه سی قصه خضر وموسی علیهما السلام
ورابعه سی قصه ذو القرنین در اشبو حقیر اعجب قصص واغرب
حصص بولب هر برندن انواع عبر واصناف اسرار مضمر بولین
الوب خصوصا قصه خضر وموسی علی نبینا وعلیهما السلام
که بونده عظات لی غایات واشارات پربشارات وانذارات
زاجرات واسرار مضمرات فهم ایتدکدن غیری فقرادن ارباب سلوکه
سند ومخالفتندن اصحاب شکوکه زجر ورد مشاهد اتمکین
خاطر غاتردن یکره دیکه اشبو قصص اربعه نک آیات دیرایه مقاطرلری
اصداقندن در عبرین وکلمات براری اثار معادنی جواهرندن ذی قیم
جواهر زواهرین نظم ایدوب اخوان دینه هدیه ویرم ونقد
خاطردن خلاون یقینه ماحضر صفره سررم پس بو خاطره براردت
مبرمه تعلق تمکین برزمان علوم الهیه ونقلیه دن وسائر نظم
نثردن تألیفاته ونقل تفسیره اشتغال الله بومرام تاخیر اولمشدی
فحالا ثالث والف تاریخنده سنتم بضع وسبعین ایروب
قوا ضعف وادب اشبو **بیت حقیر کر بودر رحمه الله لقائله**
کوه سردم چونکه آق بیراغیله چند مشیب قونلدین کورد قوی منهزم اولدی عجایبی
حسب حالم اولدقده اشبو منویه ارادت قویه تعلق فهم اولنوب
وبو ضعفله شروع داعیسی ظهور ایدیجک یاران صفا واخوان
وفا منظوم کتابلر یکوز بسیاردر فاما بو کتاب مقفا ومسجع
ومصنع ومرصع هیلک دیو التماس تمکین **ما لا یدرک کله لا**
یترک کله مضمونجه باری قصه خضر • وموسی علیهما السلام

عاجزانه بیانه کلسون وعلی وفق الالتماس وجود بولسون دیو تاریخ
مرقومده باذنه وتوفیقه لا حول ولا قوة الا بالله اسعد اوانده شروع
اولنوب برتج اجرام مهمان غیبی کبی صحیفهٔ بیاضنده مرتسم وساحهٔ امتیازه
مرتقسم اولدقده اتفاقا مرحوم ومغفور سلطان مراد خان طاب
مثواه فی الجنان اشبو خاکدان دار غروردن ساحهٔ سرای سرور وجنت
ونعیم روحانیله رحلت بیوروب حضرت سلطان محمد خان ابقی الله
عمره ودولته بالعدل والاحسان الی مدد کونمان واحقاب کدوران جانالرینك
تاریخ مسعود کوننده ساعت فیروزده سعادتله تخت سیادت بخته
جلوس همایونلری استماع اولندقده راحله رحمتله وقادمه عزت
وقدرتیله دعالر اولندقده مصرع بیت بحمد الله ایروب مژده جهانه
همای قدسی قوندی آشیانه • زمینه فر برینك صداسی شوکتی
ویردیکه درونم صفاسی بیتی انشا ایدوب . اب واجداد عظام وعالم
نظاملری اولان سابقه همان یاده کلوب مرحوم ومغفور له سلطان
سلیمان خان ومغفور له سلطان سلیم خان ومأجور ومغفور عنه
سلطان مراد خان دورانلرنده هر برینك ساحهٔ حرمت مدارلرینه
تصانیفله خدمتلر ایدوب الطاف خسروانه واعطاف سلطانیه
مظهر اولوب ظل حمایتلرنده بحمد الله ومنه خوشحال وسلیم البال
خدمت دعالرنده خلوتده وجلوتده عکوف اوزره ایدوك ••
اللهم ارحم وتجاوز عنهم مما وقع من فرطاتهم آمین پس
واجب اولدیکه اشبو یکرمی برنجی نو کتابم که نقد خاطر مستمندم
حقیرانه ساحهٔ سامیه لرینه هدیه وتحفه اولوب اولسیله شمائل

ونوجوان اسم حمائل کرم شاملرندن بو تحفهٔ حقیرهٔ قبول
قابللریله شایستهٔ قبوللرنده قلوب نظرهٔ خطیرلری شرفیله
مشرف اولوب ذره ایکن برکت نظر عالیلریله خورشید وار شهرهٔ
آفاق اوله آمین انه بالاجابة سبحان الله والحمد لله ولا
اله الا الله والله اکبر ولا حول ولا قوة الا بالله العلی العظیم
انه هو البر الرحیم تمهید مثوی وتشیید مخوی وقتا که
حضرت خلاق کیف داین ومدبر امور مما فی البین جل عن النقص والشین
قباب آسمان مصابیح نیرانله مصفا ومزین وتراب زمین انواع
نعمله مهیا ومسکن قیلدی بر مقتضای حکمت ووفق ارادت
انسان نام پروام وسهام بلادن ذو سهام مهمان غریبین و
جریدهٔ جهسنده ونبلوناهم بالحسنات والسیئات
عنوانله معنون عبد کئیبین وحملها الانسان بارکرانیله
منحنی آدم نحیفین وخلق الانسان ضعیفا امضاسیله
ممضی بندهٔ ضعیفی اتجعل فیها من یفسد فیها ویسفك الدماء
تیر طعنه سنه نشان اولمغیله سینه سی رخنه لنمش مردکشفین
اشبو دار الابتلایه انزال ایتدکدن صکره انبیای ذو الاحترام
علیهم الصلاة والسلام وساطتیله عامهٔ عباده امر ونهی ایله
تکلیف بیوروب مطیع ومنقادنه انواع مثوبات وعده سیله
تلطیف اولنوب وعصاة متمردینه انصاف وعقوبات وعیدیله
تخویف وارد اولدقده سیماهم فی وجوههم من اثر السجود
عنوانیجه یعرف المجرمون بسیماهم مصداقنجه زمرهٔ ایمان ارباب

درجات فرقهٔ کفران اصحاب درکات کل گلخن کبی ممتاز اولب
خار وسوس وتفاح فا بیازاس کلی امتیاز بولدقده حضرت محجوب
بیچون اولوب دمعزاغ الظنون وذات مبرّا عن احاطة القلب والعیون
مقتضای جمال الانجلا وظهور اقتضای برق غیرت **بیت**
مرا نظارهٔ محمل زروی سلمی بردارد • چه باشد برق استغنای ندانش محملها
فحواسنجه احراق حجب وستور اولمغین میدان عشقده لاورلرینه ومردان
شوق سرورلرینه **بیت** تو بدین چشم کجا چهرهٔ معنی بینی •
چشم صورت دکر وچشم معانی دکرست • مضمونجه جان کوزینه جمال
عرض ایتمك اراده ایتمکین کتب سماویه ومرسلات الهیه فحواسنده
بر بر مسابقه آیاتن **والسابقون السابقون اولئك المقربون و**
وسارعون وسابقون وففروا الی الله وایای فارهبون وامثالها
انزال ایدوب **واذّن فی الناس بالحج یأتوك رجالا** حکمنجه کعبهٔ
سفرینه اعلان اولبطریقنده باشجانه قیان وریه طلبنده احرام افنا
کیوب وارین قوین سابقلرك جلهٔ سی جمال اولب وهر سبقنده کوره
واصل نوال براجلال اولمسنه اسارت موجب بشارت وارد اولدقده
اشبو اخبار سماعی سکان عرش عظمی زلزلیه وقطان سموات وکرسی
غلغلیه وعدان زمینی ولولیه صالدی پس اشارتدن بوکلی بشارت
شم ایدن عرفای عالی جناب واهمالنده وخامت عاقبت اولدوغین
الکلین اولو الالباب بو خطاب مستطابك کوشندن لی هوش وبو
مهیای الفاظك بو ییندن سرخوش اولب سینهٔ لی کینه لری محبت
اغیاردن بوش اولمغیله هر بری **رباعی** ای بهزار جان دودلم صرف هوای کوی تو •

کسور

کسور دل بچارحد وقف رضای بوی تو • رشتهٔ جان بروی کشم هر مژه سوزنی کنم
دیك بدوزم ازجهان بهر لقای روی تو • مفهومنجه سینه کویان نعره
زنان شوریله جوش وخروشه کلدیلرکه سو رجلر پیل سرخوش وسرجلر
شاهین شکار اغوش اولب هماندم عرصهٔ عالمده کعبهٔ حقیقته
ایرشمك عزیمتنده فنا احرامین بردوش ایدوب صدای لبیکی عرش
علا یه اولشدردیلر وجان ناتوانی قربان مفلسان بلوب تن نی فرمانی
ما تیسر من الهدی دیوب بوله کردیلر **رباعی لمؤلفه رحمه الله**
زمزمه صالدی قباب اسمانه لبیك • دمدمه وبردی کینی کرسیانه لبیك •
اهل غفلت بو صدادن نقطهٔ کوش ایتدی • غلغله ویردی مشکن سالك جهانه لبیك •
وبو اسلوب اوزره هر کوشه دن قوافل بی شمار **فاثرن به نقعا**
فحواسنجه اثار غبار ایدوب توزلر قوبردیلر **رباعی لمصنفه**
دولت اولنباشوك کر اولعرصده سابعد اولدی • باری اولنقلره شوقیله لاحقدی اوله
سك اصحاب کبی ارجه کیده قافله نوك • توزنی چشمنه چکلکه لایقدی اوله
پس دبدبدم قوافل عاشقان وررواحل صادقان بر برینه یول
ویرموب بر همتله سابقه ایدرلرکن اول زمان اردیکه حضرت رب
العباد جل عن الضد والانداد بنی اسرائیلدن حضرت موسی بن عمران علیه
وعلی نبینا الصلوة والسلام الله اعلم **حیث یجعل رسالته** حکمنجه
خلعت نبوته سزا وامامت رسالته اولی قربت کلیمیته دوا بیورب
ولقد آتینا موسی وهرون الفرقان وضیاء وذکرا للمؤمنین
مضمون منیفنجه اوصاف ثلثهٔ مشتمل تورات کبی الواح زبرجده
یازلمش کتابی دفعهٔ واحده کندویه انزال تمکیله مشرف قلوب جناب

نعم المأبلری ذخیره‌ز اهتمام تأمله احکام تواتی اجراده قیام مالا
کلامم کوستر ب بازار شریعت رغبت امتثاله کرمیتدن و کار ملت بو صفا
ایله امینده اولبکاه بکاه جنابلری طور نحوتده حضرت رب الانام ایله ما شاء
الله کلامم مبین احوال الخواص وعوام اداره اولمقله صدر شریفی منشرح و فؤاد
منیفلری منفسح اولورکی لکن خاطر بو رمقاطرلرنده اثره سنده بو خاطره دائره
اولردیکه آیا اشبو طورک کلامم سرافرازی و بو طورک مرد صاحب رازممتازی
همین بنمیم بوقسه بو کوشه ده بندن غیری کوشه کیر و بو مقام همام ابجم ناز
نیازده برعبد دلیر وارمی اوله دیو سرغبطله تفکر قلوب تمنی ایدرلردیکه
اشبو بازارکاهک عطار فریدی و بو خانقاهک مرید وحیدی انجق کندم اوله
رباعی لمؤلفه رحمه الله تعالی بولکرکونلسه معشوق عشاق صفا •
عشق کتابنده بودر مسئلهٔ مغتبرها • هر نیجه وار ایسه معشوقنه و برسوده عاشق •
بو نیجه‌له بولسه قیمتن ارباب وفا • و عشاق وفاق مابیننده بو مسائل متفق
علیهادر والمثله مجیبدر قلیل کثیر صغیر چکلنلر بو کلمه ده مطرد و غیر مختلفدر
والعشق نار تحرق ما سوی المحبوب ترکیبن اعرابا ایدنلر مبتدای خبرهم امتدر
هنیئا لهم مشاطه عروس کلام رباط دنیا بو العجب کارخانه‌در کرصاحب
حضرت رب العالمین مخلوقندن هر بر فردک استعدادنه کوره هر برینه بر کونه
تجلی و هر برینه حکمتله بر کارده تسلی و برمشدر بناء علی ذلک هر کس مرتبه سنده
زعم ایدرکه صاحب کارخانه‌نک بازاری همین کندو یله اوله و مقتضی
حکمت ده بودرکه لکن پرده مرتفع اولدقده کمال معامله کلکله اولدیغی معلوم
اولور رباعی لمؤلفه الفقیر کداو شه غنی مفلس مریض تندرست یکسان •
اولیدر هر بری بر شی یله معمور ایسک اذعان • ولکن قهر هستندن ایرسه ذره جه نفحه •

ایدر

9

ایدر بر مدت مجموعک قلوبن غمله ویران نته کیم بو حکایت روایت
اولنورکه برکون حضرت امهات المؤمنین جمله ازواج نبی صلی الله علیه
وعلیهن واله وصحبه ماه کوکب بر یره جمع اولب هر بری حضرتک
صلی الله علیه وسلم کندولرله مجتبی حالندن افشا و کرم خاصنده
انشا قیلوب مباهات ایدرلردی پس هر بری بونی اظهار ایلدیکه اول
سلطانک صلی الله علیه وسلم کمال محبت رازی همان انکله اوله چونکه
جمله سندن اشبو دعاوی مختلفه‌نی کواه موجب الاشتباه و بو دعاوی
نی شهود قابل الجحود ظهور ایدجک لاجرم دیدیلرکه اشبو جمله مزدن
واقعه اولان دعاوی اثبات افسانه مباهات اشکاره بمعنی کلماتدر
پس صواب بودرکه بو کشفوک مشکلن بالذات حضرتندن استفتا
و بو عقده‌نک حلن جنابندن استقصا ایدوز تاکه خورشید مرام
غمام اوهامدن منجلی اولب حجرات دلها پرضیا اولمغله روی مقصود
روشن اولب متسلی اوله وز پس بو غرضله جمله سی مجلس سلطانه وارب
جنابلری شمع جمع اولدقده وجمع الشمس والقمر حالتی ظهور ایدیجک
دیدیلرکه ای کاشف همه مشکل وی حلال عقدهٔ طلسم اب وکل ارامزده
مسئلهٔ مشکله مز اولمغین میزاب زبانکدن جاری اولان اب حیاته
عطشان اشبو زمرهٔ جواری جواب صوابکله ریان اولمغه کلدوک
دیو تقریر مسئله معلوم و تصویر مشکله قلدقلرندن صوره مسئله
ولمانی هر مسائل مفهوم اولدی لکن بو مجلسده قطعی جواب خلاف
رای اولو الالباب و تفرقهٔ قلوب ازواج ذات الاحتساب و انفتاح باب
فتنه واجبهٔ الاحتجاب اولدیغی نور نبوتله معلوم جنابلری اولیجق

مقتضای حکمتله عامل بیورد یلرکه **وامرت بمدارات الناس**
فرمانله معامل اولب بو عقدنک حلی فرداده قلسون وایرته کلن جواب
صواب السون دیو وعدهٔ کریمه بیورد قلرندن هر بری **عدة الرسول**
دین دیو اول زوجهٔ طاهرات هجرت محل عبادتلری عزیمتنه داغلدیلر
چونکه قصه بوکه منجر اولدی همان دم حضرت خاتم الانبیا صلی
الله علیه وسلم اشبو خیرات النساء عده نجه خاتملر تدارک ایدوب
واول کون سعادتله هر برینک حجرهٔ خاصه سنه وارب هر برینه سرّیله خاتم
ویروب سکا خاتم ویردکمی غیریلره دیمه دیو ایصا بیوردقدن صکره ارته
اولدقده **ان العهد کان مسئولا** دیو طلب جواب صواب قلدقلرنده اول
میزاب زلال حکمت اولان زبان بیانلرندن بو کلام حکمت اولان آمیز وسخن
مصلحت انگیز صدور ایتدیکه دونکه کون هر قنقکزه سرّیله خاتم ویردم
ایسه انوکله اوزکه محبتم ویردم بو حالتم وار دردیجک ازواج طاهراتک
هر برنده آثار مسرت وانوار بهجت ظهور ایدوب هر بری اختصاص محبت
فهم اتمکله جمله مستسلیه اولدیلر صد هزار ساباش وافرین اول سلطان
دین ودنیانک کیاست کیمیا کارلرینه اکسیر فراست وصنعت نبوتله
هر برینک زنگار حوصله سن برپاس اولان قلبلرینی بر جوهر نفسله
زر خالص قلوب سلیمان وار بر رخا تمله جمله سین اسیر ایدوب وصحایف
دلارین مضمون مجتله امضا بیوروب جمیع مراملرینی شهود مرضا ایله
مهرلدی صلی الله علیه وسلم وعلی آله واصحابه ومتبعیه اجمعین آمین آمین
مطایبهٔ عروس کلام وبو دخی معلوم اولکه عاشق معشوقه نجه کنوکر
معشوقه دخی عاشق صادقی **ان سعدا الغیور وانا اغیر منه**

والله

والله اغیر منا مضمونی مقتضی مع زیاده کونیلرندکم **حکایت**
اولنور مجنون شیدا اعنی عاشق لیلا عشقن نهایته وصدقن غایته
ایرکوروب خرمن کار بارین آتش عشقنده احراق وخرائن ناموس عارین
سیل محبتده اغراق ایدوب ومحصول عمرین صرصر هوایه صاوروب
بو جمله دن حاصل جنهٔ مجتبا اولمغیله مباهات ایدوب **رباعی**
خار خاشاک ویروب لعل بدخشان الدم • فی المثل ویردم جمادی یرینه جان الدم •
بو صفا سینه مجمر محنتدیاقوب • دردله شویله یرینه طلوع خوش کام الدم •
بو اشناده محبوبنک بباسی ویلا کوبان سینه کوبان خانمانم خراب و
دوده مانم ییباب اولدی دیو اصحاب دیری موم وقربانله سیر وارباب طبی
زرهمیانله سیراب اندردیکه بو درده برچاره بولمه ومجنون جنون عشقندن آیله
بیت لمؤلفه رحم الله لقائله خار خاشاک ایله هیچ سد اولمی سیل عظیم •
بلی یا بیشه ایله صید اندهمی مرد سلیم • چونکه ابواب دیرین واصحاب طبدن
بوی شفا شمّ اتمدی لاجرم خاطرینه بو کلدیکه شهریاران جهان
وسلاطین زمان ظل رحمن وعتبه لری حرز امان درآیا انلرده درمان
اولمی دیو زماننده اولان پادشاهک ساحهٔ سرور انجامنه یول بولوب
لقای همایوننک بوی وفا فهم ایدوب حضورنده عرض بلوی وبث
شکوی قلوب دیدیکه ای شاه همایون پادشاه ذکا طلعت اشبو کدانک
باشنه بوکونه فلکت وهلکت کلمشدرکه حاصل عمرم براو علم جوی عشقله
مجنون ومفتون اولمشدر اشبو کرداب حیرتدن ساحهٔ راحته ارمک
خصوصنده آستانهٔ سعادتکدن غیری ملاذم یوقدر دیو اعلام حال
ایدکده اول خسرو دلنواز وغریبزچاره ساز ک تنور مرحمتی خروش ودیگ

شفقتی جوشه کلوب همانده سمند فکرته سوار اولب اقلیم دلده شیب
فراز سیر ایدرک نهایت راهی اشبو اصحراده بوادیه ایردیکه اشبو
مجنون بریه نشین ومرد بیابان بین تاب افتاب ایله پژمرده وغبار
بریدن فسرده اولمش برالای بنات اعراب مانند غراب بچنده لیلای
حسن جماله روز روشن کبی انلردن ممتاز کوروب وجمله واریتی انوك
یولنده و یروب شیداسی اولمشدر اکرشویله که بزم حرمزده محترم
اولان جواری حوراصفتلرکه افتاب اسمان رخسار جنان مثابه‌لرینه
قرغون مشتریدر و یللرده برکره عینمه طوش اوله‌لر بو ساحه سرایمه
اتمده سرکردان وسرسریدر اکر بو مجنون اسیر جنون انلری کوریدی
شاید دانهٔ خاللری سببیله برینك دام ذلفنه اسیر اولیدی ومادمکه
عشق لیلادن بیزار اولبقور تلیدی دیو خاطره برله سرای سرورلرینه
وارب ماشطهٔ دختران اختر بیکرانه شویله تنبیه بیوردیلرکه
کنیزان حوراوزانك حسن جمال وغنجهٔ دلالده ممتازلرینی انواع زینتله
تزیین واوصاف حلل رنکارنکیله تلوین ایدوب صحن سرایك کنار حوضنه
احضار قیلوب ایکی طرف صف باغلیوب طورلرکه برمرد بیابانی کتورسم
کرك اندن احتجاب اتمیوب عرض جمال ایده‌لرکه بوندن برمرادم وار دیو
فرمان احسان فشانلری وارد اولدقده ماشطهٔ شاطره مأموره
اولدیغی اوره شد ازار و تشمیر اذیال کار قلوب امر الباس حللده اهتمام
و خصوص زینتده جد تام ایدوب کافوری شمامه و مسك وشمه‌لرله
کنار حوضه بر وفق مأمور اول سورانلری ممر شاهده دوزدی
پس بو اثناده اول خسرو دلنواز وشاه چاره ساز مجنون جانبازك
دست

دست همایونیله الن طوتب سرای سروره ادخال بیوردقلرندن ناکاه
چشم مجنون مفتون اشبو اوضاع مله موصوفه حورا صفتلر صفنه
طوش اولدیغی هماندم سر غیرتن اشاغه صالوب قل للمؤمنین یغضوا
من ابصارهم فحواسین ازبر اوقدی پس شاه چاره ساز وطبیب دلنواز
محبوبنك بو وضعین حیا وخوفه حمل بیوروب کوش مجنونه آهسته دیوب
بونلره نظر ایله که بو ترتیب هب سنوکیچوندر هر قنقسن بکنورسك سکا
ویرم وانوکله کلی مرادی ایرکورم دیو وعد احسان بیوردقلرنده مجنون
اکاه برانتباه بو حرفك کوشندن پرشور و بو نکته‌نك نیشندن زخم نور
اولب دیدیکه ای شاه نی نفاق غیرت عشق لیلا اردمده سل سیف ایدوب
تیغ قهرین عریان طوتریکن بنم نه حدم وارکه اندن غیره جزئی التفات ایدوب
بقم یعنی غیر عیدرکه نام میمونم سعادتله دفتر عشاقده ثبت اولمشکن
هر زاغ زغنه التفات جرمیله اولجریدهٔ سعادتدن حقم و نیم همای
همتم زنجیرکش هوای لیلا اولمغیله اوج عظمتده ایکن هر سرچه ودجاجه
مثال حضیض مزابلده جثه سوداسیله او رمجك اغنه طولشم و بو
خساستله اوغرندن دوشم بیت المصنفه بو درتورات عشق ایچنده مسدود
که عاشق غیره باقسه اوله مردود   چونکه مجنون ذو جنونك حرم محترم خداوندکار
غیرت مدارده اولان مرغوبه‌لرینه کم نظری و محل استناده طعن آمیز عدم
التفاتله آزاری شهریار نازك طبع سرفرازه خوش کلمیوب احوال لیلایه
طعنه اغاز قیلوب بیوردیلرکه ای مجنون اسیر جنون معذور طوتکه
اولا سنك معشوقك برسیاه چهره وملاحتدن بی بهره ثانیا بدن ناخوشی
آروق و یا برهنه کمرن دن طبانی یاروق ثالثا عبا پوش وهیئتی ناخوش

طول عمرده صحرا یوو حمل حطبدن عقله بدبو یدرچون بواوصاف
انده حاصل هما نا که دیرسن **فی جیدها حبل من مسد** شاننده
نازلدر پس او بو حال ایله اشبو جاری حورا مثاللرم ابریق وادرر
کم خذمتکار اولمغه سزاور و اکورلر ایکن هنوز انلردن ترجیح
تصریح ایدوب شمشیر عشقدن خوف وادسته دوشدکندن غیری
خال ملاحتلرینه حبة السودا وکیسوی مشك آسالرینه تار عنکبوت
دیو طعن تعریض قلورسن دیدی **چونکه** مجنون ذوفنونك معشوقهٔ
فائقه سنه غرور سلطنتا ایله بو مقوله طاش اتدی همان بو اخبار
خنجر وار عاشقك استخواننه [یتدی] پس زنجیر جنون حرکته وخروشه
وسیل دیوان که تموج وجوشه کلوب سلطانله ساثر انسان یکسان اولوب
دهان حمیتین آچدی وغار غیرتندن ثعبان همت شررلرین صاچدی
ودیدیکه ای غرور سلطنتا ایله کج کلاه وی سرور حمراو بیاض ایله
بی انتباه معذور سنکه هنوز مکتب عرفانك ادب محبت اوکینه
دیو جوکب حرف عشقدنده ابجداوقمادن ومدرسهٔ دانشدن ادب
کلمه سنین صیغه سین چکمدین ووجودك ذنب کلامنی اعراب اتمدین وخانقاه
عشقده بیر معنی حضورندن چله لر چکوب بوتهٔ خلوتده فنا بولوب قلع
اولمغیله سکهٔ سلطان نازل وابده لایق اولمدین مجرد مرکب تخت
ودیوانه بر الای اسیر رجای فانی بحر طرف اب وجدنده حسب
ولنسب مباهات ایدرکن اولجواری درم خریده لری بر بیچارهٔ
چاره ساز اولمق صورتنك مدح ایدوب بونجیفك حوراغبطت
اولان معشوقهٔ فائقه سی طرفنه حرفله کلمه اتوب قدحه متعلق کلام

اتمکله یارم اوزره یاره اوررسون وبو بیت همان بزم حسب
حالمز اولب حکایت ایدرکه **بیت** هر کسك محبوب اوزغیننده شیر ور لی•
بلمدی شیرین ندر هر کمکه فرهاد اولمدی• پس اکر لیلایه بنم کوزمله بقیدك
شاید نه کوهر ایدوکین بلیدك وسوق صرافان عرفانده معیار
بومیدرکه کوهر پاکی عبای جاکه صرمغیله قیمتندن قاله وهر خر
مهرهٔ زیب وزیوله دیباج بهاجدن کیسه لره قویماغیله بها بوله **بیت**
عسل انجنده یاتن موم برنازه• نه آتش غمی وار انده نه خود کاز•
نه بلسون حال شمع برشراری که اندر کازله نارك شراری دیو
ترانه ایدرك همان لیلایه فرار ایتدی چونکه عاشق مجازی معشوق
صورتیسی یولنده بو مرتبه ادب رعایت ایدوب غیرتندن قیام
ومحبتده اهتمام ایندیسه اول حضرت مولای رب حقیقی وقوللرك
حضورنده کمال ادبده اولمغه حقیقی که عبادك حرکات سکناتنه
وقلبلرنده بکجن خطراتنه علم ازلیسی محیط اولمش ایکن عاشق
بیچاره لر وصادق اوارهلر خصوصا دلی نه مرتبه صاقنمق کرك
ولهذا حضرت مولانا قدس سره بیورمشدر **بیت لله دره**
ادبوا النفس ایها الاحباب طرق العشق کلها اداب تقریب
اکر سائل سؤال ایدرسه که ارباب عشق وغرام بوتهٔ عشقده اجره
سیزب جمله وارلغندن فانی اولمشدر پس لایق بوایدیکه هر
کسه تواضع انکسارده اولیدی مجنون ذوفنون بونك کبی
شاه دلنوازه چاره سازه زبان جرأتی دراز ایدوب جانبینه
لایق اولمین سوزلری سویلدی **الجواب** کتب عشقده مزبور

وزبر مسطور اولان مسئلهٔ مُفتی بها بودرکه عاشق معشوقندن
غیرسین منزل عدمده بلوب غیرلرله کمال استغناده اوله **کاینا**
مَن کانَ ومعشوقندن غیریسندن خوف ورجا باب سدایدوب
سرادهٔ وضرادهٔ همان ملجاء اول اوله ومحبوبندن غیره قلبی
میل اتسه مذهب عشقده ارتدادنه حکم ایده لر **کما قال سلطان**
خصوصا که معشوق طرفنه حرف انه وعلی ای حال ارباب حال
قتنده عشاق میمون الفال معذور القال اوله کلمشدر
کما قیل **بیت** جهانه حکم ایدر شهلر او بر عاشقلرک ایزین
دعا والتماس ایلر بو عشقک بر کداسندن **حکایت اولنور که**
حضرت سلیمان علی نبینا وعلیه السلام ساکن اولدقلری قبهٔ
شریفه لرنده بر خطاف اشیانه دوزوب حضرت علیه السلام
خطافک ویردا سحارین استماع ایدوب صفا سوردیلردی
اتفا اول خطافک دیشی سی ایله بر برینه عشق محبت دعواسی
وار ایدی بر کون خطاف دیشندن وصلت معامله سین
طلب ایتدکده استغنا یوننده نازله مخالفت سلوکنه سالک
اولوب تعلل ایلردی خطافک ارام قلیوب برام ایدجک دیدیکه
ای یار بو اراده سلیمان وارجوقلق ابرام اتمه یوقسه سنی
حضرتنه چیقرم دفعه بردم خطاف طغیان عشقیله دیدیکه
سلیمان دیدیکک کمدر بنی قاقمه یوخسه قبه سین باشنه
ییقرم پس حضرت سلیمان محاوره لرین استماع ایلردی لاجرم
بیوردیلر که ای خطاف مسکین خودبین بونه لاف کزافدر که

ایدرکن

قسّات قی بیت واوخطاف ایله سوال ایلاده
علی خطافی کیسوی قضیت برر دیّه

13

ایدرسن ومحضرمده بو یله ادبسوزلک راهنه کیدرسین
بخه دورکه سنوک بوجرأتکه کوره سیاست ایدم واوخاکی
سکا بلدورم همین خطاف زار بوکونه کفتار ایدوب دیدیکه
ای حضرت سلیمان خطه صفا معلوم جنابکدرکه عاشقوک
کاری معشوقندن غیرسنه استغنا ولاقدر لکن اصحاب کرمه
لایق عفو الطا قدرجنابکدن بو خصوصده حسن تعاون
رجا ایدرکن بوکونه کنابکوز راه مرحمتده خلاف در پس حضرت
سلیمان کرم شان بو جوابی بسندیده طوتوب زیرلب شفقتندن
خنده قلوب بیوردیلرکه ای خطاف اتی صقین عاشقک
امرینه رام اولکه اکر قاقرسه اشبو قبه بنم باشمه یقر
پس معلوم اولدیکه عاشقک غیرلره اقوال درشتی وافعال
ناخوش وزشتی معذور اولوب وانلرک ظاهرا وباطنا ادبلری
همین معشوقله اولورکه انلر سلاطین ندیملریدرکه وزراسوزله
مغصوب اولیجق انلر مقبول کما قیل **بیت ویحسن للعدی ویقبح**
الا العجز عند الاحبة وینه بو بوزدن بو معنا حکایت اولنورکه
اول حضرت واقف اسرار ازلی کوینده **قدمی هاتان علی رقبة کل ولی**
اعنی الشیخ النورانی جناب عبد القادر کیلانی قدس سره
واوصل الینا بره بر کون روز جمعده بغداد دار السلامده
وردمعتادلری اوزره سعادتله کرسیه صعود بیوروب
اصحاب مجلس حقه مرجانلرندن درر زواهر ایات وغرر جواهر
بینات ایثار اتمدرله حاضرینه غنا واستغنا میسر اولوب

انفاس طیبه تأثیرندن مرده دللر حیات وحی اولنلره واصل
طیبات اولمشدی وکاه یسقون من رحیق مختوم ختامه مسك
خمخانه سندن اقداح الفاظله صهبای صفا اسقا ائمه لریله ایقلری
سکران وسکرانلری لیجان خفته لری بیدار وبیدارلری
واقف اسرار اولوب کلام حکمت آمیزلری اهل سلوکدن سائرینه
تازیانهٔ سرعت وزمرهٔ قاعدینه سبب عزیمت ونهضت اولوب
های وهوی صوفیان وکریهٔ افغان باقیان مجلسه
اوزکه حالت ویرمشکن ناکاه جنابلری قطع ایدوب برکمسه
ایله مصاحبت ایتمك صورتن کوستردیلر لکن مصاحبلری کورنمز
حاضرین بونده حیرتده دوشوب بر زماندن کرو کلامه باشلدیلر
ومجلس اخر اولوب خلوت خانه لرینه بیوردقلرنده اصحابندن
بر محرم رازیله حاضر اولوب دیدیکه ای کاشف احوال شریعت
وی واقف اسرار طریقت بوکن مجلس شریفکزده خلاف معتاد
ایتدوکوز نه ایدی واول محلده صاحب رازکوزکم ایدی جواب
بیوردیلرکه چونکه سؤال ایتدوکوز دیمك لازم اولدی اکر
ایتمسك کتم ایتسم کرکیدی بو اولدورکه اثنای وعظده
ناکاه بر شخص مجهول مهیب کرسی اوکینه حاضر اولوب نظر قلدیم
کوردمکه صاغ ایاغین کرسی اوکنه باصمش وصول ایاغین
هنوز قدسده صخرة الله ده طورر پس بیت المقدس‌یله
بغدادك اراسین برخطوه اتمش یا سبحان الله دیوب بو تجدد
ایکن صاغ الین اوزادوب یا شیخ الاسلام بکا بیعت ویردیو

مبایعت

مبایعت مراد ایتدوکده علی وفق المراد والمعتاد بیعت ویردکدن صکره
دیدمکه یا ولی الله سنده بو کرامت واریکن بزدن بیعته نه حاجت
وار ایدی جواب ویردیکه فلان جزیره ده مدة مدیده تعبد
اوزره بر عبد مخلص ایدم واول جزیره ده بنی ادمدن برفرد یوغیدی
بلکه اصناف حیواناتدن دخی برشیء کورنمزدی ناکاه اندن یغمورلر
یغوب آز زماندن شول قدر نباتات وازهار لی غابات وارضه
متعلق نیجه انواع مخلوقات ظهور ایتدیکه نوع انسان اجناسین
بیان اتمکده عاجز وحیراندر و بو حالتی انسان وحیوان ساکن
اولان یرلرده کورمك عمرمده واقع اولمامشدی پس ناکاه خاطره
ادبن کوزتمك خاطر فاترمدن زائل اولوب بو وسوسیه مبتلا
اولدمکه عجبا بو نیجه نعمتلر برشنلکلی یرده اولوب انسان حیواندن
نفوس کثیره منتفع و بو جزیره ده ضایع اولمسه چونکه قلبمده
بو خاطرهٔ فاسده دائره اولدی همانده بو نیجه زماندن برو
حاصلم وجد حالات واثار انوار و ارادت پرشور وسوسه
ایله رماد مشبور و بر نفخه ترك ایدن هباء منثور اولوب همان
برمرد عامی اولدم فنعوذ بالله من ضیاعة الاعمال ومن سوء الادب
فی الحال والبال پس دولتم شمسنه بو کسوف وعزتم قمرینه بو وجهله
خسوف ایرمکه سبب بو جزیرده بو نیجه نعمتلر ایانه مفید
اوله دیو حکم مطلقك صنعنه اعتراض شکلی ولمغیله ترك
ایتدوکم فهم ایدوب بنه خورشید طالعم افق سعادت طالع
اولمق امیدینه چندان مجاهده ایتدم تدارك ما فات میسر

اولمیوب بالآخره جزیره‌دن هجرت قیلوب تبرّکا بالقدس المبارک
انده مجاهده اوزره ایدم بحمد الله فال میمون فتح اولوب
صخرة الله‌ده قیام اوزره ایکن کوش جانمه بوندا واصل اولدیکه
اکر تدارک ما فات وحصول حالات طیبات استرسک وَابْتَغُوا
إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ حکمنجه یوری بغداد‌ده عبد القادر کیلانی قوللک
روحانیسین وسیله ایدوب اندن تجدید بیعت ایله ومرامک
حاصل اوله بحمد الله شمدی بیعت ایتدم مقاصد منقوده
مع زیاده یتدم دیوب السلام علیکم دیو وداع ایتدی
پس معلوم اولدیکه سالک راه خدایه هر نقدر ولایت وکرامت
ال ویروب بساط قربه ایاق بصرسه ده بیک سوء من ظاهر وباطن
ایدوب رعایتنده کمال حذر وجال حظرده کرک ایمش که وَالْمُخْلَصُ عَلَى
خَطَرٍ عَظِيمٍ ولذا حضرت شیخ سامی مولانا عبد الرحمن
جامی بیورمشدر بیت شیوهٔ عشق نا پدا زنی ادبان
مذهب عشق سراسر ادبست وانوکیوندر که حربهٔ عشقک
کشته سی مشهور الآفاق سلطان العشاق بو ابیات فصاحت
غایات وبلاغت آیات‌ده بو معنایه رمز وغمز ایتمشلر بیت
هو الحبّ لم تقض مارنا من الحب فاختر ذاک وخلّ خلیتی وابن الصفا همهات
من عیش عاشق وجنت عدن بالمکاره حفت هذا نا الله الی سبل السلام
وایدنا بعنایت الخاصة لاعلی المرام رَجَعْنَا إِلَى الْقِصَّةِ
حضرت موسی علیه السلام چونکه غبطیان طاغیانک
هلاکندن صکره وَأَوْرَثَكُمْ أَرْضَهُمْ وَدِيَارَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ وعد سنجه

خطبه

خطبه مصره کلدی فیوما من الایام بنی اسرائیله وعظ بلیغ ایدوب
حالتندن کوزلر عیون جاریه وکوکلر هوادن عاریه اولوب
کلمات دُرَر بار والفاظ کهربا ساغر هشیار اولمغیله
اجبار وعدا آمیزلری احلی من نسیم بشیر القبا اولدقده مرده
دللر حیات وفسرده کوکللر انجذاب ایله تبدیل صفات میسر
اولوب یحیی العظام حالتی مشاهده اولنجق حسن اعجاب ایله
جنابلری استغراب قلوب وسامعینک کمال استعجاب ایله یدیلرکه
یا نبی الله بو زمانده عجبا سندن اعلم کمسه وارمیدر
جواب بیوردیلرکه حالا بندن اعلم کمسه بلمم ومعلوم اولا
بو جواب خبرلری کمال عظیم وتواضع وانکسار تخاضع اوزره
بنا اولنن منصب نبوته خلل ویروب عجب مذموم ارتکاب ایتمک
دکلدر نهایت مبلغ علملرندن خبر ویرمش اولورلر لکن محل جوابده
صورت ایتدن ذهول واقع اولدیغیچون که جواب الله اعلم اولی
ایدی پس عدم اولی نه ارتکاب باعث عتاب اولوب جناب
حضرت رب الارباب جل عن الشرک والارتیاب وحی بیوردیکه
یا موسی بنم کمال خضر قولم سندن اعلم در واو لقولم مجمع البحرینده
اولور وارانده علم لدنی اوکرن چونکه موسی افق سعادتنده
ذکای کام طلوعه کمال انتظارده ایکن ناکاه تنوق باشندی
سهای ناکامی کلدی واندن تلمذله خطابده وارد اولدی
هماندم حضرت کلیمک صلی الله علیه وسلم سینه‌لرینه کینه
لرندن اول عبد اعلمک لقاسی شوقی ظهور ایدوب اول

سفر همايونه عزم مبرم ايدوب وجزم محكم ايلدن حضرت
قرآنده رب علام براى ارشاد خواص وعوام خبر بيورديكه
وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِفَتَاهُ لَا أَبْرَحُ حَتَّىٰ أَبْلُغَ مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ أَوْ أَمْضِيَ
حُقُبًا اجمالا دمكدركه يا محمد صلى الله عليه وسلم
قرنداشك موسانك خدمتنده اولان يوشعه يا يوشع
بن سفردن حالى اولمسم كرك تا مجمع البحرين اولشم يا عمرمجه
كزم ديدوكى وقتده اولان حوادثى ذكر ايله كه بوندن سكا
وقيامته دك كلجك امتوكه چوق عبر بر بر واسرار مستتر
واردر جمله دن برى بودركه چونكه بو سفر شريفه حضرت كليم
تواب موساى صاحب كتاب بو مرتبه عالى جناب ايكن
نبوتنك اختلاف اولان حضرت خضردن تلمذ اتمكه امر اولنمق
مجرد خاطر [illegible]يفلرنده اعلم ناس اولمق وكليملك لقبيله
ملقب اولمق سرورى اوكدايسه بو اراده تقريبله بوكه متعلق
برنج كلمات حكمت آميز وحكايات شوق انكيز ايراد اتمك
روا كورلدى تا كه بزم كبى ضعفا جزئى كسالله مغرور
وغوارى مستودعه برله مسرور اولب غرورى باعث غرور
وسرورى موجب ثبور اولميه وبعده انشاالله تعالى آيت
مسفوره نك تفسير تاويلنه شروع اولنور بفضل الله ومنه
حكمة عادت رب تعالى وسنت غراى حكيم لا يزالى
سُنَّةَ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلُ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا ∴
حكمنجه بونك اوزرينه جاريدركه اشبو نطع ابتلايه

هركيم

هركيم قونر البتده يوما سن الايام بجهره عناسى كرد تغيردن خالى
اولميوب بيت لله در القائل هركس بقدر خويش كرفتار محنتست
كس را نداده اند برات مسلمى مفهومنجه هركسه كائنا من كان
مقدارنجه ذلت ومحنتدن مسلم اولميوب نيجه بيدق آيله
فيل فرزانه لرى زبون وانجه مورله سليمانلرى مفتون اولمق
مرادكورلمش وايشدلمشدر غزل للمؤلف رحمه الله لقائله

كمكه در ربو كلشنك لاله سنى قوجى قوجى • بغرين يقر باشنه قانى قوير فلك طوق طوق •
جام اجل ايچمكه هركسه ساقئ فلك • مشعل مهر وماهله دون كون آرر جوق بوجوق
باغ فنا كم كلو صنمه مرادى اولدير • عمر جفا غنب كبى قانن دوكر چنق چنق •
قنقى چراغ كيم بهار بو كبه اكره روزكار • كونليوبن نافه ديمكه بو دم كزر او چوق جوق
كلشن فانيه كلوب كيم قو سبله شه بر كلى • صرصر غيرتى همان قيرانى ورقه ورق •
نيجه تعيش ايلسون بو فنا مسافرى • اردين سورر چونكه اجل قافله سى قونق قونق •
دشت فنا ده نيجه براوتليه نفسك اهوسى • صيد اتمكه كوركه اجل ايزلسور ياتق ياتق •
روضه عالمه كيمك دوحه ايدوب فدانى • تيشه قهر ايله دونوب تيز كسر بودق بودق •
اطلس عنصرى طوقر هركسه چلاوه جهان • غره مشو كه شمسيا تيز سوكر طرق طرق •

خصوصا صاحب غرورك غرورى موجب ذلت وطالب سرورك سرورى
مستلزم محنت اولب هركمدن شمه رفعت ونفحه نخوت ظهور
ايدرسه هماندم غيرت حضرت قهار مطلق جلت عظمته وعظمت
سطوته سلطنت استغنا وعزت كبريا جناب والاسنه مخصوص
سزا اولديغين بلدرمك ايچون اوج عزتدن وذروه رفعتدن
اولنلرى جاه مذلت بشريته انزال وهاويه مسكنته ادخال ايدر

نته كم حضرت سيدما سيد الاخرت والاولى جناب محمد
مصطفى صلى الله عليه وسلم وعلى اله وصحبه بيورمشلردر
وبو مضمون اشبو قصه بر حصه مبين وشارحدر
وبو اولدركه حضرت خلاق عالم نفذ حكمه فى البر والعلم
بر مقتضاى حكمت ووفق ارادت خلقت سموات اوج علا وكمال
بهاده وصورت زمين حضيض ادناده قلدى پس اسمان
رفيع الشان شرف عنوانده نكران اولب وزمين مهانه حقارتله
نظر قلوب ديديكه اى خساست طبعله پست اولن زمين
باكر نكاه ايله كه سكا غالى اولديغندن غيرى محل اقضيه
على ومحكمهٔ محفل كبرى بنم وافتاب عالم تاب وقرى عالى
جناب وسبعهٔ سيارات كواكب نيرات هب بندن اولدغندن
ماعدا نفوس ذكيه ملكية قدسيه وارواح مقدسهٔ
انسيه كه يسبحون الليل والنهار لا يفترون ولا يعصون الله ما امرهم
انلرونك حج فضائللرينه امضا دوشمشدر هب بونده ساكنلردر
وساحهٔ شرف مآب وعرصهٔ عزت قبابمده مقدار شبر يوقدركه
انلردن برى انده قائم وراكع يا ساجد ويا خاضع اولميه
ويا ارض انصافله نظر ايله كه سنك رويك سياه
وطبعك تباه اولديغندن غيرى اكثر سكانك كفار
فجار وفساق نى كارلردركه دخان معاصيلرى جانب علايى
زنكار وپرغبار ايدر ويا ارض مهين اكربنده چشملر واشملر
وار وهر طرفده انهارلر وباغ بوستان صنوف كلستان اشجار

واثمار

واثمار انواع ازهار اجناس نباتات طيبات منافع غايات
واصناف حيوانات متباينة الهيئات وكثرت البركات
واردر ديرسك دخى هنوز بلمدكمى كربوجمله منافع بنم طرفمدن
نزول ايدن امطار بى شمار كثير الاثار وثلوج نا هنجار باعث
الانوار دندركه اكر بندن يغماسه بوجمله سندن ظهور اتمزدى
ديوكند وسين مدح وزمين قدح اتمكيله وجودين اوج
عظمتده طيار وارض مسكين حضيض حقارتده خوار
وزار طوتدقده ارض حقيرك بوجمله مقدمات مسلمه
وكلمات مقومتيه جواب صواب فصل الخطاب اولمايين
چارنا چار مسكنت واديسنده قرار دوتوب رضينا
بقسمت الجبار ديو اعتراف قصور وكسور حقارتنده هموار
هو الذى جعل لكم الارض ذلولا فامشوا فى مناكبها مذلتنده زار
اولدقده ناكاه شول زمان ايرديكه اول حضرت منشاء
مكونات مفخر كائنات شفيع عصات دليرعرصهٔ عرصات
اعنى جناب محمد مصطفى صلى الله عليه وسلم
قدوم سعادتلر ايله روى زمين رشك جنان وغبطهٔ
عرش قيله همان حضرت سنان آفريده كان جل عن احاطة
الزمان والمكان ارض مهينه خطاب مستطاب ايله
وحى ايدوب بشارت بيورديلركه يا ارض سر خلقتى اسماننه
عزتده قالدر وديدهٔ حسرتى تلقاء سدين مرامه ايلدركه
طالعك شمسى برج سعادتدن طوغمق وانك سنبيله اوستوكه

باران رحمتم یاغمق وجهاندن کفروشقا ظلمتی رفع اولوب
نور ایمان بسیط زمینی منور وپرضیا قلمق محلی کلدکدر
ویا ارض اکاه اولکه الم نجعل الارض مهادا فحواسیله
سن جیبیم محمد مصطفی صلی الله علیه وسلمه مثوای
ومکان اولوب سنک اوستوکده غزای سزا لر قلوب
اعدای دینه بئس الجزا ایدجکدر واول فخر جهانک
کوننده بش نوبت صلوة خمسه اذانی صداسی قباب
اسمان زلزلیه وجناب عرش رحمانی ولولیه ویره جکدر
ویا ارض اول جیبیمک انوار روینده خرشید سمای چارم
مکان بر شمع حجرۂ امکان وقرادنای اسمان بر ذو اللوجه
لمعۂ تاباندر بیت استانتک بو شمس پرتاب
برقلاویلوچ باشیدر در حساب نسبتا ولسه تقدفضلینه
بو مزخرف اقچه در اکله خبر ویا ارض اول جیبیم سنده ظهور
ایدوب روضۂ پرانواری کروسنده اولمغیله محسود
جنان واسمان ومغبوط کرسی وعرش رحمان اولحقسین دیو
حضرت جبار عالم جراحت ارضه مرهم صادر قلوب بو جبر
سروری باران جبور کوش زمینه ایرشدکده زمین تیرۂ حزین
همانندم واذا انزلنا علیها الماء اهتزت وربت وانبتت من کل زوج
بهیج حالتن بولوب وتری الارض مخضرة بشاشتیله کولدی
لاجرم اسمان رفیع البنیان ارضه بو بشارتک کوشندن
پریشان اولوب رعد برق ایله نالان وبو رشکله ابرغمدن

رشک افشان اولمغیله یریوزنده سللر قوپردقدن دریای
رحمت رحمان سماحقندن ده جوش ایدوب بورسمه خطاب
مستطاب ایله تسلیه وارد اولدیکه ای محل قضیم نار غبطتله
نالان وبار غیرتله کریان اولمه اول جیبیمی معراجه دعوت
قلوب یمن قدومیله سموات وعرشی مشرف قلسه کرک دیو بو
انکسارینی جبر ایتدی پس معلوم اولدیکه ارباب انکساره کرمی یار
اولوب اثار جمال کوسترمک واصحاب اعجاب استکباره شرار قهری
یار اولوب کوشمال ویرمک سنة الله التی قد خلت فی عباده فحواسنجه طریقۂ
سلوکه غبار ایمش اللهم احفظنا من الوقوع فی جب العجب والاستکبار
وارزقنا مرفعة فی حب التواضع والانکسار فصل وینه بو قبیلدن
درکه اول جبین معارفک غزالی نسیکی ابو حامد محمد غزالی مسکی
کیمیای سعادتنک بو حکایه مصدقه کتابی بیوررمشلردرکه
بلاد اسلامیه دن برشهرده ایکی کسنه وار ایدی که برغایت صلاحله
بلده یه زین ویروب وبری نهایت طلاحله شهره شین ویرمشدی
اتفاقا اول عزیزک اشک برشب نسیم سحردن تنسم وریح صبا
برله غنچه وش تبسم نیتینه عزیمت صحرا قلوب برجای دلکشاده
پای عبادتی سجادۂ عبودیتده محکم بصوب وتعبدا بجره حضور
الویروب میان صحراده عبادت ادرکن حر تموز سوز انذام
اولوب خو صحرا نشین جوانب کوهساره ومحل ظلاله فرار ایتدکده
عابد مجاهد حضورینی ترک ایتموب کماکان کارنده برقرار
اولدقده حضرت رحیم ودود جل عز وعلا الصعود اول عابده رحما

وكرامة برقطعه سحاب اوزرينه سايبان اولمشدی اما اول
برفاسق سكرانله كيجه صحرايه چيقوب بيهوده كزركن غلبۀ
خمارايا غين الوب بريرده ياتوب قالمشدی ناكاه حرّ شمسله
بيدار اولوب نيم عقلله سراسيمه كزركن كورديكه بو حالله مفازۀ
نخوزده قالمش كندوسين محلّ هلاكده بولوب كوشۀ
نجات استركن كورديكه بو مسافه برده برابر رحمت سايبانی
اولمش هيچ حركت اتمز فهم ايتديكه محضا حكمتدر پس
اول طرفه افتاده وخيزان توجه ايدوب قريب اوندن بلديكه اول زاهد
حضوريله اول مايۀ كرامتده عبادت ايدر همان كندو نفسنه خطابا
ديديكه ای فاسق دوروی فاجر ملحد رای سيه كليم بدبخت وی سخرۀ
شيطان ذليل بخت سن بوتلوثن تمام واول اشبو اتقدمله مكرم
سايۀ غمامه نه لايق دركه انكله ظلّ كرامتده مشترك وبساط قربتلرنه
مردمستدرك اولام ديو نفسنی غايت تحقير وزاهد كلی توقير
ملاقاتده كامين تأخير اتمش ايكن ينه نفسنه معارضه
قلوب ديديكه اكرچه بن بو حالله شرف صحبتلرينه لايق دكلم
لكن بو طائفۀ عليۀ الهمت كرم شان وستر عصيان ايله
موصوفلردر شايد فسقم يوزيمه اورميوب وبنی اوك
واديده كورميوب انوار نورندن اقتباس ضيا ايدوب
اثار قربتلريله امراض فسقه شفا ودرد بعدمه دوا بولم ديو
ثانيا اقدام ايتدوكده زاهد زمانه بو مسكينوك اول ارايه
قصد ايتدوكن كوروب همانده اوديه كروب اعجابندن اهويه ديه

هبوب

هبوب ايدوب خاطرينه ابليس خناس بونی القا ايتديكه
بن كه اشبو آفاقده بين الانام علم وصلاح ايله بنام وزهد
فلاح ايله خوش نام اولم وبو رئيس فسّاق لايق غسّاق
وَالْتَفَّتِ السَّاقُ بِالسَّاقِ إِلَى رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمَسَاقُ كوننده قرين
ارباب نفاق اولان بنمله سايۀ كرامتده مرد وفاق اولمق
لايق اولشومی ديو اول مسكينك لقاسن كريه كورركن ناكاه
اول ملهوفده (ملوث) بالضروره كلوب سلام ويرنجك طرف لسانله
رد سلام ايدوب ديديكه ای فاسق سنك دل سنك حالك
معلوم وبزم حالمز غير مكتوم اشبو مقامده بو ايكيموز جمع
اولمق همين زغنله طوطی همقفس وزاغله بلبل همنفس اولمق
كبيدر وعلت انضمام اتحاد اوصاف اولمسيدر قضايای
مسلّمه دندر بيت كبوتر با كبوتر باز با باز
پرانشقدر زغنله زاغ ناساز ديو اول مهجور زجر هوانله
رد ايتدكده اول حقير ناچار دلفكار همين روی يأسی
سمای رحمته مدار رأفت اثاره طوتوب هزار خجالت ورزالتله
ديديكه ای جمله عالمدن غنی وافعال عصاة ومطيعدن مستغنی
اولان ذات بيچون بو قولك قاتنده يير بولمغه لايق اولمديسه
هيچ سنك دركاهكده جای قبوله يول بولمی ديو فرياد وفغانه
اغاز ايتدكده همان اول نااميد خصوصنده دريای لطفی
جوش وعمان عطفی خروشه كلوب زاهده وستنده سايبانی
اولان ابر كرامتنه خطاب مستطاب ايرديكه ای سايۀ راحت

مطيعان اشبو آن اول اوزين كوردن زاهد اوزرندن كردان
ايدوب بو جرمنده اعتراف ايدن مجرم قولمله اول **بيت**
جرمنه معترف اولان مسكين   يكدراندن كه اوله طاعت بين
كه بونك اعتراف وانكسارى وبسيار زارى واقرارى بكا خوش
كلوب بوندن بويله ولى قوللرم زمره سندن قيلدم پس همان
ابر رحمت زاهد اوزرندن كيدوب مجرم معترف اوستنده
قرار ايتدكده عابد خودبين حرشمده قالدى وباشنه
نه كلدوكن بيلدى وانك حقنده صرصر قهر هبوبات ايدوب
اول زمانك پيغمبرينه وحى بيوريلكه عابد قولمه اعلام ايله كه
الى الآن ايتدوكى اعمالى كبر واعجابى سببيله حبط ايتدم و
بلسونكه اول فاسق قولمك بونجه زمان فسق وفجورنى بن
اندن يك بيلوب وينه رزقن كسميوب بلكه كمال اتمامله
روزمره سين ويردم اول عابد دخى بنم خلقمله متخلق اولوب
همسايه لكه قبول اتسه وپريشان حالنه ناظر اولوب سر شفقتله
جنابمه دعوت قيلسه اولمزمدى عجبا اول قولمى حقير
دوتوب اوز حرمندن وبنم كرامتمدن محروم كوندردى پس
ينه بن چاره ساز اولوب اول لايق اللرهدن قلدم امدى اول عابد
قولم بوندن كبر واعجابن ترك ايدوب اوزين كورمسه ينه
مقامنه ايرشه ديو اعلام بيوردى پس معلوم اولديكه سنت
الله كسنية لقديمه بواعش كه دائما اصحاب كبر واعجاب صرصر قهر ايله
خاكه برابر وارباب انكسار واعتراف يد لطفله عرش همسر ايده

فنعوذ

20

فنعوذ بالله من شرور انفسنا ومن سيئات اعمالنا
اللهم وفقنا لما تحب وترضى وعاملنا بالعفو والغفران فيما مضى
فصل وينه بوقليدندركه نجم دايه المغفرة حضرتلرى قدس
سره عين الحيات نام تفسير شريفنده بو معنادن بيورمشدركه
لوح هجاده حرف الفكه سرافرازدر حرف بانك هيئت تواضعله
صفحهٔ رويين عرصهٔ هجاده وضع ايتدوكين كوردكده هيئت
بايه تحقيرا اوكندو وضعين توقير ازبان اعجابيه درازو باء
كبرى بازايدوب ديديكه حرف هجا ايچره بنده كه بو استقامت
وبو جمله دن تقدمله رفعت واردر سرديباجهٔ كلام قديم
اولمغه شاهد لياقدر پس همان حضرت جبريل پيك جليل
وحى سماى كتوردكده سرديباجهٔ كلام الهى اولان
بسم الله الرحمن الرحيم ده الف سركش سرديباجه اولمقدن
معزول اولوب انك يرينه باء سرفرو نصب اولوب **بسم الله الرحمن
الرحيم** رسم اولمغه امر اولندى پس معلوم اولديكه سرمايهٔ
سعادت ومادهٔ سيادت بتعهٔ تواضع ده بولنديغى كبى
تخم عنا وعرق شقا مزابل كبرا نانيتده اولمش **بيت لمؤلفه**
تواضعله ابو الدردا ابوذر ● مذلت بوترسنده اولديلرذر
ابوجهلو بولهب عتبه وشيبه ● تكبر مرتعنده قالديلر خر
جعلنا الله من المتواضعين ولا يجعلنا من المتكبرين الخاسرين
فصل وينه بو انجادندركه برزمانده برعالم فاضل كه
فن نحو يده فايق وتراكب عربيه اعرابنده حاذق ايدى

برای مصلحت اتفاقا بر سفینه سوار اولمشدی ناکاه نهر
علمی تموج ایدوب مسائل نحویدن بر مصاحبته قابلکسنه
مراد ایتدیکه تموج نهری بر مقدار سکون بوله واول کشتی ده
بر درویش دخی وار ایدیکه دورق وجودین بحر بوجیده
کرانله غرق و ریسمان بودین روزکارده مرتله شکست قلمامغه
سود وزیانن فرق ایدوب حالیا طمانیت لنکرین صالب
اوتورمشدی ناکاه مرد نحوینک چشمی اول درویشه طوش
اولوب وحضورینه دعوت قلوب دیدیکه درویش عجبا
علم نحو اوقدکمی واول فن شرفرادن ذره ذوق ایتدکمی کلی
سکا اندن بر نمونه کوستورم تا که خلق جانک عمرکده بو لذت
شوق اتمش اوله درویش جواب ویردیکه ای شیخ العلما
بو حقیروک اول علمدن نه بهره بو سعادتدن نه سهم جهره در
مرد نحوی چونکه بلدی درویش بو علمده جاهل و مسائل اعرابدن
راجل درماندم اولمسکنی تحقیر واوزرین توقیر سلکنه
سالک اولوب درویشک عدم دانشندن اعراب تمسکه
اغاز ایلیوب دیدیکه ای فقیر صورت ارا و مردنی سرو پا
حیفا بو عبا قیافته و عصای لطافته درونک معارف
نحویدن عاری وقلبک لطایف نحویدن خالیدر و بو قدر
روزکارده حلقتا نساندن مراد ندر فهم اتیوب عمر عزیز
هباء منثور ایدوب بر زوم کبی مرد کامل صحبتندن دور و مهجور
اولمشسین دیو درویشی دلریش ایتدوکده اول مسکینه بای

نجاتی

نجا التی قالدوب یا ارض ابلعی دیه رکینه مکان مسکنت
مدارندن مراقبه ایله اوتوردقده همان حضرت قهار مطلق
رب الفلق عالم نحوینک طغیان علمندن طوفان دریا نمونه سین
کوستروب اول بحره بر خروش جوش ویردیکه **وَهِيَ تَجْرِي بِهِمْ فِي
مَوْجٍ كَالْجِبَالِ** حالتی ظهور ایدوب اصحاب سفینه علامت
طوفاندن هراسان و ترسان اولدیلر خصوصا اول عالم نحوی
نی فحوی اشبو حالتی مشاهده ایتدوکده لنکر صبرین جوشش
قعر دریا یوندن قوپروب دمن عقلی تلاطم موج انداز دستندن
قیوب ویلکن تدبیرین صرصر ریح دبور چاک ایدوب همانا
کرداب دوشوب شو حالتلر ایلدیکه صبی لعب انداز و عوام
نادان فرنازاتمزدی واما اول درویش باعث جوشش بحر مکاشفه
ده غرق ویم مشاهده ده مستغرق اولوب غرقله ساحل
نجاتی فرق اتمیوب بلکه دمن عقلی دست یاره ولنکر تسلیمی
جناب دلداره تسلیم ایدوب شراع تدبیری کندو دستیله
پاره پاره قلوب مقام رضاده مرضی الحال وقصر تسلیمده سلیم
البال اولوب **بیت** هرچه از سوی اوست رموز حیات تحیات
نزد عاشق همه صلاة نجات مضمونیله ترانه ایدردی
کویا بو طوفان دریادن قطره وعمان بلادن ذره کورلمش
پس مرد نحوی درویش قاتنه واروب کریان وسوزان دیدیکه
ای مرد غافل بو نه افسرده لکدر که بونک کبی محلده نه چشمکده آبک
ونه دلکده آهک وار مکر بو طوفاندن بی خبرسین دیدکده درویش

كوشش جواب ويرديكه اى منلا نحوى نوليدى علم اوقينجه
علم محو اوقى يبدوك كه عالم طوفان اولسه محو اولنلر هلاك
اولمزكه هلاك وجوده متعلقدر وجودى اولميانلره نه بيم هلاك
اولسونكه المفلس فى امان الله در وى منلا نوليدى منلايم
ديدكده بن يوقم وهيچم ديمك معناسين فهم ايديدوك
شايد وجودك زورقن شكست ايتمش اولوردك كه وجودى
زورقين كسر ايدنلر سفينهٔ صورتا انكسارندن غم يمزوى
منلا نوليدى ضرب زيد عمروا تركيبن كرات مرات اعراب
ايدنجه بركره وجودك ذنب لايقاس عليه ذنب تركيبن اعراب
ايدنجه شايد اوز عيبكه مطلع اولب انى ازاله ايتمكه
مشغول اولمغيله غيريلر عيوبنه دل اوزاتميدوك وى منلا
نوليدى لفظ وجود تركيبن اعراب ايديدك تا صفت قلبله
وجودك حاصلى دوجوا اولدوغن بلوب سرچه قوشى كبى
بو ايكى حبهٔ شعرى اوزرينه لرزان اولب انك اجلى ايچون
كريه وزارى ايتميدك بلكه بو مضمونى ازبر ايديدك بيت
بدرم روضهٔ جنت بدو كندم بفروخت • من چرا باغ جهان را بجوى نفروشم •
وى منلا نوليدى احسن زيد واهان عمروا ومدح بكرا
وذم خالد تراكيبنده افعال اربعه نك هر برى بر فاعله
اسناد ايدوب تكثير فواعل ايدنجه بو جمله افعال توحيد
افعال سلكنه سالك اولب فاعل مطلق حقيقيه اسناد ايديدك
شايد بو حالده فعل طوفانى بالذات حضرت ذات مطلقدن بلوب

طاعه

طاعته فرض اوجفا ديو هلاكندن صفا سورنلر زمرسنه
داخل اوليدك نه آنك حضرت حقك جل شانه ارادتى متعلق
اولديغى فعلى كريه كوروب جزع فزع اولمغيله اشبو مضموندن
غافللر فرقه سندن اوله سين بيت صفاده وادئ محنتده اولوطيف يارليه
رياض جنته بحره اولمدن اغيار خاريله وى منلا اكرچه فضل
حالده راستنده فراشلر ايدوب بر مقدار قال واصل اولمش سين
اما نه حاصلكه اصل حاله دويميوب واسلوب حالدن خبردار
اوليوب نهج حاله سلوك ايتمكله اهل حالدن خبير اولمامش سين
وى منلا اكرچه باب تميزه كيروب تصب الفرس عرقا ميدانندن
فراز ونشيب تك وپوى ايتمكله خيل تر لمش سين اما نه فائده كه
فلاجى ممكندن تميز صحراسنده سمند هدايته سوار اولب
ليس كمثله شئ وهو السميع البصير مفهومين طبيعتده هنوز
عرق دين اولمامش سين وى منلا محكمهٔ تنازعده معمول
اوزره عاملينك تواردين دواكوروب تأويل توجيهده
خيلى مجادله وعربده ايدوب بالاخره كاه اوله وكاه اخره
حكم ايتمكله سجل صلح اولنمش اما چه سود عرصه عالمده حضرت
فاعل مطلق جمله اشياده تصرف ايدوب وكلمة الله هى العليا
ايهٔ كريمه سى انا الفاعل ديو اعلى صوتله ندا ايدركن هنوز سن
كلمات معموله عامل ظن ايدوب نزاع ايدرسين بيت لمؤلفه
بقمه كل چشم حو الله عين وحدتله كورت تا بلينه سالكر چون بوار تاده كيمدر فعال
وى منلا كرچه بحث لاينصرفده دقتلر ايدوب وجود علتنى

مانع صرف قلوب بعضی کلمات بو ایکی علتله تمامجه متصرف
اولمادوغین بلوب لکن تعریفله و یا اضافتله ینه تصرفنه حکم
اتدك فاما که قاعدهٔ مذکوره اوزه وجودك کلمه سنده اجرایه مجالك
اولمدی یعنی حب ریاست وطول امل بو ایکی علت مهلکه سنده
موجود اولوب حتی بولنك تمام تصرفه مانع اولدوغین بلمشکن
تعریف استعداد واضافتهٔ رشادله کرو متصرف لو عدادندن اولمادك
وی منلا وادئ نداء یا فساق ویا لکاع صداسیله طولدوردك
دریغا که درونکه هوای هویت هبوب ایدوب شوقله یا هو
یا من هو دیوب قبهٔ سینك انوکله ینقولنمدی و بیت
مولانا حافظ مضموننه مظهر اولمادك که گفت بیت
ازان زمان که بحافظ رسید صوت حبیب فضای سینه ز شوقم هنوز پر ز صداست
وی منلا شعب ابدالده تکثیر کلام قلوب حتی جاءنی حمار
زید ترکیبنده بدل غلطه تنزل ایدوب غلط وجهیله زیدی حماردن
بدل ایتدك اما حسرتا که وجودك سوقنده بلاس اخلاق ذمیمه که
اطلاس اوصاف حمیده یه باری غلط سهویله تبدیله میل ایتمدك
اولئك الذین یبدل الله سیئاتهم حسنات عمومنده داخل
اولیدك چونکه منلا نحوی علمیله مغرور اولوب درویشه جفا
ایتدیسه لاجرم حضرت قهار ه خوش کلموب بهانه طوفانله درویش
لسانندن الزام واقحام ایدوب حالین بلدوردی پس معلوم اولدیکه
حضرت حکیم مطلقك جلت حکمته هیچ بر فردك کائنا من کان
بلکه کائنا ما کان کمال کندو سنه اسنادا تمکه

وما بکم من نعمة فمن الله مضمون نجه رضای شریفی اولمیه اگر بنده
کبر وغروره و عجب موجب السروره وادیسنه دوشسه انی دست
غیرتله چاه ندامته صاله فنعوذ بالله من فتنة الکبر والغرور
ومن مکر الشیطان الغرور بو مضمونده واقعه اولان اخبار و حکایات
اگر کیسه لدن نقد اولنسه لاجرم موجب سامت و باعث ملالت
اولور لکن اگر در خانه کس است یك حرف بس است فلنرجع الی المقصود
معلوم اوله که آیت کریمه نك سبب نزولنده روایت اخری بو دورکه
بر کون حضرت موسی صلی الله علیه وسلم اثنای مناجاتده جنابنه
سؤال ایتدیکه یا رب العزة ای عبادك احب الیك قال الله تعالی
الذی یذکرنی ولا ینسانی قال ای عبادك اقضی قال الذی یقضی بالحق
ولا یتبع الهوی قال علیه السلام فای عبادك اعلم قال ذکره الذی یبتغی علم
الناس الی علمه عسی ان یصیب الی کلمة تدله علی هدی او ترده رد یعنی
حضرت موسی علیه السلام آخر سؤالنده دیدیکه یا رب قنقی قولك
اعلمدر جواب کلدیکه یا موسی بنم زیاده بیلجی اعلم قولم اولدورکه
ناسك علم هر کیم اولورسه اولسون کندو علمنه ضم ایدیجی
اوله تا ناسدن بر کلمیه اولشدکه اول کلمه انی طوغرو یوله
دلالت ایده یا بر کلمیه اولشدکه هلاکدن خلاصه باعث اوله
چونکه حضرت موسی علیه السلام بو خطابی کوش ایتدی و بو منصب
عالیه اولشمغه مبارك قلبی جوش ایدوب دیدیکه یا رب العباد اکرم
قوللرکده بندن اعلم قولك وارمیسه تا بنی اکا قولاغوزله تا انوك
علمنی کندو علمیمه ضم ایدوب بندخی اعلم اولم جواب کلدیکم

خضر قولم سندن اعلمدر واولدخی دریا کنارنده اولور
صخره قاتنده مجمع البحرینده در حضرت موسی علیه السلام اهتمام
بیورب یا رب نه وجهله طلب ایده یم دیدی جواب کلدیکه بر زنبیله
بر قورمش طوزلو بر روایتده بشمش بالق قو وغدا نیتنه
بله کتورک هر قنجه زنبیلدن بالق یتر بلکه مقصودک اول اراده یتر
پس حضرت موسی چون بو اخباری یرندن الوب داعیهٔ همت
وباعثهٔ غبطت اولمرد اعلمی بولمغه اغرا وتحریک ایدوب
اول سفر همایونه جان دلدن عزیمت صادقه لری مقرر اولدیسه
حضرت معبود مطلق جل شانه کلیمک طلب علمنده صادقانه
عزیمتندن شمع وعارفانه نیتندن لمعه خبرین حضرت حبیبی
محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم اصحابه اعلام بیورب
حضرت قرآنده خبر ویردی وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِفَتَاهُ لَا أَبْرَحُ حَتَّى أَبْلُغَ
مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ أَوْ أَمْضِيَ حُقُبًا تا که امت محمدک صلی الله علیه وسلم
عاشق وصادقلرینک هر بری بو قصه فحواسندن حصیه
واصل اولوب ولطور مناجاتک کلیمی واطوار توراتک علیمی زبدهٔ
انبیاء بنی اسرائیل حضرت موسی که إِنِّي اصْطَفَيْتُكَ عَلَى النَّاسِ بِرِسَالَاتِي
وَبِكَلَامِي شرفیله مشرف در بو قدر علم وکماله نبوتندن
اختلاف اولان بر کسنک علمین کندو علمنه ضم اتمک عزیمتنده اولان
علو همتی ملاحظه سیله میان ادمیتی جل همتله محکم شد
ایدوب وبو طلبده عصای عنایته اتکا وبدرقهٔ هدایته
انتما قلوب ان فی الزوایا خبایا حکمنجه هر بیشه مبر کمان که خالیست

شاید که پلنک خفته باشد مفهومنجه هر کنج وحدتده منزوی
وغار خمولده مشرف لا یعرفهم سوای اولن علم ظاهرنا فضله
محلی وعرفان باطنله مجلی اولمغیله مجمع البحرین اولمش بر خضر
صفت پیر کامل مکمل خدمت برهمتلرینه ارمکی غایت بغیه
اقصای امنیه بلوب بلکه لازمهٔ ماهیت وعلت خلقت
اکلیوب صد سعی صفا وهزار انین وبکا ایله سایهٔ
سعادتلرینه شرف وصول اولدقده خانهٔ استقلالده مکتوفی
اولان غوائل وجودی وسرای عادتده محجوبی اولان مخایل
ناموددی عتبهٔ علیه مکتب پیر کاملده طرح ادوب طفل
ابجد خوان کبی لوح دلدن دانش دراستک سوادین پاک
یویوب دامن پر کرامتنه محکم تمسک ایندکده هَلْ أَتَّبِعُكَ عَلَى أَنْ
تُعَلِّمَنِ مِمَّا عُلِّمْتَ رُشْدًا ادابی مذلتن اشعار واظهار ایدسین
تا که ناکاه بر کون فتح باب اولوب سَأُنَبِّئُكَ بِتَأْوِيلِ مَا لَمْ تَسْتَطِعْ عَلَيْهِ
صَبْرًا اسرارنده اکاه اولهسین پس معلوم اولدیکه علو درایتله
عالم وعاملر وعلم رسومده کاملر علم وراثته وصولی مراد ایدرلر ایسه
محضا بو علومه یا رسائل مسایخه مطالعه اتمکله حاصل اولمز
وبو مقصودک دامنی اکا الویرمز بلکه بعضی افراد حقنده
موجب ضلال وکاسب وبال اولور بناء علی ذلک فخر المتأخرین
المرحوم المغفور له الشهیر بشیخ زاده محشی انوار تنزیل السالک
سبیل التبجیل بو ایت کریمه نک تفسیرنده بیورمشدر بونده
بعد اولیه که امت محمدک کاملر وفاضلرینک امورینده بعضی

نسبیه جهلی اوله کم انی برکندودن ادنی اولنلردن اوکرنمکه
محتاج انتهی رضی الله عنه علماء مستکبرینڭ عرق رعونتی
واصل خشونتی مفید ومختصر ادابیله نه وجهله قطع اتمشدر
لله درّه پس علماء دینڭ کاملی اولدورکه استغنا واستکبار
اتمیوب کندو بلمدوکندن برعلم سیزه همان کندو علمنده
ضم اتمك هوسنده اوله نه انك استحقارا اولفقیری ترذیف
وتخجیل قصدنده اوله نعوذ بالله من طغیان العلم ورزقنا السلامة
والحلم **تقریب** نته که خصلت حضرت الامام الاعظم
والهمام الافخم سراج الامّة مشیّد اسور الملّة اعنی
حضرت نعمان بن ثابت ابی حنیفة الکوفی رضی الله عنه عادتی
بو ایدیکی برمجلسده کندو قولی مخالف صف نعالدن برادنی
کمسه برسوز سویلیسه همان سکوت اوله اول قائلك قولین تأمّل
بیوررلردی اکر مخالف صواب ایسه رفقیله جواب ویروب
دلائل قاطعه برله الزام ایدرلردی اکر انوك قولین صواب
بولورسه فی الحال کندو قولندن رجوع ایدوب کلام بو فقیرکدر
برخطا اتمشوز یاران دیو کندو خطاسین اعلان ایدوب
واول فقیرك قولین تشدید ایدوب اوکمسیه دعا ایدرلردی که
برادر بزی بویله خطادن وحضور حقده خجالتدن صقلدك
حافظك الله اوله دریدی **حکایة** روایتدر که برکون
حضرت امامنا الاعظم وابو لیلا وابن عمار بو اوچ سرورلر
خلیفهٔ بغداد حضورنده اوتورمشلردی ناکاه خلیفه بر واقعه

دن

بر واقعه دن سؤال ایتدکده امام اعظم وابو لیلا بو ایکی
اولو بر جواب ویرجك ابن عمار بونلرك جوابنه مخالف
جواب ویردکده خلیفه التفات اتمیوب بو ایکی سرورك
قولیله عمله عزیمت قلدقده حضرت امام اعظم تأمّل بیوروب
همان دیدیکه یا خلیفة المسلمین سوز ابن عمارکدر
بز ایکیموز خطا اتمشوز عمل انوك قولیله کرکدر پس ابو
لیلا رجوعندن حضور خلیفه ده عار ایدوب اصرار شکلن
اظهار ایتدکده حضرت نعمان بیوردیلرکه یا ابا لیلا بز خطا
اتمك عجب اولمیه کرا تاموز ادمدن خطا اتمشدی پس خطادن
رجوع اتمك عجب اولمز بلکه واجبدر عجب اولدورکه باطله
اصرار اوله پس خلیفه حضرت امامك کندو حضورنده خجلتنی
قبول ایدوب حضور حقده خجلتدن خائف اولدوغین کمال مرتبه
استحسان ایدوب امامه محبتی زیاده اولدی رضی الله عنه
لاجرم معلوم اولدیکه برکمسه هرنه قدر اولورسه ده
بلمدوکی علمدن استغنا اتمیوب وکندو علمنه قناعت کلمیوب
رَبِّ زِدْنِی عِلْمًا حکمنجه هرکده بر علم ظن ایده همان آنیده
کندو علمنه ضم اتمك ارضوسنده اوله اکر استغنا ایدرسه
حرماندن ما عدا ضلال ووباله مؤدی اولمقدن حذر ایده
نته کم روایت اولنور اولعین القضاة همدانی عمر بالاطناف
کمربانی رسالهٔ زبدة الحقایقنده حسب حالندن حکایت
اتمشلردرکه علوم رسمیه ده طول زمان اشتغال ایدوب

ماتیسّر حاصل اولدقدن صکره اندن بشامت کلوب درت
ییل دخی حجة الاسلام شیخ محمد الغزالی قدس سره رسائلنه
اشتغال کوستروب ظن ایتدمکه حقایق علومدن مقصود حاصل
اولمش اوله و عزم ایتدمکه بو ایکی علم ایله اکتفا ایدوب طلبدن
قالم بس برسنه ده بو حال اوزره تحیّر کوزرکن ناکاه سیّدی
ومولائی شیخ الاسلام سلطان الطریقة برهان الحقیقة
شیخ احمد بن محمد الغزالی رحمه الله وقدّس سره کندو مولدمز
اولان همدانی یمن قدوملری ایله مشرّف قلدقده سعادت
مبایعتله مستسعد اولب بیست روز یعنی یکرمی کون
خدمت عالیلرنده اشارت منیفه لرنه فرمان بر اولمق میسّر
اولدقده بونجه زمان حاصلم شهر جزبه لری ایله محترق اولب
حضور عالیه لرنده کندومی همین بر مرد عامی بولدقده صکره
بحمد الله شول همتلرینه مظهر و اول قدر لطفلرینه مقر اولدمکه
اکر عمر نوح میسّر اولب مجاهده استسم بو معارفی تحصیل
محال ایدی و بو یقینده حاصل اولدیکه اکر خدمتلرینه اوشمسم
حضور حقّه لباس معرفتدن عریان وارمق مقرر ایمش ولهذا
عارفان کفته اند بیت للمصنف قدس سره یکدمی بودن بمردان خدا
بهتر از صد سال بودن در تقا بس معلوم اولدیکه بو راه پرخطرده
استقلالله کتمکلک مالی جوهر عرفانی رهزن شیطانه تعریض
ایتمک اولب بو کفتارک مضمونیجه بیت درین وادی نه ره پیدا نه منزل
ازان صحرا نه بانك آید نه آواز بتهمندن متحیر قالمق انولك

حسب

حسب حالی اولور اعاذنا الله من الحیرة والحسرة وحفظنا
من الخیبة والخسرة لاجرم باب سلوکده کائنا من کان اوّلا
لازمدرکه الرفیق ثم الطریق نحواسیله اخوان طریقه قارشه
وثانیًا وابتغوا الیه الوسیلة امر واجب الاجابه سنه امتثالا
مرشد کامله اولشه وانلارك اشارت پربشارتیله طریق
حقده چالشه ناکاه برکون دست طلبی دامن مقصوده ایریشه
اکر وسیله سز حقیقتده حصول و وصول بولیدی رسالت
رسله احتیاج اولمیوب وحضرت سیدنا محمد
مصطفی صلی الله علیه وسلم جبریل علیه السلام وسیله
اولمیدی وبمعناه حضرت شیخنا وسیله رشدنا
رابطة فیضنا الشیخ عبد المجید الشروانی قدس سره واوصل
الینا بره کندو سرکذشتین وحسب حاللرندن حکایت ایدوب
بیوررلردیکه ابتداء حالمده خطّهٔ شروانك شماخی نام شهرنده
وشاه شروان خلیل پادشاه سنی ایامنده خدمت تدریسده
اولب طلبه ایله افاده و استفاده خصوصنده کلی مجاهده
اوزره ایدم و دمبدم علوم رسمیه یه محبتم و تحصیلنده
رغبتم زیاده اولمق اوزره ایدی حتی اکثر لیالی مطالعهٔ
کتبدن احیا ایدردم ناکاه بر لیلهٔ مبارکده مطالعه قلدوغم
کتاب اوکومده حرکته کلوب و تکلم قلوب دیدیکه
یا عبد المجید بن سنك ربکمیم که کیجه لر و کوندزلر کا بنی سرسین
یوری وار بو ملازمتی ربّکه ایله کم بو ملازمته اولایقدر

وجمله لباسمدن ده بوکونه صدالر پیدا اولوب درحال کتابی
طرح ایدوب ولباسلرم چیقروب بیهوش ولا یعقل عریانا
اوتورمیشم ناکاه بوحالده صباح اولوب طشره دن مرحوم
پدرم شیخ ولی محمدین رحمه اوزریمه کیروب بنی بوحالله
کوردکده فریاد وفغانیله خویش وبیکانه اوزریمه اوشوب
هربار کیدوریسك مراد ایتدکلرنده ابا ایتشم بالاخره حضرت
پدرم صداپرامله بدنمی برعبا برله ستر ایتدکدن همان
یرمدن طوروب طرف کوهه عزیمت ایتدم واندن برغار بلوردم
او لخاطره کلوب اکا دشدم واول غاروحدتده تمام درت
ییل لیلا ونهارا ذکر جهر جوش خروشیله مشغول اولدم
وصباحلرده کورردم ایکی یانمه کوبوکلر صاچلمش وبغلمش
پس برمقدار افاقت کلوب وضو تدارکنده اولوردم وبو اثناده
ولایت وکرامت الویروب ووضو اجلی ایچون غار قرانده قدن چقدن
وحشی حیوانات وسباع وموزیات وسائر طیورینیدن
فرار ایتیوب بلکه تقرب قلوب رشحات وضومدن ایچرلردی
وبعض محلده اوچردم وتجربه ایچون بر وادیه کچردم
بوحاللری مقصود اصلی ظن ایتمکله برکماله ایرمك زعم ایدوب
سالکه مرشد لازم اولماموق وهم باطلین ایدردم وبوخلالده
ولایت شروانك شیخ کاملی ومرشد موصلی وعوالم اربعه نك
عالمی وعاملی حضرت شیخ اتقی اعلم اعنی عزیزم شیخ شاه قباد اکرم
قدس سره اولاردن بازمره درویشان های وهوی سماعیله اولدم

مغارده

27

مغارده قریب طرف نهر بریرده نزول بیوروب دکانلری اوزره
عباداته مشغول اولدیلر بیت تقریب چونکه حضرت شیخم شیخی
شیخ شاه قباد شروانی حضرتلری یاد اولدی تبرکا اتیه
شرح اولمق اجلیچون احوال سنیه لرندن برشمه اشماسی لازم
اولدیکه حضرت شیخ شاه قباد حشره الله تحت اللواء یوم
التناد جنابلری امی اعلم ایمش حضرت شیخ ما بیوررلردیکه
امیلکده شول مرتبه ایدیکه لوح هجاده حرف الف عرض اولنسه
فقسیدر بیلمزلر ایدی لکن عباداته متعلق مسائلی نزدن بك
بلورلردی حتی بعض اهل علم نامنده اولنلرك غلطین بدوررردی
ودیرایدیکه بن براسی کشیم لکن بو مسئله بویله بلمشم ودریا
مثالی عالملر حضور شریفلرینه کلدکده قطره قالمزلردی وبالضروره
اکثری تسلیم اولوب کیدرردی وبو مقالاتی مؤید بیوررلردیکه
ولایت شرواندن قرق مجلسلی منده عوض دیمکیله مشهور عالم
وعامل وزهدی وورعی کامل برکوهسارده هجرت
بنا ایدوب قرق عالم کامله درس ایدوب وهر برینك ده بشقه
مجلسلری وار ایمش انوکیچون قرق مجلسلی دیرلر ایمش وزهدی
وورعی شول مرتبه ده ایمش که کندو صائم کیجه انواع عباداتله
قائم وافطار وقتنده طعامی طاغ میوجکلری اولور ایمش
وبو حال اوزره صاحب کرامت ایمش لکن ارباب احوالدیمسین
چوقلق کسنه ایله صحبت واقع اولمامغین مجرد علم ظاهر وجودیله
طائفه صوفیه یه شاشی بقارلر ایمش خصوصا بعض نیم فقیه

خودبینلر حضورنده حضرت شاه قبادك غیبتین ایدوب
مذکور شیخ برامّی نادان وتبعه سی برالای جهالۀ
خوران برآی اکل تغیر شکل ایدوب رقص دوران وحرکات
شنیعه ایدرلر دیو مذمتلرین قلوب مولانا عوضی اغضاب
ایتدکلرنده قرق دانشمندلرینه امدی فتاوی جمع ایدوب
هر بریکوز اول طائفه نك کفرلرینه ومعصیلرینه متعلق
مسائل احضار ایلك بالذات واروب اکفار ایدیم لم اکر رجوع
ایدرلر سه فبها ضلالتده خلاصلرینه سبب اولدوز والا
حاللری اقتضاسنه کوره حاکم حقلرنده کله دیو بیوردقلرنده
هر بری برل مجهود ایدوب ومسائل یازوب یوماً من الایام
جمیع موالی حضرت شیخك اخذالی نیتنه عزم ایدوب قریب
اولدقلرنده حضرتنه اعلام اولندیکه مولانا عوض قرق
دانشمندی برله جنابکزی اکفار خصوصنده احضار
فتاوی قلوب کلمك اوزره درد یدکلرنده حسبنا الله دیوب
قطعا التمشلر ومحله کنارینه کلدکلرنده درویشان ودوستان
استقباله تحریك ایدیجك ینه اصغا اتموب هیئة حسنه لرین
تغیر اتمشلر وبو طرفده منلا عوض بو خاطره یه دوشمشلرکه
جهالتدن وکمال عجبندن وتبعه سنه ضعفین بلدورمك
ایچون کور حرکت ایتدمی دیو غضبلری زیاده اولب
معلوم اولدیکه اسناد ایتدکلری مع زیاده واقع ایمش بو
فکر یله خلوتخانه لرینه نزول ایتدکلرنده حضرت شیخ ایاغه طوروب

رسم

28

رسم ملاقات ادا اولندقدن صکره بیورك افندیلر دیو جای اتکا
کوستردکده هر بری محلنده قعود ایدوب حضرت شیخ مبارك
باشین اطراق ایتدکده پس مولانا عوض شاکردلرینه فتح کلام
ایلك دیو اشارت ایتدکده هیچ بریده کلامه طاقت کلمیوب
ینه مولانا عوضه تکلیف ایتدکلرنده مولانا عوض وجودین
یوقلیوب مسائل معدّه دن برحرف خاطرنده بولنمیوب حضرت
شیخك روحانیتنك استیلاسین مشاهده ایدوب بحضوره
جناب شیخه توجه قلوب شیخا مهمانز سفرۀ کرامتدن طعام
بیورك دیو اظهار عجز ایدیجك حضرت شیخ داخی علم کلام ومن
تصوفانه ترکیجه ادا ایله فتح کلام قلوب اتیانه یغون یومری
معارف سویلرکن حقایق علم کلامه خوض ایدوب لباس
نورکیده مائدۀ نفایس شریب ذلال المعارفیله اهل مجلس اسقا ایدوب
جمله سی حیران قالدیلر مکر بر قج کون ایمش که بو جمله قرق مدرس
مولانا عوضدن شرح مواقفدن زیاده وجود موقفنده درس
قرائت ایدرکن بر محلده اشکاللری واقع اولب حلی ممکن اولمامش
ایمش همان دم حضرت شیخ عامیانه کلمات بیوررکن
مشکل معهود حل اولب جمله سی متسلی اولدقده تعجبا بربرینه
نظر ایتدکده ناکاه مولانا عوض رحمه الله حضرت شیخك
روحانیتین وعلم تصوفده قوتین وبو خصوصده کرامتین
مشاهده ایتدکده همان نی اختیار الانصاف نصف الدین
دیب دامن انابتنه محکم تمسك ایدوب بیعت اراده مراد

ایتدکدن صکره حضرت شیخ سرناز روی تعرضدن بیوردیلرکه
منلا عوض سن کدشر [خطشی] واندن فرق مجالسلو منلا عوض اوله سین
برامی ترسای شیخ اتخاد ایدوب اندن بیعت دوا اولسونمی
وحاضر شاکردان سکانه دیجك در وشاید بو خصوصده
غیریلر سزه اتباع ایتمکیله خلقك ضلالته باعث اوله سین
دیو انلرك کندو خصوصنده مقولاتن وظنلری اوزره
معتقداتن مشروحاً بیان قلدقده مولانا عوض رحمه الله
غمزدن رمزی فهم ایدوب لسان [اعتذار] و بیان انکسار ایله دیدیلرکه
سلطانم بحمد الله بیزه حالا بو علم حاصل اولدیکه بزم امثالمزك
سوء ظنندن جنابکوز ● مبرا وساحه کوز معرا ایمش لکن الی
الآن روی سیاهمز برصافی مراته مقابل اولمامغین کندو
عیوبمزی مشاهده ایتمکیله غیره اسناد ایدردك الحمد لله
شمدیکه اینهٔ جمالکوزه مقابل اولدوق المؤمن مرأت المؤمن
حکمنجه همان اول صور عیوبلی اینهٔ مجلا کوز وساطیله
کندو وجهموزده کوردك وکندومزی هنوز بلدوك دیو روی
خجالتن خاك مذلته وضع ایدیجك تقریع المعتذر لیس من المروة
وتشنیع المعترف لیس من داب الفتوة فحواسیجه عذرلرین قبول بیوروب
شرف بیعتله مستسعد اولدقده جمله شاکردان موالی وسائر
حاضر اهالی انین وکرم ایله بیعت قلوب همان اول کون مولانا
عوض [illegible] تبعه سیله خلوته بیوروب برکون برکیجهده همت
عزیزله شول مرتبه واردات وحالات اولمشکه منلا عوض بورهدله

وبنجاه

وبنجاه وهشتاد سنهنك ذره سین شیم ایتمکین اظهار شکری
نی شمار قلدقلرنده حضرت شیخ قدس سره بو مضمون بیورمشلر
بیت لاتکن منکراً ثم امور لطوال الرجال لا للاقصار
اذا لم تر الهلال فسلم لاقوام راوه بالابصار
جونکه بو حال ال ویردی بن بعد استان سعادت آشیانلرین
کهف الامان بلوب وعتبهٔ عالیه سین مسند ایمان اکلیوب بیت
جنت کویك بولن فردوس اعلادن کچر ● بیل ریشن منزل اعلایه ادناذن کچر ●
مضمون ویردز بانلری اولب شول مرتبه ارادت قویه یه واصل
اولدیکه آستان شیخك اولنلرینك جمله سین کندودن ترجیح
ایدوب جملیه خادم اولمق بغیه لری اولمشیدی حتی حضرت
شیخنا قدس سره بونی حکایت ایدرلردیکه برکون منلا عوض
رحمه الله اصطبل حیواناته واروب بربوزاغونك ایپن
چیزوب وکندو بوینونه طاقوب اولحیوان بچه لر صفتنده
اوتوردقده بوحالی کورن فریاد ونوحه ایله حضرت شیخه
عرض ایتدکلرنده حضرت شیخ کندو کلوب مبارك الیله
چیزوب منلا عوض تنزل ایسه بسد ربحمد الله من تواضع
لله حالتی ظهوره ایتدی همانذم رفعه الله حالتی ظهوره ایتدی
همان رفع الله جزاسنه مراقب اولدیو بیورمشلر وبعض
یاراندن بری سؤال ایتمشکه منلا عوض سن سنی طویلهٔ حیواناته
ربطك وجهی نه ایدی یس جواب بیورمشلرکه آستانه شیخده
هیچ برفرده همکاسه اولمقده وجودم شهرین ارادم استعداد

بولیوب باری حیوانات صفتندن اولمغی مرتبهٔ علیا و منصبهٔ
بالابلدم رحمه الله وجزاه بمدرجات عالیه کلیم حضرت
شیخنا شیخ عبد المجید شیخلری ایله وصولندن حکایت
ایدوب بیوردیلرکه چونکه حضرت شیخ قباد قدس سره مغارهٔ
قربندن طرف نهره نزول بیوروب ارکانلرینه مشغول اولدیلر
اول احواللرینه مراقب و سماعلرینه سامع اولوب قلبمدن بونلره
میل و بونلر ایله همزبل اولمغه رغبت حاصل اولدقدن خاطره
خناس وسواس بونی القا ایلدیکه متبوعلری اولان شیخ
امّی و اکثر تبعه سی جهّال عامی پس بونلر ایله اختلاط ایتمکدن
کندو حالکدن مجاهده اوزره اولوب وحوش و طیورله استیناس
اولیدر دیدیکده بو اثناده توفیق ربانی قرینم و الهام حقانی
رهینم اولوب کندو نفسیمه دیدمکه هله بو الای ظاهری شرعله
عابد و لیل و نهار ذکر الله ایله مجاهد اولان کروهه بویله
سوء ظن ایتمك امر بارده در باری المؤمن یجرّب بعباده والمنافق
یمتحن ربّ العباد مفهومنجه تجربه ایده یین دیو مجلسلرینه قریب
یرده اختفا قلوب احوال سنیه لرین تمام تتبّع قلدقده قلبمدن
تردد زائل اولوب صلاة فجری جنابلریله قلوب و وحشتم
بر مقدار زائل اولوب خارج حلقه ده اوتوردم بعد الاوراد
المعتاد کلمهٔ طیبه یه شروع بیوردقلرنده نی اختیار داخل حلقه
اولوب [illegible] وجده مبتلا اولیجق درویشلر حقیری حضور شیخه
کتوروب سر سودا آلوده می زانوی خوشبویه قومشلر اتفاقا

صحوه

صحوه کلدکده کوزم اچوب کوردمکه باشم حضرت شیخك مبارك
دیزنده در پس ادبله طوروب همان دامن سایهٔ امانلرین
بوس ایدوب سعادت بیعتله مسعود اولدقدن صکره **بیت**

مکتب عشقده ندانم درسنی اوکرنمکه • طفل وش بر ساده لوح عرفانه کلدیم دم بدم

دیو بن بعد خدمت بر همتلرین جان منّت بلوب بشارت
منیفلری ایله عمل کوستردکدن صکره اول ولایت و کرامت
بندن زائل اولوب درونمده بو علم حاصل و ظاهر اولدیکه اول
غارده وحدت استقلاله مجاهدم حالمك حاشا بر چاه نجاسته
دوشمشم مرد ملوث ایمش ناکاه حضرت پیر پر تنویر بنی اول بیجون
خباثتدن چیقروب باشمدن اشاغه نهره صولر دوکوب
بحمد الله پاك ایلدی اکر صحبت پیر ایله مشرف اولمسه العیاذ بالله
اول چاه خباثتدن قالوب حضور حقه تلوثمله وارمق مقرر ایمش
دیو بیلمه دره تربیه اچلیجون دائما بو ادالری بیورورلر ایدی قدس
سره وجعلنا فی مشاهدة جماله فی البرزخ و یوم موعود **بو معناده**
اشبو حقیر کثیر التقصیر مؤلف کتاب شمس الدین سیواسی راجی
مکتوب بو مکتوب خصوصنده اجمالا واقع اولان بودرکه مبادی
امرمده بلاد اسلامیه ده اولولر خدمتندن اولوب خصوصا
دار السلطنة الکبری لازالت مرجعا و موئلا تك مدارس مضمار الغور
و موالیهٔ عظام خدمتلرندن علوم الیه و عقلیه و نقلیه ده شرکاء
اغلبین ایله بیهوده مجادله و غربتلر ایتدکدن صکره بحمد الله
دیار شامدن محروسهٔ دمشق محل غرام و عشقده بر مقدار عکوف

سنه سبع وخمسين وتسعمائه تاريخنده بحمد الله ثم الحمد لله
حجت اسلامله ميسر اولوب اول ديار جليل الاعتبار تمننده
داعيهٔ فراغ تقاضاسی ظاهر اولوب علومدن ما تيسر ايله اكتفا
قيلوب وانوكله عمل صالحه مباشرت ايدوب بر پير مكمل
صاحب نفس خدمتنه ايرشمك آرزوسيله ولايت رومدن
ذيله نام صلهٔ قديممزده قصبه ده تقاعد اختيار ايدوب
حسبيجه تدريس آرزوسيله طقوز ييل متصل طلبه
جمع ايدوب علوم اليه وغيريدن افاده واستفاده خدمتنده
بعون الله ومنه كندومدن بر ملكه مشاهده اولندقده
اخوانك الحاسيله ابن هشامك رحمة الله قواعد اعراب نام
ارجوزهٔ مفيدكه كتابنه عاجزانه حل معاقد نام شرح ديمك
وبعض نظم ونثردن كتابلر تصنيف قلوب شايستهٔ
نظر اخوان دين وپسنديدهٔ محضر علماء يقين اولمغيله
خصوصا حضور علما وفضلاده وعظ تفسير ونقل
انوار تنزيل ايتمكله مأوى شرور ومثوای غرور اولان
نفس امّاره دارينه كبر واعجاب اقليمندن قبولر ايچلوب اهويهٔ
رديه لر هبوب ايتمكين وجودم تلوقی منتفخ اولوب كاه روايح
قبيحه ظاهر اولمغه باشلدی ومع هذا طريقهٔ مشايخه
رحمهم الله انكارم يوق وطائفهٔ صوفيه يه محبتم ده وار لكن
بعض حركاتلری بكا ناخوش كلمكين چوقلق التفات ايتمزدم و
بشريت مقتضاسيله مرايای مشايخك كوردكم عيبمی

عجمدن

عجمدن انلره نسبت قيلوب مقتضای جهليله تزكيهٔ نفس ايدوب
كندو حالمی استحسان قلوب حديث نفسله شيخلر بلدوكين
بندخی بيلورم پس انلره بند اولمق نه ايجاب ايدر ديو كمسه دن
انابت ايتمزدم **بيت وحبك الشيء يعمي ويصم** حكمنجه اوز عيبمی
كورميوب آشتميوب يته عجبمك سرسری كزردم ناكاه بر دم
مسعود زمان محمودده توفيق حق يار وهدايت طارحة
الانكار اولوب درونمده بو داعيه پيدا وضميرمده اشبو
تقاضا هويدا اولدی ونفسمه خطاب قيلوب ديدمكه
ای عاطل كمراه وای غافل بی انتباه طريق عملده اولمدك
وبر اهل حالده بولمدك اشبو عمر عزيزی همان قوری قيل
وقال ايله كچسونمی ومرغ جانوك تن يواسندن شيان ازله
عرفان لباسين كيمدن اوچسونمی وبو توبيخات وتقريعات
ايتدكدن اول قريبده محمد كرباسی ديمكله مشهور بر پير
كامل معتزل عن الناس وار ايديكه انوكيچون طريق سبعه دن
مجاز در ديرلر ايدی لكن صوفی دو تمزدی مستور الحال اولوب
بر امامتی بر ده ايدمنمشدی بو اثناده انلر خاطريمه كلوب
شايد بنی قبول ايده ديو خدمت عاليه لرينه يول بولوب عرض مرام
ايتدكده سن شريفلری مأدن متجاوز وجسم منيفلری
ضعيف وعاجز اولمغين بو ايكسين باعث عذر بيوردقدن
صكره بر مقدار اطراق راس ايدوب بعد زمان باشين قالدوروب
بشارتلر ايتديلركه او علوم اكر طلبكده صادق ايسك التی ی

مدتك وار حضرت واهب الآمال یا سنی مرشد کامله ایصال
یا مرشد کاملی سکا ارسال دیو مژده بیوردقلرنده عزیزك بو
بشارتیله بشاشتلر ظهور ایدوب وخیر دعالرین الوب
بالحضور پای طلبی دامن صبره صالب خرشید سعادت قنقی
افق سیادتدن طلوع ایده دیو دیده دره وکوش خبرده ایکن
بو طلبدن ینه اول پیر مبشرك شهرینه واردقدن مرشد مطلوبك
قدوم میمونی اول مژده ایدن حضرت استادم وعلم نحوده شیخم
شمس الدین توقادی رحمه الله تعالی اولوب بیوردیلرکه نه خوب زمانه
کلدیکزکه ولایت شرواندن برمرد فاضل وشیخ کامل کلدیکه
علم ظاهرده فایق وعلوم صوفیه ده حاذق شرف مجلسلری ایله
مشرف اولدقده اول خاطریمه سن کلدوککه یا شمس نولیدی
بوندن کلیدی وبونك کبی عزیز نادر زمانی کوریدی ومارمکه
تربیتلریله دخی خوب اولیدی دیدکده همان مبشر مسفور بر
نور حشرنا الله تعالی تحت لوا یوم النشور راهنما اولوب اول ساعتده
تراب قدملرین چشم علیله کحل جلا قلدقده حضرت رسالت پناه
صلی الله تعالی علیه وسلم سعادتله مدینهٔ منورهٔ مشرف بیوردقلرنده
اهل کتابدن قابل کلام عبد الله بن سلام خدمتلرینك اول
ملاقاتده اخذ ایتدکلری فوایدو موائد میسر اولدی الحمد لله
الذی هدانا لهذا وما کنا لنهتدی لولا ان هدانا الله وبعده
بو غزل ورد زبانم اولدی غزل لمؤلفه رحم الله لقایله
کوکل روی منیه چون بصکقدم اول پیر شروانی • بحمد الله شتا کتدی بهار اولدی کلستانی

اچلدی

32

اچلدی معرفت وردی بو دل بوستانه ایچنده • حقیقت بلبلی اوتدی هزار در شمعدستانی
چوور مطلقك بوتی ارشادی جا مشامینه • ویروب دلمرغنه حیرت داخی نورندی افغانی
کورشدم مجلس شیخه ایاغن صوندنوش ایتدم • طاغتدم خرمنی زهدی بوللدن اشبو سکرانی
ایرشیوب همتی انوك حریم قلب پاك ایتدی • بحمد الله مجدد اوبیتك شمعدی مهمانی
مکرمدر چو مهمانم نه قیلیم بن اکا خدمت • دریغا اولیمز لایق ویر رسم جان قربانی
اکوبدر تخم توحیدی زمینی دلده چون مرشد • سحابی همتندن ومارمکه ایره باراتی
وولایتده وهده بحمد الله اول شرف بیعتله مشرف اولان واول
سعادت خلوتله مستعد اولوب عمامه وکسوه وسجاده وعصا
ویریلن اشبو حقیرلری اولوب المنة لله فکان ماکان
من خزائن ما شاء الله کان اللهم قدس سره وزد فی کل لحظة
بره وطقوز ییل سعادت خدمتلرنده اولوب بحمد الله جنابلرندن
اول فتوح خواجلوق دعواسین ایدرکن ظهور افلاسمز اولوب
وعیوبدن برائت ادعاسین قلورکن جاه تلوثدن عیوب نفسی
احساسمز اولدی بیت لمؤلفه نه خوشدر عیبنی کورمك کشی وقتیله تدارکده
که فوت اوله قچن فرصت قلیسر درمها لکن • وهمتنده همتالری همراهمز
اولمغیله عالم استقلالده تحصیل اولان رعونت نفسانیه وبرودت
بشریه وزمایم جبلیتك تخلیه سنده مجاهدهٔ اولوب امر تحلیه ده
اهتمام بیوروب نه مرشد کامل عمر تلف شدینه تأسف زاد رهمز
اولمشدی وبو دخی معلوم اوله مرشد کاملك ارتحالندن
صکره ده طالب صادقه تربیتلری همت خاصه فاضله لرندرکه
ارباب سلوکدن حد تواتره ایرشمشدر وبو حقیر کثیر التقصیره ده

مراد واقع اولمشدر جمله دن بری بو حقیر صلدم اولان قصیده دیلده
اولوردم حضرتلری محروسهٔ توقاتده اولورلار ایدی سنه اثنی
وسبعین تاریخنده اندن مدفون اولوب بو حقیرک حضورین
مراد ایتدکلری مسموعم اولدقده همان عزم ایدوب واردقده
جوار رحمانه خلی روحانیانه رحلت ایتمش بولوب انواع تأسف
وتلهفله تراب مسک آسالرین دیدهٔ علیله کحل جلا ایدوکدن
صکره آیا بو یتیملرینه میراث معارفدن نه دکه و وصیتلرندن
نه اولسه خاطرم سیله سعادتخانه لرینه کلوب حضرت پیرک
اولوغاتونلری نا حضرتلرینه بو خاطرم عرض ایتدکده ظاهرا
نسنه دیمدیلر لکن بر جزئی یازرلر ایدی همان جزء الملك
بکا بر نسنه عارض اولدی دیو بیوردقلرنده مسفور جزئی الندن
الدم اشبو دردیو بیوردقلرنده حقیره صوندی سر تعظیمله
الوب روی مالیده قلدقده نصکره کوردمکه دیوانچه سیدن
ال صکره بو بیت اقلیم شانی و کلمات سعادت نشانی یازمشلر
قدس سره واوصل الینا بره که بودر بیت لله در القائل
تحفهٔ لایق جانان بکف آری زاهد • ز رسمت دست نکیرد بقیامت تسبیح •
پس بو بیت وصیت کامل وهمت شامله بلدمکه مقام عبودیتده
فنای عبادته ودیرتندن محو صورتنرا اشارت بیورمش اولدیکه
جانانه لایق تحفه انجق بودر زیرا سلاطین جهان قتنده غایت
مقبول تحفه اولدرکه خزینه لرنده مثالی اولمیه یاخود نادر اوله
پس حضرت حق خزینه سنده هر نه که موجوددر هب انک واردر

اما

اما اولدرکاهك خزینه سنده یوقلق یوقدر بر فقیر
اول خزینه یه یوقلق برله وارسه خزینه ده اولمیان نسنه ایله
واروب مقبول اولور و حضرت شیخ بو بیتندن اشبو حقیرلرینه
اکر حضرت حقه لایق تحفه ایله وارمق استرسك یوقلق تحفه سندن
غافل اولمه دیمك وصیتین فهم ایتدم الحمد لله الذی هدانا
لهذا و بو معنایه اشارةً و عباد مفلسینه بشارةً حضرت
رب العباد جل شانه اخبار قدسیه سندن بیورمشدر که انین
المذنبین احب من زجل المسبحین صدق رسول الله یعنی کناهکار
قوللریمك کلدوسی صداسی بکا سوکلودر عابد قوللریمك تسبیحی
اداسندن حکمت بودر که اکلدو صداسی یوقلق عرض ایدر تسبیح
نداسی وارلق بلدورر فشتان ما بینهما و حضرت پیرک جوار
حقه ارتحاللرندن اون ییل صکره اولن همتلرندن بریده بودرکه
ایام حیاتلرنده علم توحیده متعلق بعض شبهات عارض استکشافی
ایچون حضور پرنورلرینه واردقده مهابت مجلس عرضنه مانع
اولوب بر مجلسه دخی قالوردی کذا وکذا حضرت پیر رحمه الله
والله یدعوا الی دار السلام فحواسیله طرف دار السلامه اجابت
بیوروب بو حقیر ندامت حسرت و خیبتله قالدم ایچون سنه اثنی
وثمانین تاریخنده بحمد الله حج شریفه عزم ایدوب شام
پر احتشامده قرار ایتدکده کورورمکه حقیر بر نهرک کنارنده حضرت
پیر ناوراء نهرده بر سبزه زار سایهٔ شجره ده هیئت حسنه لری اوزره
اوتورمشلر ناکاه فقیره ندا ایدوب بیوردیلر که شمس کل شبهاتکی

عرضه قیل وجوابك آل که زمانی هنوز کلمشدر پس تراب قدملرین
بوس ایدوب برین برین عرضه قلدم برین برین جواب شافی
بیوردیلر که هر حرفی اقداح صهبای صافی ایدی پس بو کلماتك
صفاسندن ومقصودم حاصل اولمق لذتندن فقیرده شکر
عارض اولب مجرمدن اولنلرا ویا نباشمه اوشمشلر وفوت
اولمق احتمالین ویروب کریه وزاری لری ناکاه سمعمه ایرمکله
حالم تنزل بولب بعد الصحوة بحمد الله جملةً اولان شبهاتك
جوابن قلمده حاضر بولدم بعنایت الله وهمت مردان خدا که بیت
مردان خدا خدا نباشد • لکن ز خدا جدا نباشد •
ارشدنا الله وایاکم وسائر کطالبین پس معلوم اولدیکه عبد مؤمنك
بعض مرضلری وارایمش کائنًا من کان مبتلا کندو ازالسنه
قادر اولمیوب بلکه طبیب طریقنه عرضه محتاج اولور ایمش
امراض جسمانیه‌ده ظاهر طبیبه محتاج اولدیغی کبی وبعضی
مبتلا بن عیوبمه مطلع اولدم ومرضمی بلدم قانون علمله ازاله
ایدوب شفا بولورم دیو دعوا ایدرسه بلسنکه بو دعواسی
دخی بشقه بر مرضدر فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فَزَادَهُمُ اللَّهُ مَرَضًا قصه‌ سی
وینه بو معنایه اشارت ایدوب اول ارباب دانشك امامی مولانا
عبد الرحمن جامی قدس سره اشبو رباعیهٔ جامعه‌ده بیورمشلر که
رباعیه صوفی چه نغانست ز الاین الی الاین • این نکته عیانست من العلم الی العین •
ما الحاصل فی البین چو خواهی سزی کن • از خضر بجو این گهر از مجمع بحرین •
اجمالا معنا بودرکه صوفی یه ندن نزیه کیدیلور دیو نیجه فریاد

ایدرکن

ایدرکن بو نکته خود معلومدر که دائرهٔ علمدن مقام عیانه
کیدیلور اگر بو اورتاده حاصل نه ایدوکین دیلرسك طورمه
سفری معنوی برله سفر ایله وعلمدن عینه ارمك گوهرین خضر
صفت بر پیر کامل مکملدن طلب قیل که علم ظاهر له علم باطنی
جمع ایدوب مجمع البحرین یعنی جامع العالمین اولمش اوله که بو
گوهری انجق اول بلور دیو ایکی دریادن انجق اول چیقدر که گفته است بیت
اگر خواهی بدست آری دری از بحر لاهوتش بکن خدمت ز جان و دل غواصان دریا را
پس خلقت انساندن مراد نه ایدوکن بلنلره فرض عیندر که بر کامل
مکمل بولب انلروك اشارتله تحصیل عرفان ایده فاما زنهار
بو نکته دن غافل اولمیه وبازارا بتلاده سرسری گزمیوب هر خر
مهره صتن مرداندن جیب جاننده گهر پرهیز طوتن خواجهٔ صاحب
عرفانی سچه وانك جواهر زواهرندن المق خصوصنده خرمن
وارین دکوب صاچه وهرنکه اکا حجاب اولورسه بتزاندن کچه
ناگاه برکون اول دخی گوهر فروش اولب دکان آچه وبو دخی
معلوم اولکه ایام فتن اولمغین اگرچه بو طائفهٔ علیة الهمة
وجلیلة القیمة مرتبهٔ قحطه وارمشدر لکن بحمد الله لا تزال
طائفة من امتی قائمین علی الحق الی قیام الساعة حکمنجه هاویهٔ
قطعه گرمشدر ولسانی دعوای اقطع ایدوب نامحرملره کشف
راز ایتمدن غایت حذر له اولب بیت هر کرا او همزبانی شد جدا
نی زبان شد گرچه دارد صد نوا حسب حاللری نداتم پرده نشینی
حصار ایدنمشلر فاما من طلب وجد ومن لج ولج مفهومنجه ارانن بولر

وطالب بویندن بلور همان عالمه انکار اوزره اولمکله بو داعیه
ضالدر **بیت** مکو اصحاب دل رفتند و شهر عشق شد ویران
جهان پر شمس تبریزست و مرد کو چو مولانا یعنی ای منکر مشایخ
دیمکه ارباب قلوب هب کتدی و شهر عشق ویران اولدی زیرا
جهانک هر کوشه سنده بر شمس تبریزی واردر لکن ثانی مولانا
جلال الدین رومی کبی بر جوهر صرافکه محك دانشله جیب جاننك
طوتدیغی کوهرین بلوب وانی المغه سنی وارایسه ویره اشبو
بیتك فحواسنك کمال کشفی بو حکایته موقوفدر اعنی اول درر
معارفك صدفی و زلال حیات توحیدك ظرفی کشته خنجر
هنی تمیز حضرت شیخ شمس تبریز قدس سره العزیز **مطلب حکایات ملاقات**
شمس تبریز با مولانا جلال الدین رومی قدس سرهما العزیز چونکه معارفك کنوز الهیه
واصل و لطائفك رموز صوفیه یه نایل اولدی دیلدیکه بو کنج بر کنج
کافی و بو دری درج اتمکه بر صدف صافی بولب انده اضمار ایده
پس بو نیت اوزره خطهٔ تبریزدن سیر ایدرك ولایت یونانده
قونیه نام شهر قهرمانه کلدکده عارفانه کوشه لرین سیر
ایدرکن ناکاه کوردیکه بر مرد منلا جبه و دستار یله لی پروا
استر باد پایه سوار اولب اوکنجه مردغاشیه دار سعادت
شعار و یمین یسارده مردمان صلاح آثارلر سکینه و وقار ایله
یوررلر پس حضرت شیخ شمس تبریزی بر شخصه بو کمدر دیو سؤال
ایتدکده مولانا جلال الدین رومی مخدومیدرکه ولایت یونان قطران
عملندن ریان و خطه قرمان انفاس قدسیه سی سفره سندن

شبعان

شبعان اولمش بر مرد فاضل عالم کاملدرکه حالا سعادتله مدرسه
سعادت مدار و دراست انوارده زمرهٔ طالبینه تعلیم علوم دینیه
اتمکه کیدرلر دیدکده حضرت شیخك نور ولایتله خاطر نور
مقاطرلرینه بولایح اولدیکه آیا بزم مقصودمز اولان سینهٔ
صافی بو اولمی و عجبا شمس تبریز بونك کبی اوج عظمتده
اولان هماشانی حضیض مسکنتك دامه صالهمی دیو
تفکر ایدرك رکاب سعادتلرنجه بر مقدار کیدرك
همان آخذ عنان ایدوب دیدیکه ای ملای رومی وی
کاشف مشکلات خصوص عموم جنابکزدن بو مشکله
جواب صواب رجا اولنورکه **محمد بزرکست یا بایزید**
یعنی حضرت محمد مصطفی می اولودر یا خود بایزید بسطامی
چونکه حضرت مولانا بو اشکالی و سوء جب کلالی کوش ایتدکده
همان عتاباً اخذ عنان ایدوب بیوردیکه درویش بو
نه محل اشکالدرکه ایدرسن و نه غیری منتج بیهوده اشکالدرکه
قوررسن و هنوز بلمدوکیکه بایزید حضرت محمد صلی
الله علیه و سلمك خرمن معارفندن برادنی دانه چین و بار
مطبخ سماحتندن جوینده نان بر مسکیندر حضرت شمس
تبریز دیدیکه یا مولانا نعم اویله در لکن یا سبب ندرکه حضرت
محمد مصطفی صلی الله علیه و سلم بو اوج عظمتده ایکن
اظهار عجز قلوب و جبههٔ اعتذاری طین مذلته وضع ایدوب
لا احصی ثناء علیك انت کما اثنیت علی نفسك دیو بیوردیلر

و بایزید حضیض دناءتده ایکن بله سبحانی ما اعظم شانی
دیدی پس حضرت مولانا درویشک مشکلاتندن بوی
مشکک معارف شمه ایدوب دیدیکه درویش خلوتخانه مزه
کل انشاالله جوابه صوابله ریان اولوب بزدخی شرف لقاکزله
مشرف اوله وز دیو خدمت دراستادن اولندقدن صکره سعادت
خانه لرینه کلوب درویش طالب جواب حاضر اولوب بیوردیلرکه
درویش حضرت محمدک صلی الله علیه و سلم علمی بر بحر بی
کراندرکه فضلای امتدن کیمسه ساحلنه ایروب نهایتندن
خبر ویرمدی اما بایزید علیه الرحمه وجودکوزه سنی اول
دریایه برغوب حوصله سی دولدقده متحمل اولمیوب علوم محمدیه نک
جمله سنه وارث اولمق ظنیله سبحانی ما اعظم شانی
لافین اوردی اما حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه و سلم
سفینهٔ وجود شریفلرین دریای وحدتک غرق ایدوب و
قطره سین عمانه اولشدورمغین وجود برجوددن
اثر کوسترمیوب حصما للنفسه کنفیسه لا احصی ثناء علیك
اعترافین ویردی صلی الله علیه و سلم چونکه حضرت مولانانک
بو مقدمات مسلمه سندن نتیجهٔ مقبوله ظهور ایتدی
شمس تبریز حضرتلری مولانانک جوابندن بوی استعداد
شمه ایدوب وصفای نهادندن قابل ارشاد اولدوغن
بیلوب لاجرم بونک کبی همای همامی شکار ایتمک آرزوسندن
اولوب من بعد دانهٔ کلمات شوق انکیز و توجه تام لاویز

لرله

36

لریله دام طریقته صالمق آرزوسنده اولوب برمدتدن
اسیر بند کمند ارادتلری و شکار شبیکهٔ معرفتلری
اولدقدن صکره بنای عشق برقرار و سریر محبت استوار
اولسون دیو قاعدهٔ صیادین اوزره حضرت شمس تبریز
قدس سره العزیز خطهٔ یونانندن فرار ایدوب سعادتله جانب
تبریزه سوار اولدیلر رباعی لمؤلفه چونکه شاهین اسیر اولدامه •
کوردی صیادکه ایردی بو دامه • انی حالنده قوربزیرلرکه
که اوله امر دام وایشه یرر • چونکه دیدک عاشقدن رخسار
معشوقه دور اولدی حضرت مولاناده پای طلب قرار قلمیوب
جناب شمس تبریزدن جست و جویه و اسواق صحرا دهتک
ویویه دوشوب نه آینده دن پریشان و نه روندهدن نشان
طویدی پس رسم طلبده شول حده وارد یکه اکر بر کمسنه
مولانایه بو سن وصف ایتدوکک آدمه بکزر فلان جاده
بر کمسه کوردیم دیسه مجرد اول اولمق احتمالیله فی الحال
یا استرین یا جبه سین و یا دستارین مزده ویروب منتلر
و دعالر ایدردی و هم اویله کرک که آکا کوره معنایه و اصل
اولوب مثنوی کبی سفر فاخر بو مقدماته نتیجه دوشمدر
هنیئا له و طاب ثراه بیت نقطهٔ زحمت اکرچه کوهه بکزر غافله
همتیله انی قالدر بوله رحمت قافله • واستر و دستارنه شیدر
بلکه بو بیتک مضمون نقد حالی اولمشدی بیت لمؤلفه
عید وصلت خبرین بنده یه هر کیم ویره مزده یه جان دلم صدقله قربان اولسون

القصه شور وشغب وشور تعب شول مرتبه وارد یکه
جمله کار و باری فراموش ایدوب حتی باب کتب خانه لرینه
عنکبوت پرده دار اولمشدی غزل حقیر وورد زبانلری اولمشدی

غزل
دولتی مکتب عشقه اونتدم درس فتوای • کروب میخانهٔ درده یا کلدم زهد و تقوای
کوکل لوحنده یازلدی محبت نامه سین شیخم • کورنجه چشمه اوراق سیاهم آغی قارای
اولب فرمانته محکوم اسیری اولدی دل عشقک • محبت کاتبی انده یازلدی خون طغرای
کوزم یاشی کبی کوکلم روان درقرار اولدی • آرر مقصودنی بولمز کزر بیچاره هرجای
کهی یا نمعده یم کاه غریق بحر هجرانیم • دخانم کوکلره کتدی یاشم یرلرده آرای
طبیبه داغ شرح اتمه بو سینک یاره شمسی • بلورسن سوزن وصلی دیکر انجق بو یارای

بو طرفدن حضرت مولانانک نه تاب قراری ونه بر قراری اولدیغی
نور ولایتله حضرت شمس تبریزک معلوم جنابلری اولدیسه
شمس تابنده اولب بر کمسه ایله خبر ارسال بیوردیلرکه مولانا
شمسی بنه مطلعندن طلب اتسون و شهر تبریزده بزی محلهٔ
دروغ زنانده یعنی یلانجیلر محله سنده آستهسون که بزم مقر
دارمز اولدور چونکه بو پیغام سرور انجام سمع انتظارلرینه
واصل اولدی اشبو بیتک مفهومیله ترانه باشلدی بیت

نه کوزلدر مدار اولدم مرغوب • که خبر صاله طالبه مطلوب

پس مولانایه خبر بشیردن حضرت یعقوب ضریره واقع اولان حالت
حاصله اولب همان دم اول ذره طالب افتاب جانب تبریزه
شتاب ایدوب پابرهنه اشبو مضمونی ورد زبان ایلدیکه بیت

صولسم کاسهٔ چشمیله نولدیو لکی غرضم بو کیم بولک دریله مرجان اولسون

بس

پس خطهٔ یونانیدن کریز ایدوب راه تبریزه سوزان واشک
ریز روان اولب بیت کرد باده دونوب یولده سماع ایلرایدی
دف کبی سینه دکوب نی کبی هم اکلرایدی پس بو حال اوزره بر دم میموندن
و وقت فیروزده محروسهٔ تبریزه واصل اولب هرکمدن محلهٔ دروغ
زنانی سؤال ایتدیلرایسه بونده دروغ زنان محله سی یوقدر
درویش سنی مسخره ایدوب دروغ اتمشلر دیو جواب ویردکلرنده
حضرت مولانا تیه حیرتده وادی وحشته دوشوب
طالبنک کاری حیرت ونصیبی وحشت سرکردانلغی ان شاء الله
باعث عطیتدر دیو تسلیه کنان دربدر کزرکن ناکاه اول حضرت
رهنمای قافلهٔ اصحاب تحیر و بدرقهٔ راحلهٔ ارباب تحسر
جناب سیدنا وسید الکل و منشأ خلقت افلاک وابکل
محمد مصطفی صلی الله علیه وسلمک بو خبرلری و رهبر اثارلری
یادنه کلدیکه بیورمشلر اذا تحیرتم فی الامور فاستعینوا من اهل
القبور پس اشارت پرنورندن و بشارت مقرنندن اولمغین مقصود
وصولی مقرر بلوب همان جناب کورستانده دوانده وارواح
مقدسه دن بو خصوصده استعانت واستمداد ایدوب
کزرکن کوردیلرکه بو کورخانه ده بر کمسنه اوتورمش وانوار روی
کورستانه ضیا ویرمش دقتله نظر قلدقده کوردیلرکه حضرت
شیخ تبریز بلکه افتاب همه شهر همه دیز بین بی اختیار روی
ذلتی پای غزتلرینه قیوب رسم ملاقات علی احسن الحالات
ادا اولندقدن صکره تبسم کنان بیوردیلر یا مولانا نه عجب

غلط اتدك ومحلهٔ موعوده ومعهوده یا کلدك دروغ
زنان محله سی اشبو کورستاندر که بوننك یاتنلر اشبو
دیارك کوشك وسرای ومزارع وقراسی باغ وبستانی
وحمامات فروح فزاسی بلکه صحرای وفضاسی هپ بنمدر دیو
دعوا ایدنلر بو جمله نك صاحبلری چقوب محکمهٔ قضاء
وقدرده انلره حکم اولدقده شمدی بونلرك کذبلری ظهور ایدوب
خاموش اولمشلردر دیو بیوردقده صکره حضرت شیخ
مولانانك حسن محبتنده اختصاصین وآیین ارادتده صدق
خلوصین صفحهٔ رخسارندن اوقیوب جبههٔ پرانوارندن
طیوب ومولانا دخی نحاس قلبن کیمیا کره تسلیم ایتدی ایسه
لاجرم حضرت شمس تبریز خزائن همتلرین فتحه آغاز وباب اکسیری
باز ایدوب شول عطیه لرینه مظهر قلدیلر که ناکاه کدا ایکن
شاه وشاه اکاه پرانتباه اولوب افتخارگاه بو بیتی بویوردی بیت
انچه جلال دین دید از نظر شمس دین طعنه دهد بر مه سحر کند بر چله
پس حضرت مولانانك بو یولده زحمتی باعث رحمت ونصیبی
مورث نصیب اولدی وبو مجلدات مثنوی زخر فاخر اولمسا عنده که
نظرهٔ فاخره دن الدی لاجرم معلوم اولدیکه مشایخ نظرین کزاف
وسواعدلرین لاف وخلاف اعتقاد ایدن تیه حرمانده متحیر
وبادیهٔ کتمانده متحسر قالدی اللهم ارزقنا حسن الظن باولیائك
المکرمین وسوء الظن بانفسنا ولا تجعلنا من الخاسرین فاما شول مردان
خدا که بو مطلبنده نام وناموسی وطعنهٔ هر خناسی هیچه صایدیلر

وما ل

38

ومال باشه جانله قیدیلر لاشبهه اولئك لهم الامن واولئك
هم المهتدون جلده سین بولدیلر پس میدان یوکرکلدر وادئ طلبنه
وارین ویرمدین وصحرای ارادتده تعب کورمدین خانهٔ مراد ده
کردن مقصوده دست ازوسین حمائل ایتمز بیت رحم الله لمؤلفه
بود رتورات عشق ایچنده فتوی که ایرمز جان دین جانه قطعا
یوقرود جهان پر شمس تبریزست ومرد کو چو مولانا مصرعنك کمال
کشفی بو حکایته موقوفدر دینلمشدی وجهی ظاهر اولدیکه شمس
تبریزی حضرتلری کونش کبی هر کوشه دن طوغدی لکن حضرت
مولانا بر دیده سی آچق بولنمادیکه کوریدی کذلك حضرت حقك
جل شانه هر کوشه ده شمس تبریز بر صفت قوللری اکسوك
دکلدر لکن بر مولانا سیرت مردکه دست همتله دیدهٔ بصیرتدن
سبل هستی سلب ایدوب جمالنه مرجانی اطلاسیله بلاسی
فرق ایده بیت رحم الله لقائله تو بدین چشم کجا چهرهٔ معنی بینی
چشم صورت دکر چشم معانی دکرست فصل وقصهٔ
مجنون بو خصوصده رهنموندر حکایت اولنور که لیلانك
خیمه سی هرقنده قورلسه مجنون ذو فنون ده کند والا غیرین
رویة المعشوق نار تحرق العشاق حیث رای مفهوم منجه لاجرم
بر مخفیجه یرده قوروب خیال لیلا یله قناعت قلوب لیلا طرفندن
اولان سرو یا صنوبر یا ام غیلان نی بره باقوب لیلانك بر کون
لاجرم بو که نظری طوقنمشدی بوا نوك رؤیتن غنیمت بلوب
انوکله اکلنوردی رباعی بودر عشاق ایچنده داب عادت

كداولمز رؤيت عاشقده طاقت ولى اثارله تنسم قلورمرأتده
قناعت پس بوخياليله اكلنوركن بركمسه ديديكه اى مجنون
تابع الظنون تنهانه طورورسن كه ليلا كوچه لى بر قچ كون اولدى
چون ليلانك رحلتى خبرين اشتدى همان دم كوكلى قوشى
يوادن اوچدى پس رحلت تداركن ده اولب احمال واثقالى
يعنى كهنه كليم وابنان باليسن ناقهٔ فاقه سنه تحميل ايدوب
سوار اولدقدن جاندانكه جانب ليلايه توجه ايدر اول
ناقهٔ عاقه عكسنه كيدر چونكه سوارله روانه اولمدى همين
ناقه دن اينوب ومهارين الينه الوب جبريله يدى و بر
مسافه اردنجه ضرورى كندى تكرار ناقهٔ مسكينه انين
وحنين ايدرك مجنونك الندن چقوب ينه اولكى يرينه يتدى
اشبو حال اوزره كرات مرات عكوس خطرات واقع اولدقده
مجنون حيرت فزون كوردىكه ناقهٔ ضعيفك كوشكى انده بغلو
ايمش و بونجه انين حنين و بچه كردن كشتلكه سبب اولمش
پس لسان حيرتله مجنون بو بيتى انشاد ايتدى **بيت**
هوا ناقتى خلفى وقدامى الهوى وانى واياها لمختلفات وبو حيرتده
تفكر ايدركن حميت عشق ليلا قلب قابلنده بونى القا ايلديكه
اى مجنون نه غيرت وى ضعيف نه حميت بو نه همتسزلكدركه
بر حيوان بى تميز بچه ازيزى اچلچون بو قدر كردنكشلك قلوب
سنى مقصود عزيزكدن اليقويه وسن انى بو كار اوزره رام
ايتميه سين پس ينه سوار اولب تازيانهٔ همت وسوط غيرتله

برمقدار

39

برمقدار تلقاى مدين مقصوده توجيه ايتدكده كرو ناقهٔ
عاشقه نك كوچكى محبتى غلبه ايدوب وبالضروره سير معكوس
طوتوب كندو هواسنه اولشديسه لاجرم مجنون غيرت
فزونك فكرت همتى بوكه ارديكه بالاخره ناقه دن بچه
وپيادجه مقصود طرفنه اوچه پس ناقه دن كندوزين
پرداب ايدوب يره دوشدكده شكسته پا اولب واكاده
قالميوب معشوق طرفنه بو بيتك ترانسيله وسر زمنا
وانهض كسيرا فخظك البطالة ما اخرت عن الصحة بوالندى
العتة بوانكسارله يولندن قالميوب پاى همتله متصل
قطع منازل ايتمكده ايكن ناكاه خيام ليلا روز روشن كبى
ظاهر اولدقده مجنونك قلبى غم اشيانى نشين اولدى الاعتبار
الاعتبار ايها الاخيار والابرار ع كوشكه اردمى بو قصهٔ مجنونك شتر
كه بودر فرلكه حصه محصول زبر الدى بو صبرنى ارباب بصيرت بهره
عجب اولميه بونى كرصيه قال اهلى هجر كوش هوشنه بو خبر واصل
اولديسه معلوم اوله كه مجنون اكاه سر كاف و نون و ناقه دن
فاقيه و درستلكدن شكسته لكه ارمينجه سفرى غايته
وسيرى نهايته ارميوب رؤيت خيام ليلا برله قرين العين
وذو مرام اولمدى بر عاشق مجازى وارين و بر مدين مجازى
يارين كورمدى پاسنوك ظنوك بو ميدركه ناقهٔ جسم
خواب خورد و بچه خورد اوزوسندن بچمدين و مخالفت ايتدكده
ناقدندن او چمدين و بچمدن شكسته بسته دوام اوزره

طلبده اولمدین آفتاب حقیقت عالمتاب احراق ستور نفاق
ایدوب رؤیت جمال خوش قال نعم المآل اوله سین بو اولمز
کما قال سلطان العشاق الشهیر فی الآفاق **بیت**
وجانب خاب لوصل هیهات لم وها انت حی ان صدقاستی یلس مجنون
حقیقی بولنده دعوای عشق محبت ایدنلره شرط واجبدر که
لن تنالوا البر حتی تنفقوا مما تحبون مضمون شریفی کوش دل
هوشه الوب و نظردن اغوشه کتورب انفس و افاقده محبوبک
ندر و کدرانی بلدر کدن صکره محبوب حقیقی بولنده الی
سندن دور ایدوب وانفاقنی غنیمت بلوب وجمانی ویردم
ایسه بدلی جوهر الدم خاری بولنده یقدم کلزار بولدم دیو
بین العشاق مباهات ایتمدین و دفتر عشاقه ثبت اولمغه
لایق اولمزسین **حکایت** نتکم حضرت سلطان العشاق الفقراء
نبی همراعنی ابراهیم ادهم قدس سره خدمتلرینه بر درویش
دلریش کلوب فقر افلاسندن حدندن زیاده شکایت وقلت
مال و کثرت عیالندن حکایت ایتدکده استماع ایدوب
بیوردیلرکه درویش شو سن شکایت ایتدوکک متاع فقری
الله کتورنجه بن نلر چکدم وانک بدلی تخت و بخت بلخدن
کچدم هنوز اجوز بولدم دیو سویتورم واقاله ایده لردیو
قتی قورقرم اما سن رایکان بولمغین شکایت ایدرسن و بیهوده
بلمم نه نه دیرسین دیو اهل فقرک عزت سلطنتین و ارباب
دنیانک ذلت و نکبتن بلدردی رحمه الله وروحه **پس**

سالکان راه عشاقک ادنی شرطی بودرکه محبوب حقیقی
بولنده هرنه سی وار ایسه ویره و بو بولده اول ویردوکن
حقیر کوره نه انکه عمر عزیزی راه فناده افنا ایدوب
انفق هذا فی الهوی هذه کلتی ابی الله ان یسوی جناح بعوضة
لو منه سیر اولب و ترضی من العیش بسعید تعیشه مع الملاء
الاعلی بعیش البهیمة رذالتله مرد محقر اوله سین فنعوذ بالله
من شرور انفسنا ومن سیئات اعمالنا وصلی الله علی سیدنا محمد
واله وصحبه اجمعین آیت کریمه سنک سبب نزولی و اطیله
کلام مزیل اولمشدی کیرو تفسیره شروع اولسون باذن الله تعالی
المجلس الاول قال الله تعالی وتبارک واذ قال موسی لفتاه لا
ابرح حتی ابلغ مجمع البحرین او امضی حقبا
وفیها اوصال الاصل اول فی اللغة والاعراب بلکل کراذ کلمه سی
سکون اوزره مبنیه زمانی ماضی اجلیچون وقت معناسنه
ظرفدر جملهٔ اسمیه یه یا فعلیه یه داخل اولی کلمشدر اضافت
طریقیله وجمهور قتنده اذ کلمسنک ظرفیتی لازمدر
لعاملی مذکور او مذوف ایه کریمه ده محذوفدر اولدخی
حادث کلمسیدر یامثلیدر بتقدیر اذکر الحادث وقت
قول موسی لفتاه لا ابرح الایه اعنی حقیقتده بو ظرفک
عاملی حادث مقدردر و حادث دخی مقدر اولان اذکرک
مفعول به واقع اولور فاما اصحاب تقیرک منصوب باذکر
دیدکلری قصر مسافه ایچوندر مجازا زیرا عاملده عامل

ذلك كشئ دهٔ عامل اولمق اعتباری مشهوردر اكر ديرسك
بو تكليفه نه حاجت وار بالذات اذكر عامل اولسه نه
ضرر الجواب مراد الله اول وقتك ايچنده اولان حوادث
ذكر ايتمكدر كه انده امته فوائد وعوائد واردر يوقسه
اول وقتك كندوسين ذكر ايتمك وبعض نحات قتنده ظرفيت
لازم دكلدر كاهی مفعول به اولور واذكروا اذ كنتم قليلا فكثركم
فانه منصوب محلا لكونها مفعولا بها لا ذكر اذ المراد الامر بذكر
ذلك الوقت لا الذكر فيه فاما الجمهور قدروا عامل الظروف
وخلصوا من هذه الورطة بان قدروا واذكروا اذ كنتم قليلا
فكثركم اى اذكروا نعمة الله وقت كونكم قليلا فاذ ظرف
للنعمة وهی مفعول الذكر وانما سمی انها مفعول بها
لقيامها مقامه بعد حذفه فمن اراد قصوی مبحث كلمة اذ
فليطلب من كتابنا المسمی بحل المعاقد فی شرح القواعد يجده
ان شاء الله مغنيا كافيا بالجمله اذكر خطابی بالذات رسول
اكرم صلی الله عليه وسلم حضرتنه در وتبعيتيله امته در يحتمل
خطاب عام اوله هرقنده امت حاضرون هر فردی راه عبرته
اسلاك ايچيچون فاما سوره بقره ده واذ قال ربك للملائكة
آيت كريمه سنده ارباب تفسيرك واذكر يا محمد ديو تخصيص
ايتدكلری ربك قرينه سيله در والا خطابات وارده مهما
امكن تعميم اولی واوفيدر ديمشلر فتا شاب ويكت
ديمكدر اكرچه فتا حقيقتده عبده درلر لكن يوشع حضرت

كلمه

كلمه چوق خدمت ايتدوكيچون حضرت حق جل شانه فتا
ديو تسميه ايتدی كذا فی حاشيه انوار التنزيل للشيخ زاده قدس سره
ويوشعده نون اوغلیدر نون افراشيم اوغلیدر افراشيمده
حضرت يوسف اوغلیدر كه ابن يعقوب در صلوات الله علی نبينا
وعليهم ومذكور يوشع تازه لكده موسی پيغمبره خدمت ايده
كلمشدی وصاحب سری ايدی ووفاتندن صكره ولی
عهدی اولدی وخدمتی پسنديده حضرت كليم اولمغين بونك
كبی سفر همايون قرة العيونك خادم ايدندی وبوسری اكا
كشف ايدوب بيوردی كه يا يوشع لا ابرح يقال برح ای زال
عن مكانه من باب سمع فمعنی لا ابرح لا ازال اسير پس اسير كلمه سی
لا ابرحنك خبريدر حذف اولنمشدر سفر قرينه سيله دخی
حتی ابلغ مجمع البحرين قوليله فان حتی كلمة غاية
والغاية تستدعی ذا غاية وهو السير مجمع البحرين ايكی
دريانك جمع اولدغی يردیمكدر لكن بوراده مراد والعلم عند الله
ايكی دريانك جمع اولمغه قريب اولدغی يردیمكدر زيرا
روايه صحيحه اوزره بحرينك مرادی بحر فارس وبحر رومدر
فلاجرم بونك كمال كشفی بر مقدمه يه موقوفدر مقدمه
بودر كه خريدة العالم نام كتاب همام تصويری وتحريری
اوزره بحر محيطدن منشعب اولان دريا اوچدر اولی جمله دن
اعظم واصعبی بحر فارسدر درياي محيطك وسطنده اولان
نسبت شرقی طرفندن ايرلمشدر ومنفصل اولدغی يرك

طرف شمالسی بلاد صین اعنی چین وماچیندر وبونکده
دریای مذکورک ساحلندن کعبهٔ شریفدن یانی بلاد تبتدر
وانکده ینه کعبه دن طرفی بلاد هند در وبحر فارسك دریای
محیطدن اولدوغی یرک طرف جنوبه سی زیاده اسی اولمغین
انسان وحیواندن کسنه ساکن اولمز ربع خرابدر وبو بحر فارس
ممتد اولوب کعبهٔ شریفه ایکی مرحله یر قالورکه جدّه اسکله
سی در واندن چوکنا وجی کبی دور ایدوب شمال طرفنه
بدر میمون ناحیه سندن ینبوعه اندن ارض مصردن سویس
نام اسکله واندن منتهی اولور وبحر محیطدن ایکنجی منشعب
اولان دریای بحر رومدرکه بحر محیطك بو وسطنده اولنلره
نسبت غربی طرفندن ایریلور وایریلدوغی یرک طرف جنوبه سی
بلاد عرب وتونجه در وطرف شمالسی اندلوس اکرد روبلاد
افرنجدر وبو بحرده ممتد اولوب تا ارض مصره وشامه اولشور
وانده بحر قسطنطنیه ده بحر اسوده قاوشور پس دیار مصرده
بو ایکی دریانك مابینی درت مرحله یر قالورکه بر برینه قارشه
لاجرم معلوم اولورکه بحریندن مراد بو ایکی بحر اولدیغی تقدیرجه
مجمع البحرینك معناسی ایکی بحر اولدیغی اولشمغه قریب اولان یر
دیمك اولور والله اعلم انتهی ترجماً مفهوماً وملخصاً او امضی حقباً
حقب ضمله دهر معناسنه در وبعضلر قاتنده دهرده سکسان
سنه در بعضلر قتنده یتمش سنه در اما بو محلده العلم عند الله
مراد الله تحدید اولمیه بلکه تکثیر اوله زماناً طویلاً دیمك اولا که

حجرز

42

حضرت قرآنك بو وجهله چوق واقع اولمشدر الوصل کثانی فی تفسیرها
قال الله تعالی حکایة عن کلیمه موسی صلی الله علیه وعلی نبینا
وعلی آله وعلی سائر الانبیاء واذ قال موسی لفتاه لا ابرح حتی
ابلغ مجمع البحرین او امضی حقباً یعنی یا محمد ذکر ایله کلیم موسانك
یوشعه صدق عزیمتندن خبر ویروب یا یوشع سیردن زائل
اولمسم کرك شول ایکی امردن بری اولمایتجه مجمع البحرینه
اولشم یا عمرم نهایت بولنجه سفرده دورشم که مجمع البحرینك
خضر نام بر عبد اعلم وار ایمش بکا لازم اولدیکه اول عبد
اعلم بولبانوك علمندن کندو علمیمه ضم ایدم بندخی عبد اعلم اولم
تذییل انوار کنزیل حاشیه سنده شیخ زاده رحمه الله دیمشدر که
حضرت خضر اکثر اهل علم قتنده نبی د کلدر ادی بلیا در که ملکان
اوغلیدر خضر لقب شریفلریدر سیر ایتدوکی یرده قورمش اوتلر
یاشردی انوکیچون خضر دنلدی وروایتدر که ملوکدن برینك
اوغلی ایدی باباسی ولی عهد اتمك مراد ایتدکن تزهد اقبول ایموب
فرار ایتدی چندانکه طلب قلدیلر بولنمادی وحضرت خضر
افریدون زماننده اولدیکه ملوك فارسدن بر کافر پادشاهی ایدی
ذو القرنین اکبرکه حضرت نوح نبی اوغلی سام اولادندندر وحضرت
ابراهیم علیه السلام کعبهٔ مطهره دن بولوشب انده مصافحه
اتمشلردر واول مصافحه دکن قالمشدر وخیر دعاسین المشدر
ودنیای طواف ایتدکدن صکره حضرت خضر انك مقدمه جیشنده
بله اولمشدر ویاجوج ماجوج سدینی اولچکدی واسکندریه

شهرینه اول بنا ایتدکیچون اکا منسوب اولمشدر واما ذو القرنین
اصغر که یونانیدر دارا پادشاهی قتل ایدوب جمله ممالکنه مالك
اولب قرینن المشدر روم فارس ملکنی جمع ایدوب دنیای
طواف قلمشدر وعین الحیاة طلبنده ظلمته کیروب نا امید
رجوع ایدوب عراق شهری روزده وفات اتمشدر وتمام عمری
اوتوز التی سنه اولمشدر اشبودر اکرچه صحاحده غیریده
ذکر اولنمشدر انتهی فلنرجع الی التفسیر اشبو حضرت موسی
قصه سنده اولان حوادثی ذکر اتمکی حبیب اکرمه امر
اندی خطاب خاص اولدیغی تقدیرجه کما تقدم زیرا بو حوادثده
بزم چون حکم عظیم وعبر علیا اولب همکرایه اشارت اولب
وبشارتلر واردرکه حضرت موسی کبی کلیم حق وصاحب
توراة امتنه تبلیغ احکام منصبنده ایکن علم لدنی طلبنده
بوجمله فراموش قلب تا اولنجه مشقت کبری ومحنتنه دریا
چکمه کی نفس نفیسه لرینه تحمیل روا کوروب عزیمت صادقه
وهمت لایقه برله سفره شروع بیوردیسه علماء امتی کانبیاء بنی اسرائیل
حدیث شریفی ایله افتخار صددنده وطمعنده اولان علماء امت
اقصی مایهم واولی مایهم بو اولملق کرکمیکه اولا مناصب فانیه
دنیه حجاب ایدنیوب اشبو مناصب باقیه سنیه طلبنده غیرت
قوشاغین برکدوب وهمت عصاسین محکم دوتوب اشبو
بیتك مضمونی حسب حالی ومبارك فالی اولمیه بیت
چو باشد بدوست رهبردن • شرط یار یست در طلب مردن •

اما دریغا وحسرتا که علما نامنده بر طائفه غیر خائفه اصلح
الله شاننا وشانهم وصاننا عما شاننا وشانهم دین حضرت
محمدی وآیین شریعت احمدیه صلی الله علی واضعها
حرمت مقطوعه ایله حرام اولان بعضی محرماتی بغیر مبالات
ارتکاب ایدوب ذی لباس وحلیه مراکبلرنده ظلمیه تشبه
اتمکله غیرت حضرت قرآنی فراموش غیرتسزلك آدین غیرت
اقران دیوب نی عرض اولمغی تکمیل عرض طوتمشلردر وخلقت انسانیدن
مراد نه اولدوغین درك اتمیوب بلکه نتیجه عمر مناصب
واسطه سیله همین حطام دنیویه یه واصل اولمغی اکلمشلردر
ساء ما یحکمون ولسوف یعلمون بیت لله در القائل
ای ملازم قدکی مای اتدی اقران غیرتی • عینکه کلمز نسنوك حیفا که قرآن غیرتی •
واحیفا وانداماتاکه سبل آرزو وعلت شهوات بصرلرندن نور
بصیرتی سلب ایدوب اوهام وخیالات چشملرینه باقری التون
وجوخری جوهر کوستروب عمر کرانمایه سوقجویبدن انفاق
سود زیان نه ایدوکین فهم اولنمادی فما ربحت تجارتهم
وما کانوا مهتدین اشارت پرخسارتی سمع قبولمزه دخول ایتمدکی
قورقودرکه سبب حرمان وباعث خذلان اوله عیاذا بالله بیت
سوف تری اذا انجلی الغبار   افرس تحتك ام حمار
وکوش هوشلر خرقه غفلتله قپانمش اولمغین عظه آیات بینات
وبینهایات تکلمات فخر کائنات علیه السلام والصلوة سینه زنکارینه
یراشمیوب وارباب قلوبك کلام جزیل السهاملری عندلرنده

محل قبولده اولميوب بلكه مجالسلرنده بيهوده كلمات مورثة الآفات اوزره حصر وقصر ايدوب اوقات طيباتى مناصب مذاكره سنده ضايع ايدرلر ومع هذا فقراى طالبينه انكار اوزره اولوب نظر حقارت ايله بعد قلرندن غيرى تتبع عيوبلرنده عطشان وغيبت عيبتلرين قلمك بهلوانلريدر وبو مقوله ارباب رسومك حقنده ابن الفارس المصرى حضرتلرى بيورمشدر

ولانك ممن طيشته درونه بحيث استقلت عقله واستقرت فثم وراء النقل علم يدق عن مدارك غايات عقول السليمة

وغيبتلرينى انجق فقرايه حصر ايتميوب بلكه نيجه بر طريقتك سياح وبحر سباحى اولان كامل مكمللرده طعن ايدوب حاشا الحاد وزندقه يه نسبت ايدرلر نتكم

حكايت

اولنور اولكاشف اثار طريقت وعارف اسرار حقيقت حضرت ذا النون دو فنون واقف رموز كاف ونون قدس سره العزيز زمانلرنده غلبهٔ حال واقتضاى وقت ايله كاه بى اختيار اسراره متعلق كلمات برنكاة افشا ايتدكلرينه بناء غذاى عنقايه حوصله صعوه تحمل محال اولمغين اعصرنده اولان علماء رسوم جنابلرينه انكار اوزره اولوب غيبتلرينى فاكههٔ مجلس بلوب نفى عن البلده مراد ايدرلرى اتفاقا بركون سعادتله نفس نفيسه لرينه توبيخ وتشديد عتاب شديد ايدرك كيدرلردى مكر بول اوزره كورديكه ذكر اولنان علمادن ايكى كسنه كلوردى حضرت شيخى كورب برى ديديكه شول ذو النون ديدكلرى ملحد دكلميدر كلن اخر ديديكه

نعم

نعم اول زنديقدر بس حضرت شيخ قدس سره بو كلمات سفاهات غايتلرين استماع ايتدكده همان شتاب ايدوب بشاشتله حضورلرينه ايروب ورسم ملاقات ادا اولندنصكره بو ايكى عالمك يدلرين بوس ايدوب بيوردبلركه افنديلر حضرت حق سزلردن راضى اولسكه چوق زماندركه نفس ظالمم ايله بر خصومتم وار ايدى دائما نصيحت ايدردم لكن قبول اتمزدى وزعمنجه بكا حجت ايراد ايدردى حالا جنابكز سبب اولوب نفس خبيثهٔ الزام والحام ايدوب بحمد الله حقه قائل قلدم ديديلركه خصومتكز نه ايدى بيوردبلركه دائما نفسمه تهمت ايدوب ديردمكه اى ظالمهٔ بدخواه واى امارهٔ كمراه هنوز دخى مسلمان دكلسن بلكه بر صورت اوغريبى ملحدسين بورى وار حضرت حقك جل شانه اولئك هم المؤمنون حقا ديو بيوردغى مخلصلر عدادنده اولمكور عوام كالهوامك التماس ودست بوسدن انحالرينه مغرور اولمه ديرديم نفس تلبيس بكا ديرايديكه يا ذا النون بن حضرت حقه وصفات ثمانيه سنه ووحدتنه ووجوب وجودينه وحشر اجساد واحوال اخرته بتفاصيلها وكتب سماويه بكثرتها وارسال رسله مع تعددها وخصوصا حضرت رسول پيشوا وافضل انبيايه وحضرت قرآن حكيم هاديه امرا ونهيا محكما ومتشابها وعدا ووعيدا بو جمليه ايمان كتورمدوكمى ومقتضاى اوامره امتثال قلمدوكمى واجواف لياليده كيجه لريله قرب نوافلده مجاهده لر اتمدوكمى بس بو حال اوزره اولن مسلمان اولمايجق ياكم مسلمان اولجقدر بند خى

دیردمکی نعم هب بونلر واردر لکن حقایق اسلام قلبده اولور وبو
سوزك تزکیهٔ نفس ایدوب کلدن قورقمکه عیاذا بالله الشرك فی قلب بنی
ادم اخفی من دبیب النملة السوداء علی الصخرة الصماء فی اللیلة الظلماء حدیث شریفی
مفهومنجه یوم تبلی السرائر میداننده حضور حقده شرك خفی
برله وارسن وبدا لهم من الله ما لم یکونوا یحتسبوا خیبت وخجالتدن خائب
وخاسر اوله سین دیردم وحالا ینه بو محاوره ایله کلورکن عالم و
عادللرا غزندن بو فقیر حقنده ملحددر و زندیقدر خبرین الدم
هماندم خصمه ظفر بولب دیدمکه ای نفس ظالمه طوتالم بکا
انانمزسین بو ایکی مسلمان ده می یلان سویلر دیو خصمه غالب اولب
بحمد الله یمن قدومکز برکاتیله وشرف علمکوز همتیله
کمال الخلوص محرابنده قدم صدقی بصمق عزیمتین ایتدم دیدکن
هماندم بو ایکی عالملك درونلرندن مهب هدایتدن محبت آبادی
هبوب ایدوب بیشهٔ انکاری بران اولب عنقای اقرار آشیانه
فطرتندن برقرار واستوار اولدقده فی الحال بو ایکی عالم روی خجالتی
حضرت شیخك پای کرامتنه سورب دیدیلرکه ای کان کرامت
وی عمان سعادت بحمد الله بو حرکتمز بیزه عین برکت اولب
نفس نفیسکوزه حاشا اسناد ایتدوکوکز عیوبی کندومزده بولب آیینهٔ
جمالکز بیزه بر صورت کوستردیکه جنابکزك کمالین وجودیمزك
عیب و وبالین مشاهده قلدق ویمن قدومکز له جرممز جمیل وانکارمز
اقرار نعم کبی بدیل اولدی دیو اراده تقویه ایله مریدیندن اولدیلر رباعی المؤلف رحمه الله
عارف بالله سوزنده صنعت اکسیر ایدر • صخرهٔ صماء خوش زر ایلیب تأثیر ایدر •

45

رشحهٔ انفاس دیربا الردریاك اثمدن • لاجرم طاهر اولنلر چوق خسی تطهیر ایدر •
وحضرت شیخ کرامتله کندو نفسین تحقیر ایدوب متهم قلمغیله
واول عالملری توقیر بیورب امتنان بیورمغیله اوج خصمی معاً
الزام وامره رام قلدی رحمه الله تعالی وقدس سره ورضی الله عنه
فلنرجع الی التفسیر حضرت موسی علیه السلام یوشعه او امضی
دیو تردید او زره بیوردوغنك وجهی الله اعلم حضرت حق جل
شانه اول عبد فاضلی خضر نامیله تعیین بیورب لکن محلین
ابهام او زره قومشدر زیرا مجمع البحرین مکان متعدد در
علی ما بینا احتمالدر که هر کوچه سن کزمك لازم کلدی بو مشقتی
تحمل التزام ایدوب او امضی حقبا بیوردی اکر دیرسك مقتضای
ظاهر بو تقدیرجه حتی ابلغ الخضر او امضی حقبا دیمکدی
زیرا مقصود لقای خضردر مجمع البحرین بالتبع مقصوددر
ومع ذلك بالتبع ذکر اولب مقصود اصلیدن سکوتك وجهی
نه در الجواب مجمع البحریندن مراد ینه حضرت خضردر
ذکر محل اراده حال اولمق او زره پس مجازاً خضر ذکر اولنمش
اولور اکر دیرسك حقیقتنه امکان واریکن مجازه ارتکابنك
وجهی نه در الجواب الله اعلم ارباب طلب قتنده بو روشندر که
حکمت اقتضاسیله محل اولور که طالب مطلوبنی محرم رازندن
بلکه بیله کزلر اکرچه اول محرم انی بیلورسه ده نته کم حضرت
مولانا بو رمزه اشارة بیورمشلردر بیت رحمه الله لقائله
بهتر آن باشد که ستر دلبران • • کفته اید در حدیث دیکران •

خصوصا اصحاب عشق و محبت قتنده نام مطلوبدن تور یه
سنت مسلوکه دندر یاخود حضرت موسینک مرادی ضمنی
حکمت طریقیله اسم خضری هر نامحرمدن ستر اوله اکرچه یوشع
بیلور سه ده و مطلوب دخی کائنا من کان اسم مستور
اولدوغین سور و تصریح ایدن عاشقدن نوعا نفرت
اوزره اولور بلکه باعث حرمان در تقریب نته کم نجم
دایه حضرتلری قدس سره العزیز وَاِذْ قَالَ اِبْرٰهِيمُ رَبِّ اَرِنِى كَيْفَ
تُحْيِى الْمَوْتٰى قَالَ اَوَلَمْ تُؤْمِنْ قَالَ بَلٰى وَلٰكِنْ لِيَطْمَئِنَّ قَلْبِى
آیت کریمه تفسیرنده بیورمشلردر که مشاهر انبیادن اوج
مرسل صلوات الله علیهم اجمعین طلب رؤیت قلوب ارنی
دیدیلر و هر بری نام محبوبی ستر ایدوب و طلب ادب رعایت
اتمک اندازه سیله هر برینه بر درلو جواب کلدی اول حضرت
خلیل جلیل صلی الله علیه و سلم رب ارنی کیف تحیی الموتی
دیدی بلکه حضرت ابراهیم عالم صباوتنده هذا ربی دیدیکندن
برو طلب رؤیت آرزوسنده ایدی لکن مهابت عظمت
جلال مانع اولوب سکوت ایدردی و سؤاله فرصت کوزدردی
پس تقدیر احسن تدبیره سوق ایدوب نکاه نمرود بر دود دیدیکه
مَنْ رَبُّكَ يَا اِبْرٰهِيمُ پس حضرت علیم بذات الصدور ضمیر خلیلده
مضمر اولن ظهور بولدرمق اجلیچون لسانندن بونی اجرا ایتدیکه
رَبِّىَ الَّذِى يُحْيِى وَيُمِيتُ دیم اولدر که دیرکوردهم اولدرر یعنی
اولدرمکده و دیرکومکده قادردر نمرود دیدیکه دیرکوردکونی

کوزکله

کوزکله کوردکمی پس حضرت خلیل نمروددن بو مقالی رخصت
سؤاله فرصت بلوب ودرونندن اولانی بهانه ایله بو سؤالده
درج ایدوب رب ارنی کیف تحیی الموتی دیدی یعنی یارب
بکا کوستر که اولولاری نجه احیا ایدرسین اکرچه بو کلام خلیل
التهامی نمروده جواب اولمقصورتنده سوق ایتدی لکن
مراد شریفلری یارب سنی بکا کوستر دیمکدی سرجالیچون کیف
تحیی الموتی شکلنده کوستردی ذکر مسبب اراده سبب وجهیله
زیرا حقیقت حیاة مشاهده ذات الله اولوردیمک مراد ایتدی
اکرچه مخاطب بو رمزه اعلم لکن نامحرمدن مرادینی تغبیه قلوب
کیف تحیی الموتی دیدی اما مرادی رؤیة الله ایدی زیرا حضرت
خلیل شفه روحله کائنات وصلتدن کرارا مرارا شراب خلت
نوش اتمکله وجود شریفلری انوار تجلیاته متمکن و شراب مشاهده
مستوطن اولمشدی بناء علی ذلک طلب رؤیتده حفظ ادبه مالک
اولدیسه لاجرم حضرت حقه خوش کلوب وَكَذٰلِكَ نُرِى اِبْرٰهِيمَ
مَلَكُوتَ السَّمٰوَاتِ دیو تسلی ویردی یعنی یا ابراهیم بوندن بزی
بو کوزیله کورمک قتنده اولور لکن سکا ملکوتمز تماشا سین
ایتدوره لیم صلی الله علیه و سلم اما حضرت موسی صلی الله علی
نبینا و علیه شراب ملاطفاتی کاسات مکالماتدن و عاداذنله
احدیسه قلاغی وقلبی سکران و لبی حیران اولمغیله غلبات
شوقدن خشمت مرتفع و سلبات عشقدن هیبت مندفع
اولوب طلب رؤیتده کمال تصریحله رَبِّ اَرِنِى اَنْظُرْ اِلَيْكَ

دیدی پس حضرت محبوب سطلقد اشبو تصریح خوش کلوب
هماندم عصای کلامله تأدیب و پیام حرمان حرام ایله
تعریك ایدوب لَن تَرانی دیو بیوردی یعنی یا موسی بزی کورمك
قدن و ملکوتمز سیرندن هنوز فرو مانده سین وَلکِن انظُر اِلَی الجَبَل
یعنی عالم سلکدن زبیر نام طاغه باق دیو جواب حرمان و عتاب
اعلان واقع اولدی امّا جناب سیدنا و سید الکل محمد
هادی سُبُل صلی الله علیه وسلم اشبو طلبدن خضوعی رعایت
وادبدن خشوعی حمایت قلوب ستر سطلبده ایجاز و ارادهٔ
رؤیتدن الغار سلکندن بیوردیلر که الهی ارنا الاشیاء کلها
کما هی الهی اشیای بیزه اولدوغی کبی کوستر اگرچه کلام
شریفین بو اسلوبه سوق ایتدی لکن مراد شریفلری الهی سنی
بیزه کوستر دیمکدی زیرا جمله اشیانك وجودی و بقاسی
حضرت حقك جل شانه قیومیت صفتله تجلی اتمسیله در پس
کما هی بیزه کوستر دیمنك معناسی مرآت اشیاده قیومیتك
صفتن کوستر تا اول واسطه ایله ذاتك مشاهدن ادم دیمکدر
نهایت بو مراسنن حضرت صلی الله علیه وسلم هضماً لنفسه
عدم لیاقت اشعار ایدوب الهی بز سنی کورمك قدن لکن
مخلوقکی اولدوغی کبی کوره یین دیمکی اظهار قلوب ادب
رعایت ایلدی فلا جرم طالب صادق چونکه طلب رؤیتده
مرادین اخفا ایدوب مطلوبك عملیله اکتفا کوستروب
کمال انکسار یله عرض مرام قلدیسه بو وضعی حضرت محبوب

حقیقیه خوش کلوب جمالنی چونن کوسترمك اجلیچون دعوت
اولندیغی متضمنه آیت کریمه انزال ایدوب بیوردیکه سُبحان
الذی اسری بعبده لیلاً من المسجد الحرام الی المسجد الاقصی الذی بارکنا حوله لنریه
من آیاتنا پس اوج انبیاء مکرمون صلوات الله علیهم اجمعین
جنابلرندن واقع اولان سؤاللرینه و طرف حقدن وارد اولان
جوابلره انصاف و امعان اله نظر ایدن حضرت حبیب اکرمك
صلی الله علیه وسلم جلال قدرتنه و علو رتبتنه و بلند همتنه
عارف و واقف اولور اولا حضرت مطلوب الکل خلیل ابراهیمك
مقام مناجاته ذهابندن خبر ویروب حکایت بیوردیکه
قال انی ذاهب الی ربی یعنی ابراهیم بن ربمه کیدیجیم دیدی
بغیر دعوتن و حضرت موسادن خبر بیوردیکه ولما جاء لمیقاتنا
وکلمه ربه قال رب اَرِنی اَنظُر الیك آیته سابقده ذهابی
حضرت ابراهیمه اسناد ایتدکی کبی اشبو آیتده مجیئی موسی
قولنه اسناد بیوردی و حبیب اکرم صلی الله علیه وسلم
دعوتندن خبر ویروب و اسرای حضرت حق جناب قدسنه
اسرا بیوروب سبحان الذی اسری بعبده دیدی پس حبیب
اکرمك صلی الله علیه وسلم جلال قدرین اشعاراً و سمو
رتبتن اظهاراً سعادتله معراجه دعوتندن خبر ویروب
عظمتله اسرا دیو کفی بالعبد عزاً ان یکون لی عبداً خبر قدسیسی
مفهومنجه کمال عزتن اعلان بیوروب بعبده دیو بر کونه
دخی شرف ویردی یعنی اول ذات منزه عبید مکرمتنی معراجه

دعوت قلوب كبجا ايله مسجد حرامدن مسجد اقصايه ثم الى
الى ماشاء سير ايتدردى ديو غيبت طريقيله اذا بيوردقدن
صكره جبيننه عزت التفاتى بيانا على طريقه الالتفات
لنريه من اياتنا ديو غايت اسرى عيان بيورديلر يعنى بو سيرك
غايتى و بو دعوتك نهايتى جناب قدسمزه مضاف اولان
اياتى كوسترمك اولدى ديوادا بيورديلر اتمام مراد شريف بو اسرارك
عاقبتى ايات ذاتمز اولان صفاتمز مشاهده سندن صكره
جمال بيچونمزه كوسترمك ديمكيدى نهايت محبت طلب رويتى
نيجه اخفا ايتديسه محبوب حقيقى ده جل شانه وعدهٔ اراءتى
اخفا بيورديلر قاعدهٔ عشق محبتى رعايتا انتهى كلام النجم
الدايه مقدما قدس سره العزيز حضرت قرانك نيجه اسرار وارد ركه
الى انجق رسوليله كند و بلور متشابهات و مقطعات ده هب
بو قبيلدندر ديمشلردر امنا بالله و برسوله و بكلامه محكما
و متشابها و صلى الله على سيدنا محمد و اله و صحبه
اجمعين الوصل الثالث فى تأويل الاية الكريمة قال الله تعالى واذ قال موسى لفتاه
لا أبرح حتى أبلغ مجمع البحرين أو أمضى حقبا ايت كريمه نك ظاهر
معناسى كه ما سيق له الكلام در و عبارت نصدر و مراد الله در كه
بيان اولندى بو جمله هب يرنده در ولكن بو معانى ضمننده
ان للقرآن ظهرا و بطنا الى سبعة ابطن حكمنجه اصحاب كشف
و ارباب قلوبه لايح اولان معانى لطيفه و فحاوى منيفه كه
مخالف و مغاير مذهب سنت و جماعت اولميه خصوصا كه

مغز

مرغب الى الهدى و مرهب الى الردى اوله بونك كبى فحاوينك كتب و تبيى
سادات دينك و هدات اصحاب يقينك سنته سلوكه نهادندر
امام قاشانى و شيخ عبد الرحمن السلمى و نجم دايه اسفرائنى و غيرهم
كبى هر برى شكر الله سعيهم بو بابده كتب فاخره و زبر زاهره يازوب
هديهٔ اصحاب و تحفهٔ احباب قلمشلردر كه هر برى ارباب سلوكه
هادى و كمرهلره هلموا الى الصراط المستقيم ديو ناديدر فاما
كتب معتبرده باطنلر ديو الحاد و زنديقيه نسبت ايتدكلرى طائفه
خسرهم خذلهم الله و قاتلهم انلردر كه حضرت كلام مجيد و قرآن
حميدك معانى شريفهٔ ظاهره سنك حاشا انكار ايدوب
احكام محكمه سين تعطيل ايتمك اوزره اهويهٔ نفسانيه لرينه
موافق و اغذيهٔ جسمانيه لرينه مطابق خلاف فاضح و مغاير مذهب
معانى فاسده و فحاوى كاسده ايراد ايدوب بونده مراد الله
بودر ديو حضرت منزل كتابه افترا و كلام قديم و فصل الخطابه
باعث مراد اولمغين عوام كالهوام و ناس شبيه نسناسندن
خلق كثيرى اضلال ايتمشلردر و بو باطل مذهبلرين ترويج تشييع
القاب عبادات ايله رسائل ضلالات ايات و مسائل سفاهات غايات
يازمشلردر رحوفيلردن فضل الله نام شخص از تبريز و بدرين نام
بدر ادبدرين سماءنى تميز كبى و غيرهم قاتلهم الله و متبعيهم و معتقديهم
و عليهم ما على رئيس المضلين الشيطان اللعين و نعوذ بالله من
شرور انفسنا و من سيئات اعمالنا اللهم اجعلنا من
الهادين المهتدين آمين يا معين بلكه اشبو ايهٔ كريمه ده

تأویل معناسنک بیانی بر مقدمهٔ علیّهٔ المعارج وتوطئهٔ
جلیلة المدارجه ایرادینه موقوفدر باذن الله تعالی وفیضه وبو الوجوه کرم
حضرت خلاق عالم الجاری حکمه فی البرّ والعلم بحکمه ارواح خلق
ایتدی وجوار قدسنده هر برینک حالنه واستعدادینه مراتبجه
یرکوستروب قابلیّات حسبنجه بعضسی جناب قدسدن
وبعض اخر طرف قدسندن استفاضه اوزره ایکن حکمت
بالغه سی اقتضاسیله محلّی کلدکده هر برین اجسامنه
اولشدورمغه ارادتی متعلق ایتدکده خواه ناخواه اوج
بالادن حضیض ادنایه سیر نزول ایله سفره اغاز ایدوب
بیت اه که آن طوطی جان نی شکرستان چه کند
وه که این بلبل دل گلبستان چه کند دیو فریاد کنان افغان
زنان اشبو هشده هزار یعنی اون سکز بیک عوالم بسیار
مراحلنده قونب کوچمکه روح مجروح شروع ایتدکده کوردیکه هر
منزلده بر روحانی خلقتده صویوب انک بدلی بر ظلمانی
بئس لباس بلاس کیدوررلر پس روح جوار حقدن هنوز مفارقت
المیین دفع اتمدین هر منزلده برکونه نهب وغارته وبردرلو ذلّت
خسارته مبتلا اولدو عین مشاهده قلدقده روح بلاکش
بو مضمونی ورد زبان ایدردی بیت منزل اولده چونکه بلادن بویله فال
بلمک اولور اخری بئس المآل بئس المآل اشبو اسلوب اوزره اون سکز
بیک عالمدن اون یدی بیک طقوز یوز طقسان طقوز منازلی
قطع ایدوب اخر منزلکه عالم اجسامدر اکا اردی بالاخره

اشبو

اشبو قفس مسدس تیره یه دخولله تکلیف اولندقده روح
محزون زبون اواره ومبتلای دام بیچاره اشبو قالب ظلمانینک
ظاهر وباطننه نظر صلدی کوردیکه بر خارزار وحشت
شان وبردار هلکت نشان پس دخولندن نفرت ایتدکده
ادخلی کرهاً واخرجی کرهاً دندی اکر سائل سؤال
ایدرسه ارواح اول عالمدن بونده کلمنک حکمتی ندر اول
عالمده قالسه اولمزمی ایدی وثانیا بونده کلمک مقتضاسی
حکمت اولدیغی تقدیرجه هر منزلده بر روحانی لباس دوکب
انک بدلی ظلمانی لباس الباسنک سببی ندر الجواب
الله اعلم عالم علوی نورانیدر اشبو سفلی ظلمانیه اون سکز
عالمی منزل بمنزل سیر ایدرک عالمی جسمه کلمکلک حکمتی بو دور
روحک او عالمده کمیلاتی هب موهبی ایدی کسبی دکلدی
واول عالم زحمتسوز رایکان بولنمغه قدرین بلمزدی پس حضرت
حکیم جلّت حکمته دیلدیکه بر زمان عالم هجره صاله لعل عالم
وصالک قدرین بله کما قیل یعقد رعناء الهجر یدرک صفاء الوصل
تاکه بناء مجتبا ستوار اولب بو اون سکز بیک عالمک هر برینک
حالنه وخواصنه واقف اولب استعدادینه کوره هر برندن
بر خصلت الوب جامع العوالم اوله وبو هشده هزار عالم کندو
سوجوداولب مظهر اسم جامع اولمغیله مصحف جامع نامیله اکله
ننه کم ارواح انبیا صلوات الله علیهم وکمل اصفیا قدست
اسرارهم عالم اجسامه کلدکلرنده اون سکز بیک عالمک خصال حسنه سندن

جاشنی کوستروب واحوال سنیه سندن نمونه ویروب هادی
ومهدی اولدیلر و بعد مدت معلومه فی علم الله یا ایتها النفس
المطمئنة ارجعی الی ربك راضیة مرضیة تشریف تهنیسیله آشیان
قدیمه نزول ایتدوکدن خواجهٔ غفور عبدم بجورین انوار مکتسبه‌دن
تجارات عظیمه وارباح جسیمه برله وار ایدوکین کوریجك
بساط قربنده یر کوستروب بو دفعه بلا واسطه شهود جمال
بیچونه قابل و لایق اولوب عالم بقای نی عنانك قدر و صفاسین
اللهم ارزقنا واما خیبت وخسار شول ارواحه که عالم اجسامه
سیر نزول ایله امر اولندقده هر منزلده بر روحانی لباسین ترك
ایتدوکندن غیری عوالم هشتده هزارك هر بریندن بر کم خصلت
و بر یارامز صفت اخذ ایتدکلرندن ماعدا اشبو قمارخانهٔ عالم
جسمانیده ابلیس غدار تلبیسیله لعب قماره باش قوشوب
و بو سیرندن اخذ ایتدیکی کم خصلتدن نشان کوستردکله
سرمایهٔ موهبتن لعینه قاندوروب عیاذاً بالله لباس افلاس
ایله کری کلزرکن الذین یتوفیهم الملائکة ظالمی انفسهم حالنی
ظهور ایدیجك نته کم ارواح کفره وفجره وظلمه بویله در ارواح
خبیثه‌لرین ابدان ملوثلرندن زبانیلر تفریق ایدوب ینه
رجوع ایله امر اولندقده صفت ردیه‌دن اثقال سیئهٔ مکتسبلری
صعوده مانع اولوب کلا ان کتاب الفجار لفی سجین
حکمنجه بالضروره اقتضای طبیعت ایله درکات اسفل
السافلین ساقط اولوب بعده عذاب ده وطرد سرمده ده

قالر

50

قالورلر العیاذ بالله چونکه عالم ارواحدن قالمیوب بو عالمه کلمنك
حکمتی بیان اولندی ایسه اون سکز بیك منازلده هر مرحله‌ده بر نورانی
لباسین دوکوب کلمنك حکمتی بودر که ارواح جوار حقده ایکن
شول قدر نورانیت بهاسی وار ایدیکه اکر اول حالتله بو قالب
تیره‌یه کرملو اولسه اشبو قفس مسدس طاقت کتورمیوب
محترق اولیدی فسبحان من لا یعرف کنه قدرته الا هو چونکه امر مبرمیله
بو هیکل کالیده کرمك لازم کلدی طاعته فرض تلطف
او جفا و مشربه عذب تکدر او صفا دیو چارناچار اشبو
غار محل فریاد و کنج وحشت آباده دخول ایتدی و کوردی
بر مصردر که طوائف مختلفه ایله طولو و اسباب شر و شوردن
مملو دلندن بلور یوق که درد تلشه پس بیت رحمه الله تعالی قائله
هر که او از همزبانان شد جدا • بی زبان شد کرچه دارد صد نوا
حسب حالی اولمغین بالضروره خاموش اولوب کوردیکه هر کوشه‌دن
کوشنده اخبار وحشت کلمده و هر طرفدن آثار مضرت کورنمده
بر طائفه نفس اماره سردار اولوب امر حقه سر فرو اتمز و بشریت
کروهنه هوا رئیس اولوب کمسه‌یی دکلز بو اراده عقل مذبذب
دخی اکرچه هوالرینه تابع دکل لکن اردلرندن زبون اولوب
هر کیم غالب اولسه اکا خدمت اتمك سمتنده اسیر وار کرزکن
پس بو ابنیانك سالی حسب ما فی البالی اولوب رباعی
مسکنم کلشن ایکن کلخن پرنار اولدی • باب محنت آچلوب راحتم آزار اولدی
قرة العین ایکن اندن بکا هر منظورم • شمدی هر قنده باقسم کوزلرمه خار اولدی

دیو غربیانه محزون کوزرکن عقل مسکینی فی الجمله کندویه همدم
و دردنه امسم اکلیوب دیدیکه رباعی لمؤلفه
کله ای عقل حزین درد له همراز اولم • غار غم ایجره بلا سهمنه انباز اولدم
زاغ وش اولمیلم دیو تلوثنده مقیم • پر همتله اوچوب سعیله شهباز اولیم
پس عقل اسیر ده بو خطاب مستطابدن نصاب صوب الوب
روح بلاکشده خدمت اتمکی جاننه منت بلوب طول زمان
خادم خاص و مونس بین الاختصاص اولدیغندن غیری هر
امرده محرم راز و چاکر دلنوازی اولدوغندن صکره اشبو
مصر موروث الامرده سرکردان سیر ایدرکن ناکاه یولی محلهٔ
دلارا ست کلوب کوردرکه بر قصر شاهی وارکه در و دیواری
سراسر طلسم حکم الهی و مخزن نقود نامتناهی درکه دیه سین اشبو حصاردن
برای حفظ آیین مخزن بنا اولنمشدر و بر قصر درکه معلق
نه ستون سیمدن زنجیر یله اصلمش اسرار نمون در و هر
کوشه سنده جوامع و مساجد و خانقاه محمل المواردر
پس سور استوارندن بوی آشنای طوییب و هر طاق رواقندن
ابیات روشنای اوقیوب بر زو حشتی دون و غربتی سکون
بولدقده هدایت الهیه یاری و عنایت ربانیه هوا داری اولوب
قلبنه بو الهام نازل اولدیکه اول حکیم مطلق بالذات و محامد
الیق اعنی حضرت خبیر دانا و قادر توانا بو مخفیین اشبو حیات
اسفل سافلینه انزلدن البته بر حکمتی و بو غار محنته قویادن
لاجرم بر قوی ارادتی واردر دیو اسب مقدمات فکرة

سوار

سوار اولوب هر کوشه امعانله نظر صالدقده قیاس جلیسی
بولنمسنتج اولدیکه بو دیرا بتلاده جانسز صورته قناعت
اتمیوب بلکه مسلم سعده عروج ایدوب تا جناب حضرت
جان بخشدن روح قدسی طلب اتمک لازم و مهم اوله پس بیت
کارخانهٔ خداده اواره کزمکدن اولمز درمان طوله دوردکن بیچاره کزمکدن اولمز
دیو مبادئ نظر بو اولدیکه چونکه سیر ولیندن امر تنزلده اولوب
هر منزلده خسارت چکدمسه شمدی لازم اولدیکه قاعدیندن
اولمیوب سیر صعود ایده فضل المجاهدین علی القاعدین حکمنجه
مجاهدن اوزره اولم شاید دوکدوکم لباسلرومی کروکیوب
حب الوطن من الایمان هواسیله اشیان ازله اولاشم و اشنایان
قدیمله کوروشم بو رباعینک مضمونن ورد زبان ایدوب رباعی لمؤلفه
جان عاشق اولدمی سعیله جانانه ایره یوسف کم شده بی یعقوب کنعانه ایره
هجر ایله اولمشکن بغری کباب کوزلری قان بند سرکشته سی هم قربت سلطانه ایره
دیو روح مجروحک اشبو سفر سعادت انجام صادقانه عزیمتنه
و عاشقانه همتینه اشارت ایدوب حضرت حق بیوررکه واذ قال
موسی لفتاه لا ابرح حتی ابلغ مجمع البحرین او امضی حقبا پس مقدمهٔ
سابقه دن معلوم اولدیکه موسی روحه اشارت اوله بو معنا سبیله
که حضرت موسی فرعون بیعونه و اتباعی قبطیان طاغیانه
مصر افاقده ایمانه دعوت اجلیچون ارسال اولندوغی کبی روح
دخی بدن مصرنده متمکن اولن نفسه و قواسی اتباعنه دعوت
ایچون ارسال اولنمشدر و قتاکه عقله اشارت اوله بو تقریبله که یوشع

موسی کلیمه خادم اولدوغی کبی عقلده روحك خادمیدر
کما تقدم پس بو تقدیرجه معنا دیمك اولورکه یا محمد
شول وقتی اولن حوادثی قوللرومه ذکر ایله کذا الام مجریله
مجروح اولن روح قابل الفتوح محرم رازی اولن عقله دیدیکه
ای یار غار وای رفیق اسفار عالم ارواحده اولن بزم وصالك
صفاسی واول بساط قربده اولن طالب صادقلرك مبتغاسی
هنوز یادمده واشبو مضمون حسب حالم اولب بیت
اکدم ینه اول بزمی مستانه لك الویردی • یغمایه ویروب عقلی دیوانه لك الویردی •
بر سفر همایون عزیمتم اولمشدورکه مجمع البحرینده خضر نام بیر همامی
بولام وانك وساطتیله ینه وطن اصلیمده اولم اکر اولشمق
اولمزسه باری یولنده اولم که کفته اند بیت لله در القائل
چون نباشد بدوست ره بردن • شرط یاریست در طلب مردن •
پس بو قصه برحصه بی حضرت رب العباد جل عن الضد والانداد
امت حبیبنه اشارت بیوردی تاکه طالب صادقلری برشوق
ایدوب غافلکاهللری راه طلبه سوق ایده اللهم اجعلنا
من السالکین الصادقین ولا تجعلنا من القاعدین الغافلین انتهی
التأویل فی الآیة المقدمه ولکن ای پسر ذکر اولان اشارتری
یادکه ال تا بوندن بویله هر محلده استعمال ایده سین سبب الربط
چونکه حضرت موسی علیه السلام سفر مبارکه عزیمت بیوردیلر مناجات
ایدوب دیدیلرکه ای رب دانا بو قولوکه بیان ایله که بو مطلبه
نه وجهله اولشم و بونده بکا علامت نه اوله خطاب عزت

ابردیکه

ابردیکه بر زبیله بر قورطوزلو بالق قوهم بو سفرده سزه
غدا اوله وهم علامت لقا و هر قنکم بالق یته بله سنکه
بو مرادك اول ارادهیته پس مامور کوزلیوب یوله کردیلر
المجلس الثانی فی قوله تعالی فلما بلغا مجمع بینهما نسیا حوتهما فاتخذ سبیله فی البحر سربا
فیما اوصال الوصل الاول فی اللغة لما کلمه سی ماضیه
داخل اولدقده مهره نحات حرف وجودین لوجود دیمشلر
یعنی بر کلمه درکه ایکی جمله اقتضا ایدر و بو جمله اولی
وجود بولدقده جملهٔ ثانیه بولور معا لما جاءنی زید
جاءنی عمرو کبی و دخی حرف وجوب لوجوب ده دیمشلر
بو معنی اجلیچون اما ابو علی فارسی ماضیه داخل اولدقده
ظرفدر حین معناسنه دیمشدر و ابن مالك ینه ماضیه
دخولده ظرفدر اذ معناسنه دیمش وهو حسن لمناسبتها
فی الاختصاص بالماضی والاضافة الی الجملة تمام تفصیلی
حل المعاقد نام کتابمزده طلب اولنه بلغا بلوغدندر اولشمق
معناسنه مجمع کلمه سیکه اسم مکاندر مقتل کبی ایکی شیئك
جمع اولدوغی یره دیرلر انکیچون متعدده مضاف اوله
کلمشدر بین کلمه سی ایکی شیئك اره سی دیمکدر بالغا
واضداددندر وصل معناسنه دخی کلور نسیا نسیاندر
اونتمق معناسنه و بیتورمك معناسنده ده کلور حوت
اسم جامددر بالق دیمکدر سرب مصدردر فتحتیله طلب
کبی یقال سرب سروبا و سربا ای ذهب فی سبیله الا انه

ما بلغ صح

اطلق في الاية الكريمة على الموضع الذي يسرب فيه اي يسئل و
وسرب يرده شول اوده يه درلركه سنفذي اولميه اكر منفذي
اولورسه اكا نفق ديرلر الاعراب فلما بلغا مجمع بينهما
اي مجمع البحرين پس لفظ بين مقحم اولوب مجمع كلمه سي كه
اسم مكاندر اتساعا ظرفنه مضاف اولمش اولور حقيقتده
مجمع كلمه سي نڭ مضاف اليه سي هما كلمه سي در زيرا مجمع
متعدده مضاف اولمق اقتضا ايدر فاما فائده اقحام الله
اعلم بو اوله كه بحرينڭ مراد بحر روم ايله بحر فارس اولدوغي
تقديرجه اشهر روايت بودر حقيقت مجمع بولنماز بولنان
بلكه قرب مجمع در كما تقدم من تصوير كتاب خريدة العالم
پس مقتضاي ظاهر كه فلما بلغا مجمع البحرين ديمك ايدي بو تركك
اولوب بين كلمه سي اراده اقحام اولمق حقيقة مجمع بولنمز
بلكه بولنان قرب بيندر ديمكه اشارت اوله الله اعلم
وبين كلمه سي اضداددن اولوب وصل معناسنه اولدوغي
تقديرجه هما ضميري حضرت موسى عليه السلام و خضره
راجع دردمك اولور كه موسى و خضرڭ وصللري جمع
اولدوغي يره اولشديلر سه نسيا حوتهما و مجمع كلمه سي
بنه متعدده مضاف اولمش اولور زيرا و اصليندن هر برينڭ
وصلي اخرڭ وصلنه مغايردر الوصل الثاني في التغيير
فلما بلغا الايه يعني موسى و يوشع ايكي دريا جمع اولمغه
قريب اولان يره ايرديلرسه بالتقريب او نتديلر و ياخود

بتورديلر زيرا حضرت موسى بالغڭ احوالين يوشعه صورسه
كركيدي كه حوتڭ فقدي علامتي وجود مقصود ايدي لكن اونتدي
و يوشعده احوالي ديمكه اونتديكه كه حضرت موسى صخره يه مبارك
باشين قويوب اويومشدي و يوشع اوتوردي ناكاه زنبيل
ايچندن تپشمش و بر مقداري يمش بالغي حضرت محيي الاموات
ديركورب و مكمل ايچندن حركت قلوب دريايه دوشدي حضرت
موسى يه يا خضره معجزه اولمق اچلچون و بودخي روايتدر كه
اول صخره قتنده بر عين وار ايديكه اكا عين الحياة ديرلردي
يوشع اندن توضي ايدركن ناكاه صونڭ رشحاتندن بالغه
اولشدقده بالوحيات بولوب دريايه قاوشدي و بر روايتده
صخره نڭ التنده عين الحياة عرقي وار ايدي و زنبل اكا قريب
يرده قونمشدي باذن الله انوڭ اثرندن حيات بولدي العلم
عند الله فاتخذ سبيله في البحر سربا يعني بولين طوتدي بالوق كرده
كندويه مسلك اولدوغي حالده روايتدر كه حضرت حق حوتڭ
كندوكي يرده اقن صوي حكمتله كرمه كبي طوكدردي حتى كندوكي
يري ادم كتمكه قابل بر صوقاق كبي قلدي حضرت موسى دخي اندن
سلوك ايدوب خضر عليه السلامه ايردي فلما جاوزا قال لفتاه آتنا غداءنا
لقد لقينا من سفرنا هذا نصبا يعني قچنكه موسى و يوشع مجمع البحرينده
صخره دن كوچوب كچديلر و اول كيجه ارته ظهره دك كتديلر حضرت
موسايه غلبه جوعي و مؤنت سفردن نصب يعني عارض اولمغين
اول اراده صلوة ظهري ادا ايتدكدنصكره يوشعه خطابا بيورديلر كه

شول غدامزا ولجق حوتی کتورکه تحقیقا بو سفرمزده عظیم مشقته
اوغرادق روایت‌درکه حضرت موسایه هیچ بر سفرده یورغونلق واقع
اولمامشدی الا بو سفرده یعنی صخره‌دن تجاوز ایدوب بر کجه
ویارم کونده هذا کلمه‌سی بو که اشارت اوله زیرا خضرله ملاقات
محلین کچمشلردی پس بو قدر مشی شریفلری بغیر فائده اولدوغندن
غیری مقصوده بعدی موجب اولدیسه جسم منیفلرینه نود
نبوتله نوعا شعور کلوب نصبله تعبیر بیوردیلر پس یوشعک
حضرت موسایه اعتذارا قال أرأیت إذ أوینا إلى الصخرة فإني نسيت الحوت
دیدی اللغة أرأیت کلمه‌سی لسان عربده تحیر محلنده أخبرني
معناسنه کلور چونکه حضرت موسی یوشعدن حوتی طلب
ایتدی امر حوت یوشعک همان یادنه کلوب لکن نسیاننه خبر
ویرمدکندن حیرته دوشب سببین حضرت موسادن سؤال ایتدی
أرأیت إذ أوینا دیدی یعنی کوردکمی که ماوی اتمک اجلیچون
صخره‌یه کلدکمزده ناکاه بالق حیات بولوب دریایه کتمشدی
لکن اونتدم یا موسی بکا خبر ویرکه بو نسیانک سببی نه اولدیکه
بونی اونتلود کلدک وحیرتدن نه تدارک ایدوب دیدیکه
وما أنسانيه إلا الشيطان أن أذكره قراءت حفص أنسانيهُ ده
وسوره فتحده علیهُ الله ده ضم ها ایله‌در باقی قرا بو ایکیده کسر ها ایله
اوقورلر الاعراب ان اذکره انسانیه ده‌کی ضمیر منصوبدن بدلدر
یعنی بو حالی بکا ذکر اتمکی اونوتدرمدی الا شیطان نسیان
فعلین شیطانه اسناد اتمک یا نفس کسر اتمک اجلیچون اوله که

دخی

دخی هنوز انسا ایله شیطان تصرف اتمدین اسناد اتمک
بر مرد ضعیفم دیمک اوله یاخود وما انسانیه الا الله دیمکدن
ادب ایدوب ابلیسه نسبت اتمش اوله دیمشلردرکه یوشع
کبی اهل بصیرته یقظه حالنده بونک کبی امر عجیب مستغرب
واقع اولمش ومع هذا بو سفرک بناسیده بو واقعنک اوزرینه
اوله وینه بونی اونتمق وشیطانه نسبت اتمکله عذر اتمک
عقلدن خارج اغرب غرائبدر ولکن جواب ویرمشلردرکه
یوشع حضرت موسا مجلس شریفلرنده بونک کبی امور غریبه چوق
مشاهده ایدوب معتاد اولمغین اونتسه عجب اولمیه ودخی
یوشعک قلب شریفلری جناب قدسه متوجه اولوب اول عالم
عالی مطالعه‌سنه مستغرق اولمغین بزه نسبت بونک کبی
احوال غریبه‌دن ذهول اتسه مستبعد اولمز ارباب توجه قتنده
معذوردر بلکه حین توجهده بو واقعه‌یه التفات ایدوب
یادنده طوتسه اصحاب عدنده جرم غیر معذوردرکه
حسنات الابرار سیئات المقربین بو دقیقه‌یه شاهد عادلدر
بناء علی حضرت موسی کبی غضوب وجری بو معقوله جواب
وعذره قطعا تعرض بیورمیوب ذلك ما كنا نبغ سوزندن
غیری‌سنه دیمیوب رجوع ایتدیلر واقول لا حول ولا قوة
الا بالله العلي العظيم والعلم عند الله اشبو انسا جناب حقک اقتضای
حکمتله اولمش اوله تنبیها لموسی علیه السلام واعتبارا لامة محمد
علیه السلام اما تنبیه بودرکه حضرت موسانک مطلبنه وصول

صخرهٔ قسوتدن اولمغه وعده اولمش ایکن حضرتلری صخرهٔ مسفورهٔ
باشینه قویوب صورت غفلتدن اولمق موجب عتاب اولب
مدت هجری امداد ایتدی تا وجود شریفلرینه نصب عارض
اولنجه کتدی اما امت محمده عبرت بودرکه حضرت موسا
کبی کلیمنک مطلوبنه اولشمدین جزئی راحتی باعث
زحمت وبو نفس غفلتی مورث محنت اولدیسه بزم امثالمز
نجه اولجقدر دیو هنوز مطلوبه واصل اولمدین ارباب سلوک
وزمرهٔ صعلوک حجرهٔ طلبدن بساط راحت طی ایدوب انلک
بدلنی ریا بوریای محنتی بسط ایدن پس حضرت کلیمه بو کونه عتاب
سلاک امت محمد حقنده باعث حضور باب اولوب
ارباب طلبی سلسلهٔ محنتله سبیل محنته جر ایتمک اولور فالحمد
لله الذی هدانا وما کنا لنهتدی لولا ان هدانا الله لاجرم بو سعدن
حاصل جواب بو اولدیکه واتخذ سبیله فی البحر عجبا دیدی
ای سبیلا عجبا وهو کونه کالسرب بو تقدیرجه عجبا اتخذ
ایچون محذوف اولان مفعول ثانینک صفتی اولمش اولور فی البحر
یا اتخذیه متعلق اوله یا مفعولیندن برندن حال اوله او اتخاذا
عجبا بو تقدیرجه عجبا محذوف اولان مفعول مطلقک صفتی
اولب فی البحر مفعول ثانی اولور چونکه حوتک بو احوالن موسی
علیه السلام یوشعدن اشتدلیسه قال دیدی ذلک ما کنا
نبغ یعنی حوتک بو اسلوب اوزره نمسی شول نسنه درکه
انی طلب ایدرز پس ذلک مبتدا وموصول صله سیله خبر اولور

نهایت عایده ضمیره مفعول اولدوغیچون حذفی جایز اولدی
تقدیری نبغه دیمکدر وطلب ایتدیکمز بودر دینک سببی
بودرکه حوتک فقدی امارت وجدان مقصود قلنمشدی
کما تقدم فارتدا علی اثارهما قصصا پس هماں
ایزلرینه دوندیلر قصصا محذوف فعلک مفعول مطلقدر
تقدیر کلام یقصان قصصا دیمکدر یعنی ایزلرینه
دوندیلر ایزلرینه تابع اولمغیله یقال قص اثاره ای اتبعه
ومنه قوله تعالی قصیه الوصل الثالث فی التأویل بشیر موسی
روحله یوشع عقله مجمع البحرین سر نام پیر همامه
ایرشمک عزمیتن معنوی سفره شروع ایدوب مقام قلبه
ایرشدیلر که انده صخره دیو تعبیر اولندی زیرا قلبک بر صفتی
تقلب اولدیغندن ماعدا نفسندن اشد من الصخره در بنا علی
ذلک حضرت قرانده او اشد قسوة دیو یاد اولمشدر لکن
زمرهٔ انبیا صلوات الله علیهم وفرقهٔ اصفیا رحمهم الله
فیض اقدسدن انوار هدایت اقتباسیله فاضرب بعصاک
البحر امرینه امتثالیله عصای توحیدی صخرهٔ قلبه ضرب
ایتملری سببیله تلین حاصل اولب فانفجرت منه اثنتی
عشرة عینا زلال جاری اولدوغین مشاهده ایتدیلر چونکه
روحیله عقل صخرهٔ قلب مقامنه اولشدیلر پس انلره لازم
بو ایدیکه انی وجه مشروح اوزره تلیین ایده لردی ترک ایدوب
غفلته واردیلر حوتدن مراد که غذای روحانی ایدی بو غفلتلرینی

کریه کوروب وبونلردن نفرت ایدوب حیات بولوب دریایه دوشدی
واصلنه قاوشدی وبو قاعده ارباب سلوك قاتنده مشهور
ومجربدرکه روحله عقل غفلت اوزره اولسلر باقی وجه کان غذای
روحانیدن نسیان واقع اولوب وغداده تازه یشلایوب
طرفیندن برودتلر حاصل اولوب ویردیله بیکانه لك پیدا اولوب
دنلمشدر تارك اکوردملعون دیو امثلدن آزجق صیغه چکنلر
بو کلمه یی دوشندر لاجرم روح وعقل عالم قلبی مهمل قویوب سلوکده تجاوز
ایتدیلرسه روحك سیرنده کسل کلوب وغدای روحانیسین
آرزو ایدوب آتنا غداءنا دیدیسه عقل مسکین ده تدبر ایدوب
فانی نسیت الحوت دیو اعتراف قصور ایتدی یعنی غدای روحانیی
اونوتدق بو بلیه بیزه شیطاندن اولدی دیوبنه غدای
روحانی تدارکنه اولوب رجوعلری باعث وجدان اولدی
پس معلوم اولدیکه غدای روحانیی اولان اذکاری ترك ایدوب
غداسز سفر اولنمق ظننده اولسه لاجرم اولساکلکه کسل احلی من العسل
کلوب بیت قنقی سالك اختیار ایده کسل • بیمسر عمری نخلندن عسل ••
لقد لقینا من سفرنا هذا نصبا نقد وقتی اولجقدر وبو دخی
معلوم اولدیکه سالکه فتور عارض اولرسه وقفه میل
ایتمیوب ینه سلوکنه رجوع ایده نتکم حضرت کلیم علیه السلام ایتدی
اکرچه وجود شریفلرینه نوعا فتور کلدی لکن وقفه عارض اولمیوب
غداسین طلبنده ینه سلوك ایدوب دوندیسه اثر غدا الکابدر قد
اولوب اولمقصودکه لقای خضر ایدی غداسبیله اول مقصوده

واصل اولدی پس سلاك امت محمده همان بویلدر وبو ترتبه
حضرت حق جل شانه اشارت ایدوب بیوردیکه فارتدا علی آثارهما
قصصا یعنی چونکه احوال معلوم اولدیسه روحله عقل همان
اکلنمیوب ازلرینه دوندیلر لاجرم بو نیتله رجوعك
نتیجه سی وجدان مطلوب اولدیغین بلدوردی ولذا حذاق
اصحاب سلوك دیمشلردرکه وقفة المرید شر من فترته زیرا فترت
ضرر ویرمز سلوکندن قالمدقجه اما وقفه یعنی سیرندن قالوب
وقوف ایتمك صاحبین ییدین ومردار ایدر شول ییدین یمورطه
کبی که نه اکل قابل ونه اندن یوردی چیقر عیاذا بالله رباعی لمؤلفه
سلوك اهلینه بو دردر آب سنت • یولنده قالمیه بیك چکسه زحمت •
صو و تمه کندکی سالك چو بیضه • چو مردار اولمیه سین همچو حیضه •
وبو دخی معلوم اولدیکه خطا مبین اولدقده نفسکره جزع ایتدین
همان رجوع ایتمك سنن مرسلیندن ایمش کورکه حضرت
موسی علیه السلام خطا بر کیجه بر کون کتمشیکن هیچ
تأسف چکمدین وخادمینه بونك کبی قصه عظیم اولمشیکن
واول دخی عذر ضعیف ایتمشیکن بونه عذردر دیو رنجیده
ایتمدی بلکه فذلك الذی نبغ دیو تسلی ویروب همین راه صوابه
رجوعلرندن حضرت حق خبر ویردی پس ارباب سعادت
خطادن رجوع ایدوب اصحاب شقا خطاسندن اصرار اوزره
اولر ایمش رزقنا الله الرجوع الی الحق ووقانا عن التمادی فی الباطل
حضرت ادم صفی وابلیس مردود جانی قصه سی بوکه شرح کافی در کر

خناس تلبيسك وسوسى سبب اولوب اهبطوا منها جميعا
امريله چونكه جمله سى دار الابتلايه ايندیلر همان حضرت ادم
عليه السلام باشنه نه كلدوكين بلوب وكريه اغاز قيلوب دوشدكى
اياغين ارميوب تمام اوج يوز سنه اغلادى واخر تدارك
اعتذار بوكه ايرديكه جرمنه اعتراف ايده شايد بو اعترافله
بحر مغفرتدن اغتراف ايده پس بو هدايتى حقدن تلقى ايدوب
كليم اعتذار اكننه اذار راه رجوعدن استوار و برقرار
اولمغى اشعار واظهار ايدوب ربنا ظلمنا انفسنا وان لم تغفر لنا
وترحمنا لنكونن من الخاسرين ديو جرمنى نفسنه اسناد قلوب
وخسرانه استحقاقنه اقرار ايليوب مغفرتى ورحمتى ينه جنابندن
استدعا ايسه ادمك بو تداركى حضرت غفور و رحيمه خوش
كلوب فعصى آدم ربه فغوى تشهيريله مزجور اولمشيكن ثم
اجتباه ربه فتاب عليه توقيريله مسرور و مجبور قلدى
رزقنا الله الاعتراف بالخطايا وجعله ذريعة للعطايا
فاما ابليس مردود عنود هنوز جادهٔ خطادن خطوه سين
ارميوب وطريق صوابه رجوعى رواكورميوب خطهٔ خطاده
برقرار وخطوهٔ خود بينلكده استوار اولوب خداى خطابينه
جرأت وبو جمله سفاهت قلوب مداى جبلّيتى اولان
اغوا واضلالى حضرت قدوس متعاله اسناد ايدوب
بما اغويتنى ديدى اى خدا بنى نه سببيله اغوا اتدوك
ونه باعث برله ازتدك كه باخر ملك ملكوتدن اخراج اتدك

كه

كه بن بوكه مستحق دكلدم ديو قطعا كندوسين مجرم يرنده
قوميوب وندامت اظهار قلميوب بلكه حضرت سبوح مطلقى
جل شانه ظلمله نسبت اتمكه جرأت اتديسه لعينك بو عنادى
وسبيل سداده عدم انقيادى حضرت قهاره خوش كلميوب
حجت شقاوتك وكان من الكافرين امضاسيله موقع
قلوب وعليك لعنتى مهريله مختوم قلندى العياذ بالله وبنه ابليس
تلبيس بو قباحته قناعت اتميوب ديديكه يارب ادم ظلمنا
ديدى بن قولك بما اغويتنى ديدم چنانكه معلومدر كه جمله
افعال عباد دركاهكه مستنددر ومع هذا ادم فعلى
كندويه اسناد ايدوب خلاف سويلدى و بن فعلى جنابكه
اسناد قلوب حقيقت سويلدم نه نندر كه انك مجازى قبول
اولوب كندوسى مستحق كرامت اوله و بنم حقيقت سوزم
مردود دوشوب بن لايق لعنت اولم الجواب عتاب كلديكه اى
لعين بى ادب وى مردود سزاى غضب هنوز بلمدكمى كه سن
مقام خطابده قبحى بنم ذات مقدسمه اسناد اتمكيله
راه ادبدن شاشدك چاه لعنته دوشدك اما ادم قولوم
بنم فاعل مطلق اولدوغم بلمشيكن قبحى بكا اسناد اتمكى راه
ادبدن خارج اكلوب كندو نفسنه اسنادى رواكوردى
پس بو ادبى بكا خوش كلوب سزاى كرامت و رواى خلعت
صفوت اولدى اللهم اجعلنا من الائبين الى جنابك الاقدس وصل
من كنا وبل چونكه نيجه يللق قورى بالق آب حياة رشحاتندن حياة

بولدیسه عجب اولمایه که برصاحب نفسك کلمات حیات
اثاری مرده دلاره جان بخش وافسرده کوکللره صفاکش اوله
زیرا اول طائفهٔ علیهٔ همتك کاس کلماتلری اب حیاتله طلو
واقداح الفاظلری می حقیقتله مملود رکه مردهٔ صدساله
نك ترابنه رشّ اتسه هماندم عظام رمیم حیات بولب
حرکت ایدیدی نتکم حضرت سلطان العشاق بیورمشلردر بیت
ولونضحوا منها ثری قبرمیّت • لعاد الیه الروح وانتعش الجسم •
وبوفقره جلیل القدرك وجود شریفلری بکه کروم الهید اکر
برموته قریب اولمش بیماری سایهٔ دیواره دار القرارلرینه توسل
فی الحال شفا بولیدی کما قال بیت ولوطرحوا فیٔ حایط کرمها
علیلا وقداشفی لفارقه السقم واکر بومقعدی اول کرام ذوی
الاحترامك خم خانهٔ احسانلرینه یقین توسل باذن الله
جست چالاك اولب مشیٔ ایدیدی وبرابکمه اول میٔ مبارکك
اوصافی حمیده سندن برحرف ذکراولنسه فی الحال اولداخی
ناطق فصیح اولیدی کما قال قدس سره بیت لله درّ القایل
ولوقربوا من حانها مقعدا مشی وینطق من ذکری مذاقها البکم
اکر ظروف مدام کروم حقیقتدن برسی مشرقدن شراب
الهیدن دم اورسه جانب غربده مذکوم اولنلرك دماغی
فتح اولب روایح قدسیه دن دویدیلر کما قال بیت
ولوعبقت فی الشرق انفاس وفی الغرب مذکوم لعادلة الشمس حاصل
مقصود وفذلکهٔ مطلوب بودرکه آب حیاة عین ایمانده جاری

وقلوب

وقلوب اولیانك ظلمات جسمانیلرندن ساری ومتواید
انکیچون درکه اولکروه هدایه توك قربتلری باعث شفای امراض
قلوب وصحبتلری مورث شمّ نسایم غیوبدر لیس
ایمان وعرفان عین آب حیاة اولدی بیت رحم الله لقائله
وارایسه آب حیاة سینه ده ایمان که سطهرین اولکهرك علمله عرفان که
لیس بوابحیاتك صاحبی حیوة حیوانیه دن مستغنی
اولب حیوة قدسیهٔ طیبه یه واصل اولمش کما قال الله تعالی
من عمل صالحا من ذکر او انثی وهو مؤمن فلنحیینه حیوةً طیبةً
الایة حکایه ذو القرنین اصغر یونانی که آب حیاة آرزو وسیله
ظلماته کیروب نیجه مدتدن صکره مأیوسا رجوع ایدوب
وعراقده خسته اولب امارات موتی مشاهده ایتدکده آب
حیات عدم وصولنه کلی تأسف وتحزن اظهار ایدیجك
استاد حکیم ارسطالیس خزاین نصایحدن درر تسلیمات
احضار ایدوب دیدیکه ای شاه دانا وی دانشله توانا
بلورسنکه عین حیوته واصل اولمش اولسکوز نهایت امتداد
عمره باعث اولوردی حیات ابدیه اولمزدی چونکه مآلی
ینه موت اولدیسه مدت عمر تمام اولدقده اب حیاته غرق
دخی سبب موت اولمق جائزاولندر پس جزع ایتمکه تأسف
نی فائده صاحبه احزان طویله ایله عایده درامدی حیات
فانیه فوتنه غم یمکه بحمد الله علم عرفانیله سینك طولودر
حیات ابد وعمر سرمد بونلر مخزن صدرنی بوجواهر یله

مملو اولنلردر پس بو وجهله حیات فانی فوتنه تأسف
اولمق خلاف راه صواب و مغایر فکر اولوا الالبابدر و طول
عمر اگر مفید اولسه شیطان لعینه اولیدی و اکا ویرلمیدی
پس نه حاصل شول عمردرازدنکه صاحبی علم عرفان حلیه سندن
عاری اولوب فردا حضور حقده وارد قده وکم لبثتم فی الارض
یعنی یریوزنده نقدر اکلندک دنیلدکده اول بیهوده کچن
عمر درازلری عبث یرلره خرج اولوب بلکه اوزون عمر
سببیله حمال اوزار اولدوغن فهم ایدوب لبثنا یوماً
او بعض یوم یعنی یریوزنده برکون یا بعضسنی اکلندک دیو
پریشان جواب ویره لر وکانهم لم یلبثوا الا ساعة من نهار
حسب حاللری و بئس المآللری اولجقدر فاما علم عرفان
وصلاح و احسان ایله کچن عمر قصیر باعث درجات
و مورث مثوبات اولوب صاحبی وان یوماً عند ربک کالف
سنة تأویلی مضمونه قرین اولوب هر بری عالی جناب
ونعم المآب اولسه‌یدیلر که بو ندیه بر نفس حضور حقده اولمق
بیک ییل عمر ابجره عبادته برابردر دیو اسکندره نصیحت
ایتدکده آب حیاته عطشانکن همان زلال پندلریله ریان
اولوب مائده نصیحتلری سببیله سرعه طول عمردن شبعان
اولدی نظر قلکه سکندر وجود فانیی آب حیاته اولشمق
افکار فاسده سی وادیسنده بسته و آب حیات ایچمش اولسم
اولمزدیم اوهام خیالاتی ظلماتنده حیران و سرکشته ایکن

اول حکیمک خرشید نصایحی افق سینه سندن تابنده
اولمغیله دل تارکنده ظلمات اوهام مرتفع اولوب کوشدن آب
حیات باقی نوش ایتدی پس همان ارباب ایماندن درکه
کائنا من کان بر صاحب نفسک ملازمت خدمتن بناء
ایدنب ناکاه جنود انکار فاسده هجوم ایتدکده انلروک افکار
حصاروارلرینه تحصن ایدوب جحر حضورلرنده تحصن
قلالرتاکه قلب غنی سطمئنلری تقلبدن و تعلقدن و جند وساوس
تغلبدن قاله بعون الله ولمنة مطایبة کلام حکایت
اولنور که بر مرد کزافکار سئوال ایتدیکه ای مجنون قاچ یاشنده سین
و بو قدر یاشکده قمده سین مجنون ذو فنون سر سفاهتله
سئوالین کلام السفهاء حکمة عند الحکماء مضمونجه سر حکمتده
استفساره حمل ایدوب جواب صواب ویردیکه ای سائل
بیک فرق یاشنده‌یم همان سائل سفیهک سفاهتی زیاده اولوب
کلام الحکماء لغو عند السفهاء مفهومنجه زبان طعنی درازقلوب
اشبو جواب حکمت آمیز و شوق انکیزی لغوه حمل ایدوب یا مجنون
جنون و سفاهتک عندمده ثابت اولدیکه تخمینا قرق یاشنده
انجق وارسین و بو هزار سالی سفیهانه بوکه نه قتارسین
دیدکده مجنون عارف سر کاف نون بلدیکه سائل سفیهدر
سفاهتن بلدرمک اچلیچون خرشید اسرارندن بر ذره
الماغ ایدوب دیدیکه ای مرد مغرور بر قصور معلوم اولدیکه
نظرک همین ظاهره مقصور و محصوردر و مبلغ همین بو ایمش کم

عمر انسان طالب جمال انجق ماه سال وهفته ایام هرزه اولد
عاشقلر قتنده بو هیچه صایلمز وعارفلر میدانده دهانه النمز
بلکه بو یاش کفتاری انجق اسب واستر وگاو وخر بازارنده لیلادنک
خرگاهی طرفنه اچمزدن نکران ایدمکه شاید انارین یا خود
تعلقاتندن برکورمشی کورندن برین کورم وانکله عید
صفایه ایرم وجان ناتوانی قربان ویرم ناگاه کوردمکه اول
لیلای پریشان دخی بن پریشانک حالنه وسوینه نکران
ومظهر احزاندر **بیت** نوک بر نظره سین هزار سال بو الصایدم
والآ اول سال اربعین عیش نادانی وعمر ستور حیوانیدر
واندن سؤالك جماقتونك قوی برهانیدر **بیت لله در القائل**
حال عشقی پخته لر بلور نه بلسون خاملر ● عیب اولنه فتح دهان ایلرسه بونده عاملر ●
الاعتبار الاعتبار ایها الابرار دباغی لمؤلفه رحمه الله
کل ای عاقل کچن مرد فنونی ● برق عقلی واوکرن بو جنونی ●
فنون عشق کتابندن سبق آل ● بو شاخ سدره دربار ورق آل ●
که هر حرفی جواهر معارفك ظرف اولب محبت مولاده مدعیلرك
متاعین کساد ومدعیلرك اقوال مزخرفه لرین فساده
نسبت ایدر کما قال ابن الفارض قدس سره **بیت**
وعاد دعاوی القیل والقال ● وانمحی من عوادی دعاو صدقها قصد سمعة ●
کللوم هر فرده برصاحب نفسك ساحۀ سعادتین
حرز امان ایدنمك لازم اولدوغی بوندن معلوم اولرکه
زمرۀ اصحاب ممدوح حضرت ام الکتاب عالم جهالتده هر بری

غوایت نتساب وجهالت اکتساب ایکن هدایت جناب رب الارباب
قرین حاللری ورهین امالاری اولماغین شرف خدمت رسول
میسر اولماغله هر بری هدایت دین متین ومقتدای ارباب یقین
اولدیلر رضی الله عنهم اجمعین **بیت** قدر نبات یافت چوب از اثر مصاحبت
کل چو شود قرین کل دارد رنگ بوی او وکفره دن بعضیسی ده اول سلطانک
بغض عداوت اوزره ایکن مجرد وجود شریفلرینك رؤیتی وسکینه
وقار یله حسن طلعتی باعث ایمان ومورث عرفانلری اولدی
صلی الله علیه وسلم نته کیم روایت اولنور **حکایت**
برکون حضرت سیدنا سید الاخرة والاولی صلی الله علیه وسلم
عادۀ حسنه لری اوزره کنار مدینه منوره ده تنها جه سعادتله
سیر صحرا ایدرکن کوردیلرکه بریه اعرابدن برکروه ذکور
واناث بر شجره ظلنده جمع اولمشلر واطوافلرنده جمللری وار
مکر حضرتدن غزایه کتمك عزیمتی واریدی پس جمل اشترا
ایتمك نیتنه سعادتله قتلرینه واروب واول طائفه دن رسول
اکرمی صلی الله علیه وسلم کورمش یوغیدی لکن دعوای نبوة
ایتدوکین استماع ایدوب آبا واجدادمز دینین باطل دردیر
ایمش دیو غایبانه بغض عداوت ایدرلردی حضرت صلی الله
علیه وسلم بو کروهه یقین کلدکده برجملی تعیین بیوروب صاتمامسز
دیدیلر دیدیلر صاترز بیوردیلر نه ویرهیم دیدیلرکه شو قدر
مدخرما ویر بیوردیلر مقبول اولماردته کلك بها سین الك دیدکده
دوه نك زمامین حضرتك مبارك النه تسلیم ایدوب

حضرت کتدی وکونش کبی کوزدن بتدی بویکا زمرهٔ اعراب
بربرینه سؤال ایتدیلرکه بو کمسنهٔ هیچ کورمش و بلمش وارمی
دیدیلرکه بلدوکمز کسنه دکل لکن حسن هیئات وین طلعتی
بزه مهابت ویروب اسم ورسمین وقدن لغین سؤاله
مجال اولمدی لکن خطا ایتدک زیرا صورتله آدمی بلمک اولمز
وقلبنه هیچ کیرمک اولمز جائزکه برمرد قلاب اوله وبعضیسی
دیرکه دینلن بهایه تخلفا تمسی بوظرفی مقوّیدرکه مسمّی
قیمتندن زیاده درا کرتردد اسه تعیین اولنان قیمتک نصفنی
ویرردک پس بوکشی ویرمک نیتنه المادی اما بلمدیلرکه بوسلطان
عالیجناب دنیا ایچون کلی وجزئی سوز خرج اتمکه عار ایدردی
تقریب بوندن معلوم اولدیکه عوام کالهوام اراسنده
بوسوز دیرلر اول خطا اول عالیجنابه افرادر بلکه کفره برابر
امردر بو اولدورکه دیرلر دنیا متاعندن بیع وشراء ایدرکن
چالشمق وچکشمک سنت ایش بلکه پیغمبر حضرتلرینجه چالشمق
فحاشاتدر حاشا لانه من الاثم والفحشاء بربالاهمت وبرعالی
رتبت خزاین سموات والارض عرض اولدقده مالی وللدنیا
استغناسین ایدوب وطاغلر التون وکمش اولسه یا رسول الله
بزی قبول ایله وبلدوکک کبی بزی فقرا یخرج ایله دیو مراد
ایتدکلرنده اجاءان اجوع یوما فاصبر واشبع یوما فاشکر
دیو دنیای منع وتحقیر ایله رد ایدوب وبرسلطان که جمیع صحابه
برده حضور موجب سرور رلرینه داخل اولدقده سعادتله

بوریا

بوریا اوزره جلوس ایدوب مبارک ساقلری عریان اکا
ملاحق اولدوغین کوروب و بوریا نقشی اول جسم مرفه عکس
ایتدوکین مشاهده ایتدکلرنده جمله بکا ایدوب یا رسول
الله سنک مبارک جسمک بوریا یه طوقنمغه نه لایقدر قیصر
وکسرا کافر پادشاهلری قوش یوکندن دوشکلرده اولورلر
انک کبی بساطلر سزک جسم پاکگزه لایقدر بیوروک سزکیچون
فرش مرفوعه بیدا ایده لم دیدکلرنده مبارک رخسارنه غضبدن
حمرت عارض اولوب یا عمر اما ترضی ان تکون لهم الدنیا
ولنا الاخرة یعنی راضی اولمزمسنکه دنیای دنی فانی انلرک
اوله ومال آخرت عالی باقی بزوم اوله دیو بیورن جان جهان
نیان بربر بشره مساوی اولمین دنیا متاعندن برچورک
قطعه اجلیچون براسیره دینامرد نارنک یدنا پاکنه یاپشه
وعرقریز اولنجه چالشه هیچ بوبنی فی الجمله عقل وفراستی
وفهم کیاستی اولان اول سیرنه سدرة منتهاه اولمیان وجبریل
امین اذن کرو قالوب لو دنوت انملة لاحترقت عذرن
اتمشیکن اول سلطان همه غبطه لایق اولسون نعوذ
بالله من ان تتکلم مالا یلیق بشانه العالی صلی الله علیه وعلی
اله واصحابه بالتعاقب والتوالی بقیهٔ قصهٔ اعراب بو بیکا اولدقده
اعراب جمل خصوصنده اضطراب چکوب آدم کوندرمک اوزره
ایکن ایجلرندن برعجوزه ذات بصیرت وصاحبهٔ الهمت هسانده
جرأت ایدوب دیدیکه اضطراب چکمک اولجمله بن کفیل

دیبنجه دیدیلرکه مکر اول شخصی سن بیلورمیسین جواب ویردیکه
بلدوکم دکلدی لکن **والله وجهه لیس بوجه کذب** یعنی والله اول
یوزکه انده وار حاشا اندن کذب وخیانت کلمز **بیت**
آفرین اول ذهنکم فهم بصیرتلو اوله ویا ذوق اولاره کم جهالله غفلتلو اوله
بس جمله‌سی دیدیلرکه قیافتی صدقنه شهادت وحسن هیئتی
امانتنه ضمانت ایدر دیو عجوزه‌نك نظر صواب نصابنه
اعتمادا اولکیجه قرار قلوب ارته اولدقده بونلر طلب محلنده
ایکن ناکاه بر مرد خوش سیما الندن بر طبق خرما مندیل‌له مغطا
میان جمعه قودی کویا سمادن مائدهٔ سعادت اندی
ودیدیکه دونکی کون سزدن جمل اشترا ایدن حضرت ابو الوفا
فخر روز جزا رسول مجتبا محمد مصطفا صلی الله علیه وآله
ارض والسماء اشبو مائدهٔ سزه کوندردی وبیوردیکه بلکه
معلوملری اولمدیغندن قلبلری مضطرب اولوب دهنلری تلخ
اولمشدر اشبو خرمای یسونلر وکلوب قیمت جملی السونلر
بس جمله‌سی بو ادای شیرینندن مسرور اولوب دیدیلرکه اول
نبوت دعوی‌سن ایدن بو میدر دیدکم **نعم لاریب فیه لاجرم**
اتفاقیله حضرتنه کلدیلر بو دفعه امعان نظر ایله نظر ایدوب
صدق نبوتن بلوب شرف ایمان‌له مشرف اولدیلر **پس** معلوم
اولدیکه بو جمله کفر ایله مرده دللرك ایماننه سبب اولوب آب
حیاة حقیقته ظرف اولان وجود شریفلرینك مجرد رؤیت وحسن
طلعتی اولوب اولمش کوکللری حیات بولدی صلی الله علیه وسلم

وصل الله فی مثله وبنه بو قبیلدندرکه صحبت سادات همان
انسانه اثر اتمز بلکه جماداته دخی تأثیر ایدر نته‌کم **روایت اولنور**
حضرت انس بن مالك رضی الله عنه وعمن رضی عنه صحابهٔ عظامدندر
وطول عمرندن صباعالمنده حضرت عالم پناه صلی الله علیه وسلم
حضرتلرینه خدمت ایدنلردندر برکون سعادتخانه‌سنه
مهمانلر کلوب سفرهٔ سخاوتدن یلوب مائدهٔ کرامتدن تناول ایتدکدن
صکره کوردیکه دستارخوان غایت چرك وسواقط اطعمدن آلوده
وملوث اولمش ایدی مکر حضور شریفلرنده تنور موقده وار ایدی
بس بعد الطعام خادمینه بیوردیلرکه اشبو دستار چرك اولمش
بونی تنوره صالدیدی همان خادمه هیچ تردد اتمیوب
دستاری تنوره برقدی ومهمانلر بو اطرافدن عجبه قالوب دیدیلرکه
بو ذی قیمت دستاری مجرد چرك اولمشدر بو غسله امر اتمیوب
تنوره القا ایتدرمك حضرت انسدن بعیددرکه بغیر موجب اسراف
ساله جرأت ایتدیدیوب تنوردن مندیلك علوی وبدر ایجه‌سی
چقمغه بونلر انتظارده ایکن همان خادمه کلوب دست
کرامتله تنور مسجرندن دستاری چیقردی کوردیلرکه آتشدن
قطعا ضرر مترتب اولمیوب بلکه اول خبث دلنسندن زائل
اولمغیله پاك منقی اولمسی حضرت حضرت انسه کرامت
اولمش بس حضرت انسه توجه قلوب دیدیلرکه ای برورده
حضرت رسول خدا وی مطلع سر یفعل ما یشاء اشبو تنور سوزنده
دستارك یانمیوب وانجق چرك دنسی یناجغندن بلدك

وجرأت قلوب آتشنه صالدك ديدی جواب بيوردیلرکه اشبو دستار
برانواردن حضرت رسالت پناه صلی الله عليه وسلم مرارا سعادتله
طعام اکل ايدوب کرارا مبارك دست دهانن بو دستار يله
سلمشدر ظنوکز بوميدرکه حضرتك صلی الله عليه وسلم مبارك
اعضاسنه مس ايدن هرنه اولورسه اولسون دارين نارن
يانه پس حضرت انسدن جوابی الوب اول خادمه يه ديديلرکه ای
ای خادمه بونلر خود اقليم حکمته يول ايروب کشور کرامته
واصل اولمشلردر دستارك تنورده نارله اوکار اولماجغن
سن ندن بلدك که تردد ايتميوب آتشه صالدك جواب ويرديلرکه
اوليآء اللهك کلامنده خطا اولمز و بونلر نظر ولايتله بقرلر
ونور حکمتله سويلرلر پس بکا لازم اولن کلام کباره اعتماد ايدوب
امرلرينه اطاعت ايتمکدر معلوم اولديکه بو قصه دن نيجه
ابواب معارف فتح اولدی پس فضلاء نصيحتی دريغ ايميوب
تطويل کلام ارتکاب اولندی **تذييل** اولازم ايچون
بو حصه حاصل اولديکه صحبت سادات اکسير خانهء سعادت
اولوب نيجه مس سيرتلری زر خالص قلورمش خصوصا حضرت
سيد ولد آدم محمد مصطفی نك صلی الله عليه وسلم مبارك دست
دهان ملابسه الهيه لی نار مس ايتمزمش ثانيا دستارك بر شعرهسنه
خلل کلميوب بلکه وسخ دنسی يانموق اشارتدرکه برسالك
مقتداسنك اشارتيله کندوسين تنور مجبته صالسه غم يسون
وبلسونکه ذميمه سی کلخن عشقده يانوب حميده سی باقی قالورمش

همين

همين سالکه لازم اشارت شيخدن يوز چويرميوب آتشهء
القا اتسه اطاعته فرض تلطف و جفاديوب تسليم اولمقدر
اما تنوره دشمنك اشارت مقتدا برله مشروطدر اکر سالك
فضوللق ايدوب باستقلاله کرسه محترق اولبيا بردرلو مکره
دوشرسه کندو نفسنه لوم ايلسون لاغيره و بو مقوله ارباب
سلوك اراسنده چوق واقع اولمشدر مادامکه سلوکی نهايته
ارمشدر استقلالدن حذر ايدوب باری مقتدانك روحانيتنه
التجا و سرابرده سرنه انتما لازمدر کاينا من کان فان الله نائبه
وخليفته **والثالث** بو اشارت بشارت مآل اولديکه سالك اثنای
سلوکنده بر بليه يه مبتلا اولسه بلسونکه حضرت مرشد حقيقی
رب العزة جل شانه اول بنده سنه بلا ايچنده ولاسن مشاهده
ايتدرمك استر بلکه حضرت مبتلی جلاللی واسطه سيله جمالين
عرض ايدوب اول حالده لذت مناجاته ارکورمك استر **بيت لمؤلفه**
بوتن عشق ايچره آتش کورمين هر مغشوش بويله ظن ايلمک سکيه لايق اولسر
نته کم حضرت يونس نبی صلی الله علی نبينا وعليه بطن حوته صورت
جفا ايله القا اولندقده بو بلا ايچره لطفه ايروب ظلمات ثلاث
ايچنده قعر دريا ده معراج مناجات ايتدی انوکيچون درکه حضرت
سيدنا محمد مصطفی صلی الله عليه وسلم **لا تفضلونی علی يونس
بن متی** ديو بو رمزه اشارت بويوردی وسببوا اولديکه حضرت
سيد ولد آدم نيجنکه شرف معراجله مشرف اولدی لاجرم اصحاب
واجاب مباهات قلوب ديديلرکه بزم پيغمبريز بحمد الله سبع

طباقی کذر قلوب فوق العلاده معراج اتدی اما یونس پیغمبر دریایه
اتلدی و بالوق قرننده قعر دریاده کزردی بو خبر معلوم جناب اولیجق
هضماً لنفسه لا تفضلونی حدیث شریفن بیوردیلر یعنی حضرت
یونسك بو بلیه ایله بساط قربه لذت مناجاته ارد وکنه اشارت
اتمش اولورلر که بنم معراجم اعلاء علیین ده اولدیسه نوله نهایت
اولقرنده اشمك معراجی قعر دریا اسفلده اولمش اوله زیرا حضرت
حقه مکان اولمدیغی کبی بساط قربنده ده مکان اولمز فاینما تولوا
فثم وجه الله و بنم کینونتم فوق العلاده سلب اولدیسه یونس
پیغمبرك کینونتی دریا دبنده اسفلده سلب اولمش اولب لا اله الا
انت دیو توحید حقیقیه اولشدوغین بیلدرمش اولدی والآخرت
حبیب اکرم صلی الله علیه وسلم بالاجماع افضل رسلدر اما سید ولد
ادم ولا فخر لی والانبیاء تحت لوائی ولا فخر لی وغیرها در تفصیل مراد
ایلدن اخوان انوار تنزیلی ومفاتیح الجنانی بو قلسون تلك الرسل فضلنا
بعضهم علی بعض ایه کریمه سنده انشاءالله غنیمته ایریشه
فصل فی تاثیر الصحبة ایضاً حکایت برکون حضرت حبیب
اکرم صلی الله علیه وسلم عادهٔ حسنه لری اوزره سعادتخانه سنده
مبارك دیزلرین چوکب مولاسی حضورنده خادملر کبی ادب اوزره
اوتورب طعام یرلردی و برعورت دخی وار ایدیکه بزیه لك
و سلیطه لك ایله مشهور ایدیکه برده سزلك وحیاسزلك اغزنه
کلنی هر یرده سویلك وحاضره طعن اتمك وغایبه اولنلرك
مذمتن قلمق وجمله ایله معجبه اولب کندین بکنمك عادت سیئه سیدی

ناکاه

ناکاه حضرت برکون طعام یرکن نه تکلف و نه صلاوله اذن
فی الدخول اصلا هسان ایچری کردی وامهات المؤمنین حضورنده
و فی الحال حضرته بیهوده اعتراض ایدوب دیدیکه شو کیشی کورکه
پیغمبر دیرکن یینه ادنی قوللر کبی دیزین چوکب اوتورر همان
حضرت صلی الله علیه وسلم استماع ایدوب واول سفیهه نك کلام
سفاهت امیزونا بوطین حکمتدن حمل بیوروب دیدیلرکه نعم انا
عبد آکل کل عباد واجلس کالعباد یعنی کرچك درسن
بن قولم قوللر کبی اوتوررم وقوللر کبی ییرم دیوب انك سفاهتنه
قالمیوب سفرهٔ سعادته دعوت بیوردقده سفیهه دخی طریق
استغنا یه سالك اولب دیدیکه ییمزم الا مکرکه دهان شریفکرده
اولن لقمه اغزیمه ویره سن مکر حضرت فم میمونلریله بر قطعه
لحم مضغ ایدرلردی همان اندم اول قطعهٔ مبارکه دست
توفیقله زالك دهاننه ایردکده و اول عجوزه نك افق سعادتدن
افتاب هدایتی طلوع ایدوب لیل ونهار روز مستانی بهار
اولب اول لعاب حکمت امیزیله سرشت اولن لقمه دهاننه ایردکده
فی الحال زاله لقمهٔ لقمانیت تعلم ایدوب همان جلباب اذنی بردوش
ویرده سزلك حالتن فراموش قلوب سر حیایی اشاعه صالدی
وقسوت قلبندن عمرنده چشمندن قطره یاش کلممشکن عینی
جیحون وار سللرقی بردی ومن بعد برده سین قالدر میوب
پریشان کفتار و بیهوده رفتار لکدن دست دوبین آب
عنایتله پاك یودی و شهر ایچره ذات الحیا اولمغله شهرت بولدی

پس معلوم اولدیکه اوصاف ذمیمه ایله موصوف اولان بر عجوزهٔ
دلفکار و کنهکار بردم اولسلطان سعادت نشانه سر سفاهتله
قربن و سیر بطالتله بر نظره همنشین اولماغله جمله جرمی جمیل
و هر خطاسی صوابه عدیل اولدیسه لاجرم امید وارد رکه کروه امّة
محمد مصطفی صلی الله علیه و سلم دن ارباب قلوبك هر که سعادت
قربنی میسّر اوله ناکاه ظلمات بعد بشریتده حیران و سرکران ایکن
عین حیاته یولی دوش اولب اولحوت مشوی و ش حق اولبحر رای
توحید یولین طوته و انزنجه کیدنلر مقصودینه یته وصلی الله علی
سیدنا محمد و اله و صحبه اجمعین وصلّی الله فی نظم نظر
روایتدر برکون کاروان عربدن بر طائفهٔ کثیره بریه دن بر وادی
ذات رمال و حجاره ایچره حر تموزك نصف نهارنده ماندن اولب
و تاب افتاب رمال و احجاره شرار نثار اولدقده و قربه لرنده قطره
اب قالمیوب حیوان و انسان تشنه لکدن یکسان اولب هر قنده که
دونسه لر تف تابدن ماننده کباب کریان و سوزان عطشان و لهفان
قالوب ویأتیه الموت من کل مکان حالتن مشاهده ایتدکلرنده
ناکاه اولحضرت فضل الله مغیث دوکون و صاحب یاری و عون
اعنی حضرت سیدنا محمد مصطفی صلی الله علیه و سلم بر او اظهار
معجزه اولارایه حاضر کلوب احوال بر ملالرینه واقف اولدقده
اول مشتاقلری شفقتلری جوش و راویهٔ اصحاب هاویه اولان
اشك رحمتلری خروش ایدوب بونلره بیوردیلرکه سزدن بریج کندیده
قوت ظن ایلدیکی مردان دور سونلر و شول طاغك اردنه وارسونلر انده

بر عرب بر ناقیه صو یوکلدوب کتمك اوزره در تیز بکا یتورسونلر
و فضل خدادن عجایب کورسونلر چونکه بو کلمات سعادت ایاتی
اول تشنه کان نسیم جانان استماع ایتدیلر تمام جانلری برینه
کلوب علی وفق المامور همان اولارایه یتدیلر و کوردیلرکه واقعا
بر غلام سیه فام ناقه ده قربتین ایله خواجه سی طرفنه یلوب
کیدر همان حضرت صلی الله علیه و سلم صدق قولنه قربتین شاهدین
عادلین اولب درونندهٔ اولان اب حیات منالك مجرد دوئیتی
اتش انکارلرین اطفا ایتدکده همان غلامه معترض اولب
دیدیلرکه ای غلام خوش فال الشبوا رادهٔ اولحضرت رسول
خدای متعال و جناب فخر البشر ساقی الکوثر محمد مصطفی
صلی الله علیه و سلم سنی استر غلام لی ارام استماع ایدوب
جواب ویردیکه بن خواجم خدمتینه کیدرم و محمد دکیمدر
بن انی بلمم دیو التفات ایتدکده بونلرده حضرتك خصال حمیده و
فعال مجیده سندن چندانکه تعریف و اولقدرکه توصیف ایتدیلر معیار
قبولنه اولمیوب اخر بو کفتار کفره باد دیکه شود یدو کرنکسه
بکرزکه برکروهی شعر یله ازدور باباو اجدادلری دیننده تحریف
ایدنکه اوله مکر بو باطل قولی خواجه سی و قبیله سی کفره و فجره دن
تلقی ایدوب سفیهانه اعتقاد اتمشدی و غایبانه حضرت صلی الله
علیه و سلمه بغض و عداوت ایدردی چونکه بو سفیهك ترهاتی
سفاهت سیرین استماع ایتدیلر همان غلام بدنامی ناقه سیله
خواه ناخواه حضور رسیده یتوردیلر جنابلری قربه نك برینی اغزندن

طوتوب بيورديلركه اى كروه مانده كان وى زمرۀ تشنه كان
خشك دهان هرنقدر قربه وسائر آوانكز وارايسه بكا كتورك
وجمله ايچوب حيوانلريكزه ايچورك و طاقتكز يتدكجه صودن كوترك
وخزائن غيب قادر مطلقدن عجايبه كورك پس على وفق المأمور
المطلوب جملة وهمة سيراب اولب وجمله اوانلرين مملو ايتدكدن
صكره كورديلركه حضرتك صلى الله عليه وسلم دست مباركندن
اولان قربه كما كان مملو در بيت مشك خود روپوش بود وموج فضل مى رسيد
ازامر از بحر اصل قافله چه رسد كار او ما محمد چيست اين اى بحر جو لاجرم صحبت موثره
اولدوغنى مشاهده اولديكه برغلام كافرك اللدن كلمش قربه
جماد حضرت سيدك يد مباركه سنه بردم مقارن اولمغيله
عالمى سيراب قلوب مشرف على الموت اولان انسان وحيواندن
نفوس كثيره ورطه هلاكدن خلاصه سبب اولدى بيت مثنوى
چون جماد برا چنين تشريف داد جان عشق را چها خواهد كشاد
يعنى چونكه جماده حضرت سلطانك جزئى ملامسه سى بوقدر
شرف ويرديسه فلا غرو بزه بو قصه دن ايكى درلو حصه
حاصل اولدى اولا بو الهام همام اولديكه اى انسان طالب
عرفان وى عطشان راغب زلال آب حيوان بلدك كه بر كروه
ابدن عطشان ابدان برية الحجره هيماندن فالمثل ايكن مجرد داء
عطشلرى جالب دوا اولب لقاء سلطانله ورطه هلاكدن
خلاص بولب ساحه نجاته ايرديلرسه بعيد اولسونمى كه ديوار
امتدن كروه مشتاقان لقا وزمرۀ عشاق صفانك سوزدل

والتش

واتش كوكللرى باعث لقا وحاث صفا اولب بالذات قربه سلطاندن
ريان اولدقدن صكره قرب وصالى نا ول حصۀ عرفان اولمه بيت
كم اولدى تشنه لبكه اكر شراب صونلدى كم اولدى خسته تن كه اكه جوب كونلدى
ثانيا حاصل بو اولديكه برمرد نادان كافرالندن چقان قربه جلد حيوان
يد سلطان بوس ومس ايتمكله غبطه حوض كوثر جنان اولديسه محال
اولسونميكى زاويه قلب انسان منظور رحمانى وزاويه دل خزينه
يزدانى يد طلب ايله ساحه سلطان عرصه احسانه تسليم ايتسك
شول كسب مشوشكله مشكلدن اولان آب مسنون شوركى مشك
خوش بوى وشكر شيرين قند خوى قلد قدنصكره لا ينقطع ولا ينفد
عين جاريه ايتميه نحاشا من جنابه تعالى بقية الكلام اول غلام
سيه فام حضرت سلطاندن بر معجزه باهره وايت قاهره مشاهده
ايتدكده ناكاه مهب عنايتدن بارى هدايت هبوب ايدوب دل
كثيف وارندن جيفه نكارك بدروايحين سوروب يرينه نسايم انسيه
وشمايم قدسيه طولدوروب مطلع رحمتدن لمعان ايمان هويدا
وپيدا اولمغين حبيب اكرمه صلى الله عليه وسلمه ودين اسلامه اولان
بغض عداوت ظلمانى دلتاريكندن مرتفعه اوليجق بالضروره جوينده
اسلام وكوينده افضل كلام اولديسه حضرت منبع رحمت
صلى الله عليه وسلم سر شفقت وسر رأفتله مبارك يدين غلامك
روى سياهنه مسح ايتدكده همان دم باذن الله الغفار رخسار
خاكسارين وروى عبوست مدارين دره بيضا ولولوى كويا بر ضيا
اولدوغين كورمكين نى اختيار بنده رسول انام وخادم دين اسلام

اولمق عزیمتله بالکلیه خانهٔ خواجه سین فراموش ایتدوکی
معلوم حضرت اولیجق قومنه اظهار معجزهٔ ایمان وخواجه سنه طرفندن
موروث امتنان اولمق اجلیچون بودم غلام سپید فامی وقرنتین
مملوتینی ناقیه تحمیل ایدوب بیوردی وهم سبب ایمانلری اولدی
پس نتیجهٔ کلام وحصهٔ خواص عوام بو الدیکه ناقصک کامله
برنفس تقربی موجب کمال وحقیرک خطیر یله یک دم همدم اولمسی
مستوجب عظمت واجلال اوله کما گفته بیت یکدمی بودن بمردان خدا
بهتر از صد ساله بودن در تقی اللهم ارزقنا قرب اولیائك وصحبة اصفیائك بیت
جواهر اکسیره یقلشدر وجودلمسنی تا باقر کورمسیلر روز قیامته سنی
وصلی الله علی سیدنا محمد وآله وصحبه اجمعین تقریب
صحبت نیکان موجب ایمان ولقالری مستوجب عرفان اولدوغی
کبی کاملک ناقصه تقربی وانوکله الفتی وکمله علاقه وانلرک
صحبتی باعث نقص کمال وحادث فقد وزوال اولمسی قیاس جلی
ومقدمات مسلمه وقضایای منتجه اولدوغندن ماعدا تجارب
طباع وتجارب اوضاع بو مدعانك صدقنه شاهدین عادلین
غیرعادلین در کما قیل بیت اصحب اخا کرم تحضی بصحبته
فالطبع مکتسب من کل مصحوب کالریح اذا اخذت مما تمر به
نتنا من النتن او طیبا من الطیب وبو دخی معلوم درکه کل مولود
یولد علی فطرة الاسلام الا ان ابواه یهودانه وینصرانه ویمجسانه
مضمونجه کفره وفجره دن فطرة اسلام اوزره اولاد طیبه ظهور
ایدر صحبت ابوین ضالین وباطن تلقینلری اول معصوملردن فطرة

اسلامی

اسلامی تغییر قلوب کیمین یهودی وکیمین نصرانی وکیمین مجوسی ایدرلر
پس بو جمله شقانك سببی صحبت بدان کمرهان اولدی وبو دخی
معلوم ونص حضرت قرآنده مرسوم درکه حضرت نوحك صلی الله
علی نبینا وعلیه صلبی اوغلی کنعان نی ایمان شرفی یماندن خالی اولان
خالی کافره تابع اولوب وانوکله بر مدت صحبت اوزره اولدیسه
فطرة اسلامی تغییر وحضرت صلی الله علیه وسلمك تعلیم قلدوغی
عقاید اسلامیه تحریف ایدوب قلب منقلبنده کفر وشقاق شول
مرتبه مستحکم قلدیکه ایام طوفانده هلاکنی مشاهده ایتمشکن
وحضرت نوح صلی الله علی نبینا وعلیه سر شفقتله یا بنی ارکب معنا
دیو سفینهٔ نجاته رفقله دعوت قلمشکن اطاعت وموافقت
ایلمیوب بلکه ساوی الی جبل یعصمنی من الماء دیو جبلتندن اولان
شقاوت مقتضاسیله عصمتی جبله اسناد ایتمکیله تار عنکبوته
تمسکین بیان قلدقده حضرت نوح صلی الله علیه وسلم ینه عطاف ابوتله
سندن تحقیر ومعتقدین تغییر قلمق اجلیچون ارشاد لا عاصم
الیوم من امر الله دیو اول کونده عصمت حضرت حقه مخصوص
اولدوغین بلدوروب حجت واهیه سین ابطال ایتدکده ینه اول اسیر
بند شیطان بو ارشادله متنبه اولمیوب دایم هر نیجه که اول رسه
بنده انلرله اولم دیو سفیهانه فدا ایلك قلدقده ینه حضرت نوح
بو جرمنه قالمیوب حضرت حقدن انك حقنده استهزا وطلب
نجات قلیجق جناب حقدن مخذولك هدایتنه عدم استحقاقیندن
خبر بیوروب وبو حالده حصه سی انجق عدم ظفر اولدوغین بلدورب

انه ليس من اهلك فلا تسئلني ديو خطاب عتاب كلوب بو اثناده
وحال بينهما الموج فكان من المغرقين خزايتنه مظهر اولدی و بو جمله
تاثير صحبتدن ايدوكی بلندی پس معلوم اولديكه قريب نيكانه
رغبت وهمت واجب اولديسه صحبت بداندن نفرت و مجانبت
اوجب اولدكه دفع المضرة اهم و اقدم من جلب المنفعت مثل سايرنديندر
وصلى الله على سيدنا محمد واله وصحبه اجمعين المجلس الثالث
في قوله تعالى فوجدا عبدا من عبادنا اتيناه رحمة من عندنا وعلمناه من لدنا
علما الى قوله حتى احدث لك منه ذكرا اللغه وجدا وجداندر مصادفه
معناسنه بو محلده فعلی قلبی دكلدر انوكيچون مفعول واحده تعديه
ايدر اتينا ابتدا اندر اعطا معناسنه من لدنا لدن طرف معناسنه
هل كلمه سی استفهامدر رشدا ضم را سكون شين ايله اصابت خير
معناسنه در دينه بو معناده فتحتين ايله ده قرأندر بخل و بخل كبی
علمناه تفعيلدر تعليم معناسنه ايكی مفعوله تعديه ايدر الاعراب
فوجداده فا كلمه سی تفريعيه در بو جمله شرط غير جازم محذوفك
جوابيدر تقدير كلام اذا ارتدا على اثارهما فوجدا عبدا ديمكدر
عبدا مفعول به در من عبادنا حالدر اندن ومن كلمه سی تبعيضيه در
اتيناه رحمة من عندنا ضمير غايب منفصل مفعول اولدر و عبده
راجعدر رحمة مفعول ثانيدر من عندنا مع متعلقه صفه رحمة
يحتمل كه اندن حال اوله وجمله عبده كاشفه دوشر وعلمناه من لدنا
علما ضمير منصوب منفصل مفعول اولدر و ينه عبده راجعدر
علما مفعول ثانيدر و جمله سی اتيناه جمله سنه معطوفدر

قال

68

قال موسى ضمير مجرور متصل بينه عبده راجعدر موسى قال قال
هل اتبعك على ان تعلمني على شرط ان تعلمني حذف مضافله بو جمله كاف
خطابدن حالدر مما علمت تاء خطاب مفعولدر على طريق الاشعار
وقائم مقام فاعلدر ومعلوم اولكه تعلمني وعلمت كلمه لری تفعيل
تابندندر وبری معلوم اخر مجهولدر بونلر عرف معناسنه مفعوله
تعديه ايدن علمدن منقولدر مفعول ثانيه تعديه لری تضعيفلدر والا
مفعول ثالث اقتضا ايدردی و علمتنك مفعول ثانيسی موصوله
عايد ضمير محذوفدر رشدا كلمه سی سابق تعلمنينك مفعول
ثانيسيدر رعاية للفواصل تاخير اولنمشدر وهل اتبعك جمله سی تواليله
مقول قول اولور قال مقوليله استيناف معانی اوزره جمله مستأنفه
اولور يعنی سئوال المقدره جواب طريقيله بو معنا يه كه حضرت موسى
يوشع ايله خضری بولديلرسه قصه يه واردی حضرت حق جواب ويرديكه
قال له موسى الاية تفسير بلكل كه بو قصه ده ذكر اولان موسى
ابن عمرانميدر يا غيريمی و عبددن مراد خضرمی يا غيرمی بونده اقوال
كثيره واردر العلم عند الله اما جمهور ارباب تفسيرك قولی موسى بن
عمران وخضر بن ملكان اولمقاوزره در واحاديثده حضرت رسول الله
صلى الله عليه وسلمدن رحم الله اخ موسى و يوشع مقصددن تجاوز ايتدكلری
خطالرين معلوم ايتدكه همان رجوع ايدوب اول عبد موعود
ومعهودی بولديلرسه قال له موسى يعنی اول عبد معهوده ديدی
كذا وكذا وفيها الخاص بو ايت كريمه ده افحاص واردر الفحص اول
في السؤال اكر سائل سؤال ايلديرسه كه اول عبد معهود خضر اولدوغی

تقديرجه حضرت موسايه تعيين اولنان اوزره مقتضاى ظاهر
فوجداه دنمك ايدى فوجدا عبدا دبو مقام اضمارده اسم ظاهر ايرادندن
مرادّ رومابيننده كلام مزيل اولدوغيجون اسم ظاهرله تصريح وتعيين
مناسب اولدوغى تقديرجه مقتضاى ظاهر فوجدا الخضر دنمك ايدى فوجدا
عبداً من عبادنا من عبادنا ديو مطلوبلرى معيّن اولمامق شكلنده
ايراده سبب ندر الجواب الله اعلم اوّلا مقام اضمارده عبد لفظيله
ايراد اولنمق حضرت جلالت وحالنه تنويه ورفعت كماله تنبيه
اولكه اسفار محبتده مسفور واسرار عشقده مسطور بودركه
محبتك احسن اسماسى محبوب طرفندن اسم عبدر لا غيره كائنا كان
ولو كان في المدح فوق كل شان بناء على ذلك حضرت سيدنا
صلى الله عليه وسلم مادامت الارض وكلما انواع اعظام واصناف
افخام ايله معراجه دعوت اولنوب سعادتله نه طباقى زيربا بنك
قلوب واولسيرنده عالم اسفلده مسجد الاقصى وطارم اعلاده
سدرة المنتهى منتهى اولميوب بلكه لي مع الله وقت لا يسعني ملك مقرب
ونبي مرسل صدفى ظهور بولب حرم اسرارده محرم محترم ومهمان خانهٔ
ابيت عند ربي ده ضيف مكرم اولدقده جناب حقدن وقاب
مطلقدن خطاب عزت كلدكه اى حبيبم اشبو دم مهمان محترمسين
سكا بر وجهله امتياز ويرمك مرادمدركه بني نوعندن برفرده اولمامش
اوله وبو ساحهٔ عزتده برمراد كيده سين وبو خصوصده ينه سن
مختار اول ومرادانكدن ما في الفؤادى ساحهٔ جودمه عرضه قيل پس
همان حبيب عالى جناب بو خطاب مستطابك بويندن رواج

حصول

حصول مرامى شمّ اتدى مكركه بوخاطره دائما خاطر عاطرلرندن مرتسم
اولرديكه عزت بنم عبوديته كوره در وجناب مطلقك كفى بالمرء
عزا ان يكون لي عبدا ديو خبر قدسيسنده بو مرامه شاهددر بين ايات
حضرت رب الارباب بيوردغى بو قولنه عبدم ديمك شرفى ميسر
اولورمى اولديرلردى لاجرم بو فرصتى غنيمت بلوب ديديكه اى
خداى بنم پروروى ذات برعطاى هركهتر وبهتر قولوكك بوندن
اعظم مرادى بوقدركه بكا عبد اطلاق ايتمك عزتيله معزز قلاسنكه
بنده نك اقصاى شرفى عبوديت سلطاندن وبلندر تبتى خدمت
جاناندهدر بس غايت امنيتم ونهايت بغيتم بودركه رايهٔ عزتمى فوق
العلاده نصيب بيوروب بو منشور حرمتى عرش اعلاده ثبت ايدوب
قولم ديه سين چونكه حضرت قوس اخلاصندن تير رجاى تلقاى مدين
هدف رضايه پران ايتدى همان مهب اجابتدن رايح استجابت
هبوب ايدوب حبيبنك بو خلعتله متخلع وسرابردهٔ غيبدن بو قناعتله
متقنع اولدوغين عامهٔ عبادنه اعلانيجون عقيب المعراج اشبو
ايات سعادت غاياتى وبينات سيادت نهاياتى نزول ايدوب بيوردكه
سبحان الذي اسرى بعبده ليلا من المسجد الحرام الى المسجد الاقصى الذي باركنا حوله لنريه من اياتنا
الايه وبو تشريفه اعلانيجون ينه حضرت حق بيورديكه يا حبيبم سن بنم
قولم اولمغيله اعتزاز ايتدك جلالم حرمتيجون سكا دنياده وعقباده
برعزت ويرمكه افريده دن برفرده ويرلمش اوله ودنياده بو اولدوركه
سنوك نامكى كلمهٔ شهادتده بنم ناممله مقارن قلم وسكا ايمان كتورمينك
بكا ايمان كتورمسى مقبولم اولميه مادامكه سكا ايمان كتورمسنك

دینك جمله ادیانی ناسخ و کتابك همه کتبی ناسخ اولدوغندن
غیری شریعت غرّاکی الی قیام الساعة مؤبّد قلوب امّتك لسانیله
روی زمینی کلمهٔ شهادت ایله مزیّن قلم و دار عقباده اولدوکه
فزع الاکبر حالتی ظهور ایتدکن جمله انبیا امّتی ایله سنك شفاعتکه
منتظر اوله و سن امّتوکله جنّته کرمینجه سائر امم جنّته کرمیه
پس معلوم اولدیکه بر قولنه عبد اطلاق ایتمك موجب کمال عزّت
و مستوجب غایت حرمت ایمش لاجرم حضرت خضردن محلّ اضمارده
عبد لفظیله تعبیر بیورمق جنابلرین بخور عزّتله تبخیر و عبیر
حرمتله تعبیر ایتمش اوله لر **الجواب ثانیا** مقام اضمارده عبداً من
عبادنا دیو بیوردوغی حضرت حق کندو عظمت شاننه و جلالت
برهانینه اشارت بیوروب امّت محمد مصطفی صلی الله علیه و سلم
بو بشارتی ویرمش اوله که ای کروه امّت حبیب و ای شکوه ملّت
رسول طبیب بزم درگاهمزه درگاه الله و بر بناه هر مجرم قریب تباهدر
بو لطف ایلمك کی بزم جنابمزدن رحمت خاصّه ایله مرحوم و بیزه مخصوص
علمله معلم صاحب فهوم ایحق خضر قوللرمز اوله بلکه هر زوایا و هر خبایاده
قباب وجودلری تحتنده مستور و استار بشریتلریله معمور **و اتیناه
رحمة من عندنا** تشریفیله مشرّف **و علّمناه من لدنّا علماً** تعریفیله معروف اسرار لدنّیه
عارف و آثار رحمته واقف قوللرمز چوقدر و خضر قوللرمزده انلردن بریدر که
من عباد نادهکی کلمهٔ من تبعیضیه اشبو اسراری سکا تعلیم و بو کاری علی الدوام
تفهیم ایدرکن لکن **ان فی ذلك لذكرى لمن كان له قلب او القى السمع و هو
شهید** دریغا که بو ذکرادن متذکر و بو بشارادن متفکر اولمیوب

کان

کان لم یسمعها و کان فی اذنیه وقرا حسب حالمز اوله فنعوذ بالله من
الحرمان و نعتصم الجنابه المقدّس من الخذلان بمنّه **بقیهٔ تفسیر**
پس موسی خضری بولدیسه غایت خشوعی و نهایت خضوعیله
حضرت خضره دیدیکه **هل اتّبعك على ان تعلّمن مما علّمت رشدا**
یعنی یا خضر سکا اتباع ایدوب خدمتکه ملازمت ایدیم تا که جناب
حقدن سکا تعلیم اولنان نسنهٔ که علم لدنّیدر بکا انی تعلیم
ایتمك شرطیله **الفصل الثانی فی بیان العلم اللدنّی** یعنی فیض
حضرت حقّك جلّ شانه **و علّمناه من لدنّا علماً**
دیدیکی علم لدنّیدر انی بلدور بلکه حضرت امام فخر رازی و مضمار
علمك سابق ممتازی اشبو آیت کریمهنك تفسیرنده علم لدنّی ندر
انی بلدورمك خصوصنده لله دره اهتمام ایدوب بیورمشلردر که
حضرت منزل الکتاب جلّ عن الریبة و الارتیاب حضرت خضری
مدح ایدوب **و علّمناه من لدنّا علماً** دیدی پس بو نی مفید اولدیکه
خضره تعلیم ایتدوکی علم مخلوق واسطه سیله اولمیه کائناً من کان
من الانس و الملك و الجان بلکه ایحق من عند الله اوله لا غیر و طائفهٔ
صوفیهٔ مکاشفه طریقیله اولان علمه علم لدنّی دیو تسمیه ایدرلر
و شیخ ابو حامد غزالی قدّس سرّه حضرتلری علم لدنّی اثباتنده
باشقه بر رساله مقوله یازمشلردر دیو علم لدنّینك وجودین
اثبات و وقوعین تأکید و تشیید ایتدکیله تشریفندن صکره تفصیل
و تحقیقنه شروع ایدوب بیورمشلردر **و اقول** بو بابده
تحقیق کلام بودر که پس اموردن بر امری ادراك ایتسه وزاولا

الی حقایقدن بر حقیقتله تصور ایدوز اگر انك اوزرینه
احکامدن بر شیئ ایله حکم اولنورسه اکا تصدیق دیرلر اگر اولمز
تصورلقده قالورسه اکا تصور ساذج دیرلر بو تصور له بالذات
ویریلدی انك واسطه وکسبیله اولن علومه نسبتی افتاب
عالم تابك شمعنده و بر جزئی شرحه و دریانك جداوله نسبتی کبیدر
وروح اعظمك ارواح جزئیه تعلقی کبیدر وبو ذکر اولنان
اشبو ماخذ اوزره تنبیه قلیلدر وبونك وراسنده شول
اسرار واردر که بو کتابده انك ذکری ممکن دکلدر دیو بیورمشلردر
انتهی کلام الامام برحمة من تفسیر الکبیر الخطر رحمه الله تعالی وحضرت
امامك بو تحقیقاتندن معلوم علم لدنینك مبادیسی مکتسب
ومنتهاسی ضروری وموهبی اوله زیرا بو علمك واسطه سز حصولنه
سعی تمام مجاهدات وریاضاتی شرط قلدیکه تصفیهٔ باطن وجلای
قلبله عوالم غیبدن صور معانی لطیفه وسیر فحاوی منیفه
جناب حقدن بغیر واسطه حاصل اوله وبو علمین مذکورین بربرندن
کمال امتیاز بولب ارباب دخی سائر علوم صاحبندن ممتاز
اولمغله قصهٔ رومیان وچینیان فصل خصومت ایتدن قاضی
عیاض وشاهدلر تاضدرکه حکایت اولنورکه بر پادشاه پر انتباه
حضورنده رومیان وچینیان بو ایکی فرقه هر بری صنعتنده
مهارتنده دمدمه ونقش نکار طرح صورده حذاقتده همهمه
قلوب چینیان دیدیلرکه بزم استادمز ماننی چیندر قلم وپرکار
ونقش ونکارده بزمله بحث ایتمك کار بیکار ونی معانی بیکاردر

ورومیان

دیدیلرکه برکسده هنر صورت بغلمسه مجرد استادله مباهات
ترهات وسفاهت غایاتدر پس شهریار صاحب وقار فریقینك
کفتارلی بارلرین استماع ایدوب بیوردیلرکه ای رومیان وچینیان
مراکران بو سوزك دعوانی اثبات فحوای ثبات تکزهمانا نقش برما
وصورت برهوادر ودیر مفاخرتك بونك کبی صورت ارالق
صاحبنه موجب عنا وجالب جفا اولجقدردیدکده همان
چینیان برکار بیکاری الهالوب دیدیلرکه ای پادشاه قدرشناش
وی پناه خیر ناس واقعا فصل خصومته لایق اولن صحایف
دعواده هر کشی دائرهٔ هنرین بالطول والعرض محل عرضده ایرادن
فرض ایمکدر پس بیورك برسرای سعادت اساس ودولت مساس
بناسنه مباشرت اولنوب نصفین بزه تفویض ونصف
اخرین انلره تقبیض قلنوب هر بری اظهار هنری بذل المجهود
وایفای موعود ایدوب مامور مرسوم تمام اولب پرده ارادن
مرتفع اولدقده صنیعت صانعینك کمال ونقصاننه شهادت
ایدوب صادق وکاذب ممتازلردیدکلرنده رومیان ادب
داران وانصاف کاران ودخی بو قول معقوله رضا ویروب شروط
مزبوره نی مرعی طوتدقده رسم سرای تعیین وزوایا وارکان
تبیین اولنوب مابین پرده لر اصلوب فریقین کاره مشغول
اولدقده چینیان خسرو دورانه خرج فراوان والوانلی بایان
عرض ایدوب هر روز خزینه دن ادرار بسیار ورنکهای بی شمار
تعیین قلنوب کاره شروع ایتدیلر فاما رومیان کاردانان

رنك الوان ونقش بی پایانه و پرکار و اقلام مشقت عنوانه
قطعا تقیدا یتیوب لکن همان جلا وطلایه کفایت مقداری
خرجله اکتفا ایدوب نه قلم ونی پرکار درکار اولدیلر سه
شهریار کار بونلرك رنك والوانه عدم تقیدلرندن فی الواقع
صنعتلرنك عدم رشدنه حمل ایدوب لکن حکیمانه بو سوء ظنی
انجام کاره دك اضمار ایتدی و رومیان دخی صوفیان خلوت
نشین ونحل وحدت گزین کبی در بسته و روزن نهفته
قلوب کندولره تعیین اولنان دیوارلرین مدة مرسومه لرنده
دفع رنك ورفع نقوشه صرف ایدوب همتلرین تصفیه حصر
وجلایه قصر ایتدیلر چینیان چونکه امر صورتکار نقوشده
اهتمام وعنایت مالاکلام مرامی انجامه ایرکورد کلرندن برای
شادی پرپر آواز طبولی نادی قلوب سامع چاك ایتدیلر سه
همانده پادشاه حقوق پناه اظهار نشاط تمامی رباط ایله
سیر وتماشاسنه کلوب چینیان هنرنمایان برای اعلان
قوت هنر بهرادعان حسن نقش وصورت شهریار پاك نظر
امر نقوشدن اولان دقایقلرین عرض فرض بلوب گوشه بگوشه
سیر ایدوب صنعت هندسده مهارتلرین وعلم نقوشده کارده
حذاقتلرین شاه نکته دانه بلدر دکلرنده فی الواقع مرایای نقوشه
واقف وزوایای صوره عارف اولیجق صد آفرین وسپاس هزار
استحسان بی قیاس قلدقدن صکره مژده یه سیم وزر نثار و
هر برینی خلعت بسیار ایله بر رد اوازار بیورروب سعادتله

رومیانه طرفنه داخل اولدقده رومیان دخی پرده غراب
البین میانه‌دن ازوجورب بو ایکی دیوار بر برینه مقابل اولیجق
پادشاه آگاه وشاه صاحب انتباه انصافله صنعت رومیانه
نظر صالدقده کوردکه جدار رومیانك کمال صفا وجمال جلاسی
بناء صور چینیان ونقوش اشیانك کم ونقصان جمله‌سی
انده احسن صورتله مصور واکمل وضوحله منعکس ومحرر
اولمش که مردم دیده دیده‌دن قبر ونظر شکیله چشمندن کحل
جلا سین جبر بس سلطان حق بین صدهزار تحسین وآفرین
ایتدکدن صکره هر برین عطایه مظهر وخلع فاخره برله سرلرین
سمایه برابر قلدی بس معلوم اولدیکه فرقه صوفیان جفا
کشیده کان وبوی وفا چشیده کان زمره رومیان مثالیدرکه
علماء ظاهر قواهم الله الهادی قلم وقرطاس وانعاب قرایحیله
تسوید بیاضه اشتغالده اولدقجه اشبو طائفه علیه لوح
دلدن نقوش ماسوا وجدار کوکلدن رنك هوا انواع مجاهدات
واصناف ریاضات برله حك ایتدکدن صکره صفحه قلبی
مصقال کلمه طیبه برله تمام مصفا ومجلا قلمغیله عوالم غیوبدن
صور ابکار معانی ونقوش اسرار لامکانی بما شاء الله بیکم
وکیف شول صفحه صفا اولان دل مجلالرنده من غیر
کسب ولا امر اولته اسباب مرتسم ومصور اولدی لله درهم
واوصل الینا برهم کفته **بیت** زاد صوفی چیست انوار قدم
زاد دانشمند آثار قلم ● صوفیان از رومیانند ای سعید ●

نی کتاب نی مدرسین نی سعید • الدیلر علم لدنیدن سبق •
بوکه عار اولمز کل اوقی بر ورق • یو دیلر رنك نقوشی خانه دن •
بولدیلر اصلی کچوب افسانه دن • اولدیلر بس مظهر ام الکتاب •
نوله بنون دیسلر فصل الخطاب • عرش فرشه صغمین نقش وصور •
بونده مخزون اولدیلر بود رخبر • زیرا اقلیم دله یوقدر کنار •
اولمز انوك نورنه لیل ونهار • بر دورر انده زمزستان خریف •
ایسه در انده یوقدر ای کیف • همچو طفلان رنك نقشه اتمه میل •
نی سوار اولمه کهی وکه بزییل • کوتررکن نای وزیلن اول صبی •
کندو زین راکب بلور کورز غبی • ظن لایغنی بودر درك ایلمز •
نارسیده ظننی فك ایلمز • ذیلکی الدن برقوکوردکی •
راکب علم لدندر اول ای زکی • دامن خضری بیش ای ارجمند •
کم ندامت صکره اولمز سودمند • برنفسده عرش اولاجولانکهك •
کاهی فرشده بولنه میدانکهك • حاصل المرام سالکه لازمدرکه

صفای علومه واصل اولمق هوسنده اولوب یدهمتله قشر
جوز لوزی کسر ایده اطفال کبی قشر ایله تلعبدن نفرت ایدوب
بلکه همت مدققسیله مردانه کسر قشر قلوب صفای مغزه
واصل اولدقدن عالم صبا وتن قشریله الدندوغنه ندامتلر
چکوب ناکاه علوم انبیای که علوم وراثتدر نی کتاب نی تدریس
اینئه مجلاسندن مرتسیم ومنتقش بولب امسیت کردیا سرینه
مظهر واصبحت عربیا عرفاننه مقرر اوله ومعلوم اولا که
بو تفاصلده وضرب امثال ایرادندن مراد مجرد علم ظاهر علم باطن

اوزره

اوزره شرفین توضیحدر نته کم امام فخر رازی قدس سره بیورمشدر
نه انکه مراد علم ظاهری ذم قدح اوله زیرا فی المثال جوز ولوزده
قشرلبی تکمیل ایچوندر وقشرك کمالی لبك کمالنه سببدر پس
هرنقدر قشر کامل اولورسه لبده کمالده اولور ناقص اولورسه
لبده ناقص اولور بلکه فاسد اولور وبو معلومدرکه قشر بادامده
یاغیریده برجزئ سرسوزن قدر باطنه هوا اشلر منفذ اولسه
انك لبی ناقص وفاسد اولور پس علم ظاهر ایله وعلم باطنده همان
بو قیاس اوزره در لاجرم علمای ظاهرده علم باطنه خدمت ایدرلرمش
لله درهم بناء علی ذلك علماء ظاهرك دوات وقلم تراشلری غازیلر
مغز وسیف وسنانلرینه اجرده معادل ودوات ابچره مدادلری
دمای شهدایه توابده مقابل اولمق اخبار صحاحدن مصرحدر
وحالت نومده نفسلری تسبیح ونفس خوابلری واکل طعاملری
عبادت یرینه یزلمق اخبار شایعه دندر وارباب تفسیردن بعضیسی
والعادیات ضبحا فالموریات قدحا فالمغیرات صبحا فاثرن به نقعا فوسطن به جمعا
اشبو آیات خمسه یی علمای دیندن مجتهدینك رحمهم الله نفوس ذکیه لرینك
وقوه فکریه لرینك حرکات هیئتلرینه کوره تفسیر بیورمشلردر
پس شول طائفه نك حقنده نه شرفدرکه حضرت رب العباد انلرك
نفوس حسنه وهیئت مستحسنه لرینه قسم ایده کفی بهم فضلا
وبلمك کرکدرکه علمادن اشبو غزله مغز اولنلر شونلردرکه شول
اعز امانت اولان علم شریفك حملنده کمال حذاقت وجمال صیانت
اوزره اولوب ظاهرا وباطنا حقوق علمی حمایت قلوب ودائما

غريمتله عمله متصدی اولب رخصی خلقك اقتداسندن خوفاً
نفس نفسلرینه سد ایدنلردر نته کم حضرت امامنا الاعظم
همامنا الافخم سراج الامة مقتدای ملت ابی حنیفه نعمان
بن ثابت الکوفی قدس سره العزیز و رضی الله عنه اداب علمی کما هو
حقه ادا بیوروب جسمانی و روحانی مجاهدات بسیار و
اقتباسات بی شمار قلمغیله سنت غرای احیا بیوردقلرنده اجلی
من الشمس در و تفضیل فضائللرینه عطشان اولان تألیفاتلردن
حیاض نام مناقب شریفلرندن مراد ایدرسه باذن الله ریان
اوله **مالایدرک کله لایترک کله** حکمنجه بحر فضائللرندن
بر قطره و ذکای کمالاتلرندن بر ذره ایراد ایده لم که اصحاب
تقلید خرمن علومندن فی الجمله دانه چین و گلشن معارفندن
شکوفه بین اوله جمله دن بری بودر که **حکایت** اولنور که جناب
سعادت مآبلرینه یوماً من الایام امامین همامین محمد
وامام ابی یوسف رحمهما الله تعالی بو ایکیسی جناح اولب
امامنا بیننا کنون لنا ولم یکن نون لنا تکون لا دیو حضرت
امامک هم فضلنه اعتراف و هم کلامندن اعتراف ایدرک
کیدرلردی ناگاه محل وحل وگاه مطرده بر چوق صبیانه راست
کلدیلر که جمع اولب لعب ایدرلردی و اچلرنده اکابرزاده لردن
بر صبی صبیح فاخر لباسلر کیوب گل و وحلده شاطرانه بی باک لعب
ایدر حضرت بو صبیه شفقةً نصیحت بیوروب دیدیلر که ای صبی
حرکاتکده کوزك اوکینه باق که ناگاه غفلتله طیینوب سین البسه

فاخرك و ملوث اولب دخی بو صبیان ارا سنده مسخره و شماتت
غیری والده شفیقتك سکا مهربان ایکن غضبان اولور مکر صبینک
شاننده قابلیت و ذاتنده ذکاوت وار ایدی همان حضرت
امامک کلام حکمت آمیزینی استماع ایتدکده توجه قلوب
دیدیکه یا امام المؤمنین بو قلوکه بیوردوغك هب برنده و نصیحتك
ده محلنده در لکن اجازتك اولورمی که بو غلام کوده کانه بر خبر دیه
و بیرانه بر اثر قویه همان حضرت امام ابتلای فهم ایدوب دیدیکه
نعم یا صبی بس دیدیکه یا امام لطف ایدوب سلوکلکده کوزك آچ
و مبارك قدمك بصاجق یره اوکا تچه باق که اکر بن طاینسم
ولباسم چرك ملوث اولسه غم دکل که قیمتی بر دانق اولان
بر قطعه صابون انی کرو پاك ایدر و صبیان ارا سنده ذلق
دخی موجب خجالت و مورث ملالت دکلدر اما **عیاذاً بالله**
یا امام اکر بو دین متین یولنده سن طاینسك و لباس تقوی
چاك ناپاك اولسه وامتدز خلق کثیر بو ذلقکده سکا
اقتدا اتمکیله دین اسلامده تلوث شایع اولسه سن کندو
ذلقکه تائب اولب رجوع میسر اولدوغی تقدیرجه الی یوم القیمة
بو قدر مقتدیلر جرمنه که تائب اولجقدر و بو ذلقك غائله سی
نه مقوله صابون ایله یونا جقدر و یا امام بنی صبیان ایچنده
طاینمه دیو خجالتله ترهیب ایدرسن ایا عرصهٔ عرصاتده کرسی
قضا بغیر کیف قورلوب یوزبیك دخی یکرمی درت بیك انبیا
صلی الله علی نبینا وعلیهم اجمعین منابرده و کورسیلرده قعود

ایدوب من لدن آدم انبیا واولیا واصفیا وشهداونی عدد
املاک اولی اجنحه محضرلرندن اولان خجالت نه مرتبه صورت
بغلایجقدر چونکه صبی زباننده بو خبر حکمت بار باعث انزجار
صورت انکسار ظهور ایتدی همانا قوس قدرتندن تیر تیز خونریز
پران اولوب حضرت امامک دل عزیزینه ایرشدی لاجرم بو خبر هائلدن
تغیر بولوب چشم گریان دلسوزان اولوب امامینه بیوردیلر که
یاران بحمد الله علمله مخزن اسرار اولمشسز در حالا سزه اجتهاد
خصوصنده اجازت ویردم اگر شویله که بر قَولْدهَ واجتهادمده
خطا ظن ایتسکوز اول ظن اوزره بکا مخالفت ایتمکه رخصت
ویردم زیرا مرادم اظهار حقدر استادمز بویله دیمش دیو
ادباً وحیاءً سکوت ایتمک که قیامت خجالتی دنیا خجالتندن
هزار وهزار مرتبه اشد اولجقدر دیمکین امامینه دخی من بعد
اطاعت بیوروب خلافه باشلادیلر وصورت مخالفت معنای
اطاعت دوشدی بناءً علی ذلک خلافلرینی علمادن بر فرد عیب
وسوء ادب ایتدیلر کتب فروع خلافاً لمحمّد وخلافاً لابی
یوسف ایله مملو اولدوغنک وجهی وسببی بو دورر رحمهم الله
ورضی الله عنهم پس انلرک قولی معنیً حضرت اعظمک قولی اولمش
اولور **تنبیه** نظر ایله که حضرت امام همام نعمان نه مرتبه‌ده
محق واهل انصافدر که اوز خطاسنده ثوابی مقر ایکن خطادن
نه طبقده تحرز ایدوب تدارکین گورمشدر خوفاً من خجالت
الآخرة نور الله مرقده الشریفه وهم عادت حسنه‌لری بو ایدیکه برکمسه‌دن

برحق ظهور ایتسه کائنا من کان حق بودر دیو همان تسلیم
ایدوب خلفا محضرنده اوز قولندن رجوع ایدوب **الرجوع**
الی الحق خیر من التمادی فی الباطل اولکسنک قولین تشریف وکندو
سوزین تزییف ایتمکه شروع ایدرلردی اظهاراً للحق واتباعاً
للصدق وبونی مثبت روایات وحکایات حیاض نام تألیفده
یازلمشدر اندن طلب اولنه انشاء الله تعالی **تقریب**

زمانی عالی روحم افندم ∴ قبول ایله کرمدن اشبو بندم
اگر درس خانه‌ده یا در محافل ∴ سنوکله اولسه برادنی مجادل
انک دستنده اولسه لیک حق سوز ∴ قبول ایله قوعاری چکمکل سوز
خجالتنف کلسون حقی اظهار ∴ ایدیکور کم بودر عادات اخیار
بو حقیچون بو نفسی ایدرسک خوار ∴ ایدسر حق سنی خیرله مذکور
نته کم بولدی نعمان خیر الاعواض ∴ که اولدی زنده نام اول شیخ مرتاض
اگر رضا ایدرسک نفس تخجیل ∴ معیبه ایرگورب اذلال تخجیل
اذا ایدرکن مرد معیبه ∴ سکا راجع اولیسر اول مصیبه

رابطهٔ سابق یوقروده علمای دین حقنده ذکر اولنان کرامت
امت اوصاف سابقهٔ مذکوره ایله موصوف اولن علماء ربانیه
حقنده در **امّا** شول عالم نامنده اولوب وبمقتضای علمله دهانی
اولیوب لباسنده وزیننده وهیئتنده ومراکبنده وانک
حلیه‌سنده ظلمهٔ زمانه تشبه اوزره اولوب اقامت وضعتنده
ویمین یسارنده غلمان ساده رویان اتخاذ ایدوب حضرت
قرآنده **ضلّ سعیهم فی الحیوة الدنیا** نقد وقتلری اولمشکن عیاذاً

بالله وهم يحسبون انهم يحسنون صنعا افتخارینه مبتلا
اولب غرض علمی و غرض شرع متینی پایه صالب وغیرت قرآنی
غیرت قرآنه ترجیح قلوب حرمة مقطوعه ایله حرامی اولنلرك
ارتکابنه جرأت سفاهت زاره ایدوب عرض شریعت
غرای هدم اتمك تامنع حاشا تکمیل طقوب وروز شب
ملازمتی باب امرایه اولب انلرك اکاذیبلرینه صدق
الامیر دیوب وطمع خامه دشوب صورت حقدن مزخرفاتنه
حسن فراست دیو استحسان ایدنلر وامرانك دسوع ایتام
ارامله مخلوط اشلرین طباخ براو ساخی مدح ایدرك
صفا ایله اکل ایدوب وجناب شارعدن حقنده وعد
وتهدیدات وتشدیدات وارده اولان نرد وشطرنج و
امثالها لعبنده تحریر اتیوب وانواع لهو مجلسنده حاضر
اولب کذا وکذا منکرات شرع محمدی استقلال واستخفاف
ایدنلر کرامت سابقیه مستحق اولنلردن دکلدر بلکه حضرت
رسالت پناه صلی الله علیه وسلم اولئك قطاع الطریق
علی امتی دیو نفی ایدوب تحذیر قلدقلری کروهدندر اعاذنا
الله من شرورهم ومن شرور انفسنا امین الفحص الثالث
فی رعایت ادب موسی علیه السلام فی طلب العلم بلکه اشبو
فحص حضرت موسی صلوات الله علی نبینا وعلیه جناب خضردن
علیه السلام علم لدنی اوکرنمك خصوصنده رعایت ایتدوکی آدابی
بیان ایدرکه بیت ادب تاجست از نور الهی

بنه بر سر برو هر جا که خواهی علوم رسمیه طالبلری استاد
وشاکرد وعلوم باطنه راغبلری مرید وشیخ اراسنده ادب
مرعی اولمق مهمات طلبه ندر والا خوف در سعیلری ضلالده
وجنبشلری کلالده اوله حضرت امام فخر رازی قدس سره بو آیت
کریمه نك تفسیرنده بیورمشدر بلکه بو آیت دلالت ایدر که حضرت
موسی علیه السلام خضر علیه السلامدن تعلیم مراد ایتدکده الطف
ادبدن انواع کثیره رعایت اتمشدر اوله اول بودر که کندو نفس
نفیسنه استقلال ویرمیوب بلکه حضرت خضره متبع قلوب
هل اتبعك دیدی ایکنجی اتباعده استیذانله ایدوب
هل اتبعك یعنی نفسمی سکا تابع قلمغه اذن شریفك اولورمی دیوب
خصوص تواضعده مبالغه عظیمه قلدی اوچنجیسی علی ان
تعلمنی دیدی بو ادا حضرت موسی علیه السلام طرفندن جهله
اقرار وخضرك علمنه اعترافدر وبو معلومدر که کندوسی صاحب
تورات ایکن وجمله شبهات توراتله حل اولورکن نه مرتبه اظهار
ایدوب واکثار تواضعدر دردنجیسی مما علمت دیدی
زیرا کلمهٔ من تبعیضیه موسینك مطلوبی حضرت علمنك
بعضیسی اولدوغنه ندا ایدرکه کویا درکه یا خضر سنك علمکه
مساوی اولمق ممکنمیدر ولکن تعلیمکله بعضسنه مظهر
اولدوغمه راضیم دیو کمال تواضع اشعار ایتدی بشنجی
مما علمت دیدوکی بو علمی حضرت حق خضره تعلیم ایتدی وبکا
اتمدی دیمکه اعترافدر وبو دخی نهایت تواضعدن بر کونه اعترافدر

القنجسی رشدا دیو طلب ارشاد واستدعای هدایت
ایلدی پس بو رشد بر معنادر که اکرکسه ده اولحاصل اولمسه
البته اولمکسزین ضلالت وغوایت حاصل اولجقدر زیرا ضدین
دفعهٔ واحده ده مجتمع ویا مرتفع اولمغك استحاله سنی اجلای
بدیهیاتدندر کما سبق نظر ایله که نه مرتبه تواضعدر هل اتبعك
علی ان تعلمنی مما علمت رشدا قولنك معناسی یا خضر حضرت حق
سکا نجه تعلیم ایتدیسه سنك بنمله اول معامله ایتمکی طلب
ایدرم دیمکدر وبونك اشعار واردر که یا خضر بو تعلیمك ده
سنك بکا انعامك الله حضرتنك سکا تعلیمندن کی انعامنه شبیه در
یعنی سن حقك قولی اولدوغك حالده تعلیم ایتمشدی سنك
بکا تعلیم ایتدوکك حالده بنده سکا قول اولمشم اولور بناءً ذلك
اما عبد من علمنی حرفا اثرشایعدر سکزنجی بودر که متابعت
عبارتدر برغیرك فعلی کبی ایتمکدن اول غیر ایتدیکیچون مثلا صلوات
خمسه ایتدوکمز کبی رسول اکرم صلی الله علیه وسلم ایتدیکیچون پس
متابعت بودر فاما لا اله الا الله دیو قولمز یهود طائفه سی بو کلمهٔ
طیبه بزدن اول تکلم ایتدکلری ایچون دکلدر که بز انلره متبع اولمش
اولاوز بلکه ادلهٔ قاطعه برله نقلاً وعقلاً بو کلمنك اتیانی
واجب اولدوغنه بزه علم راسخ حاصل اولدوغیچوندر بو مقدمه
معلوم اولدیسه بلکه حضرت موسانك هل اتبعك دلالت
ایدر که بو موسانك فعل تعلمنی اتیانی محضا اوستادی ایتدوکیچون
اولا پس بو دلالت ایدر که متعلم اول امرنده تسلیم وترك تعرض وقطع

معارضه واجب وله طقوزنجی اولدور که هل اتبعك مطلقا
جمیع امورده متابعته دلالت ایدر بغیر قید شیئ اوننجی اولدور که
اخبارله مثبتدر که حین ملاقاتده حضرت موسای خضر علیه السلام
بلدیکه بنی اسرائیلدن برنبیدر واولدخی موسی بن عمراندر و
طور مناجاتده بغیر واسطه حضرت حقله کلمات ایدندر و بو
معجزات باهرات وایات قاهرات اسیدر خضر کندو بو مناصب
علیه برله بلدوکین بلمشکن طلب علمده فنون تواضعدن بر فن بود قیقه
فوت ایتیوب جمله سنه سالك اولمسی دلالت ایدر که کبرا طلب
علمده استاد نه هر نه وجهله تواضع وتنزل ایدرسه رخصت
اوله مادامکه مخالف شریف اولمیه وهم لایقده بو دور
زیرا هر کمك که علم احاطه سی اکثر اوله نفس علمدن سعادت وبهجت
وسیادت وغبطت اولدوغنده ده علمی اکثر اولور بس طلبنده
مجد ومتهالك اولمق وارباینه تعظیمی اکمل وخضوعی اشمل اولمق
محل افتخاری اولجقدر اون برنجی اولدور که هل اتبعك علی ان تعلمنی
دیدی وبو اتباعی علمدی غیری نسنه طلب قلمدی بس دلالت
ایدر که بو استاده اتباع ایدن انجق علم طلب ایدن منصبدن وجاهدن
غیری نسنه مرادی اولمیه تاکه اول تحصیل ایتدوکی علم کندویه
نافع اوله انتهی کلام الکبیر رحمه الله ترجمهٔ من غیر زیاده وبو
معلومدر که بو بیان طلبهٔ زمانك اکثری مخالف ومعاندر
ولذلك تکسد اسواق العلم وتجود وتروج دستان المال والجهل وكاد ان ينقرض
بانقراض العلماء بالله في الاقطار وما بقي الا واحد من الف فاي مصيبة

اشد من هذا على الاسلام فلا يعرفها اهل العزة بالمناصب وانما
يعرفها ارباب العزلة والمجاهدة والمتاعب فاهل العزلة فالعزلة الفصل الرابع في السؤال
اكر سائل سؤال ایدرسه چونکه حضرت رب الانام خضره علم لدنی
تعلیم ایتدوکین موسی پیغمبره بلدردکده موسی کلیم تطمیع اتمشیکن
یاموسی سکا ده تعلیم ایده یم دیمیوب مجمع البحرینده خضر وار
اندن اوکرن دیمکه حکمت نه اوله ثانیا موسی پیغمبر دخی یارب
چونکه خضر قولکه دوا اوکورب تعلیم بیورمشسن بالذات موسی
قولکده عنایتك اولب تعلیم بیوردمیوب بلکه توراتله
تبلیغ احکامی براغب اعلم عبادی طلب ایدی کتمکه سبب ندر
الجواب الاول الله اعلم بو قضیه ده معلوم اولوالالباب ومحکوم
ذوی الحجردرکه حکمت الهیه اهل فاتندن عزیز ونزد طالبان الذ
کل لذیذدر بناء على ذلك حضرت حکیم مطلق حکمت اعطا
اولنان قوللرینه ومن يؤت الحكمة فقد اوتي خيرا كثيرا
دیو خیر بسیار ومنافع بی شمار وعد بیورمشدر خصوصا
شول حکمتله الی خضره تعلیم اتمسنه امتنانا وغیرلر حقنده
طلبی لازم اولمسین ونتیجه عمر انسان اولدوغین اعلانا واتيناه
من لدنا علما دیو شان حکمتی تعظیم وتبجیل قلمش اوله فلا غرو
بونك کبی حکمتی حضرت حکیم مطلق جل شانه زمانی کلدکدن
وطالبك استعدادی کماله ارمدکدن هرجوینده یه رایکانه
ویرمز ویردکی تقدیرجه ظن حکمت موجبنجه لعل عسى و
وسوف ترى تعللاتیله بروفق حکمت برزمان عوق وتأخیره

حواله ایدر لا اقل غیری بابه تعلیق ایدوب وبو طلبه سنده دربدر
قلوب هر قپوده شیئاً لله ترانه سین اندورر تا بو بهانه ایله مرد
طالب بخته اولب درسعادتمه استعداد تاملة کلسون دیو
وبو دخی معلوم اوله که مرسل حکیم اشارتیله هرقنغی قپویه
دور ایدوب وآب روبین دوکب ذلت وحقارت اختیار
ایدرسه حقیقتده ینه بو ملازمتی باب مرسله اولب وبولویده
هرکسدن زحمتهٔ ردوهرخسدن ودخمهٔ خسارت وکدچکمسی
خضر مرسل جانبدن اولمش اولور انوکیچون درکه حضرت کلیم
علیه السلام کلیم مذلتی بردوش اولب امر تواضعدن فنون
دلیم ارتکاب ایتدی وبو بابده اشبو وقعه حسب وحال
ومذکر مالدر حکایت اولنورکه عارفلردن برینك پدرینه
بروردطری صوندیلر انلرده الطيب لا يرد حکمیجه دست حکمتله
ونظر عبرتله رنك روینه نکاه ایدوب حس معرفتله بوینی استشمام
ایتدکده نظری درك صبغندن خیره وصفای شمی ادراك بویندن
تیره اولب همین نی اختیار اول کل شبیه کاکلناره سؤال
اتدیکه اول صاحب رنك زیبا وبوی دلربا اولا بو الوان
کوناکونی قندن الدك وقنقی صباغ خانه بویندن وبوتی
هوش ربای قنقی عطارد کاننده بولدك وبوکبهانه ویروب
الدیك که اولا مجرد رنك رویکه باقماغله قدح حقدن صهبای
اسرار نوش ایدوب سکران اولدم ثانیا نافهٔ وجودکده مودع
اولن بوی ذلف یاردن کندومی حیران بولدم پس کل رعنا

اشبو ثنانك ثنا سندن فراروب وزاله شكلنده عرق ريز
اولب ديديكه اى درويش سائل مثل سائردن كوش اتمد كمى كه
انكورين اكل ايله باغين صورمه وكولين قوقله كلستانن
استفسار اتمه درلر سائل خوش دلده ديديكه نعم بو ديدوكك
عوام كالهوام وصبيان ناكامى جزئى نسنه ايله اوتمق اجلى
ايچون در شهود حقيقته استطاعت وطاقتلرى اولماد وغنه
بناءً انوكيچوندر عامان خامان مجرد محمل شهودين رؤيت
ليلا يرينه قيويب انوكله قناعت ايدر اما شول عشاق
زار مستتشم بوى دلدار ديرد نياده صورت نى جانه دبوده
اولميوب ومجرد رؤيت محمله قناعت قلميوب بلكه بيت
مرا نظارهٔ محمل ز روى ليلى بردارد • چه باشد برق استغنا زند اتش بمحملها
ديو صورت محملك براستغنا برله محترق ومحرقا ولدوغين
تمنى ايدرلر تاكه هر بيكردن برى وهر محملده ليلى ظهور ايدوب
ارباب ناسوت صورت پرستلكدن قاله واصحاب لاهوت
هويت مطلقه بوله پس كل مظهر اسرار بلديكه درويش سائل
صو كبى هر سوى سفله سائل اولميوب ونى معنى صورته قناعت
قلميوب بلكه اقليم يار وخطهٔ دلداره مائلدر پس ديديكه اى
سائل كامل بلدمكه محرم راز وبنمله بو واديك هم اوازيسين
بلكه بو اصلك بنده حيرانى وبو تهتك طرفه سركردانيم چونكه
بندن صوردك بكا بو ايكى كمال بو دقدن كلدى اكر طالب
صادقيسك بو ايكى كمالى وارندن صور ليس اشارت ورده

تنزل قلوب درحال حريم بود قده بابا يدوب ديدمكه اى
سرخ زبرجد علم ياقوتى كلوى سبب نواى غلغل بلبل كله رنك
وبو بيندن سؤال ايتدم بو ايكى نواله كله سندن كلدوكين بلدوب
كشف قناعى سكا حواله قلدى ديدكده درحال اولطال اصله
دال اولب ديديكه نعم بو ايكى كمال اكا بزدن ايصال
اولمشدر لكن بزم يدمزده يدعاريتدر بزه دخى اوزدكدن
كلمشدر اكر مرادك ايسه بو مرامى واراندن طلب ايله وكور
كيمه حواله ايدر چونكه سائل درويش شاخدن مأيوس اولدى
لاجرم اشارتله اوزدك طرفنه سير ايدوب بصد زحمت
فنا اوزدكه ايردكده طالبانه لابه وتوضعله ديديكه
كله رنك وبوى نى سؤال اتمشدم طاله حواله قلدى اكا واردقده
اول دخى بكا اوزدكدن كلدى ديو سكا صالدى سؤل خدا
حقى كه سنى خلق ايدن اياغ اوزره طوروب خدمتده اولورسين
بكا جواب صواب وير كه كلك رنك وبويين سنمى ايثار ايدرك
بنى لطفكله اوزكه بابه حواله اتمه ديدكده جواب ويرديكه
اى درويش سائل اول بونك بوينده اشفته وافتاده يم
ولكن اول بكا كوكدن امانت كلوب بونيه اولمشدوردم
اكر طالب ايسك يورى يورولمه انى اندن صور ديجك
بالضروره اولمحلدن رحلت ايدوب قعر ارضده عرق تنزل
ايدوب ديدمكه اى اصل الاصول مثنوى لله دره قائل
قبولك حاجت قيويدر روا قيل • مريضى مطلبم باكه دوا قيل •

شكادم اوزليم بو بابه كلديم • قيوب قشري اولو الالبابه كلديم •
بنی صالمه كرمدن اوزكه بابه • كه طاقت يوق جكرده ونده كبابه •
چونكه كوك بودر ويشدن بو كلامی كوش ايتدی همان دم لومه
اغاز ايدوب ديديكه ای مدعی لفاف وی دعی كزاف طالب
حقيقت بو ميداننده جان وباش ودين وقاش اكمق
خطادر بلكه سوق طلبده بونك كبی نقود زيوفك خرج
اولمسين غنيمت بلوب جانله منت اتمالوسين كه جمانله
مرجان الوب جانله جانان بولمق صدنده سين ولی بو مطلبك
باكه خاكدن كلدی يوری خاكه يوز اوركه عطايای حقه مظهر
حقدو شمشدر بس سنوك مطلبوك اندندر **مثنوی**
يولنده دربدر اولطور مسائل • حريم مطلبه اولنجه واصل •
ديدكن شاخك بو خطاب عتاب مأبی درويش ساثله
تازيانه تازه اولب جد جهديله همان ساحه ترابه بيك
لابه برله يوز طوتدی درويشك مطلب عزيزی حضيض
خاكه حواله اولدقده كويا سمكدن ذروه سماكه عروج صفاسی
ميسر اولب عرضه عرضه عرض غرض قلوب ديديكه ای
تراب معدن نعم وی جناب مظهر سر قدم ساحه عزتكده
حاجتم وار روا قيل كه كوله رنك بو نيدن سؤال اتمشدوم
بنی دردن دره حواله اتمكله فسانه دو شدم بالاخره ساكه
صالديلر وبو مرامده حضورکه كلدم سن تراب همت جناب
خطاب سائلی كوش ايدوب ديديكه ای طالب بوی نافه حقيقت

وی راغب الوان روی مبرا عن الصورة چونكه مطلبك حقيقتده
مجهول اولمه واولنجه يولندن قالمه كه جان وباش بونكيچون كركدر
وبولاغرجه قربانك بو طلبده فدا اولمق يكركدر وبو صورت
لومده احسان ايدوب ديديكه ای طالب مسكين اشبو مطلبك
بنده آواره سی وديوانه سيم ولكن بكا باراندن ايردی طويم
ديرسك يوری اندن صور ديديكده منزل ترابدن رحلت
ايدوب وسير علويه اغاز قيلوب همين روی طلبی بارانه
طوتدم ديدمكه ای باران نيسان مخزن احسان سنوك نام
ديكرك رحمتدر كه دربای ايرشنك در وطراغه ايرسك
بر اولرسين سنوك فيضك شامل وادنی كرامتك طل وولدر ابلدر
اشبودم ساحه كرامتكده سؤالم واركه كولك رنك وبو نيدن
سوال ايتدكده بنی كوجه بكوجه يلدوردیلر وبو خصوصده بكا
هرخار وخسی كولدر ديلر اخر بو عقدنك حلنده ساكا
كوندرديلر بس بنی ناكاملك له سخره عوام وخواص اتمه وبكا
اول بوی لاهوتدن خبر سويله ديدكده باران احسان اشبو
عطشانی بو جوابله ريان قلوب ديديكم ای عاشق صادق وی همدرد
موافق بو يولده زحمت رحمت ومؤنت منت بلمين راه برخطر
سلوك اتمه سن كه **قطعه** بونده بشلركيدر قانلر صورلمز
ولكن بو مطلبك بكا ابرهوادن كلدی يوری اندن سؤال ايله
ديدكده ساحه باراندن مأيوس اولب طرف سحابه يوز طوتدم
وبردم ميمونده حضورنه يتدم **مثنوی** لله در القائل

دیدم ای هو هواسندن خبردار   قبوکه کلدی بودم طالب زار
دوشوب الدن اله اواره اولدم   کوللك بوینی سندن صوره کلدم
سکا کوندردیلر هر قنده وارسم   سنی بلور دیدیلر کیمه صورسم
سکا مندن ایرشدی بوی جانان   بکا کا ن خبر ویر ایله احسان
بنی الدن اله اواره ایتمه   شفا قل دردمه بیچاره ایتمه
دیدی ای طالب اسرار لاهوت   بو میداندن صورلمز رسم ناسوت
بونك سرمایه سی اواره لقدر   بو دردك چاره سی بیچاره لقدر
بونك انجام حیرانلقدر انجق   بونك پایان سرکردانلقدر انجق
پس بونك بند نخی سرکردانی و بو جوابك جانمه عطشانی یم
انكچون هوای اولوب بیهوده رفتارین کمسه حالمدن
بلمز بر عاجزنی کارم ولکن بوم رامك بکا باد هوادن کلدی
بو مقصود ینه اندن صورکه شاید سکا هر بابدن صیغه
چکوب اصل و ذوق زیاده سین و زنه الماغله بر بردن سیجه
جونکه ابر و هوادن بو جوابی الدم پس ابر هوادن مأیوس
اولوب بر زمان یلدیم یوردم تا بردم فیروزده باد هوایه
ایردم و جنابنه عرض مرام قیلوب دیدمکه ای باد مراد
بر و بحرده هر کس سنوکله شاددر سنوك برنامك
مثیره درکه جنتده اسرسك اوراق طوبایه و حلق مصارعه
طوقوندقجه صداسنك صفاسندن نوای عشاق نی
نواسی و عراق عجم هب کداسی اولوب اول نغمه نك کوشندن
پرده نشین لر بیهوش اولوب حور او غلمان بو سلك مقامنده

قرار ایدرلر اول صفا حرمتیچون حضور کده حاجتم وار
که بو بندن سؤال ایتمشدم بو جمله نك معدنی باددر و جمله
مشام باد له اباددر دیو بونافه نك کشفنی و بو غنچه نك
نشرنی سکا حواله ایلدیلر لطف نی دریغکله بوی جاناندن
بکا خبر و بو اسراردن بر اثر و یرکه غیری دری دوراندن
قالب منصب مرام سنده بته دیدکده جواب مثنوی
دیدی ای سائل جویای اسرار   کمسنه ایمدی بورازا ظهار
بکا ملك عدمدن کلدی بوبو   فنا اول وارطو یرسین انی هرسو
عناصر چیه سی اولدقچه بردوش   وارلمز اول ارایه ایلکل هوش
فنا فی الله اولنلر وار رانند   بقا بالله اولنلر ایر رانند
وجود کدر او رخسارك حجابی   قیارسك کندوکه قالقار نقابی
ولی وارد رد نخی سنن بقایا   انوکچون ایمدك درك خطایا
کیرودون ایرمك استرسك مراده   کوچوب منزل بمنزل اولفاده
کیر و وار حضرت ورده سلام ایت   نجه مدت حریمنده قیام ایت
سنوك اندنر رنیه فتوحك   سکا اندن ایرسیر حظ روحك
ندکلو ایلر سیه اول بهانه   قوتلو ینی صقین کیتمه یبانه
اشتدم بو سوزی کرد ابه دوشدم   جکر مجروح اولوب خونابه دوشدم
مرادمدن جو اولدم بوندن مأیوس   بودم دوندم ضروری سیر معکوس
وداع ایدوب هوادن ابره واردم   سحابیله کزوب بارانه ایردم
یغوب بارانله تپراغه دوشدم   سرشت اولوب همان اصله قوشدم
جوکوکدن اوزدکه اندنده شاخ   وار بلادن ایرشدم پیش شیخه

نیاز ایتدم حضورینه اولبه دال ∴ ینه قالدم جنابه عرض احوال
تضرعله دیدم ای مرشد هاد ∴ قبولکده بنده اولدم اتمه آزاد
چو سنسین کعبهٔ مقصود عشاق ∴ قو طوف ایسون جنابک عبد مشتاق
چو جانم سندن الدی بوی یاری ∴ صفابلور انوکبون زخم خاری
بنی آواره ایتدک نیجه ایام ∴ هوا اقلیمنه اردم سرانجام
ینه سندن دیدیلر اول مرامی ∴ مدد دردکله ایرکورمه غرامی
الور سیم زخمهٔ خاریله ساشا ∴ برقمم دامنکدن فحاشا
اشیدوب شفقت ایتدی بوکدایه ∴ مبدل الیوب جور جفایه
دیدی ای طالب مهجور ازار ∴ بو سیرکدن صقینوب اولمه بیزار
یدک سن هر قبوده زخمهٔ رد ∴ ولی سد اولماشدی باب سرمد
اکرچه اولمدک مقصوده واصل ∴ ولی چوق چوق فوائد اولدی حاصل
که هر قپودن برحصه الدک ∴ محبت محکم اولدی ینه کلدک
سکا بلدردی فرقت قدر وصلی ∴ تماشا ایلدک هب فرع اصلی
طبایع رتبتندن اولدک اکاه ∴ بوبولده کاه کوه اولدک کهی کاه
جوامدله کهی قالدک تلقی ∴ کهی نامی اولب قلدک ترقی
کهی آبیله اولدوک شویله سیار ∴ کهی بادیله هر برسویه طیار
الوب هر بریسندن برکمالی ∴ کیرو کلدک طویب بیش حسب حالی
بزمجوندی جود و رباب غیار ∴ حقیقتده مدار کدر دری یار
دیمه بو هجر و آلام جفادر ∴ سکا معنی بوزندن هب وفادر
چو استعداد له کلدک قبوبه ∴ حقیقت کوزله حاضر اول طیوبه
بنی قوذی شئونی کوزله صوفی ∴ مظاهردن ایچوب صهبای صافی

جوهم

جو همت ایردی قالدوردم نقابی ∴ کوزم اجلادی رفع ایتدم حجابی
حقیقت بوین الدی جان دماغی ∴ اشتدی سر وحدتدن قولاغی
وجودم شهرنک فتح اولدی بابی ∴ کوروردم بنده ایمش اول جنابی
ولی عکس جمالی مثل وظاهر ∴ اکا مرآتمش جمله مظاهر
صدم مرآتی عین اولدی شهودم ∴ او عیننده ویمدی عین وجودم
کلیله کل اولب خاری برقدم ∴ سوای آتش وحدتده یقدم
چو بولدم ابتداده انتهایی ∴ اکا مرآت ایدندم ما سوایی

الجواب الثانی چونکه حضرت وحکیم مطلق جلت حکمته موسی قولنه مجمع البحرینده خضر قولمه وار اندن علم لدنی اوکرن دیدی موسی علیه السلام همان بونی فهم ایتدیکه اکر بذات تعلیم مقتضای حکمت اولیدی غیری بابه حواله بیورمزدی دیو خضر قولکه تعلیم ایتدوکک علمی بکاده تعلیم ایله دیمکه جرأت ا تمدی لاجرم اول عبدا علمی بولمق عزیمتنده اولب ملاقات میسر اولدقده ذکر اولنان اوزره اتباع ایتدیسه المجلس الرابع

فی قوله تعالی قال انک لن تستطیع معی صبرا وکیف تصبر علی ما لم تحط به خبرا الی قوله تعالی حتی احدث لک منه ذکرا وفیها ابحاث البحث الاول فی المسائل المتعلقة بالالفاظ منها اللغة کلمة لن تأکید نفی فی المستقبل عند اهل السنة ونفی ابدی عند اهل الاعتزال الاستطاعة القدر علی الفعل وهی حاصلة علی مع الفعل لا قبله لانها لو کانت حاصلة لموسی قبل فعل الصبر لزم ان یکون قول الخضر علیه السلام لن تستطیع

كذبا فبطلانه بيّن فالآية الكريمة شاهدة على صحة مذهبنا
كيف كلمه سى حالدن استخبار در وبونده معناسى
تعجب وانكاردر وامام طيبى صاحب كشافدن نقل ايدركه
انّ كيف سؤال تفويض لاطلاقه ولا كذلك الهمزة فانه
سؤال حصر وتوقيت خبر ضم خا وسكون با ايله شيئك
باطننه علمه ديرلر تجدنى وجدان بومحلده علم معناسنه در
انوكچون مفعولينه تعدى ايتدى ومنها القراءة لا تسئلنى
بسكون اللام وكسر النون بعدها ياء ساكنة حفص قراءتيدر
لا تسئلنّى فتح لام ونون مشدده ايله بغير ياء ابن عامر قرائتيدر
وينه ابن عامردن لا تسئلنّى ده روايتدر يا ايله ونون ثقيله ايله
باقون قرائتندن فلا تسئلن ده روايتدر بسكون اللام وبنون مخففة
بغير ياء ومنها الاعراب حضرت خضرك انك لن تستطيع
معى صبرا قولى استينافيه معانى ايله جمله استينافيه در واعرابدن
محلى يوقدر يعنى موسى بوقدر تواضع وتضرع ايله اتباع سؤالين
ايتدكده يا خضره جواب ويردى سؤالنه جواب طريقيله سوق
اولنمشدر وكيف تصبر على ما لم تحط به خبرا قال انك لن تستطيع
دهكى قولى عطف طريقيله معقولدر وشدى خبرا تميزدر يا
مفعول مطلقدر لان لم تحط به لم تخبره معناسنه در قال
ستجدنى ان شاء الله صابرا ولا اعصى لك امرا اينه استيناف
معانى طريقيله جمله مستأنفه در واعصى لك امرا اوزره معطوفدر
زيرا معنا ستجدنى صابرا وغير عاصٍ ديمكدر ياخود ستجدنى

اوزره

اوزره معطوفدر ومحلى نصبدر مقوله معطوف اولدوغيچون
قال فان اتبعتنى عن شيء اسلوب سابق اوزره جمله مستأنفه
در فلا تسئلنى عن شيء جواب شرطدر المبحث الثانى فى المسائل
المتعلقة بالتفسير منها بيان المعنى وبالله التوفيق حضرت موسى عليه
السلام جناب خضر عليه السلامه انواع تضرع وفنون تواضعله هل
اتبعك ديدكده اشعار عجز واظهار استغنا برله انك لن تستطيع
معى صبرا ديو جواب ويردى ديمكدر يا موسى البتّه البته بنمله
صبره قادر دكلسين ونه حالده صبر ايدرسنكه بن متولى اولدوغم
امورك ظواهرى منكردر و باطننه سنوك علمك محيط دكلدر
وظواهر شرعه تقيد بومقوله اموره صبره منافيدر وقال
موسى ستجدنى ان شاء الله صابرا ولا اعصى لك امرا يعنى موسى ديدكه
بنى عن قريب ان شاء الله صابر بوله سين دخى عاصى بوله سين قال
الخضر فان اتبعتنى يعنى خضر موسايى اتباعدن مخير قلدى
اتبعنى ديو جزمله اتباعه امر ايتمدى لكن بعضى شروط بيان
قلوب فلا تسئلنى عن شيء ديدى يعنى يا موسى وجه معهود
اوزره اكر بكا تابع اولمق استرسك صورت منكرايله بندن
واقع اولن اموره همان انكار ايله سؤال ايتميه سين حتى
انك ذكرين بن سكا احداث ايدم اول وقت سكا قناعت كلور وسؤالله
هجره وزجره مستحق اولمزسين ومنها الاسئلة والاجوبة
سؤال اول بودركه حضرت خضر عليه السلام موساى كليمك صبر
ايتميجكيني ندن بلدى كه انواع تأكيدله انك لن تستطيع معى صبرا

دیدی **الجواب الاول** خضر جناب حقدن من غیر واسطة تعلیم
ایتدوکی منصوص اولدیسه بو خبریده مما علمدن اولمق جائز
اولنلردندر **وثانیا** بودرکه طالب متعلم ایکی قسمدر بری بودرکه
هیچ بر وجهله معلومی یوقدر و هر جهتدن تعلیمه محتاجدر
و معلم هر نه تعلیم ایدرسه **بیت** اَوَلا تا نی هَوا ها
قبل ان اعرف الهوی   فصادف قلبی خالیاً فتمکنا
مفهومنجه خالی ذهندر من غیر معارضة ولا مقابلة
تعلیم اولنان نسنهٔ قبول ایدر اشبو مقوله متعلمه تعلیم
اساندر فاما قسم ثانیکه بر مقدار دانشی اوله و منقول
و معقولدن نقد و قتیت اوله و ترتیب مقدمات تمک
مالك و غیرلری افحام و الزام قلمغه متهالك غالباً مغلوباً
اقران اراسنده محاورات و معارضات اتمکه بر مرد رشاد
اوله نهایت بر فاضلده زیاده علم استماع اتمک ایله انوك
علمنی کندو علمنه ضم اتمك مراد ایدن بونك کبی متعلمه تعلیم
معتادی اولمدوغنه تفهیم و تدیدا تدکی نسنهٔ تصمیم ایدر اتمك
اصعب معضلات اولدوغی اجلای بدیهیاتدندر نیس
حضرت موسی علیه السلام صاحب تورات و مظهر معجزات
باهرات ایدوکین بلوب و فرعون نی عونله طول زمان
ایله مجادله و مخاصمه اوزره اولب خصمنك کثرت عدد
نهایت عددی اولدوغین بلمشیکن کندونك و قومنك
کمال ضعف مشهود ایکن قطعا دعواسندن نکول

ومطالعه دن

ومطالعه دن افول اتمدوکین معلوم ایدنمش ایکن خصوصا
حضرت خضر علیه السلام اظهار ایدجکی حواللرده احکام تورات
ایجره حرمت مقطوعه ایله حرام اولدوغین بلن کمسنه نك عدم
صبرینه استدلال ایدوب **انك لن تستطیع معی صبرا** دیو صبر
اتمیه جکنه حکم اتسه عجب اولمیه **پس** حضرت خضر علیه السلام
بو ایکی علم موهبی استدلالیله عدم صبرین معلوم ایدوب
حکم اتمش اولور محلنده عصای تفریع اولسون دیو نشدکم **حکایت**
اولنور بر پیر ناتوان رعشهٔ دست لرزان و خطوهٔ پای لغزان
ایله الندن بر مقدار قراضهٔ زر طوتوب و بر استاد صیاغ
دکاننه کلوب وزن مقدارین بلمك اجلیچون استاد حکیمدن
ترازو طلب ایتدوکده استاذی ذی فصانت بیر مختشك
رعشهٔ دستندن قراضنك ارضه دوشه جکین فهم ایدوب
ایدوب و اقلام انامللندن خط مشوشین اوقیب عاقبت کاره
باشه نه کلجه کین **بیت** انچه جاهل دید خواهد عاقبت
عاقلان بینند زاول تبت   فحواسنجه فهم ایدوب حکیمانه
اول پیره جواب صواب ویردیکه ای پیر لی تدبیر حاضر جاروب
خاك روبم یوقدر همان پیر نادان حکیم کاردانك بو کلام حکمت
انجامین سفاهته حمل ایدوب دیدیکه ای استاذ بی رشاد
نه روادرکه بنم کبی پیر زدهٔ روزکاری کفتار ناهنجار له اوکار
دلفکار ایدرسین بن خود سندن ترازو استمدم بکا سخریه ایله

چاروب عرض ایدرسین بکا ترازو ویردیجک پس حکیم پیرک
نادانلغین فهم ایلیوب تقریعه عصا اولسون دیوای بیر غربالمزده
یوقدر دیدی همین پیر سوالنده بو سوزدن دلکیر اولوب
سر سفاهتله دشنامه وسفاهت آمیز کلامه آغاز
قلوب خویش بیکانه یه دهان شکوای باز و لسان طعنی
دراز ایتدکده حکیم دانا پیرک سوء تدبیرین بلدورمك
اجلیچون ترازوی یدم تقشسنه ویردکن قراضهٔ عینی
میزانه قویم دیرکن عینه اصابت ایتمیوب ترابه دوکدکن دوشرم
دیرکن تراغه مخلوط اولوب ترابی جمع ایتمك اجلیچون بالضروره
چاروبه محتاج اولیجق لابه زبان و تضرع کنان استاده
برجاروب ویردیجک استاد دلشاد مقدما سکا چاروب
یوقدر دیمدمی دیو جواب ویردکده پیر ده خطاسین فهم ایدوب
ضروری دو دستیله ترابی جمع قلوب لکن غرباله محتاج
اولوب طلب غربال قلدقده همین استاد صاحب رشاد باشه
نه کلجکین نور فراست طویوب و زیور کیاستدن اوقیوب مقدما
غربالمزده یوقدر دیمشدی لکن سن نادانلغکدن بزم کفتار
حکمتانه رمزی سر سفاهتله لغوه حمل ایدوب نیجه بیهوده کلام
نافرجام ارتکاب ایتدك اکر سن حبیب اکرمك صلی الله علیه وسلم
خذ الامر بالتدبیر حدیث شریفیله عمل ایدوب کلام عرفایه اصغا
ایتمش اولیدك بزه صداع و سکا اقوال و اعمالده ضیاع اولمیدی
دیدی سؤال ثانی بودر که حضرت موسی علیه السلام ستجدنی ان شاء

الله

الله صابراً ولا اعصی لك امراً دیو باب تواضعده اقصی ما یمکن
ذلت کوستروب حتی خضری آمر و کندین مامور طوتمغله مخالفت
عصیان عدا ایتمشکن خلاف مرجوه حضرت خضر علیه السلام
سمت رعونتدن کلوب طریق غلظته سلوك ایتمکه شروط
بیاننه سبب ندر جواب بودر که متعلم طالبه لایق اولان بودر که
معلمك حضورندن مطلوبی اولان علمی تعظیماً انواع ذلت و اصناف
خضعت اظهار ایده تا که معلمك قلب صفاضمنده رقت حاصل
اولوب باب افاضه مفتوح طوتوب طالبده مطلوب عزیزینه
سهولتله واصل اوله فاما معلمه لازم بودر که اکر متعلمه تغلیظ
ایتمکده نفع رشاد اکلرسه واجب اولان تغلیظی معلم هیچ دریغ
ایتمیوب نقد راغب بهایه صاترسه روادر و هنوز بهاسی
دکلدر صرافان عرفان دیمشلردر که جوهره قیمت اولمز
صاحبی کساده صالمزسه پس معلمك تحملنه کوره شروط
بیان ایدوب مهما امکن نقدر استغنا و ناز ایدرسه ظن
حکمته ملایمدر نته کم حضرت موسی علیه السلام اتباعده
اهتمام ایتدکده حضرت خضر علیه السلام سر استغنا برله
باب تعللی فتح ایدوب یا موسی کفی بالتورات علماً و بنی اسرائیل شغلاً
دیدی یعنی یا موسی اکر مرادك علم ایسه تورات علمی سکا کافیدر
اکر مرادك بر شیئه اشتغال ایسه بنی اسرائیلك صلاحنه اشتغالك
بسدر حضرت موسی علیه السلام جواب ویردیکه ربم بکا بو
علمك طلبن امر ایتدی دیو طلبنده صدقین بلدردی پس معلم

لازم اولن الحزم سوء الظن حكمنجه مطلوب اولان عملك صعوبتن
بلدرمكدر اكر طلبنده صادق ايسه ميدانده حضرت موسى كبى
مردانه كله قياصده بخل يوق اكر نيم طلب ايسه زحمتن
ملاحظه ايتمكيله رجوع ايدوب معلمده بيهوده صداعدن
خلاص اوله براى ابن عارفانه كلمهٔ كفته بيت عشق از اول چرا خونى بود
تا كريزد آنكه بيرونى بود پس مهمات معلمدندركه مطلوب اولان
عملك كوره زحمتن بيان ايده وجوهرين رايكان وارزانى
ويرمسيه كه اول جزء بها الرخلق ارسنده مبتذل ومهين اولور
وهر جوبرست وخرسينه جوهرين عرض ايتمیه كه انك قتنده
دانهٔ هر جوجوهردر لاجرم بوعكسه قناقت له بدتر در
انوكيچوندركه اصحاب كيميادن مورث وموصى ومسموعدر
محتمل اولوركه ارباب باشين ويرر جوهرين كيميا اعلادن
اتم خصوصا كيمياى حقيقى كه علم لدنى در انوك اصحابى
شرفنا الله بوجودهم الشريف واغنانا بجودهم المنيف
نا اهل النه جوهر ويرمكدن كل عار وهر سالوس خردن
نفرت وفرار ايدوب أسرار وإسرار وأسرار دده غايت اصرار
اوزره اولب بر برينه اين ديد نيست نه كفته نيست اين جا نيست
نه قاليست ديو وصيت ايدرلر وان من العلم اعلم كهيئة المكنون
لا يعرفه اهل العزة بالله مضمونجه جليب جاندن الى الخروج من
الدنيا محفوظ ومأمون طوترلر اللهم اجعلنا من خدامهم
آمين انوكيچون بو يولك سالك خبرى وبو طريقك ناظر

بصيرى هركه يابد نمى كويد وهركه كويد نمى اند ديو كلمشلردر تقريب
شول وقت كه حضرت شيخ ما وشيخ الشيوخ عالم معالم التوحيد
والمقامات بالشهود والرسوخ الشيخ عبد المجيد الشروانى النورانى
الصمدانى قدس سره وزيد بره سنه ثلث وستين وتسعمائة
تاريخنده خطهٔ شروانده سعادتله هجرت بيوروب بحمد الله
كشور رومى مشرف قلدى وبو حقيرلرين ختم وجودلرندن
خمر حقيقت استشمام ايتمكن شرف مبايعتله تشرف ارادت كده
سرناز واشعار استغنا برله بو حقيرلرينه خطابا بيورديلركه
منلا معلوم ايدنمكه بو ولايتك برمعين ومعززمنلالرندن
ووعظ تدريسله مشهور مرد مكرم لرندن سين بو عزت
بسدر يورى وعظ درسكده اول اشبوراه تصوف
برمهالك وطلو مشقتدر وسنوك كبى منلا تمام شهرتدن
كچمك وذلت حقارت ارتكاب ايتمك ادنى شرطيدر شايد
تحمل ايتميوب رجوعله عياذا بالله خسرانه ايره سين يورى
حضوركده قلمه معتاد كدن ايرلمه ديو بيوروب بو بيتى شريفى
عينيله انشاد ايتدكلرنده بيت سالكه جسم جمالك سخت باريك استر
كيم حقيقت شهرنه سوزن كوزى دروازه در همين حقير بو تعلل امتحان
ايدوكين فهم ايدوب دامن بركرامتلرنه محكم تمسك ايدينوب
غيرلرى يابندن عزيزا ولمقدن درسعادتكن خزنى تميزا اولمق
الذمس كل لذيذ ديو نيازى حددن اشورردقن دل حكمت
شناسلرى نرم اولب منلا جونكه كلدك امدى بك طور ديو

دیو بیوردقلرندن بحمد الله سعادت بیعتله مسعود وخلعت
انابت برله محمود اولدقدن تلقین خاصلری ایله ده مشرف
اولب اثر صحبتلریله متأثر اولدیدنصکره یوماً من الایام
روز جمعه خدمت برهمتلرینه وارمشدم اعیان شهردن
بر کروه کلوب حضرت شیخ جامعه دعوت قلوب انفاس
قدسیه لرندن استماع مراد ایتمشلردی جنابلری عذر بیان
ایدوب اوشته شمس بو خدمتی ادا ایتسون دیو بیوردقلرندن
امتثالاً لامرهم اجابت ایدوب بعد اداء الخدمة حضور پر
نورلرینه کلوب ذیل شریفلرین بوس ایتمك محلنده تبسم
کنان یوزمه بقوب واعظ شهر غافل دهر دیو بیوردیلر
پس کلام همام جزیل السهام حسب حالم ونقد وقتم اولمغین
تمام مسرور اولمشدم والی الآن هر بار خاطره کلدکجه تازیانهٔ
ازالهٔ غفلت اولور لله درّ واد یم لنا بر بیس معلوم اولدیکه
مشایخك رحمهم الله درویشه دفع غرور ایچون بیوردقلری
کفتار نور آثار روزکارله باعث انتعاظ وموّرث انتباه
اولورمش که قرب نیکان مؤثر کفتار ایشان جالب پر اولورمش
قدس سرهم العزیز سؤال ثالث بودرکه حضرت کلیم علیه السلام
اتباع طلب قلدقده خضر علیه السلام تأکید اتله انك لن تستطیع
دیدی یعنی البته یا موسی صبره قادر اولمزسین دیدی موسی
کلیم دخی ستجدنی انشاء الله صابراً ولا اعصی لك امراً
دیدی یعنی یا خضر بنی انشاء الله صابر وغیری عاصی بولورسین

دیدی

دیدی پس کلامندن هر برینك صدقی اخرك کذبن ایجاب ایدر
لاجرم بو وجهله موسی علیه السلام صبر ایتمزسه ستجدنی قولنده
کذب لازم کلور اکر صبر ایدرسه خضر علیه السلام انك
لن تستطیع قولنده کذب لازم کلور انوکیچون فرقه ضالهٔ دن
عصمت انبیای صلوات الله علی نبینا وعلیهم اجمعین انکار ایدنلر
اشبو شبههٔ واهیه ایله تمسك ایتدیلر الجواب اولا بودرکه
امام فخر رازی رحمه الله بو شبههدن جواب بیورمشدرکه خضرك
انك لن تستطیع معی صبراً دیدوکی یحمل علی الاکثر الاغلب و
علی هذا التقدیر فلا یلزم ما ذکر یعنی خضرك بو قولی اکثر
واغلبه حمل اولنور ومنکرلرك ذکر ایتدکلری لازم کلمز امامك
مرادی بو اولا که الله اعلم خضر علیه السلام بو سوزی ظن اغلبی
اوزره دیمش اوله یقیناً دیمش اولمیه بو تقدیرجه ذکر اولنان
لازم کلمز زیرا علم هر جوهره احتمال ویرمش اولور وبو احتمالك
حضرت موسی علیه السلام قولنده ده اجرا اولنمق ممکندر پس
طرفیندن هیچ برینك قولنده کذب اولمش اولمز فالعصمة ثابتة
وثانیاً یقول الفقیر مسوّد الکتاب بوجه اخر بغیر تقدیر اولدور که
بو خصوصده نص قرآنله واقع حضرت موسانك صبر ایتمسی
اولمشیکن بله ایکیسنکده قولی صادقدر اما صدق قول الخضر
علیه السلام فظاهر مشاهد القرآن من قوله تعالی الم اقل انك لن تستطیع
معی صبراً ومن قوله هذا تأویل ما لم تستطع علیه صبراً واما صدق قول موسی
علیه السلام بودرکه حضرت موسی ستجدنی انشاء الله صابراً

قولنده استثنا ایتدی پس معنا بویله اولدیکه الله دیلرسه
بنی صابر بولورسین اکر دیلمزسه بولمزسین فعلی کلام الخالق
لا کذب فی کلامه فالعصمة ثانية والطاعنون من الملحدين خائبة
خاسرة سؤال رابع اولدورکه حضرت موسی علیه السلام کلام شریفین
استثنا اوزره بنا ایتمشدی پس صبر واقع اولمق کرکیدی زیرا
خلوصیله استثناده عدم خطا معهوددر خصوصا
انبیاده صلوات الله علیهم اجمعین پس صبر واقع اولمق
کرکیدی یا عجبا صبر ایتمامکه سبب نه اولدی الجواب الله اعلم
یقول الفقیر مؤلف الاوراق لا حول ولا قوة الا بالله العلی العظیم بو معلوم اولسه که
حضرت موسی علیه السلام کلام لطفین ازمنه دن قریبا ایچون
وضع اولان کلمهٔ سینله ادا ایدوب ستجدنی دیدی بعیرسین
تجدنی دیوب مطلق قومدی پس حضرت موسی خضرک عملنی
قریب اولان افعالنه قطعا انکار واعتراض ایتیوب صبر قلدی
لاجرم استثنا مؤثر اولدی زیرا فان اتبعتنی فلا تسئلنی عن شیء
معاهده سندن صکره اول واقع فعل فانطلقا مفهومنجه انطلاق
فعلی ایدی بو فعلندن قطعا تعرض وسؤال ایتیوب بلکه تابع اولدی
زیرا یا خضر قنده کیدوز ومنتهای سیرمز قنده اولجقدر وحل
غدا ایدلجی دیمک وبونک امثالی کلمات مقتضای دفعای
سفر اولمشیکن وبو مقوله مشاوره خادم ومخدوم وتابع
ومتبوع مابیننده مستحسن وغیر مستبشع ایکن فلا تسئلنی
نهیته اتباعا صبر قلوب دیمدی ایکنجی حتی اذا رکبا فی السفینة

مفهومنجه

مفهومنجه رکوب سفینه ایدی وبو فعلندن دخی اتباع ایدوب
رکوب سفینه دن مراد ندر ساحلدن کیدلسه اولمزمی واب
ونان تدارک اولسون غمی دیو بوکونه کلمات ایتمک عادتا جایز
وجاری اولنلردن ایکن سؤال ایتیوب صبر ایتدی پس کلمهٔ سین
مقتضاسنجه زمان قریبده اولان افعال خضره صبری مثبت
اولوب استثنا مفید اولمش اولیه فاما سین حکمندن خارج ازمنهٔ
بعیده ده واقعه افعالنه اولان اسئوله واعتراضات حد
استثنادن خارجده اولمش اولوب خطا اولسه عجب اولمیه اکر
سائل سؤال ایدرسه حضرت موسی علیه السلام اوائل امرده بوقدر
صبر که ایتدی بو قدر شرط وجود بولمش اولیجق مشروط برمقدار
وجود بولمق کرکیدیکه تعلیم علم لدنی ده الجواب الله اعلم حضرت
موسی علیه السلام بو اتباعندن خضرک علیه السلام سابقا
بتأویل ما لم تستطع علیه صبرا دیو بیان تأویلات ایتمسیله
علم لدنیدن علم اجمالی حاصل اولدی وبلدیکه علم مکنونده بر
علم وار ایمش که ظاهری شرعه مخالف ومنکور وباطنی موافق
ومأمور ومشکور اوله اکر حضرت موسی علیه السلام بو امورده
حبیب اکرم صلی الله علیه وسلمک رحم الله اخی موسی علیه السلام
اندلو صبر دیو بیوردوغی اوزره صبر ایتمش اولیدی اول علم مکنونه
بتفاصیله واصل اولیدی فاما بالکلیه محروم ده اولمدی علم
لدندن علم اجمالی حاصل اولمغیله سؤال خامس بودرکه حضرت خضر
علیه السلام فان اتبعتنی فلا تسئلنی عن شیء حتی احدث لک منه ذکرا

قولنده علم لدنی تعلیمی ترك سؤاله تعلیق ایتمش اولدی حضرت
موسی علیه السلام صبر ایتیوب سؤال ایتدکدن صکره سأنبئك
بتأویل ما لم تستطع علیه صبرا دیو افعال ثلثه‌نك اسرارین بر بر
بیان ایتدی و صابر اولدوغی تقدیرجه تعلیم ایده جکی خود
کنه بو اولسه کرکیدی پس بندنز رکه بعد السؤال بیان ایتدوکی
علم لدنینك حصول ولیسه الجواب الله اعلم بعد السؤال بیانیله
قبل السؤال بیانك فرقی جلیدر که سؤالدن صکره بیان انکارنه
جواب اولور تعلیم اولمز فاما سؤالدن اول اولسه تعلیم اولوب
مقصود حاصل اولوردی فایاك والسؤال وایاك والانکار
خصوصا اذا وقعت صورة المنكر من الاخیار والابرار وصلی الله
علی سیدنا محمد واله وصحبه اجمعین المجلس الخامس فی قوله
تعالی فانطلقا حتی اذا رکبا فی السفینة خرقها قال اخرقتها لتغرق
اهلها لقد جئت شیئا امرا قال الله تعالی ولا ترهقنی من امری
عسرا وفیها مسائل المسئلة الاولی فیما یتعلق بالالفاظ
ومنها اللغة الانطلاق الذهاب یقال انطلق ای ذهب السفینة مرکب
معروف فی البحر الخرق المزق الغرق الغمس بالاضطرار لا بالاختیار
الامر العظیم من الامر الامر من باب علم الاسم الامر الرهق الغشی
ومعنا لا ترهقنی لا تغشنی یقال رهقه اذا غشیه وارهقه
ایاه العسر ضد الیسر ومنها القراءة قرأ حمزه والکسائی لیغرق بفتح
الیاء والراء علی اسناده الی الاهل اما قراءة الباقین تاء مرفوعه
وراء مکسوره ایله اهل معقولی اولمق اوزره وعسرا قرائتدر

ضمتین

ضمتین ایله ومنها الاعراب قال موسی اخرقتها لتغرق
قراءة عامه اوزره ضم تا وکسر را ایله اهل منصوبدر مفعول
اولمق اوزره مرفوعدر اما حمزه وکسائی قراءتی اوزره فاعلیت
اوزره اکر سائل سؤال ایدرسه نفس خرقی غرقه علت طوتلدی
یا وجود غرقه علت دخول مادر نفس خرق دکلدر الجواب
قصر مسافه اتمکله ایجاز طریقنه سالك اولدی زیرا خرق دخول
مایه علت دخول ما غرقه علت پس علت اخیره‌یی اسقاط اتمکله
خرق غرقه علت اولور قال موسی لا تؤاخذنی بما نسیت ما موصول
اوله عائدك حذفیله بالذی نسیته تقدیریله یاخود نکره
موصوفه اوله بشیء نسیته تقدیریله یاخود مصدریه
اوله بنسیانی ایاها تقدیریله اکر سائل سؤال ایدرسه نسیانله
مؤاخذه شرعا وعرفا جائز دکل ایکن حضرت موسی کبی صاحب
کتاب وحضرت خضر کبی اولویه لا تؤاخذنی بما نسیت دیمکیله
وجهی ندر الجواب لا تؤاخذنی دیمکدن مراد نسیانله اعتذاردر
نهایت صورت نهیده ایراد اتمش اولدی یاخود نسیاندن مراد
ترك اوله مجاز سببی ذکر ایدوب مسبب مراد اتمك طریقیله کذ نسیان
ترکه سببدر ولا ترهقنی من امری عسرا ده من امری مؤخر عسرادن
حالدر ارباب تفسیرك عسرا من امری دیو تعبیر ایتدکلری بوکه
اشارتدر المسئلة الثانیة ما یتعلق بالمعانی منها التفسیر وبالله
العون چونکه حضرت خضر وموسی علیهما السلام وعلی نبینا مشروط
اتباعی محکم واداب تعلیم مبرم قلدیلرسه دریا کنارنده ماشاء

الله كيدرك بركيه راست كلوب بندكلرندن اصحاب سفينه
بونلر لصوصدر بكزر ديو سوء ظن له كيدن جقر يق مراد ايديجك
صاحب سفينه محاسن مباركه لرينه نظر ايدوب د يديكه حاشا
بونلر لصوص اوله زيرا يوزلرنده انبيا سيماسى وارد رديو بركوتره
رعايت ايتدى ابيات ناظر اول بو عوام انعامه
تابع اولمه خيال واوهامه • بنده خاصه لص ايدر اطلاق •
نجه بلمز خدا سنى اول عاق • نظريكى كوركه اوكولسدن •
كوهرى كاليوب طوتر دلده • روايتدر كه لجه ريادة بونلر كيدركن
بركمى يانشدى بونلر بنمك مراد ايدوب سويلدكلرنده حضرت
خضرى بلوب كميه الديلر ونولين دخى المديلر پس سفينه
دريايه برز كتدكده حضرت خضر النه بر تبر الوب خرقها كمينك
الواحندن بر تخته قوپردى قال موسى اخرقتها لتغرق اهلها
يعنى بو كمى اهلنى سن اغرق اتمكيچون پاره لدكمى لقد جئت
شيئا امرا يعنى تحقيقا بر امر منكر عظيم كتوردك امام طيبى
امرا كلمسين عجبا ديو تفسير اتدى روايتدركه خضر سفينه يى
دلدكلرنده قطعا صو كوترمدى پس حضرت خضرك يا كرامت
يا معجزه اولمش ولور بوا ثناده حضرت موسى عليه السلام خرقى
كورب مبارك خرقه سين طقدى وبو دخى روايتدركه خضر
اول خرقه بر زجاجه دن قدح طقوب انوكله خرقى طوتدى
پس بو دخى يا معجزه يا كرامت اولر چونكه حضرت موسى عليه السلام
بو اعتراضى ايتدى خضر عليه السلام قال الم اقل لك انك لن تستطيع معى

صبرا سكا ديمدمى كه سن بنمله صبره طاقت كتورمزسين ديو بو سرزنش
اولدقده لا تؤاخذنى بما نسيت ولا ترهقنى من امرى عسرا ديو اعتذار
قلدى يعنى بنى هر طرفدن عسر يله بيوروب اتباع امرنده بنى
تضييق اتمه و بنمله يسر يله معامله ايله ذلّا تمدن غض بصر
ايدوب ترك مناقشه اتمكله ومنها التأويل يا ولى العون
والتوفيق افتح علينا ابواب التدقيق والتحقيق ولا حول ولا قوة الا
بالله العلى العظيم مقدمات تأويل سابقده معلوم اولمشدركه
بو قصه نك تأويل معناسنده موسى روحه اشارت عبد معلّم
من عند الله دن مراد طائفۀ متصوفه ارسنده مصطلح اولان
سر دكلرنده اولمشيدى پس بو تقدير جه تأويل معناسنده امت
محمد صلى الله عليه وسلم بو قصه دن اشارت بو اولبد يمك
اولور كه وقتاكه موسى روح خضر سرى مجمع البحرين عالم ارواحه
بولب سر دخى مشروطا اتباعى روحه بلدرب عهدا تباعن
عقد اولب سر كان اسرار دن علم لدنى تعلمى اميدنه مصاحب
ايتديلر ايسه منتهاى سفرلرى حتى اذا ركبا فى السفينة اشارتيله
سفينۀ جسم اولب اندن قرار طوتدقلرنده ناكاه سركاه واول معلم
دركاه الله تبر رياضاتى الب مشقت عباداتله سفينۀ جسمه
هزال و زرد روى پريشان مولكسدن رخنه لر ارشدكده روح
مجروحك سره نسبت علمى قاصر اولمغين جسمك ظاهر خرابنه ناظر اولب
بيت يا خادم الجسم كم تسعى لخدمته • اطلب الربح مما فيه خسران •
ضمنندن نوعا فاتر اولدقده بو ويرانلغين نهانى آبادانى

اذعانا عیوب اخرقتها لتغرق اهلها بو سفینه‌یه بدندن
اولان طوائف مختلفه هلاك اتمكمی استرسن وشفقتك
كلمزمی دیو استنطاق ایتدكده سراكاه برانتباه كشف
استار واظهار اضمار قلوب دیدیكه اما السفينة
فكانت لمساكين يعملون في البحر فاردت ان اعيبها وكان
وراءهم ملك يأخذ كل سفينة غصبا یعنی یا روح مدركم معلوم
بو سفینه بدندن اولانلر الای مساكیندر بو بحر دنیاده زاد
ومعاد بونكله تحصیل ایتسه‌لر كركدر لكن محل مرورلرنده بر
ظالم ملك واردر كه نامی شومی شیطاندر مرور ایدن سفاین
اجسامه نظر ایدر هر قنقی جسم كه ناز ونعم ایله مربا وتسمین
وتزیین برله منتهادر واثر عباداتدن یكرزی بوزق تعب
مجاهداتدن تنی اروق دكلدر همان دم ان عبادي ليس
لك عليهم سلطان الا من اتبعك من الغاوين استثناسی بهانه‌سیله
بو مقوله تنی بر زور وهوا پرستوك تصرفی بكا ویرلمشدر
دیو شقاوت یولارین قیالرینه دا قوب وخذلان دكزینك
قعرینه چوروب عیاذا بالله تصرفنه الوب كندو مبتغاسنده
قوللنور و بو مساكین بونكله زاد معاد ایتمدن قالورلر پس بو
مساكینه شفقة دیلدمكه سفینه جسملرین تر ریاضات
واثر عباداتله صورتا معیوب ایدم تا كه تصرفلرنده قالمه
وبو شكسته لكله مالك درستلك اوله بيت لله در قائل
نه كوزل كسرا اولور كسر الیم   كیم انی جبر ایده حكیم علیم

وحضرت

وحضرت رب العزتك جل شانه انا عند المنكسرة قلوبهم لاجلي
خبر قدسیسنجه سبیل رضا سنجه انكسار همان دست ادارله
انجبار ایمش بيت بو مضمونی كل امدی ایله تكرار
بولنده خوش صنق اول تاره یار انو كجوندركه بو سردن اكاه
وبو دقیقه‌دن انتباه اوزره اولنلر بيت زيادة المرء في دنياه نقصان
وربحه غير محض الخير خسران دیوب دائما باغ وجودك خرابن وبلده
عناصرك ویرانن دلرلر نته كم حكایت اولنور امام علی كرم
الله وجهه خلافت ابی بكر الصدیق رضی الله عنه زماننده اتفاقا
عراقده بولنوب واولدیارك نعمیله تنعم وفواكهیله تفكه
خلیفه‌سز هنی اولمدوغنه بناء حضور خلیفه‌یه نامه كوندروب دیلركه
ایا خلیفه رسول الله بو دیاركه فواكه مطاعمدن خاطر شریف
نه استرسه اعلام بویریله كه ارسالی جانمه منت وقبولی عین
عطیتدر بو كونه رساله وصول بولدقده مشك دیده‌لری
اشكله پرآب وسینه اسرارلری بو بیامدن خراب اولوب بو
جوابی ارسال بیوردیلر كه اريد عيشا متقنزا وقلبا مكدرا
ووجها مصفرا وصدرا منورا وراسا ساجدا بين يدي الرب
الاكرم یعنی یا علی اكر بنم مرادم صوررسك دنیاده بر طار
درلك وكدرلو جه وغملو جه كوكل وبر صاروجه یكز وصدر
منور ورب اكرم اوكنده سجده‌لو جه باش اكر بونلره قادر ایسك
ارسالی اقصای مرامدر حضرت صدیق رضی الله عنه همت بالای
انصافله نظر ایلدكه بو عالم عنا ایله هیچ علاقه‌سی وارمی وهیچ

وهیچ کارهٔ دهره التفات ایدرمی بزم کبی الوده لرک مراداتنک
هب خلافن مراد ایدنلر پس بو استدعا بقای اخرایه ایقانک
وفنای دنیای کمال ایمانک نتیجه سیدر وامردنیاده قصور
وکسور اولمق اوزره سلك عقباده موجب حضور وسرور
بلدوکنک ثمره سیدر هنیئا له رضی الله عنه یا لیت لنا
مثلها اوتی الصدیق العتیق وینه بو امثالدندرکه **حکایت**
اولنورکه محروسهٔ دمشقده ویزید جبار عنید کوننده اول
لعینک اعواننده برکسه وار ایدیکه خلوص له محب ال ایدی
واولاد علیه سوء الظن قصدندن کلی انفعال وملال چکردی
اتفاقا برکون یزید علیه ما یستحق من العتیق والجدید
حضرت حسین ریحان جنت واول زمرهٔ شجرهٔ بستان
نبوتک صلی الله علیه وسلم وعلی حارسه وحامیه قلع وقطعی
نیتنه خروج ایدوب جمع لشکر عزیمتنده اولمغین اتفاقا
بو خبر هائل اول محب خانداننك سمعنه یتدی همان
کوشندن سم نوش ایتدی پس بو عموم هجوم له خانه سنه
کلوب عادتی اوزره استراحت اجلیچون طامنه چقدقده
یم همومك تلاطمی امواجی لنکر صبری یرندن قوپروب وباد غیرت
یلکنن ایرازنی چاك ایدوب کشتی وجودین بامدن الغا
اتمك مراد ایتدکده زوجه سی بو اضطرابنه واقف اولدقده
سببن سؤال ایدیجك اشبو خبر مصیبت آثار ومساءت شعاری
خاتوننه اشعار ایدیجك اول دخی کریه وزار وشؤونی شغار

ایتدکده زوجه دیدیکه اشبو غمدن کندومی بامدن اتمق استرم
سن دخی بسن دیجك اولبانوی شفقت جواب ویردیکه ای
حلالم اکرچه جانه قیمغیله بو قضا دفع اولجغین بلسم اول جانمی
بن فدا ایدردم لکن **اذا جاء امر الجلیل فلن ینفعه الفداء والعویل**
دیو حلالیین القادن منع ایتدکن همان اول مخلص صادقك
اختیاری قالمیوب **شاوروهن ثم خالفوهن** دیوب کندین
بامدن اتدی لاجرم بو القادن یالری شکسته اولب جراح
کلوب جبیره لر صارلدقدن متصل کندوسی حضرت حقه حمد
ایدوب بونی دیردیکه ای مفضل مطلق وی جمله وجوهله
ثنایه الیق بو انکسار خصوصندن شاکر نوعله حمد ایدمکه
عهده سندن کلمش اولم اما بونک شکری ادا اولوردکلدر یاران
دیدیلرکه بونجه نعمت اولسونکه بای دفتارلك الدن وحضور
صحتك دلدن کتدی واحتمالدر آخرتنسنه یه مؤدی اوله
جواب ویردیکه بو بلیهٔ جسمانیه نك نه مرتبه نعمت اولدیغی
اوله پس بونلر بو محاوره ده ایکن ناکاه یزیدنی مرده ك سرهنکی
کلوب بو پیام هیامی ایرکوردیکه تیز یزیدك امر یدر تیر
کمان وسیف سنان وخنجر نی امان وسائر مهمات
حرب ولوازم ضربیله چقوب حسینك باشین کتورسونلر
وبو امر مهمی تیز بتورسونلر بوخسه انك یرینه تخلف ایدنلرک
باشین الورم پس سرهنکی ماجرادن خبردار اولب واقعه یه علم
حاصل اولدقده حضرت حسین اوزره خروج بلیه سندن خلاص

اولدی وبای جسماننك انكساری دین ایاغنك درستلكنه
باعث اولدی وجزئی الم جسمانی روز قیامتده عقابالیمدن
وحضور سرورده خجالت عظمادن خلاص بولدی وبنه
بویله هرنسنه كه رضای حقدن انكسارده كركك جمله
متعلق كر عرضه دائر كر كسه المدن وخجالتدن قلبه عارض
اولن نسنه لردن در كائناً ما كان لاجرم حضور حقدن
بو مقابلده عوض عظیم واجر جسیم مقرردر همین اهل
سلوكه لازم اولن راه حقده نفسك انكسارین طلب
ایتمكدر انك انكساری باعث اجور كبار وعزت استكباری
موجب بوار تبار درنته كم **حكایت** **اولنور** دده عمر روشنی
حضرتلریكه سید الطائفه سید یحیی شروانی خدمتلرینك
خلیفه سیدر وحالا تبریزده مدفوندر خطهٔ تبریزی
انوار قدسیه لریله پرضیا وقلوب طلابی اثار ارشادیله
مجلی ومصفا قلمشدی واق قیونلو حسن شاه طویل دولتی
ایدی اتفاقا بركون مذكور سلطان حسن امیر سپاهیدر
لكن طائفهٔ صوفیه فقراسنك اسیری ومشایخ ذوی الاحترام
زمره سنك محب كثریدر بناءً على ذلك فيوماً من الايام
قلب شریفلرینه زیارت خانقاه ورؤیهٔ روی درویشان
طریقت پناه ارزوسی دوشب اركان دولتله حضرت
پیر روشنینك قدس سره خانقاه زوار پناهلرینه سعادتله
نزول بیوردیلر پس رسوم ملاقات ادا اولنوب هر كس مرتبنجه

متكاسن

متكاسن بولدقده حضرت شیخ شمع جمع درحال عادت خانقاه
اولا سماط معارف بسط اولنوب اطایب كلام واعاجیب
پیام ایله اهل نادی سیر وشبعان اولدقدنصكره كاسات
كلماتدن اوانی الفاظله زلال علوم حیات بخش واشربهٔ اسرار
دلكش برله اسقا ایله اهل جمع ریان اولدقده بردم خم وحدتدن
ساغر رموزی برسوز له مدام حلالی كوشدن نوش تمكیله
سكری نه ملال وشرب وبال بولب حضاردن بری **بیت**

وقالوا اشربت الاثم كلا وانما شربت التی فی تركها عندی الاثم

ترانه سین ایتدوكی حالده حضرت پیرك خاطرندن بو خاطره صورت
بغلدیكه حالا زماننك صاحب تصرف وممالك معانی
نه تكلف بنم كه سلطان زمانی هزار تواضعله پیاده پایهٔ كدایانه
كتوردم ویك دو قدحله جمله سین بو حالته یتوردم و
وقلبلرینه اولان افكار بیهوده واذكار فاسده لرین برجرعه
معجونله ملك عدمه یتوردم چون بو جند وساوس غرور
انجام ولشكر هواجس ثبور فرجام حضرت شیخك كشور
قلبن تالان وساحهٔ صدرین ویران قلب روز صفاسی
لیل كدره مبدل اولدوغین بلدی همان بو خاطره نك
وخامت مالین وضلالت وبالین الهام غیبیله فهم ایدوب
بلدیكه طول زمان مجاهدات وریاضاتله تحصیل ایدوب
الده كتوردكی سرمایهٔ سعادتی اولان فنا وذلتی بر عاجز مخلوق
مجلسنده كبر ونخوت وعجب وعظمته تبدیل ایدوب ابلیس وش

انا خیر دیمکدر پس بو خسرانك تدارکی اچلیچون معلم غیب
قلبنه بونی القا ایتدیکه الدواء بالضد حکمنجه بو کبر و عظمتك
چاره سی ینه بو مجلسده ذلت حقارت و نظر سلطانده مهانت
ودنائتدر پس ارشاد غیبی بو تدارکه ایرکورد یکه مجلس شهده
عرض وقاری و سکینه و اصطباری ترك ایدوب حقه بازان
وهنکامه کیران کبی بر معلق اوردی پس بو الهام صواب انجامی
وجوده کتوروب حضور سلطانده همان معلق پیدا ایتدی
وحضرت شیخك برادری خلیفه علاء الدین مقابله ده برای
خدمت طورردی چونکه کوردی جنابلرندن صبیان وش
بو صورت هزل صدور ایتدی بلدیکه حضرت شیخدن بو وضع
ناموزون اقتضای حکمت و مقتضای وقتله ظهور اتمشدر
ودائره حکمتدن خارج دکلدر بلکه اتباع لازمدر دیو علی
الاتباع همان اولدخی بر معلق اوردی چونکه زمره درویشان
اطاعت شان کوردیلر بو ایکی مقتدای سالکان بو وضع خارج
ادبه مبتلا اولدیلر بلدیلر که بو ایکی رسم زهدن اکاه پیران
صاحب انتباه اشبو هیئت هزلی کزافا ارتکاب اتمدیلر
حکمت بالغه دن خالی دکلدر پس بزه لازم اتباعدر دیو سر بر زمین
دینه بر هوا قلب بر بر معلقده انلر اوردیلر و صبیان وش زیللری
باشلرینه بوریوب بو هیئت مکروهه حضور سلطانده
بونلرده اظهار ایتدکده شه و وزیر و سائر اکابر و خدمسا
هیین بونلرده دوکردانه اولب بربرینه غمز و رمزله استهزاله

قیام

94

قیام ایدوب اشبو کروه صورت آرا و بو فرقه جو فروش و کندم
نما ترکاندن هزلیات هنکامه کیرانش دیو سلام معتادی ادا ایتدیکی کلرنده
حضرت شیخ اماره کش و طبیب حاذق بر هشلی اشبو غزاده
مؤید من عند الله اولدوغنی اعلانا بیوردیلر که ای نفس اماره
ذو فنون نجه دسنی بویلك معلق فنله زبون اتمك و بو لعبله
شه کدا انظرندن دشمك دیو بو معامله سود کرانی اعلان
ایتدی پس بوندن معلوم اولدیکه ارباب سلوکك اقصای
مراملری نفس سرکشك انهزام و انکساری و غایت غرضلری
اول ظالمك تنفخ و لمتکبرا یشی بو مرام غرام هر بندن حاصل
اولورسه اولسون نظر قیل که عزیز بو محلدنی محل عبادات
بو هزلی اتمزدی مثلا مساجدده ریا ایله قعود و جهر ایله ذکر
تلاوت و تصنعله وعظ و غیر کبی ولذا قیل **بیت**

صنعا سز زهد له صوفی مصلاده قعود کدن ・ شاشوب شوقیله میخانه یولن طوتوب هد ایتدر
شو طاعتنکه نفسك سرزنصا فله صوفی ・ طریقتده انی کسر ایدن هزلك کرامتدر

و بو بیت حضرت عربیه مخاطبه نفسده حسب حالدر شتمدر **بیت**

اعلی ما کنت مرغوبا به ・ واترکی ما کنت محجوبا به

و بو معنایه شاهددر که اول حضرت شیر خدا رونق روز وفا
اعنی حضرت علی المرتضی رضی الله عنه و کرم الله وجهه **حکایت**
اولنور که مدینه منوره قربنده بر کافر پهلوانی خیلی شهرت بولب
امام علی استماع اتمکله لقاسین آرزو ایدردی ناکاه کندین
بلدردی کذلك کافر دخی حضرتك اوصافین کوش ایدوب اولدخی

اولدخی ملاقاته هوسین ایدردی پس حضرت امام بو
عزیمتله اوزرنه سیر صحرایه چیقمشدی ناکاه وکافرده
اول آرایه ایرشدی همان باذن الله برخالی میدانده
دو پهلوان ملاقات ایدوب پرسش حال و فحص بال
ایدرك بر برینی بلدیلر وهم حرفت اولمغین کویا قدیم آشنایی
بولدیلر پس حضرت شیر خدا پهلوانك قیافتنه نظر صالوب
بلدیکه بر پهلواندر سلاح انداز و سپردار و خونریز و شدر
محاربه یرنده برقرار و خروس تك فرصت کوزتمز مرد نامدار
وکورك مثال هر طرفدن حمله و غاراته سبکبار در لاجرم
حضرت قهار قدیره انتما و سر سپیده اتکا قلوب بیوردیکه
ای بطال اشبو تنك کبی میدان اولمزکه برین و برسی طرفندن
اعوان و انصار یوقکه اکا اتکال ایده وز کل بر ودینمز اوزره
بربریمزله تنها غزا ایده لم ومن نصر الا من عند الله کافرده
قطعا اظهار ضعف ایتمیوب بو رأیه رضا کوستردکده
دیدیکه ای پهلوان عرب اول آسن می حمله ایتلوسن یا بنمی
چونکه کافر محل مقاتلده بو نوعه اظهار ادب قلدی
همان امام علی ده برق فتوت حرکته و نبض مروت نهضته
کلوب بیوردیکه ای پهلوان هنوز بلمدکمی که بزم ملت دین اسلام
صبر قرار و تحمل اصطبار لازمه قاعده احمد آیین و نتیجه
مقدمات شریعت محمدیه در پس اول آسن حمله قیل
فان الله مع الصابرین پس کافر مغرور بو دستوردن

سرور

مسرور اولوب قاعده سی اوزره کرز کران و سیف و کمان
و خنجرنی امان ترتیبا اوزره الوب محلیله هر برین معرض
کاره کتوردکده بعون الله ومنه حضرت فخر الابطال الکرار
صاحب کدوی فی الحرب کرم الجرار هر آلتینی بر لعبله ابطال
و سعی لیعنی بحول الله بالکلیه بطال ایدوب نوبت جنابلرینه
دکدکده تکبیر کنان نعره زنان لاحول کویان کافره حمله ایتدکده
مهابت اسلام پهلوانه حواله اولمغین شیر شرزه حضورنده
کربه هرزه وهره اوکنده موش برلرزه حالتنه مبتلا اولوب
پای فراره مجال اولمدیغی کبی دست مزاوزه لیه ده معامله مجال
اولمغین همان کافری ارضه برابر و عرض بطالتی زیر و زبر
قلب شاهین وار سینه کرکیده برقرار و پلنك مثال
پشت آهوده استوار اولوب خنجر تیز خونریز له کلهٔ نی مغزین
تن ناپاکندن جدا ایتمك محلنده ایکن کافر نافرجام دن
ناامید اولوب اشبو خنجر موته سپر ایجق لابه و اظهار زیر
در پرلکدر دیو کندوسین مقام تسلمده شغال دام افتاده کبی
بی سر و پا آغاز دعا و ثنا قلوب دیدیکه ای فخر العرب
وی کاشف الضر و الکرب حالا خنجر فرصت دستکده و هرنه
وجهله قتل ایدرسك الکده و بن ضعیف پنجهٔ باز تیز چنکالده
عصفور مثال اولدوغم معلوم و سنوك صاحب مروت
اولدوغکده اقدام السندن مرقومدر پس دامن عفوکه
تمسکدن غیری ملازم یوقدر دیو لابه و زاری حدندن اشوزدقده

همان اول چشمهٔ مروتدن زلال فتوت فوران ایدوب
اول اسیر مأیوس یوزینه آب حیاة تقاطر ایتمکه باشلیوب
همان دم **قم یا عدو الله** فقد اعتقتك دیدکده فی الحال کافر
قیام ایدوب امام علی کرم الله وجهه سلاح بیرقلارین
عمدنه قویمق قصدنده ایکن کافر بدکار حضرتك بو نوعه غفلتن
غنیمت بلوب و بو احسانی فراموش قلوب مجرد عداوت باطله
سیله غدره آغاز ایدوب امامه حمله قلدقده همان حضرت
شیر دلیر لا حول **ولا قوة الا بالله** سرّین بازوی بند اعتقاد
ایدوب یکبار کافر غداری ینه پنجه سنده صالب بر شی
دولتن قطعه مشغول اولنجق کافر اسیر یا علی بکا قیاس
ومردان بصدوغین بو غرلمز سوزی خودمثل سائر دندر خصوصا
سنك کبی اهل کرامت اوله دیدکده همان وقت جنسیت و
حمیت انسیت غلبه ایدوب **قم یا عدو الله** انت معتق دیدی
وینه ذو الفقاری نیامندن سلطماراوزره ایکن اول غدار نکبت
شعار امامك بو مساهله سین نعمت بلوب اوچنجی مرتبه ده ینه
قصد ایتدکده **ان الله لا یصلح کید الخائنین** حکمنجه حضرت
معین مطلق جل شانه ینه سعیین ضلالده قلوب حضرت امام
منصور مظفر کافرك سینهٔ پر کینه سی اوزره قعود
ایدوب قطعا امان ویرمیوب زجرهوانله خنزیر کبی کلنه سین
قفاسندن تراش ایتمك ایکن مخذول حیاتندن نا امید اولوب
ومن بعد طلب امان صورت خذلانده وموجب خسرانه اولدوغین

فهم

فهم ایتمکین اولنه دین وبدا بین عداوت دینیه وحمیت
جاهلیه الجاسیله فکر فاسدی بوکه منجر ورای رکیکی بو
وادیده مستقر اولدیکه دشمانك بو حقارتی مقابله سنده
مهما امکن جزئی وکلی اهانت ومکافات ایتمدین سردن
کچمك وبالکلیه مهانتله بو اودن کوچمك کار مردان دکل
بلکی صنیع ابلهانی جنانا دردیو در حال امامك وجه مکرمنه
حاشا کستاخلق قلب توکوردی چونکه امام علی بو فعل
شنیعین کوردی همان وجود شریفلریندن کامنه
اولان قوت قضیه حرکته وصفت سبعیت نهضته
کلوب غضب نفسله کافری پاره پاره قلمق قصدنده
ایکن عنایت ربانی قرین حالی وهدایت صمدانی رهین
امالی اولوب حق غضب بغض نفسه تبدیل اولدوغین نور عرفانله
فهم ایدوب **قم یا کافر انت معتوق لوجه الله** دیوب ازاد ایتدکده
همان کافر دین حق بین اولوب دیدیکه **یا علی کرم الله وجهه**
بنم بو قدر غدر خیانتم ووجهه لایق قباحتم ظهور ایتمشیکن
سبب نه اولدیکه بنی بو وجه ازاد ودلشاد ایتدك اکر سنك
یرکده بن اولسم سنی اربا اربا قطع ایدوب رمادك بر باد ایدردم
دنانکه ازاد بس ما علی کرم الله وجهه لسان عرفانله
بیان بیوروب ددیکه ای کافر بدکیش وی اسرار دیندن اندیش
صنما که بزم غزامز همان بر اوله بلکه غزای اسلام ایکی قسم
اوزره در بری سنك کبی کافر ایله غزادر ایکنجی کندو نفسمزله

غزا ایتمکدر و غزاء اکبر بودر کہ حضرت سیدنا محمد
مصطفی صلی الله علیه ما دامت الارض والسماء اعدی
عدوك نفسك التی بین جنبیك دیو بیورمشدر الی الآن
سنوکله بو جنك و قتالم رضای معبود ایچون ایدی بو جنکه
و جهنم کستاخلق قلدك همان دم نفسم غضبه کلب
سنی کندو رضا سیچون اولدورمك دیلدی و رضای حق
ادادن کندی همین نفسمه عتابا دیدمکه ای نفس بد اندیش
وجود آدمی بنای رب غفور ایکن مجرد سنوك رضاك ایچون
انی هدم ایتمك لایق اولسونمی دیو انوك مرادین و یرمیوب سنی
آزاد ایتدم چونکه سنی اعتاق ایتدم انی بند صلیب بصدم
و بو لعبله اکا ظفر بولدمکه انك انکساری دیمزده اقصای
مرام و عجبا ستکباری غرام اندر غرام در و بیك سنوك
کبی کافر آفاقی اولدرمکدن کندو نفسمزی ابطال و مرادین
ویرممك ایله اولدرمك خیرلودر زیرا عالم کافر اولسه
اندن بزه ضرر یوق اما عالم طولو مسلمان اولسه لکن نفسمز
طغیان اوزره اولسه عالم صلاحی بزه مفید اولمزچونکه
پهلوان کوردی بو کلمات ایمان ایاتدن باران اب حیات یغمر
اغلاق قلبی یاب یاب فتح اولمغه باشلیوب مهب هدایتدن
محبت یللری هبوب ایدوب باد عنایتله ظلماتله قلبی مرتفع
اولدقده انصافله دیدیکه یا شیخ العرب نه کوزل دینکوز
وارمیش کہ اندن مولی رضاسندن غیری مرعی اولمز ایمش

اشبو

97

اشبو پاك دینی قبول ایتدم پاکدل اسلام عرض ایله یا علی که دخی صبر
قراریم قالمدی دیدکده امام علی رضی الله عنه تعلیم قلوب طول
عمرنجه غزالردن و یانندن مفارقت ایتمیوب نیجه هنرلر ایتدی
رحمه الله تعالی ای سالك راه دین و ای مالك یقین خوش نظر قلکه
اشبو قصهٔ انکسار صورتده نه حصه انجبار سیرت واردرکه
بر کفر شقاوده منفرد و بغی و عنادده متمرد کفرك عوانی و شرك
معوانی اولب عداوت دینیه سی اوزره نیجه مؤمنلری بیجان
ایدوب و بنجلرکده خوننده عطشان ایکن حضرت شیر خدانك
کسر نفس ایتمه سی سببیله قلبنده کی اولان عداوت محبته تبدیل
اولب کفر شقا یرینه ایمان و تقا قرار توتب کردار سابقنه
کفارة اعداء دینه قتاله باشلادی فلله الحمد فی الاولی والاخرة
وینه بو معنایی مشیددر کہ حکایت اولنور بر رهبان وار ایدی
و کندو دینجه حرام شبهاتدن پرهیز اوزره و خلقدن اعتزال
ایله مجاهدات ریاضتده اولوردی انجام کاری بو که ایردیکه
مستجاب الدعوة اولدیغی مشاهده ایتدیلر و بو خبر شایع اولمغله
اطراف عالمدن حاجتمندان و مبتلایان شفا جویان
مؤمن کافردن چوق چوق زوارکلوب هر بری مقضی المرام
رجوع ایتمه لری حد تواتره ایروب کفار مباهات و عوام
مؤمندن جهال وسوسهٔ سفاهته دشدکده بر مرد صوفی
غیرت ایین و سالك صادق حمیت رهین اشبو هجوم غیردن

برخون وزبون وغموم ناموسدن درونی نارله مشحون
اولدقده بوهمتله برشب سحرخیز اولب جناب حضرت فیاضه
تضرع وزاری حددن اشوردقده حضرت ملهم غیب بوسنی
القا ایتدیکه بومرد مشهود وکفرله مشهوردن اشبوحالت
سنیّه وما دعاء الكافرين الا في ضلال حكمنجه على طريق الابتهاج
اولمجق کلدر بلکی بر وجه استدراجدر لکن بومردک
اخلاق حمیده دن برسیله اتصافی اولسه کرکدر وبوصورت
کرامتکا ان الله لا يضيع اجر المحسنين نحواسنجه اجر معجل
ویرلشدر وانی بلمک بکا لازم اولمشدر دیو بونیت اوزره
راهبک صومعه سنه وارد قده کوردکه مؤمن ترسادن
برجمع عظیم راهبی انواع تبجیل برله شمع جمع ایدوب حاجت
عرض ایدرلر وانواع تعظیم وسلاملر کلوب کیدرلر پس مرد
صوفی وانی بوحالاتی کورب درونندہ اولان آتش غیرت
مشتعل اولب لکن ان الله مع الصابرين دیو لاحول کویان بر
کوشده اوتردی وهرکس مرادین تعیین ایتمنجه دعا ایتردی
وبوخلق ترسادن نوبت نوبت دعا طلب ایدرلردی هرکسک
مرادین بله دعا ایدردی پس بواسلوب اوزره نوبت صوفیه
کلدکده رهبان دیدیکه صوفی مرادک ندر بلدر تاکه
سکاده دعا ایدوب مقضی المرام کیدهسین دیدکده همان صوفی
جیب عراقیدن سرهمتن چقارب ثعبان موسی کبی راهبدن
یکادهان اچدقده راهب رهبته دشدکه سحره فرعون

وش

وش لرزان وترسان اولیجق دیدیکه ای راهب بی دین وی مرد
بدآیین معلومدرکه دینک باطل وعملک عاطلدر پس بودم بنم
مرادم بودرکه فاسد دینکی ترک ایدوب حق دین محمدی
قبول ایدهسین پس بونک اوزره دعا ایدهیین بزدخی آمین
دیه لم دیدکده کافر اوج رواجده ایکن حضیض کساده دوشمک
خبرین کوش ایدیجک وراغبیندن خجالت انضمامیله نفس اماره سی
جوشه وحمیت جاهلیه سی خروشه کلوب وغضبله یرندن
طورب اولدم صوفیه برقچ لطمه اورب ینه یرینه وارب
منکوس الرأس اوتردقده حضارک کمسی صوفی لوم وکمی راهبه
تقریع ایدرکن ناکاه جناب حقدن راهبه عنایت یار وهدایت
هوادار اولب بواثناده باشین قالدرب دیدیکه ای صوفی مرد ارشاد
وی سالک راه سداد تزا اسلام عرض ایلمکه باطل دینندن تبرا ایدوب
جان دلدن دین احمدی قبول قلدم دیدکده لاجرم تلقین ایمان
وتعلیم اسلام قلب حزب شیطاندن خذلانده وحزب شادمانده
اولدقدن صکره صوفی اکاه برانتباه راهبک دستن دستنه
الوب دیدیکه ای مرد سعادت انجام وی سالک سبیل سلام
الحمد لله ما بینمزده اخوّة دین وصحبت خانهٔ یقین حاصل اولدی
بودم بکا سرک برده سین قلدر وبوعقده حلندن خبر بلدر که
سن کفر شقا انجره ایکن بو استجابت دعواته سبب نه ایدی کفرله
خود کرامت جمع اولمزدی راهب دیدیکه نعم اویله در لکن بنده
اوصاف حمیده دن برصفت واردرکه هرمرامده انی معیار

اتمشدم وانك سببيله بو حالتى بولمشدم وبو اولدوركه داغما اشوم
نفسومه مخالفت ايتمك ايدى هر نه نفسم حوصله وعناد ايله
برنسنه مراد ايدلسه عادتم بو ايديكه البته اول مرادين آكا
ويرمزدم ومخالفت ايدردم پس هر نيه دعا ايدردم بو مخالفت
سببيله ايرمشدم وحالا سلامه ده كلمه سببى بنده نفسمه
مخالفت اولمشدر زيرا بو مجلسده بازار رغبتم كرما كرمكى
بنى تحقير ايدوب دينمى فساده وعملمى كساده نسبت ايدوب
بنى دينوكه دعوت قلدك همين بو مخالفتله نفسم غضبه كلوب
كستاخلقدن هر نه ايتدمسه اندم بعده تدارك قليب كنديمه
ديدمكه اى خود بين و بدآيين الى الان هر نيه واصل اولدكسه
نفسه مخالفتله اولدك ايدى ينه صواب بودركه حق معلوم
اولدقدنصكره بو امرده ده نفسه مخالفت قلوب راه رشاده
كيده سين ديو نفسمى جبر ايدوب وانى منكسر قلوب بحمد الله
شرف اسلام مله مشرف اولدم ديدى بالكلكه جمله ارباب
ملل واصحاب نحل قاتنده مقدمات مسلمه دن برى بو اشد الشدايد
واصعب ما يبتلى به الكوايد تغيير الدين وتبديل العقايد ديدكلرى اوله
پس انصافله نظر ايله كه رضاى حقدن نفسنى خور منكسر طوتمق
نه اكسير اعظم اولديكه اشبو كافرك مس عقايدين وباش مقاديرين
بر نفسده زر ناب وسيم كمياب قلدى پس سالكه مهم اولن
وجودى سفينه سين مع ما فيها بر خضر صفت پير مرحمت
تسليم ايدوب تا ارشادله هر نه مرتبه كسر ايدوب رخنلر اظهار ايدرسه

انى حكمته حواله قليب بلكه كسر بن عين كرامت وخرق ونقبين
كمال رحمت بله اما زنهار حضرت موسى وش فانه آفة قاطعة
عن الطريق لهذا الفريق بيت مرشد كامل ولنلر خوش بلور علم لدن
ليكه حرمانه سبب چوق چوق سؤالكدر سنك اللهم اجعلنا من الثابتين فى باب الامتحان
واحفظنا من العجل والخذلان وصلى الله على سيدنا محمد
وآله وصحبه اجمعين المجلس السادس فى قوله تعالى فانطلقا حتى اذا لقيا غلاما
فقتله قال اقتلت نفسا زكية بغير نفس الى قوله تعالى قد بلغت من لدنى عذرا
وفيها استكشافات الكشف الاول فيما يتعلق بالالفاظ
منها اللغة الغلام الشاب وقيل من حين ولد الى ان يشيب
رسول اكرم صلى الله عليه وسلم رأى الشيخ خير من اشهد الغلام
ديو بيورردوغى معناى اخرى مؤيددر زيرا شيخ بالغه مقابلدر
صبيه دكل چونكه غلامه مقابل قلدى معلوم اولديكه غلامدن
مراد بالغ ايمش فاما حمل اللفظ على الصبى الصغير فظاهر كذا
فى مفاتح الجنان الزكية الطاهرة عن الذنوب النكر المنكر
وهو اعظم من الامر لان حقيقة الهلاك والامر خوف الهلاك
زيرا خرقدن سد ممكندر اما اتلاف روحدن رد ممكن دكلدر
بعضلر امر عظيمدر ديمشلر زيرا خرقدن نفوس كثيره نك
هلاكنه باعث اولمق محتملدر بخلاف قتل الغلام وجوابه
ومنها الاعراب فقتله قولى فاء عاطفه ايله جمله شرطيه اوزره
معطوفدر قوله تعالى قال اقتلت نفسا زكية بغير نفس جزاء شرط
غير جازمدر بغير محل من الاعراب سائل سؤال ايدرسه

اشبو وقعده بغیر نظمه سبب نه اولمشدر که وقعهٔ اولیده خرق
سفینه که فعل خضر علیه السلام اذا رکبا فی السفینة خرقها
دیو جزای شرط قلیب اعتراض موسای جملهٔ مستأنفه قلمشکن
بو وقعهده اذا لقیا غلاما فقتله دیو فعل خضری علیه السلام
عطف طریقیله جملهٔ شرطده داخل قلدقدنصکره اعتراض موسای
علیه السلام قال اقتلت نفسا دیو جزای شرط قلدی الجواب
الله اعلم زیرا قتل نفس فی نفس الامر اقبح واشنعدر واقبحه
اعتراض دخلدر لاجرم اعتراض کلامک عمدهٔ قلنمق الیق اولدی
اکا بناءً جزاء شرط قلندی وقتل نفس اقبح اولدیغندندر که
موسی علیه السلام شناعت قتلی تفضیل قلیب لقد جئت شیئا
نکرا دیدی شیئا جئت فعلنک مفعولیدر حذف ایصال طریقیله
اصل کلام لقد جئت بشیء نکر در باء تعدیه حذف اولنوب
شیئا منصوب ابقا اولندی بو طریقیله مفعول اولدوغنه
اعلام ایدوب او تحتمل که شیئا حال اوله بتقدیر لقد جئت
ذا شیء نکر مضاف حذف اولوب مضاف الیه مقامنه اقامت
قلنمق ایله ومنها القراءة ابن کثیر نافع ابو عمرو زاکیة قرائت
اتمشلر الفله کسائی دیمشکی زاکیه و زکیه بو ایکیسی بر معنایه در
لغتیوندن ابو عمرو دیمشکه زاکیه هیچ کناه اتمیندر اما
زکیه مجرم اولدقدنصکره تائبا اولندر لعل بو قرائه سلنک
سببی بو اوله فلا تصاحبنی قراءة در اما یعقوب فلا تصحبنی
قراءت ایدرلر لدنی کلمه سنده ضم دال ونون مشدده

وضم دال وتخفیف نون وضم لام وسکون دال واشباع سز
اشمام ایله قراءت اربعه هب بر معنایه در کشف الکشافی فیما یتعلق
منها التغییر فانطلقا یعنی خضر وموسی کمیدن چیقدقدنصکره
کتدیلر ویوسشعن بو سفرلرده و وقعلرده حضرت موسادن
قطعا مفارقت اتمشد کلدر لکن خضره ملاقاتدنصکره
صریحا یا کنایة ذکر اولمادوغی تابع محض اولدوغنه بناء در
العلم عند الله حتی اذا لقیا غلاما فقتله یعنی بر غلامه ملاقات
وقتنده اکلنیوب همان اولدردی بالکلکه کیفیت اماته وجهله
اولمشدر ذبح می یا باشین قوبرمقمی یا دیواره چلیب اوزمکمی
بو جملهدن برینه حضرت قرآنده تعیین یوقدر کمانری
پس بو جمله روایت اجمال ایت کریمه بیان طریقیله در
کعلم عند الله چونکه خضر غلامی استکشاف اتمدین قتل
اتدی حضرت کلیم صاحب تورات ایکن صبر ایده میوب
اقتلت نفسا زکیة بغیر نفس لقد جئت شیئا نکرا یعنی یا خضر
بو اشی اتملو دکلدک که قتل ایجاب ایدر بر جرم کورلمامش
معصوم و قتل نفسدن اتمامشکه قصاص اتدم دیه سین محصل
والله جملهٔ دیانتده حرمت مقطوعه ایله حرام بر امر منکر
کتوردک وبو قولندن تنبیه اتمدیکه قتل نفس یا حد یا قصاص
کرک که مباح اوله وکلاهما منتفة فیهما پس احکام تورات
سکوته مجال ویرمیوب بو اعتراضی ایتدکدن وانکار بو مرتبهٔ
منجر اولدقدن حضرت خضر دیدیکه الم اقل لک انک لن تستطیع معی

صبرا اكر سائل سؤال ايدر ايسه وقعهٔ اولیده الم اقل انك اوزره
زياده اتمشدى اما بو قصه‌نك توبيخنده لك كلمه‌سين زياده ايتدى
سبب ندر الجواب وقتاكه موسى عليه السلام وصيتى مرهٔ ثانيه‌ده
ينه ترك ايتدى ايسه حضرت خضر عليه السلام عتابده مسامحه
ومكافحه ايدوب لك ديدى وچونكه حضرت موسادن انقباض
واستنكار تكرار اولدى ايسه ومرهٔ اولاده تذكير ايله ممتنع
اولميوب بلكه مرهٔ ثانيه‌ده لقد جئت شيئا نكرا ديو استنكارده
زياده قلدى ايسه وحضرت خضر موسانك بو جرأتندن زياده
منفعل اولدوغين بلدى ايسه مقتضاى فتوت حيا غلبه‌سيله
ان سألتك عن شىء بعدها فلا تصاحبنى قد بلغت من لدنى
عذرا ديدى يعنى اكر بو واقعه‌دن صكره سكا بر شيدن
سؤال ايدر اولورسم بنمله همصحبت اولمه عذر بنم طرفمدن
اولدوغين بلمش اولورسن زيرا عصيانم اوج مرتبه‌ده
اولمش اولور وكرام قتنده نصاب اوچى تجاوز ايتمز انكچوندركه
اوچدن زياده امتحان ايتمك داب عرفادن خارجدر
وايدر ايسه من جرب المجرب حلت به الندامة حكمنجه حلول ندامته
حاضر اولسون اكر سائل سؤال ايدر ايسه حضرت موسى خضره
تابع وكندوسى متبوع مثابه‌سنده قلوب فلا تصاحبنى
ديو شرط سابق اوزره صحبتدن نهى ايتدى مقتضاى ظاهر
فلا اصاحبك ديمك ايدى نته كم ابتداء امرده اتباعى كندو
نفسنه نسبت قلوب هل اتبعك ديمشدى الجواب الله اعلم

نعم

نعم مقتضاى ظاهر بو ايديكه لكن نهى حضرت خضره توجيه ايتمك
ذكر لازم اراده ملزوم قبيلندندركه كندونك ترك صحبتى
حضرت خضرك ترك صحبتنه لازم كلور كلامى بو اسلوب اوزره
سوق ايتمك خضرك صحبتنه كمال حرصين اشعار ايدوب وترك
صحبتى كندويه اثبات ايتمكله كراهتن اعلام اولور مكر ترك
صحبت سنوك طرفكدن اوله اول تقديرجه ترك كام خود كرفتم
تا برايد كام درد مضمونى حسب حالم اولور ومنها التأويل مقدمه
سابقده معلوم اولمشدركه خضر سر موسى روحه اشارت
اوله وبو مجلسده حتى اذا لقيا غلاما فقتله ده غلامدن مراد
نفس اولور پس بو تقديرجه تأويل معناسى ديمك اولوركه وقتاكه
سر ايله روح شرط اتباعى محكم ايتدكدن صكره درياى عالم ارواحدن
بو ايكيسى ساحل جسمه كذر قلوب لقيا غلاما فقتله مفهومنجه
فضاى بدنده غلام نفسه راست كلوب خضر سر همان غلام
نفسى اولدوردى ايسه مقدمه يعنى روح بدن مصرنه داخل
اولدقده روح ايله بدنك اجتماعندن نفس نام بر شخص پيدا اولوب
اشبو مصر جامعده كندو عالمنده بر فردك درس فرماننه بو يون
صوغوب حداثت سننده اماره‌لك وصف جهه سنده پيدا
ومامورلك ناصيه‌سنده هويدا وباشقه بشقه باشنه تلقب
ايدوب كذركى عالم ارواحك مرد مصرى وبو بازارك
صراف خيرى سرنام درو واقف سروارى استاد عالم صباده
ايكن نفسك نهادنه نظر قلوب كوردى كه بوندن اصناف

شقاوت ظهور ایدجکدر و حضرت قهار ایله منازعه قلوب
انا انا انت انت دیه سیدر پس قوت غوایتی ترقی و شآمت
شقاوتی یریرتلقی ایدوب سیل جبال کبی اوکنه کلنی سپوروب مدن
بونی رواکوردیکه شهیاتله قطعا بونی خالی قومیوب بلکه
دمبدم شهواتندن منع اتمکیله برمقدار زبون ایدوب بومرتبه
موته صالمق کرک دیو اول عصای توحید ایله زده لیوب سکین
ریاضت و خنجر عبادتله قتل ایدوب یعنی مراداتن ویرمدی
یعنی مرتبهٔ موته صالدی زیرا هر بار نفسك مراداتن ویرمدکجه
حالت موتی مشاهده ایدر بناء علی ذلك قتل ایله تعبیر اولندی
اما مراد حقیقت قتل دکلدرکه نفس اولمز بلکه نفس کل خلعتین
کینجه جوهر نفسك بقاسیله انجق تبدیل صفت ایدر لاجرم
اطوار سبعه دن نفس اماره و لوامه و ملهمه و غیرها دیدکلری
ادب تحقیق و تدقیق لری اوزره بالذات غیر یدر مثلا بر طفل
ناخورد بیانه قادر اولدقده انی ادیبه تسلیم ایدوب نا من
ابجدخوان دیرلر و اخراج سوادن صکره صیغه چکدرب ادین
سوخته اوررلر و مما تیسر تحصیلدن صکره اسمن دانشمند
و معید دیرلر و بعده ملازم و مدرس و قاضی و قاضی عسکر
و بعده مفتی و شیخ الاسلام دیو تلقیب ایدرلر پس بو جمله
اسماء مختلفه ایله مسما اولان شخص واحدر لاغیر نهایت
اختلاف اوصافله واحوالله هر مرتبه ده بر نام تحصیل ایدر
پس نفسده همان بو منوال اوزره در یعنی اماره لکدن نفس

کل مقامنه وار نجه جوهر واحدر نهایت مراتبده تبدیل
صفات و تغیر اخلاق ا تمکله اسمی مختلف اولور پس معلوم
اولدیکه نفس اولمز بلکی اولن صفاتی ایمش تبدیل اولنمق اعتبار ایله
و بو معنای حبیب اکرم صلی الله علیه وسلم امته خطابا
موتوا قبل ان تموتوا دیو بیوردقلری خبر شریفه مؤید و مشید در
یعنی اولمزدن اول اولك دیمك معناسی موت اضطراری ایله
اولمزسزین نفسوك مراداتن منع اتمکیله اختیار ایله اولك
دیمکدر سالك بر شهوة معتاده سن ترك ایدوب
تبدیل صفات ایدنجه مرتبه حالات موتی ذوق ایدر انوکچون
کاه قتل ایله کاه موتله تبدیل صفاتدن کنایت ایدرلر و باب
سلوکدن قلیل و کثیر ترکیب اعراب ایدنه بو نحوی روشندر
اکر بو خبر شریف وجه مذکور اوزره مؤول اولمیوب حقیقت
موت مراد اولسه ظاهر معناسی محال اولیدیکه اولمدین اولمك
استحاله سی ظاهردر فلاجرم بو مقدماتدن اولدیکه
اخلاق ذمیمه ان الانسان لربه لکنود و انه لحب الخیر لشدید و ان الانسان
خلق هلوعا و اذا مسه الخیر منوعا و اذا مسه الشر جزوعا و ان الانسان
لیطغی و ان الانسان خلق من عجل و غیرها فحواسیله طینت انسانده
مودعه و جبلیت عناصرده مستودعه در و ذمیمه نك
اخلاق حسنه تبدیلی و بوکدوراتك صحیفهٔ دلدن فصلی
خاصهٔ لازمهٔ نوع انسان اولوب بو سعادتدن انساندن غیرسی
مطلب رؤس الاخلاق الذمیمة والحمیدة نی بهرم اوله زیرا بر نفس

حرونكه رؤس زمايمدن هوا وكبر وعجب وحسد وبخل
وحرص وشهوت وريا وطمع وامل برله اتصافده متمرّن
وبونلرله متمكّن ايكن بوجملهٔ ترك ايدوب اضدادی حميده‌دن
علم وحلم وحيا وجود وعفو وصدق وعدل وشفقت
وتواضع وقناعتله اتصاف ومذكوره صفات خبيثه
اوصاف قدسيه‌يه تبديلنه اعتساف ميسّر اولمز الا اهل
ادلكم على تجارة توفيقنه رفيق اولب واولئك الذين هديهم الله
فريقه سنده هم طريق اولمغيله وبو ايكی طريق انسانه مختص
اولمدسی معلوم مدرپس بو وجهله برقابل شانكه خلوصله
راه حقه سالك اوله متوقعدركه ناكاه اكسيرخانهٔ شرع
رسوله طوش اولب اشبو كارخانه‌ده اوصاف ذميمه‌سی
باقری بعون الله تعالی زر اخلاق حميده‌يه مبدل اوله وبو بازارده
بو وجهله مبادله ايله بيع وشراء اتمين بلسونكه اولئك
الذين يبدل الله سيئاتهم حسنات تشريفنه لايق اولب فما ربحت
تجارتهم خسراننده خلاص بولمز اعاذنا الله تعالی تنزيل الكلام
وتسجيل المرام دريغا معلوم اولدميكه طرف يمندن اقليم اسلامدن
بلدهٔ وجود انسانه فتح اولان ابواب حميده كه اوّل علم واخری
قناعتدر علی ما بينهما من رؤسها بونلك معرّف ومدّاحی حضرت
رب الانام اولب ودلّال مرغبی زمرهٔ انبياء ذوالاحترام و
فرقهٔ اولياء فخام اولدوغندن غيری بو اخلاقله متخلّق
اولان حضرت رب الاعلى ثنا نيا انبياء اولی النهی ثالث الخواص

اوليای بربها ارابعا ملائكهٔ حضار ديوان ملاء الاعلى
اولمشيكن وطرف شمالدن ينه بلدهٔ وجوده كشور كفردن
اچيلن سيئه قبولركه اوّلا هوا واخری املادر علی ما بينت
من رؤس كذميمه بونلرك قدّاحی جناب حضرت رب عليم و
مداحی مزيّنی بر شخص لعين لئيم وهر سودهٔ افلاسنه ندا اولنان
ابليس ذميم اولدوغندن ماعدا بو اوصافله متصف
اولنلر زمرهٔ كفره وفجره وفرقهٔ فسقه وخسره وبالجمله
نوع ثقيلدن جوق خاسره اولدوغی غنیّ عن البيان ايكن
دردا وحسرتا كه عوام ناسك كوشلری بو جواهر كلامدن
نبی كوشوار وچشملری بو ضيادن بو خبرده براستار
اولمغين اخلاق حميده كلزارينه خطوهٔ رغبتلری اولميوب
اسواق ذميمه خاری بازارينه جوق غبطتله سعی جزيللری
دمبدم نه مرتبه متزايد اولمشدور كلا سوف تعلمون ثم كلا سوف
تعلمون اعاذنا الله واياكم من قصور النظر والخذلان ومن
سبق الشقوة باتباع النفس والشيطان بيت لمؤلفه رحمه الله
شو لحد كلموب مدحت شيطانه اويه • خبرك صحتنی ارته مصلاده طويه •
اه واه من الغفلة وبو تأسفاتدن قلوب عوامه بو خيال باطل
يول بولميه كه بازار حق بالكلّيه كساده اولب كالای ذميمه
تمام رواجده اوله كلا وثم كلا كه حانوت حميده دائما كشاده
متاعی رواجده ودلالان اين بازار بوديان نقد روان هل
من مزيد كوياندر ومشتريانده راغبان نقد جانی كيسه ابدانده

مهیا طوتوب اکر متاعی حق جانله ویررسه صدمرتبه ازر اندر دیو متاع حقی اوزره لرزانلرکه بیت قدر زر زرکرشناسد قدر جوهر جوهری • صنمه که طالب اولیسر راغب جوهرخری • وارواح خبثنك اسواق ذمایمده نشاطله جمعیتلری همان جعل جمعیتنه بکزر مثل مناسب جعل دیدکلری حیوانکه بر ادی خنفشادر و تورکیده طومزدان بوجکیدرلر پس ایام بهارده انلردن بری یولا اوزرنده یا غیری یرده نجاست وخباثتدن طبعنه مناسب برنسنه بولسه همان امثالنه هلموا الی مطلوبکم دیو ندا ایدر و اول ساعتده هرطرفدن اول خباثت اوزره جمعیت کبرا اولوب نشاطله تعیش ایدوب ظاهر و باطنلری تلوثله تمام اولوب بازار بوزلمغه یوز طوتدقده کمال حرصلرندن حالا تعیشه قناعت ایتمیوب مکانلرنده ذخیره ایتمك اجلیچون همان اول خباثتك بقیه سندن یوالقلر دوزوب کمی بشقه و کمی مشترکلر بر له اول یوالقلری مکانی طرفنه یوالرلر بو اثناده شب ایرشوب کیمنك یوالغی یولده قالوب و کیمی خی سربنده کتورب لکن حرصندن جوقجه دوزمکین نقبه سنه صغیوب کندو و جو قرینه دو شدکده اول خباثتی طشره ده قالوب عمر خرج ایدوب بونجه امکی ضایع اولوب صاحبی قطعا نفعین کورمدیکنه نظر ایدن کسنه انلرك بونی ثبات و نی مال و هیئت مسفوره اوزره جمعیتلرین و حطام اوزره سعی و جدلرین مذاکره ایتمکه عار ایدر فکیف که اکا وجود کیدره

ویار غبت ایده فلاجرم بازار اول ایمش متاعی تعدسندن مرغوب وطالبی حضور رحقك محبوب وله اللهم ارزقنا حب ما تحب و ترضی اکر سائل سؤال ایدرسه چونکه بازار حق بووجهله معمور و انواع محاسنله مغموردر دلال و مشتری مال مال و بایعی ملاول کلالسنه کساد ایرمز دست حوادثله رواجی تغیر بولمز پس عوام الناس سوقه نیچون وارمزوا متعهٔ باقیه سنده سبب ندر که المزود نیانك چورکو ابتر سوداسندن اوضنمز بلکه عالمده اندن غیری متاع اولدوغندن بلمز جواب بودرکه حکمت اقتضاسیله اول سوق سعادتده هر دنی طبعه یول ویرمزلر و قدر قیمتن بلمزلر دیو کوسترمزلر زیرا بوکلام حقی انلر کتان و حریر بهاسنه المزلر پس جان جهانه هیچ قیمز لاجرم غیرت حق پرده سیله بازار حقیقت مکس طبیعتلو دینلر چشمندن مضمر و مستوردر بناء علی ذلك کندولریك مرغوبندن غیری سین یوق بلورلر انوکله بونك سعادتدن محروم و محجوب قالورلر نته کم بزازان دنیا هر مفلس و ژنده پوشه امتعهٔ دنیانك کندو زعملرنجه انفسین کوسترمزلر متاع فانیلرین تعظیما اما قانی شولطرافکه کوهرشناس عزیز و صاحب تمیز که امتعهٔ فانیه بر کم شعره سین لایق کورمزکن متاع باقیه جان عزیزین کم بلوب مبادلیه ایورو بوابیات وردزبان ایلر بیت لمؤلفه •
جهان سوقنده صاتیلن چورك کالایه شلمدم • زیانن اودمز سودی قوری غوغا ایمش بلدم

کزوب باغینی سیر ایتدم بهارینی خزان بولدم • سراسر میوه سی انك همین ایوا عیش بلدم
تماشا ایلدم کون ومکانی هم بو عبرتله • تموسی مؤمنه دشمن ولی مولا یعش بلدم

دیو انی وجهت وجهی للذی فطر السموات والارض مفهوم شریفنجه
جناب قدسه متوجه اولر بقیت کمتاویل خلقت انساندن مراد
جبلتندن اولان اخلاق ذمیمه سین حمیده یه واوصاف دنیه سین
جیده یه تبدیل ایتك اولب وکرامت انسانك مداری منشای
اشبو تبدیل اخلاق اولدوغیچوندرکه اصحاب اشارات
دیمشلردرکه نجنکم حضرت ادم صفی صلی الله علی نبینا وعلیه
وعلی سائر الانبیاء اجمعین ملك لایبلی دن ابتلاسیله اهبطوا
منها جمیعا حکمنجه اشبو داربلایه نزول ایتدی ولایت هنددن
اول سرندیب طاغنه اندی وباشنه نه کلدوکین بلوب انده
خطیئه سیچون تمام یوز ییل بکا وانین ایتدکدنصکره بعد
مدة حوا انای بولب بو ایکسی اشبو ارالوحشتده ترسان [غریبان]
وهراسان کزرکن اولدشمن دیرینه وعدو پرکینه اعنی
ابلیس زنکار سینه همانندم وحوش طیور سباع وبهایمه
اعلام اتدیکه اشبو ایکی شخصی کوردیکزمیکه بریمرد وبریزندر
بونلرك شمدی بویله منکوس الرأس مسکنتله کزدکلرینه بقمك که
سزك هلاکوزبون اولماکز بونلرك دستنده اولجقدر
اکر بونلردن اولاد ظهور ایدنجیدك مهلت ویره جك اولرسکز
باشوکزه نه بلالر کله کورسز وادنا واعلا کزدن بعضکوزی زنجیر
تسخیر یله مسخر قلوب وبعضکزی دام حیله برله الهکوترب

وبعض

وبعض اخری سهام بلیته ایله صید ایتدکده بونلرك مکر
فسادین بلمزدیو جمله حیواناتی تنفیر واصناف سباعی
اغرا و نیران غضبلرین تسجیر ایتدکده همان اصناف
حیوانات خصوصا سباع وموزیات ابلیس وتلبیسك
بو کلام مشوب بالاغراضین نصح صحیحه حمل ایدوب همانندم
جبلیتلرندن اولان عداوت طبیعیته جوشه وحمیت
سبعیه لری خروشه بعد المشورة حضرت آدم علیه السلام
اولدوغی صحرایه جمع اولب اولا کلبه دیدیلرکه سباع ارسنده
سندن جری وتیز دندان یوقدر اولا سن کروهکزله حمله
ایلك وبیز سنزه پناه اولهلم وبر دفعه دن ارادن قالدورالم
دیدکده کلب دخی بو ثنانك صفاسندن دنبه بردوش
قلیب دیدیکه یاران هله سنز طورك بو خدمتی بن عهدمه
الدم واقعا اول زمانه دك کلاب نوعی سباعك سبکپا
وتیز دندانی ایدی پس بو قولا اوزره اول صحراده کلاب تیز
انیاب دفعة واحدة هجوم ایتدکده حضرت ادم علیه السلام
کلابك بو جرائتین کورب حیرتده وحوا انا دهشته دوشدکده
جبرائیل پیك خدا علیه السلام ابتدا دیدیکه یا ادم خوف ایتمه
حضرت حق جل شانه سباعدن بو نوعی سکا واولادکه
الی یوم القیمة مسخر قلدیکه کوندز درده دربان وکیجه‌یله
بامده پاسبان وسفرلرده حارس وحفظ مواشی وحمایت
وزروعده حارس اولدوغندن ماعدا حقشناس اولمده

نامرددن بهتر وصاحبنه چوقلق مؤنت ویرمیوب قور واستخوانله
قانع ترا ونجقدر همان اول کلن کلبك بسم الله الذی لا یضر
مع اسمه شیٔ دیوب ناصیه‌سین صیغه عجایب کورسین
پس اول سکده حضرت آدمه قریب اولب مبارك وجهنه
صیجره‌مق محلنده تلقین اولنان اوزره بسم الله دیوب ناصیه‌سین
مسح ایتدکده جناب مؤلف القلوب دن کلبه رقت ومحبت
ویریلوب همان یوزین حضرت آدمك مبارك یاینه سورب
ودبنه جنبان اولب کلی تملقلر قلدقدن صکره باذن الله
وانطاقه دیدیکه یا آدم من بعد غم یمه که بنی نوعمله بن باش
ویرمدین سنوك برشعرکه خلل کلمسون دیوب همان
زمرهٔ سباع اوزره هجوم وحمله ایتدکده طائفهٔ سباع
بوکرامتی کورب ترسان وهراسان باذن الله پریشان اولدیلر
بیت یالع عجب رقدرت قهار تواب • ایدر بر دمده بیك اعدای احباب
بودم ایثار ایدر وارلی هر باب • واول زماندن بری نوع کلاب
ذکر اولنان اوزره نوع انسانه خدمتن اولدو غجی روش
ونی ارتیا بدر ذلك تقدیر العزیز العلیم پس بو وقعه دن صکره
زمرهٔ حیواناتك حضرت آدمه عداوتی وهر برینك نظرخیانتی
معلوم اولدیسه حوا انا یله قعور مغاراتی کهف الامان بلوب برزمان
اقتضای حال الله اوتوردیلر بو معلومدرکه حضرت سید ما
صلی الله علیه وسلم بو دارا ابتلای قنطره یه تشبیه ایدوب
الدنیا قنطرة فاعبروها ولا تعمروها بیوردی پس اشارت اولدیکه

بونده راحت اولمیه زیرا تحت قنطره ده اولن سیل زوررندن
راحت بولمز فوقنده ایلغرورندن استراحت کورمز لاجرم بو
دارمحنتده حکم وقت ااتباع اتمکله تطیب خاطر سنت قدیمه
ایمش پس بو منوال اوزره بچندیلر باشلدی ذریات اوره یوب
اطراف عالمه پریشان اولب صحرا وجبال واودیه وتلال واوج
قلالده کویلر وشهرلر بنا ایدوب امر معاشده مضایقه حاصل
اولدقده ذریات آدمك دیك اشتهالری جوشه وسعده مجاری
خروشه کلوب بالضروره صید وحوش وقید طیورله مقید
اولمق لازم کلدکده کلوا مما فی الارض حلالا طیبا نحو اسنجه صید
وشکاره باشلیوب بکیندن کمین حیله برله طوتوب وکیمین
اغجدن تیروکمان پیدا اتمکین وکمین رمی احجار وفلاخن
اتمغیله وبعضسنده چله دام وارسال کلابله صید
ایدوب محصل هواده طیور ودریاده ماهی تیر نفوروننك
غیور واودیه وجبالده ببر پلنك صاحب نور روصحرالرده
بیل مست ومغارلرده سباعدن ذی انیاب قوی دست
قالمدی الا بنی آدمك بو جرأت واتیندن هب پریشان حال
ومختل البال اولب بو بلیتدن بر برینه بث وشکوی وعرض
بلوی ایدرك انجام کار بوکه منجر اولدیکه بر بر دیلر بنی آدمك
بزم اوزریمزه نه کونه مزیتی ونه وجهله فضیلتی واردرکه
اشبو مرتبه تسلط ووجه ارضده بتسط قلب دعوای کرامت

ایدر و بونلرك بو حال اوزره اصراری و روز بروز زمرهٔ حیواناته
اضراری بر فصل خصومت ایدر حاکم عادل اولمدوغندندر
والاجنس حیواناتدن اکثریمز بونلردن اقوی و بعضمزده حسن
لباسده انساندن زیبا و امر معاشده مورادلی دخی بونلر کبی
توانادر پس بزدن لازم کلمکه کاو و خر و اسب و استر و شتر و نر
زمام و لجام و سروج بالانن و خراملهٔ مسخر احقر و بونجامله
خدمتلرندن کمتر اولهلر اکر بنی ادمك کرامتی خلاق عالمه
اعتراف و اقرارده ایسه حقا کر بزدن بر فرد یوقدر که اوز خالقنه
اعتراف ایدوب لما خلق له سنه انقیاد ایتمش اوله و بنی ادمده
ایسه اکثری اوز خالقنه منکر و امرینه انقیاد ایتیوب کندو
هواسنه تبعیتده دائم و مصر اولدقلری روشن و غیر مستتردر
پس بونلرده کرامت نه اولسون و بو اذیتی بو کروهه نیچه بر
قلسون دیو هر بری مناظره و محاوره ایتدکده بالاخره طائفهٔ
جنیان مسلمیندن دادکر نام بر بن عادل پادشاه بنام استماع
ایدوب زمرهٔ حیوانات بو قصهٔ سدهٔ عدالت بناهلرینه محل
عرضده قلدقلرندن اول شاه کرکه نهاد شریفنده عدالت پیشه
و بث شکوی ایدهنه التفات بیوروب حقاله فصل خصومت
قلمق دائما اندیشهسی اولمغین همان اظهار صواب و احراز
ثواب و زمرهٔ حیواناته جواب اولمغیچون اقالیم سبعهده
ساکن اولن بنی ادمه سرهنکلر ارسال ایدوب هر اقلیمده ٥

ساکن

107

ساکن اولنلرك رؤساسندن علم حکمت ایله حاذق و ادارهٔ
کلامده فائق کسنهلر کتورسونلر که بو قضیهٔ عقل و نقل و شرع
عرفیله کوریله و کما هو حقه بو قصهنك غورینه اریله تاکه حاکمه
بو حکومتدن وبال اولمیه برایا بیننده حبط ضبط و مسامحه
ایتمکله نظام اختلال کلمیه اکر شویلهکه فرقهٔ حیوانات فضیلتی
ظهور ایده بنی ادمه تنبیه اولنه که بر داخی حیواناته بو کونه
فضولقله جفا و ازار ایتمیهلر و اکر بنی ادمك فضیلتی و
کرامتی ظاهر اولنر زمرهٔ حیوانات دخی من بعد امره اطاعت
قلوب زیر تسخیرلرندن اولب ابا و کردن کشلك ایتمیهلر و بو
زمرهنك وحشیلرنده غار و حقارتلرنده پای عجزی دامن صبره
صاروب و بیشهلرنده استار اوزره تعیش قلوب بنی ادمه کورنمیهلر
و مهما امکن لقالرندن حذر ایدهلر رب بلیة یدفعها الحذر اکر طلب
معاشده حکم ضرورتله راست کلورسه قوت قوسقونه دیمدن
غیره نه چاره پس بو اسلوب اوزره شاه دادکر اطراف عالمه مجرلر
کوندروب معلوملری اولدیسه امتثالاً للامر هر اقلیمده بنی
ادم فاضللرندن بر دمرد کامل و حاذق حیواناتله مناظره
عزیمتنه حضور دادکره جمع اولدقلرنده جنس حیوانات دخی
اصناف سبعهسندن بر زبان فصیح و بیان ملیح صاحبین
ارسال ایدوب دیوان دادکره بو ایکی فرقه جمع اولب طرفین حیواناتدن
وجه سابق اوزره بث و شکوا و نشر بلوی قلندقده دادکر
عادل قاعدهٔ حکام اوزره بنی ادمدن استنطاق ایدیجك

اقليم حجازدن بر حكيم حاذق همين باش قالدروب شاه دادكره
بر وفق عادت ثناى سزا ونثار ايتدكدن صكره جوابه متصدى
اولوب ديديكه اى شاه اقليم پناه وى پادشاه ظل الله زمرهٔ
حيواناتك بنى ادمدن ايتدكلرى شكايت واقع وبو قوللرى
صادقدر وذريات ادمده تسلطه لايقدركه دور ادمدن
بو قصه اولنمشدر وامر بدع دكلدر وسبب تسلط ووجه
ارضده بو مرتبه تبسط ندر ديو بيوررسه بو جمله اوزره
شرف انسان عقل ونقلله محكمهٔ قضا وقدرده ثابت اولوب
ولقد كرمنا بنى ادم توقيعيله موقع المرينه حجت الهيه
ويرلمشدر وشرف انسان معلومدر غير مكتومدر وجملدن
بريسى نطق فصيح وبيان صحيحدركه اظهار معرفت ذات
بارى فى البحور والبرارى ونشر علم وبيان احكام واعلاى
كلمهٔ لا اله الا الله محمد رسول الله بو جمله هب قول ونطقه
منوط وقواعد شرايع وسنن انبيا واساس امر ونهى ووعد
ووعيد وارسال رسل وانزال كتب جملهسى قول ونطقه مربوطدر
بناء على ذلك حضرت رحمان الرحمن علم القران خلق الانسان
علمه البيان ديو تعليم بيانله انسانه بيان احسان وامتنان
بى پايان ايتمشدر الحمد لله الذى هدانا لهذا وما كنا لنهتدى لولا
ان هدانا الله وقوهٔ ناطقه انساندن غيرى كسنيه ويرلممشدر
پس بشقه بو شرف انسان زمرهٔ حيوانات اوزره ترجيح اولنسه
ومفضل قلنسه عجب اولسونمى وتسلط وتبسطى انكار قلسونمى

چونكه

چونكه حكيم حجازى اشبو شرفله بيان امتياز قلدى همان
بهايم طرفندن ارسال شتر بار برجوابه اغاز ايدوب ديديكه
اى حكيم حجاز بلند پرواز نعم نطق موجب شرف وباعث
بقاى حرفدر لكن اكر نطقدن مراد هر كس ضميرنده اولانى خبره
اعلام ايسه بو خصلت بعينها بزده دخى حاصلدر بز سزلك
زبانكزى فهم ايتديكمز كبى سز دخى بزم لسانمز درك ايتمزسز ولذا
خداى رب العباد بو معنايه ارشاد اجلچون وان من شىء الا يسبح
بحمده ولكن لا تفقهون تسبيحهم ديو بيوردى حكيم ديديكه نعم
سزده ده نطق واردر لكن لسان حالدر قالده كلدر شتر ديديكه
يا حكيم غلط ايتدك كه سورهٔ نملده مورك حضرت سليمان عليه السلام
حضورنده قومنه خطاباً قالت نملة يا ايها النمل ادخلوا مساكنكم
ديديكى وهدهدك سليمان نبيه خطاباً قال احطت بما لم تحط
به الاية ديدكى قوللرى وطرفيندن ايراد خطاب ورد جوابى اولمدقمى
پس نطقده بزمله سزوك نه فرقكز اولديكه بونكله دعواى
شرف قليب غوغاى امتياز ايدرسز باوجود انكه بعض نطق
واردركه صاحبنه زور وبالدر انوكيچون من صمت نجا ومن سكت
سلم دينلمشدر وحضرت قرانده قولنا معقول ونا كلام مقبول
خصوصنده كبر مقتا عند الله ان تقولوا ما لا تفعلون ديو ادا ايتمشدر
وحضرت سيدنا صلى الله عليه وسلم البلاء موكل بالقول
ديو بيورمشدر پس بو وجهله طرفيندن مناظره ومعارضه
برله اخشام اولدقده تعارضا تساقطا ديوب ديوانى بوزديلر

وهیچ بر طرفه حکم اولنمادی لاجرم بو اسلوب اوزره حکیم
حجازیدن غیری باقی اقالیم خمسه دن بش حکیم و اصناف
حیواندن بش نفر بر برکون دیوان داد کرده من الصباح الی
الرواح مناظره و معارضه اولب لکن محل فصل خصومت
و مقام قطع حکومته ارمه مکین ارتیه قالدقن بلمکلکه
اشبو کتابم بوما بینده اولان طوایف خمسه معارضات
و مناظراتنه متحمل اولمیوب و هم مقصوده مسارعه اولیکور لکن
اول تفصیلا اختصار قلندی لکن مراد ایدن اخوان طرب المجالس
نام کتابدن طلب ایده پس یدنجی کون یدنجی اقلیمدن بر لبیب
حاذق کامل و طبیب فائق فاضل بنی ادم طرفندن دیوان
دادکره حاضر اولب و بر کوشده سر دانشی جیب اندیشه
صالب حسبنا الله کویان او تورمشدی ناکاه اوج هوادن
همای بالا اسرای مقابلده بر شاخ اوزره نزول ایدوب هزار
خضوع ایله رسم ملاقاتی ادا قیلب شاه عادله ثنای فراوان
و دعای بی پایان قلدقدنصکره سر سفاهتله بنی ادمه طعنه
اغاز و اوج نخوتده بیهوده پرواز ایدوب دیدیکه شاه عادله
خفی و ارکان دولته خبی دکلدر که نیجه ایامدر که بنی ادمدن
بر کروه دعوای فضیلتده لاف بیان مزیتده کزاف سویلیب
پادشاه ظل الله صدقه ویردکلرندن ماعدا ادلهٔ قاطعه
و حجت ساطعه ایراده مجال بولمادیلر غالبا پادشاهک
حلم زایدنه مغرور اولدیلر پس کرم عمیم شاه و لطف جسیم

پادشاه

پادشاهدن متوقعدر که اشبو روز فیروزده یوز ویروب
امروز مناظره لرنده سابقه قیاس بیورب و بطلان دعوالرینه
حکم سلطانی لاحق اولب زمرهٔ حیوانات ضعفا سنه برات امان
و عنایتنی پایان ارزانی بیوریلوب من بعد الی یوم القیمه دعای
دولت پادشاهیده بر دوام اولهلر دیدکدنصکره حکیم روشن
رایه خطابا ای حکیم صورت آرا وای دلیر نی بروا بن هما یم
بنی هر زاغ و زغنه قیاس و جغدنی تمیزه هم کاس ایتمه اکر دیوان
سلطانده بر قوی یوزه کلور حجتک وار ایسه کتور والا بو
دعاوی عریضه ارادن کوتردکده همین حکیم دانا همانک
کلمات سفاهت غایتین استماع قیلب حمیت انسانیت حرکته
و غیرت خلافت نهفته کلوب دریای علم تموج و طوفان معرفت
تفوج قیلب تنور نهادی جوش و شعلهٔ اتش دانش کانون سینهدن
خروش ایدوب زبان وقت و لسان مقتله دیدیکه ای مرغ
تنک دانش وی پیشه کوته اندیش بن سنی بر عملله پرورش
بولمش مرد دانا و مرغ توانا کلادم هنوز بلدمکه بو طبقده
صف نعالدن دور و ارباب معرفتدن مهجور ایمشسنکه اطوار
سبعه اوزره اولمقده الانسان والقرآن توأمان خبر شریفی حکمیجه
حضرت قرآنله توأمانله اولان انسان عالی شانله تساوی
دعواسین قلیب مدعاسین لاف حمله ایدرسین اما ای ممتاز
بلمکلکه فطرت ادم صفیدن بری ذریاتنه خلاق عالم جل شانه
شول استعداد ویرمشدرکه انوکله قابل انوار ذات و حامل

مفارقت بو معنا ایله اولیجق افراد حیواندن بر فرد بو قدر که
انوکده علم معلومی اولمیه جمله سی بقای نوعنه متعلق
علومده ماهرلردر جمله سی امر معاشین وضر ونفعین
ومهلکه سی کوشیسین وامداد توشیسین هر بری فهم ایدوب
توالد وتناسل خصوصنده رعایت فصولده اولادین
تهییب بر عجوزده صیانته دقیقه فوت اتمزلر پس بو علومده
سنزك بزدن مزیتکوز وبزم سزدن نقصان ودناءتمز نه
اولسون حکیم دانا دیدیکه علم ایکی قسمدر قسمت اولیه
ایله بری علم اصول ایکنجی علم فروع هپ بو قومه اثبات
اتدوکك علوم فروعه متعلق ایله علوملردر یعنی علم معاشدر که
دنیای فانیه یه تعلق طوتر تسلیم ایدهلم که بو علومده بز وسزه
مشترك اوله سز اما علم اصول که ذات دانش صفاتدر ودار
عقبایه متعلق احواللدر بوکه معترفسز که بو علومدن نصیبکز
اقل من القلیل بل لا یشفی من العلیل قبیلندندر فاما زمرهٔ حیواناتدن
بعض کمالاتکه تربیتله انلره میسر اولمشدر وبعض تبدیل اخلاق که
انلرده ظهور بولمشدر بلا شبهه بو معلومدر که اول دولته
صحبت انسان ایله ارمشدر که الصحبة مؤثرة نه اینکه
بهایم صفتی مجرد تذهیب اخلاق اجلیچون خواب وخورد
چراکاه هندن قاله یا خود حیوان مفترس فراستندن واز
کلد کلا ثم کلا اما انسان تربیت وتهذیب اخلاق اوز
خداسندن وکلام هداسندن المتذ بس ر انسان صفاتیله

اسرار صفات اولوب منصب خلافته سزا وحمل بار امانته
رواکورلمشدر الامانة علی السموات والارض والجبال فابین ان
یحملنها واشفقن منها فحملها الانسان انه کان ظلوما
جهولا حکمنجه بو نجه امور عظیمه واشیای جسیمه حملندن
ابا واعراض ایتدکده اشبو انسان مکرم بیت بار امانت تو
زسرکه فرو هلم کرنام من ظلوم نهند ولقب جهول دیو میدانه
مردانه کلمشدر وبو قابلیت سببیله اخلاق خدادن جل شانه
منصب کامل ونصیب شامله واصل اولمشدر وجمله اوصافندن
برسی علمدرکه انسان خلقتك ولم تك شیئا مفهومنجه اول فطرتده
کدورت بشریت وظلمات جهالت اوزره مخلوق ایکن که ظلمات
بعضها فوق بعض اندن کنایتدر همت کمرین میانه بند ایدوب خلاف
طبع واعاد بشریت ازالهٔ جهالتده جوع وسهر واصابت سحرده مجاهدات
شاقه ارتکاب ایتمکله ناکاه حضیض جهالتدن ذروهٔ علمه قدم بصمشدر
نور علی نور اکا اشارتدر انوکچوندرکه زمرهٔ موجودات ارسنده
معنی طوبی انسان مکرم قابل خلق خدا سلیه متخلق اولوب
لباس علمیله لابس اولمشدر کفی بها شرفا پس بو انسان واحسان
شهادتیله شرف انسان ثابت وظاهر اولدی نتکیم کلام قدیم
وفرقان حمیدنده علمای توقیر وجهلای تحقیر قلوب تسویه
دعواسین انکار هل یستوی الذین یعلمون والذین لا یعلمون دیو
بیورمشدر همان دیکه چونکه علمدن دم اوردك علم ندر انی
بلدر حکیم دانش بیوردیکه العلم ما یتحقق به المعلوم همان دیکه

موصوف اولن هیچ خلقیله متخلق اولماغه مساوی والسویجی
وینه افراد انساندن رجال واردر که اوصاف ذمیمه ایله ثم
رددناه اسفل سافلین حکمنجه صفت غضب چاهنه دوشمشکن
شرع رسوله اتباع ایدوب بصد زحمت ترک اتمکله الذین
امنوا وعملوا الصالحات استثناسنجه انه لحلیم اواه چاهنه
ارشوب مکین علیتدن اولر وبجه لرده واردر که مزابل بخلده
دجاجه وارجوب منجسه اوزره لرزان اولب جیب جاننده
محکم طوترکن واخلد الی الارض هاویه سنه ساقط اولب
رزالت بخل ذمته مستحق اولمشیکن بخلی ترک ایدوب
دامن سخایه تمسک اتمکله ویؤثرون علی انفسهم ولو کان بهم
خصاصة مدحنه لایق اولر وینه افراد انساندن چندان
کاسللر واردر که استحوذ علیهم الشیطان فانساهم ذکر الله
اولئك حزب الشیطان الا ان حزب الشیطان هم الخاسرون
زمره سندن اولب حبل شیطانی کردننه بند و وساوس
مبعدسین جاننه پیوند ایدوب کوشه به کوشه شاطرانه
مجلس شیطانیه واهویه نفسانیه طلبنده اولب ذکر رحمانی
لعن اکا اونوتدرمشکن عیاذا بالله ناکاه توفیق خدا رفیقی
وکروه ناجیه همطریقی اولمغیله قبح افعالنه واقف وسوء
احوالنه عالم اولدقده مقراض توبه برله حبائل شیطانی
قطع و وساوسین لوح سینه سندن محو ایدوب بو دفعه
ذکر خدا غداسی دوشوب الا بذکر الله تطمئن القلوب

لقد وقتی وحسب حالی اولدقده حبل محبتی بوینینه طوق
ایدوب مجالس حقانیه ومحافل روحانیه آرزوسنده اولمغله
بحمد الله رق شیطاندن خلاص اولب عبودیت رحمان
اولان الا ان حزب الله هم المفلحون زمره سندن اولشلردر
وبو جمله شرف تبدیل صفات وتهذیب اخلاق برکاتنده
در رزقنا الله وینه بنی ادمدن شویلهکسللر واردر که
ان الذین لا یرجون لقاءنا ورضوا بالحیوة الدنیا واطمانوا بها
والذین عن ایاتنا غافلون اولئك مأویهم النار بما کانوا یکسبون
زمره سندن اولب صحرا وجبال واودیه وتلال برای جیفه
دوان وپویان اولب صبر امل وخرمن ایتامی صحرا وکوهساره
اولن جیفه مباحثه فرقا تمیوب همان جل همتن وکل عنایتین
انبار بارین طولدرمقدن غیری اتمیوب اوقات ساعاتن
اشبو هوسده افنا ایدرکن ناکاه عنایت ربانیه قرین حالی
وهدایت رحمانیه رهین آمالی اولب کرحرصه همچو مور مبندکه
درین ملک تاجداری تو فحواسنجه ترانه ایدرک بو جمع ایتدوکی
حطام دنیا فناسین وعمر عزیزک انقضاسین وروز فرد المحصولنک
حساب جزاسین یاده کتورمکله بو دم حاصلین تفریق وجمعین
انفاق اتمکله ترقیه شروع قلوب الذین ینفقون اموالهم باللیل و
النهار سرا وعلانیة مدحتنه مظهر ویرجون تجارة لن
تبور عزتنه لایق مفخر اولب الرزق علی الله دیو حالا حرصین قناعته
وبطالتین عبادته تبدیل ایدوب ونور مشدر وینه بنی ادمدن

شول کسنه‌لر واردرکه الذین یتیهون فی الارض حسب حال‌لری
ویتکبرون فی الارض بغیر الحق اقتضای کمالری اولب ابلیس وار انا خیر
دعواسین قلیب وهر کسه حقارتله ناظر اولب مجالس محافلده
دکمه جایه قعودین استنکاف ایدوب وفقیر وغنی هر کسدن
ترفع اعتقادین قلوب خبیث وجودی اشبو نفخه برله طوتشمشکن
ناکاه هبت کبریادن اول مؤمنک قلبنه بر ذره باد عظمت
حق هبوب ایتمکله کندی حقارت ودناءتن مشاهده ایدوب
بودم هر کسه سر تعظیمله باقوب وجملدن کندوسن خور بلوب بیت
سرورلین یوزنی هر ایاغه سورن انی لین کجسه کرک جانله سردن
تواضعی پیشه ایدندکدنصکره عظمت کبریای جناب
جبار تعاله قصر وحصر ایدوب وله الکبریاء فی السموات والارض وهو
العزیز الحکیم دیو باب تواضعده قیام اتمشدر وبنی ادمدن
اشبو طائفه علیه اخلاق ذمیمه سین اوسلوب مذکور اوزره
اوصاف حمیده یه تبدیل قلوب تخلقوا باخلاق الله ایله متخلق اولدقلریچون
صفاتلرین صفاتندن وافعال‌لرین فعلندن افنا اتمشلردر
وانونکیچون ادم واولادی الی یوم القیام بالطول والعرض
خلیفة الله فی الارض اولب سائر وجه ارضده اولان مکونات
زیر تسخیرنده قلنمشدر چونکه بو بیان عین برهانی همان
استماع ایتدی غیر معارضه یه مجالی اولمیوب دیدیکه ای
شیخ کامل اشبو تقریراتکه قلدك بوکه عقلی ونقلی ادله واردر کرمیدر
بزه قناعتکله وابنای نوعم حقیقتین بیله پس حکیم لبلب

جواب

جواب صواب ویردیکه بو مسئله ده عقلك مدخلی
یوقدر زیرا انسانه بو حالت ولادت ثانیه‌دن صکره
واقعه اولورلر پس انده وجود حقیقی انوارنك پرتوندن
ایکی وجودله سعا محترق اولور وبو کلام طور عقلك وراسنده در
وعقل عدیل جبریله درکه لو دنوت انملة لاحترقت ایتوکشاندندر
اما دلیل نقلی اولدورکه رب حضرت حمید کلام مجیدنده
بیورر وما رمیت اذ رمیت ولکن الله رمی دیو بیورمشدرکه
واخبار قدسیه‌سندن لا یزال العبد یتقرب الی بالنوافل حتی
احبه فاذا احببته کنت له سمعا ویدا ولسانا فبی یسمع وبی یبصر وبی
ینطق وبی یبطش دیو بیوردوغی مسئله سابقه‌یه اشارت
وقرب نوافل ایدن عباده بشارتدر رزقنا الله تعالی
پس بو تبدیل اخلاق وتهذیب اخلاق که بیان اتدم
وجه ارضده خلیفه اولمق کرامتیکه دیدم زمره حیواناتك
قنغی صنفنده واردر دیدکده همان همای عالی
شرف انسان وکرامت ایشان جبلیتنده اولان اخلاق
ذمیمه اوصاف حمیده یه تبدیل ایدوب اخلاق خدا ایله
تخلقده ایمش کر سائل سؤال ایدرسه شرف انسانی
وکرامتن بو ایکی معنانك تحقیقنه تعلق ایدنك پس عامه
کفره وزمره فجره مکرمیندن اولمامق لازم کلور مع هذا
ولقد کرمنا بنی ادم ایه کریمه‌سی که بو مدعانك

معيار قويسيدر عموم اوزره در الجواب الله اعلم
ايت كريمه عموم اوزره ديكن مراتب كرامت متفاوته در
اولیسی كرامت كامله دركه تبديل صفات وخلق الله ايله
تخلق ايدنلره ويريلر دنياده سافلات زير تسخيرلرنده
اولدوغندن غيرى عالم برزخده تسهيل جواب وعرصهٔ
قيامتده حسن حساب وكرم وحلل وتاج براق وجواز
صراطدن صكره حضيرة القدسده تمام ارفاقدنصكره
دار الخلدنده حورا ورضوان ولدان غلمان وانواع ساز
دلسوز وسائر نعم روح افروز اعطا اولندوغندن
ماعدا ارض جمال باكمال وكشف نقاب اجلال اله كه
بيت فينسون النعيم اذا داوه   فيا خسران اهل الاعتزال
اول بحر صفادن بر قطره يه اطباع ونور زكادن بر ذره يه
التماع ايدر بو معنايه اشارةً سلطان العشاق عمر
بن فارض المصرى قدس سره بيورمشلردر ثم امور ثم
لى كشف سترها يصحو مفيق عن سواى تغطت وغنى بالترنح
يهم دائق غل التصرح للمتعنت وكرامتدن بر قسم مرتبهٔ
علياده اولدوغنى جهتدن ادعاءً كرامتى بو معنايه
حضرت شبلی كفره وفجره نك حقيقةً عموماً دخولنه مانع
دكلدر ومراتب كرامتدن ثانيه كرامت وسطى دركه
زمرهٔ فجره يه ويررلر يا شفاعتله ياخود عد الله مؤاخذ نصكره

وكرامت

113

وكرامت ثالثه كرامت سفليدر كفره يه ويريلور عالم سفليه
تصرفلری كبی وتسخير حيوانات كبی ووفاتندنكده تعظيما
غسل وتكفين وتقبير كبی كه كفره يه انجق بو كرامت ويريلور
ومؤمنلرك ادنى كرامتلريدركه ذكر اولندی وكفره دنوی
همتلرنده مرادلرين انجق بوكه ايدرلر ربنا اتنا فى الدنيا
حسنةً ديديلرسه كرامت قلديلر وبر سببده بودركه جوهر
انسانده كرامت اولغين جمله اشيا حيوان ونبات ومعادن
انساندن جزء اولمق آرزوسين ايدرلر تاكه انسان واسطه سيله
اسفل سافلين طبيعتندن خروج ايدوب اعلاى عليين روحانيته
عروج قلوب بلكه شهود وعزة لقايه ايرشلر اما زمرهٔ كفره
خسره درجهٔ انسانيتده ايكن دركه حيوانيتى يكنوب واكا
ميل ايدوب صفت بهايمكه مرتع طبيعتلرنده خورد واشامدر
اكا مبتلا اولديلر وبعضلرنده خلق سباع پسند ايدوب
خلق ارسنده اذا واضرار خصلتن قبول ايتديلر لاجرم
روز قيامتده ده حيوانات كونوا ترابا ترابندن طراق
اولب عذاب اخرتدن خلاص اولدوغين كفره كوردكده
يا ليتنى كنت ترابا ديو بنه كفره بو حالتى تمنى ايده لر اما الآيه
كريمه عياذاً بالله بقية التأويل تفسير قوله تعالى واذ قال موسى
لقومه ان الله يأمركم ان تذبحوا بقرة الى قوله وما كادوا يفعلون
سبب قصه بودركه بنى اسرائيلدن بر پير مالدار وار ايدى
برادر زاده لرى ميراث طمعنه قتل ايدوب بابا بلده ده براغوب

اهلندن دیت طلب ایتدکلرنده شهر خلقی حضرت موسایه
کلوب قاتلی تعیین خصوصنده جناب حقدن اعلام مراد
ایتدکده بیوردیلرکه ان الله یأمرکم ان تذبحوا بقرة یعنی حق
مراد ایتدیکه بر بقره ذبح ایدوب اول بقره نک اعضاسندن
بعضیله غسل ایده باذن الله حیات بولوب قاتلین تعیین
ایده بس قصه حسنده امت محمد صلی الله علیه وسلم حصه
حاصل اولسون دیو کلام قدیمده حضرت رب حمید واذ قال
موسی دیو بیزه حکایت بیوردی بونده بو اشارت
بوردرکه سالک طالبک ابتدای سلوکنده قلبنه یا شیطان
لعین یا نفس اماره یا دنیای مکاره طرفندن بر مکر واقع
اولوب روحانیسی موت معنویله وفات ایتدکده مرشد
کامل اول سالکه ان الله ان تذبحوا بقرة اشارتیله
امر ایدرکه ای سالک نفسک بقره سین ذبح ایله بهیمیت
صفتن ترک ایتمکله بو نفسی سیف ریاضتله ذبحده حیات
روحانی واردر ورسول اکرم صلی الله علیه وسلم رجعنا من
الجهاد الاصغر الی الجهاد الاکبر دیو بیوردوغی جهاد اکبر بو
رسمله ریاضته اشارتدر ودخی المجاهد من جاهد نفسه
دیو اشارتلری اشبو اسلوب اوزره ذبح بقره نفسدن کنایه‌در
نته کم موتوا قبل ان تموتوا دیو فرمان واجب الاذعانلری
بو معنای اشعار ایدر علی ما سبق چونکه بیرو اقف راه
سلوکه سالک ناپخته یه ریاضت معناسنه ذبح بقره

برله

برله امر ایتدکده کلام حکمی لغوه حمل ایدوب ءاتتخذنا هزوا
خاطره‌سین قلدیسه اعوذ بالله ان اکون من الجاهلین یعنی مجاهده
سکینله صفت بهیمیتک قطعنده که ذبح بقره اندن کنایه‌در
حیات قلب اولدوغینی بیلمینلردن اولمقدن جناب حقه
استعاذه ایدرم دیو سالکه ارشاد ایتدکده سالکده بوندن
متنبه اولوب ایا بو ذبح مخصوص بقرمی واردر دیو استرشاد
قلدقده مرشد صاحب رشاد لا فارض ولا بکر عوان بین
ذلک حکمنجه اول ذبح قابل وریاضته مستحق اولان سالکدرکه
زیاده بیرلکدن مانده و زیاده جوانلکدن نارسیده
اولمیه که بو ایکیه ریاضت مضر وغیر مفیددر وارباب
سلوک قاتنده بو مسئله مجربدر بلکه بو ایکینک مابیننده
متوسط الحال اوله تا که فواید مجاهده اکا مترتب اوله
دیو جواب ویردکدنصکره فافعلوا ما تؤمرون مفهومیله
صورت تأکیدده ای درویش همان سن نه دنیلدیسه
انی اشله و قربانک قبولنده شبهه اتمه ان شاء الله تعالی
باعث تقربدر دیو بشارتنه اشارتدر و بو بشارتدن سالکک
شوقی زیاده اولوب قربانه لایق بقره نک ما لونها دیو غلطندن
حذر گلوندن سؤال قلندقده انها بقرة صفراء دیو جواب‌در
یعنی اول درگاهه لایق ولجق قربانک علامتی بودرکه طلب
مشاهداتده سمات مجاهدات ظاهر اولوب انک وجهی زرناب گبی
اصفر اوله نته کم حضرت صدیق رضی الله عنه امام علیه جوابنده

اريد وجها اصفر دينلدى كما سبق فاقع لونها اشارتدر
قابل قربانك صفرتى صفرت زين اوله كه صلحانك اولوجهلر
اما صفرت شين اولميه امراض جسمانيه واعراض دنياويه
مبتلالر ايكن لونى اويلدركه ناظر واستكراه ايدر اما صفرتى
شين اولمسه تسرّ الناظرين يعنى انلره هركم ناظر اولور صفحهٔ
وجهلرندندر سيماهم فى وجوههم من اثر السّجود ايتن
تلاوت ايدوب جمود شهواتندن شهود ايد غيبيّاتى شهود
ائمه سى مشاهده قلندقده رسول اكرمك صلى الله عليه وسلم
اوليآء الله الذى اذا رؤُ ذكر الله مضمون شريفنه ماصدق
بوله لر وسالك زياده شوقدن استكشافا ان البقر تشابه
علينا ديدوكى صورت صوفيده صفاسزلر پيدا وهمّت
متعبده ده نجه بطاللر هويدا اولب غرض اكل ايچون تغير شكل
ايدوب عوام كالهوام صيد ايچون صد دانه تسبيحن عصا
وعباسى دامنه قريبا يدن زمرهٔ تلبس اشبو كروه عليه
مخلوط اولمغين قربان سعادته سزا ومهمان هدايته در واولن
كمدر انده اشتباه عرض تمكه اشارتا ولر وسالك تكرار
اشتياقده زياده طلب ايتدكده بقرة لا ذلول تثير الارض
طالب صادقك نفسى بقره سنه اشارتدركه زخارف
دنيايه ميل ايلسه هوا وشهوته ميل ايچون تشمير ذيل ايچون
التحرصله ارض دنياى قرشدرمقده نفس نفيسنه ذلت
ويرمش اولميه نته كم حضرت ما صلى الله عليه وسلم عز من قنع ذل

من

من طمع ديو بيورمشدر وكرو ليس للمؤمن من ان يذل نفسه
ديو مبالغه وجهله اذلال نفسدن منع بيورمشدر
يعنى مؤمنه لايق دكلدر ايمانله عزيز اولان نفسين دنيا
اجليچون خور ذليل ايله ولا تسقى الحرث يعنى طالب صادقك
ذبحله باعث حيوة قلوب اولن بقره نفسنك بر صفتيده
بودركه حرث دنياى اب روى بر له صوولرميه
يعنى دنيا اجليچون خلق اراسنده يوزى صوين دكميوب
حق حضورنده ماء وجاهتن صحيحه تا كه خلق قتنده
حرمتسز وحق يانده وجاهتسز قالميه رزقنا الله تعالى
وجميع السالكين مسلّمه يعنى ذبحى موجب حيات قلوب
اولان بقرهٔ نفسك اوجنجى خصلتى افات نفسدن مسلّمه
اولبا وقات حاكميه مستسلما ولمقدر لا شية فيها
يعنى وجودنده فطرت اسلاميه دن غيرى نسنه خلق
اولمادوغى حالده چون اوصاف بقره ده مرشد كامل اقصى
ما يمكن سالكه بيان ايتديسه وذبحوها همان سالكن
سيف صدقله ذبح ايتديلر وما كادوا يفعلون يعنى
ذبح نفس طبيعت انسانيه مقتضاسى دكلدر صادقندن
هركم ذبح ايدرسه حضرت حق فضلندن وحسن توفيقندندر
ديمكه اشارتدر فقلنا اضربوه ببعضها يعنى قتيل قلبنك
حياتن مراد ايدن بقرهٔ مذبوحه نك لسان ايله قلب قتيله
ضرب اشوكه حضرت محيى الاموات احيا ايده يعنى لسان

جهله لا اله الا الله کلمۀ طیبه‌سین تیر تیز هدفه توجه ایتدکی
کبی تلقای قلبه توجه ایدوب حالت اثباتدن طرف
یساره توجه ایدوب معنای وجودله تا که حیات قلبه
واصل اوله دیمکه اشارت بیورر که عالم اخرتده
مولانا جلال الدین مثنویسنده حکایت ایدرکه
زمانله بر تاجر کتاب وار ایدی بر ولایته کیدوب
تجارتیله نیجه مدت اکلنوب وخیلی حلال دنیالی تحصیل
قلوب وطن اصلیسنه مراجعت قلوب قریب اولدقده
نابدید اولمشدی وخانه‌سنده بر یتیم او غلو قالوب
ناز ونعیم برله خواجه زادلکده مربا اولمشکن ما حضری
خرج وبقیه اسبابی فروخت ایده رك یتیم رشده ایدوب
وبو حالده کمالات ده ایدوب امادنیا خصوصنده
کلی اضطراره دشمشدی اقربا وتعلقاتی خواجه زاده‌یه
حرفته وکوشش کسبه سوق ایتدکجه دیردیکه بنم حلال
رزقمی رزاق عالم ایاغومه صالر دیو کسبه
تقید ایتمیوب روز تا شب تمام صوت عالیله
یا رب الارباب بن بر سایۀ اسیری بطال وکاهل
قولکم خلال رزقمی من غیر کسب ومشقة بکا اولندر
تا که سایۀ لطفکده خوش کچم دیو مناجات
ایدردی وهمسایه‌سی وغیریلر استماع ایدوب
یاوه کوی وبیهوده هر پرده بوی دیو بلهه نسبت

ایدرلردی بر کون بو دعا جیه پدری دوستلرندن بعضی
خیرخواهلر کلوب نصیحت کونه دیدیلرکه ای خواجه
بونك کبی نه فائده کلماتدن نه حاصل وبو نیجه زماندر
بو دعالری ایدرسن نه بولدك اکر تهی غنی برله رزقه
وصول میسر اولسه الی الان نیجه سنك کبی تن پرور وتنبل
واصل اولوریوری بونك کبی سودادن فراغت ایدوب
انواع کسبدن برینه تمسك ایله دیدکلرنده همان
اوغلی جوابی ویروب درکاه حقه بنم صدقم محکمدر و
یکا یقین حاصل اولمشدرکه اشبو قدر دعوات و
ضراعاتم ضایع اولمیه که حضرت حقك جل شانه کرم
شامل ولطف کافلنه کلی وثوقم واردرکه لکن
بو فن توکلدن داخی بر حرف اوقومامشسز وقرآن
عظیمدن ومن یتوکل علی الله فهو حسبه ایۀ کریمه‌سین
کورمامشسز وکویا وما من دابة فی الارض
الا علی الله رزقها تکفیلین اشتمامشسز
وهماناکه وکاین من دابة لا تحمل رزقها
الله یرزقها وایاکم اشارتندن بشارتی فهم ایتمه
مشسز ان الله هو الرزاق ذو القوة
المتین حصرنك نغمندن رمزی درك ایتامشسز
دیو نا صحلری سفهه نسبت ایتدی دیدیکه
حضرت یوسف علی نبینا وعلیه السلام

اخوان جفا اذیتنه مبتلا اولب دست کید له
جبّ جفایه القا ایدکلرندن جناب حقدن لتنبئنهم
بامرهم هذا وهم لا یشعرون وحی سمیع شریفنه ایریشد
کده اکا حبّ الحزن حبّ الوطن اولب قلبندن
غموم جفای کتورب همین انواع فرحده اوتوردی
و بازار طاعاتی کما کان یرینه یتوردی و زبدهٔ
آل یعقوب ایکن و صورت سیرت حسب نسب
و شرفنه دلالت ایکن هر دلّاله بسیار قال الندهو بازار
سلاله کندو لال اولب دلّالان یاوه کویان
عبری غلام و عجیبدرکم مشتری اولور صاتارم دیو
ندا اتدکده صفحهٔ سینه سینه غمدن غبار
قوندرمیوب و خلاف واقع تهمتلریله دست
سجّانله مهمان سجّینه کیروب ونیجه
ییللرانده قالدقده اول وعده نك
صفا سیله دلسا دسین قطعا
مشوّش طوتمیوب رب السجن
احب الی مما تدعوننی الیه

مناجاتی

مناجاتی و شکری لذاتی برله کوشهٔ سجنی صفهٔ صفا قلمشدی
و بو خبریك نتایجی ظهور قلیب رتبت نبوّتله مکنت و دولت
سلطنتله عزّت بولدوغندن غیری اخوان جفاکاران اوزره
فضلی معلوملری اولدقده تالله لقد آثرك الله علینا دیو
محبتنده پدرلرین ان ابانا لفی ضلال مبین دیو تأکید اتله ضلاله
نسبت اتمشکن اشدّ تأکیدله جمله سنك اوزرینه مختار اولمسنه اعتراف
ایدوب وان کنا لخاطئین دیو نهر اعتذاردن اعتراف قلدقلرنده
جنابلرینه لا تثریب علیکم الیوم دیو دفع خجالت اجلیچون جمله سین برکلامله
سجن خجلتدن اخراج قلیب یغفر الله لکم دعا سیله دفعهٔ صحرای فرحته
ایلاج اتدی و والدینه ملاقاتده رسوم لقا ادا سندن صکره صدق
رؤیاسنه اظهار شکر و شادی قلیب یا ابت هذا تأویل رؤیای
من قبل دیدی و بوکداده هفت سالدرکی بو خصوصده رؤیا کورمشم
و بو مدتده بلورسیزکه اشبو دعایه مشغولم امیدموار که حضرت یوسف
کبی صدق دعوی و اجابت دعا ظاهر اوله و حضرت حقك جل
احسانه سائل بابنه التفاتی الحق اشان مکرمه مخصوص دکلدر بلکی
جمادات حقیرده شاملدرکی زمین مهین ایام صیفده قحط بارانله
یبوست حاصل قلیب اول هیئتله روی مذلتی تلقای سمای رحمته
طوتب لسان حالله عرض حال و بیان احتیاج قلدقده همان دم ریاح
اجابت هبوب ایدوب جناب حضرت مجیبدن ای زمین مهین
چونکه اظهار عجزله عرض حال اتدك سنك قدم رفتارك اولماد غنه
غم یمه که بز سکا اوز لطفمزدن فارسلنا الریاح بشرا بین یدی رحمته

حتى اقلت سحابا ثقالا سقناه لبلد ميت اولم يروا انا نسوق الماء الى الارض الجرز حكمنجه سحاب ثقاله رياح رحمتمزدن

قدملرد وزب مراد اتدوكك مطرى اياغكه سوق ايدم تاكه فاحيا به

الارض حالتى ظهوره كليب يخرج به زرعا كرامتين كوروسين ديوجوابى

كلدى پس بنكى انسان مكرم اولم وسبع سنيندركى اشبو تضرعده يم

دركاه حضرت مجيب الدعواته رواكوردمسيز كه بوخصوصده بن كداسين

خائب وخاسرايده بو دخى معلومدركه طفل رضيعك ~~مهد طفل رضيعك~~

مهد راحتنده دست وپايى قماط مختل مشدود ايكن رفتاره وكفتاره

مجالى اولمادغيچون رب كريمى دايهٔ مهربانه الهام ايدوب دمبدم

طفلك اياغنه كندوب غدات وعشيتده انى شير شربتله شبعان ايدوب

هزار صداى دلنوازى برله تربيتلر ايلر وبن كداسى دخى مهد بدنده

قماط عجزله مشدود وبر بيچاره يم لكن اميدوارم كه دايهٔ لطفيله اشبو

طفل كهوارهٔ سنه ده تربيتمى دريغ بيورميه وهنوز بو قصه مسموعكز

اولمامش كه بر اهل حال توكلا كعبهٔ بيت الحرامه توجه قليب بغير زاد

ولا رفيق طريق بريه سلوك ايتمشدى لكن دوام وضوء وتيممه عدم

احتياج ايچون بر دلو ورسن كتورمشدى اتفاقا بريه ايچره بر فضاده

توضى لازم اولب كيف الحال ديو ديدهٔ طلب هر كوشيه دائر ايكن كوردكه

بر يرده جيرانلر جمع اولب صواجرلر همان حمد ايدوب اول طرفه توجه

قلدقده اول بهايم پراكنده اولب دروبش صويه قريب اولديغى كوردبكى

صويبب غور ايدر پس بو وارد قرنه تمام قعرچاهده مقامنه ايرمش

كوردكده مناجات اتديكه اى بارى تعالى اشبو بهايم چرنده يه مرادلريني

يريوزنده ويردك وبن انسان مكرم وجويندهٔ حرم

ايكن نداولديكه بو عاجز كلدكده صوينى غور اتدردك

جواب صواب وعتاب ارشاد مآب وارد اولديكه

اى قاصد حرم قبلة الكل وى مبتلاى ورطهٔ آب وكل

اشبو حيوانات مهانات سرچاهه كليب صوينى قعرنده

كوردكلرنده جمله يوزلرين سماى رحمته طوتب ديديلركه

اى رازق البرايا وى راوى الاكباد العطاش فى الجبال

والصحارى بلورسونكه انسان كبى بزم دلو ورسندن

الات واسبابمز يوقدر وسنك فضلكدن اوزكه بناهمز

اولمادغنده علمك محيطدر پس رحمت شاملم وحكمت كاملم

اقتضا اتديكه انلره مرادلرين سهولتله ويرم وسن انسان

مكرم ايكن سنى مرادكه مشقتله ايركورم زيرا سنك

دلو ورسنك وارسن اكا اتكال اتمش سندركه ماس حاجتده

انكله مصلحتك بتوره سين پس اسبابه اتكالك ومسبدن

بو كونه اغفالك بو فضلمزدن سنى حرمانه دوشردى

پس بن كدا اول بهايم قدر اولمادم مى كه مرادمى بالذات

مسبب الاسبابدن اسيتب منتظر رزق يم وبوندن

معلوم ايد نمامش سزكه خلفادن جعفردوانقى والده سى كه

جودله مشهوره ام جعفردمكله كنيت اولنوردى بر كون

ايكى سائل مقابلنده طاقنده طوروب برى ديديكه يارب

سنك فضلكدن عطا رجا ايدرم آخر ديديكه يارب ام جعفر

فضلندن استرم مکرام جعفر بکئ سفره سنده ایکی
دجاجه مشوّیه مهیا محل تناولده ایدی وبو ایکی سائلك قولنی
امر جعفر استماع ایدوب وندی سخاوت جوشه کلیب
دجاجتین خادمه نك النه ویروب لکن بریسنك جوفنه
ایکی دینار دفن ایدوب بیوردیکه بو دینارلیی شول بزدن
استین فقیره ویر وبو تهی یی آخره ویر دیو سفارش
اتدی خادم مده فرمان اوزره ویروب فقیر کرکوزدن
طولندقده التونلو فقیره دیدیکه بولداش بو دجاجه بن
صاترم وقیمتنی ادخار ایده رمکه فقیره طاوق یمك نه
لازم دیدکده فضل حقدن استین فقیر دیدیکه بولداش
بکا هانکه اهل واولاد لره برکونلك تعیش ایده لوم بس
اولداخی فلوسی طمع ایدوب دیناردن بی خبر ایکی درهم
ویردی اول فقیر بوغنیمتله خانه سنه کلدکده هزار حمد
وثنا برله جمله عیالینی جمع ایدوب بطن دجاجه شق
اولدقده همان ایکی دینار ظاهر اولوب فضل حقدن سئوالك
اثری ظهور اتدی وشکر مزید باعث وحاشث اولدی
وایرته اولدقده ینه امر جعفر بکك بابنده معا قیام ایدوب
وقت غداده سئواله اغاز ایدوب هر بری دونکی
ادایی اتدکلرنده کندودن طلب ایدنك ثناسندن
مسرور اولوب اکا نسبته ینه آنوك دجاجه سنه ایکی
دینار قویوب عینله اکا واخره تهی ارسال ایدوب ینه

آخره فروخت ایدوب وینه خانه سنه کلدکده جوفنده
ایکی ذهب بولدی ومحضا فضل حقدن ایدوکینی بلدکی
وشکری زیاده قلدی بس مرد افقر بول بولدوغی یره
هر دم بقرضرب مثلی لحواسنجه کدایان اوجنجی کون محل
غداده جمع اولوب ینه سئوال صددنده ایکن امر جعفر اول
کدانك حرصی وچار دیناره عدم قناعتی خوش کلیوب
خادمه سین صالدی واول کدا ایدای فقیر اول ایکی طاوقی
نیلدك وآنوك ایچنده ایکیشر دینار واریدی واول
سکا ایام کفایت ایدردی بس بونه یوزسوزلك ونه کونه
قناعتسوزلکدر کی ایدرسین دیدکده همان کدای بیهوده
ادا ای واه خرمن احسانه ایرمشکن نه عجب خسرانه
دوشمشم که حاضر دولتمی زیانه صاتمشم دیو فریاد
وفغانه اغاز ایدیجك امر جعفر بکك خطاسی روشن اولوب
وای اکا که عنایت حضرت حقدن اولمیه لاجرم بنم
کبی عاجزه نك همتی وجاهلانه نکندو طالبنه باطل نسبتی
باعث حرمان وموروث خذلان اولدوغنه اعتراف ایدوب
عزیمت قلدیکه من بعد بونك کبی بیهوده حیاسوزلك
اتمیه بس بو حکایتدن معلوم اولدیکه دائما قانع مرزوق
ومرحوم وحریص همیشه محزوق ومحروم اوله نظر ایلدکه
بو ایکی مرحوم ومحروم جوهر ماده ده برایکن صفت حرص
وقناعت برینی محزوق واخری مرزوق ایلدی اعاذنا الله

من الحرص المورث للحرمان و رزقنا القناعة مع الحلاوة
آمين يا معين و يا رحمان چونكه خواجه زاده دن نا صحلو
بو كلمات عبرت نثار و حكمت باری استماع اتديلر همان
كل حزب بما لديهم فرحون ديو بركنده اولديلر و خواجه
زاده كرو دعوات معتاده سنه اشتغالده ايكن ناكاه بر
دم ميمونده بر كاوسمين ذو القرنين شاخلريله خواجه زاده
نك بابنی دق ايدوب بالآخره زورله فتح باب ايدوب
حولیسنه كردكده دعاجی كوروب هذا ما وعدنا الله و صدقنا الله
ديو همان بغير تردد كويا هدى حاجيا اندركی بالغ
الكعبة اولمشدر شد قوايم ايدوب اعلا صوتله
تسميه قليب ذبح اتدكدنصكره سلخ جلد و تفريق لحم
ايدوب اهل و اولادنه قليه و كباب عزيمتنده ايكن ناكاه
صاحب البقره اثرنه تابع اولوب برسی برسان خواجه
زاده نك حولیسنه كردوكی خبرين اليب اشبو طلب
اوزره ايجرى كيرجك كوردكی بقره مذبوح جلدی مسلوخ
و لحمی منشر و جدر همان فرياد ايدوب ديديكه ای ظالم
حرام خوار و ای سالوس بدكردار بو نه جرأتدر كه بنم بقره
حرانتمی حرصلدبح ايدوب بوكونه خيانت ايدرسين
بس خواجه زاده ديديكه ای اوباش قلاش و ای شرير
بد معاش بو نه جای شكوی و نه محل عرض بلوه‌دركی
بنم حلال رزق مسوقم يدمه واصل اولمشكن بنی ظلمه

نسبت ايدوب هيئتمی سالوسلقه تشبيه قليب
دعوای جيعانله رزق حلالمی صورت مظلومده
المدن اليب بكا ظلم ايدرسين يوری بو باطل دعوالی
قو و بيهوده شكوا اشكالينی دير قلبكدن يود يدكده
صاحب البقره ديديكه ای كدا روی و ی بريشان
كوی بو نه بو العجب خبرلردركه سويلرسين و خلاف
حكم التورات باطل تحكم ده ايلرسين و بو مذبوح
بنم بقرمی عجله ايدرسن نه وجهيله رزق حلالمدر
ديرسين ديجك خواجه زاده جواب ويرديكه يدی
يلدركه حضرت مجيب الدعوات حلال رزقمی بكا
ارسال ايله ديو تضرع ايدرم حاشا اول دركاهدنكه
بو قدر مدتده فراغت اوزره اولن سائلين محروم
و خائب ايده صاحب البقره ديديكه بو مقوله بيهوده
كلام نامسموعدر نه حاصل اكر بر مشروع و معقول
حجتك وار ايسه انی سويله والا مخالف شرع و معاند
معروف سوزی كسی ديدكده خواجه زاده بنه اولكی
جوابی ويرنجك بالآخره صاحب البقره دست خصومتی
دامن تهمتنه دراز ايدوب همان شكوا و شتمی مواجهه سنده
باز ايدوب طرف حاكمه جبرا اجرا ايدنجك اهالی محله
جمع اولوب احواله واقف اولدقلرنده خواجه زاده تسفيه
ايدوب حق بقره صاحبنكدر بونك كبی بيهوده كلماتدن

نه حاصل یوری بقره‌یی امدی بو صاحبنه رد ایله ویاخود
قیمتی ویرلسون دیو نصح وپند اتدکلرنده رشته‌یی پندلری
سوزنی سمعنه دخول ایتمیوب ینه اولکی جوابی ویردکده
بالضروره حاکمه مراجعت رواکورلدیکه طرفینه فصل الخطاب
اوله وهر کس حاکمدن جوابنی آله مکر اول زمانده خلیفة
الله فی الارض بالطول والعرض حضرت داود صاحب کتاب
مشرف **واتیناه الحکمة وفصل الخطاب** ایدی صلی الله علیه
وعلی نبینا چونکه خصمین حضور داود محل حدودده
حاضر اولدیلرسه همان صاحب البقره دعوایه شروع
ایدوب تعیین مرام وتبیین غرام قیلب فحوای دعوی
معلوم جنابلری اولیجق خواجه زاده‌دن دعوای
مشروحه‌یه جواب طلب اولندقده ینه اولکی سلکه
سالك اولوب یا نبی الله یدی سنه‌در لیلا ونهارا
سرا وجهارا حضرت مجیب الدعوات وسامع الاصواتدن
دعا وتضرعده یم که حلال رزقمی بغیر تعب بابمه سوق ایده
حالا حضرت مجیب جلت اجابته بن قولین خائب
قیلیب رزق حلالمی سوق بیوروب طالعم کوکبی برج
نوردن طلوع اتمشکن اشبو کمسنه رزق حلالم اکلنه
مانع اولوب طمع خام ایله راه شرته سالك اولر دیو جواب
ویردکده حضرت داود علیه السلام بو جوابی استغراب ایدوب
بیوردیلرکه یا رجل بو خصوصده همین جوابك بو ایسه

حکم

حکم توراتده مسموع دکل اکر غیری جوابك وارایسه ایراد
ایله والا بو مقامده بیهوده مقال تضییع حال بلکی مورث
وبال‌در دیو خواجه زاده‌یه سرزنش بیوردقلرنده
خواجه زاده افتاده زاری وکریه ایلدیکه ایا مخاطب
انا جعلناك خلیفة فی الارض ویا معاتب **ولا تتبع الهوی
فیضلك عن سبیل الله** بوندن قوی نه حجت
اولسونکی یدی یلدرکه درکاه مجیب الدعواته بو خصوصده
تضرعده یم واول جناب حضرتك بندن اعلم درکی
نمرود وفرعون علیهما ما یستحقان ملکنده اشتراك
دعواسین ایدوب بلکی **انا ربکم الاعلی** دیو علویت ادعا ایتدیکی
قلدرکن انلره ریك دنیاوی حاجتلرین روا قیلیب مراداتلرین
ویردی بعید اولسونمیکه بنم بر جزئی مرادم درکاه عالیسنده
محل قبولده اولمیه ویا نبی الله نور حقله نظر ایله بو قولکه
ظلم اولمسون دیو تضرعی حددن آشوردقده حضرت داودك
مبارك قلبنه خواجه زاده‌نك سخن سوزناکه تاثیر
ایدوب بیوردیلرکه یا صاحب البقره اکرچه صورتده حق
سکا متوجه اما بو کاری تأخیره صالمق اولی کوردی بن
بو دم صبر ایله ان شاء الله فرداکلیك حق نه ایسه اجرا
اولنسون وکمسیه ظلم اولمسون بس صاحب البقره
خواه وناخواه رضا ویروب اوکیجه جنابلری محراب
تضرعده قیام وبو امرك انکشافنده اهتمام تام کوستردکده

باذن الله تعالى بو سرّ مكتومه مطلع اولب تعجبده ایكن ایرتە
خصمین حاضران اولب صاحب البقره كندویه حكم
اولمق خصوصنده الحاح ایدیجك حضرت داوده م
سرّ مكتومدن ذرّه اشمام ایدوب بیوردیكه ای
مدّعی كذاب یوری بنی سویلتمه بقره دعواسندن
فراغت ایله یوقسه اسرار مخفیه دن چوق نسنه لر
منكشف اولب بنیۀ عامه یه مبتلا اولدوغكدن غیری
بین الانام خزیله بنام اولورسون وبو حكمه راضی اولمزایسك
كندو رقبك خواجه زاده نك قولی اولماسنه ده حكم
ایدرون ودخی راضی اولمزسك جمله مامككك بونك
ملكی اولب واهلك دخی جاریه سی واولادك جمله
غلام وامامی اولدوغنه حكم ایده یم یوری حضرت
ستارك ستاریت صفتیله پوشیده بیوردوغی احوال
اشكاره اولمدین جمله تحت تصرفكده اولانی ونفسوكی
اشبو مسكینه باغشله یوقسه سرّ مخفی ظهور ایدرسه
انتقام حقله غرام تمام دوشرسین دیو خفیه كوشنه
القا اتدكده مدعی مخذولك بو قول معوّل عیار خسارنه
راست كلیب هین كاو منال انكرا صوا تله بكورمكه باشلا
ای زمرۀ مسلمین واویلا كه داود نبینك بسیط زمینده
صدای عدل منتشر اولمشكن وهر وقایعده عدل وداد
بلنمشكن فریاد كه بنم كاو نتاجم خصوصنده مقدمات

مسلم

مسلملریله بنجه ویرد ریب بلكی خلاف مسطور زبور وعكس
قیاس آیات تورات نتاجم اولن كاو وملكمی بر مفلس خاطریچون
حكمله ظلم اتدوكندن غیری شرع جدید احداث ایدوب اهل
واولاد وسائر املاكوكندو نفسكی بو بر مرومغلسه تسلیم
ایله دیو اول ظلمندن صد بار اشد اولن بار كرانی سربار
ایدوب تحمیل ما لا یطاق ایدر دیو نالان وسینه كوبان
وبوكونه شكوالرله دوان وبوبان اولب زیر وبالاده مثنوی
ای مسلمانان بیا بید بربلا الصلا هنكام ظلمت الصلا دیو كریان
وسوزان اعلاصوتله اعلان حال اتدكه بو مضمونله مسامع
اهالی مدینه مملو اولیجق لاجرم هر اشیدن بو حكمك خلاف
شرع تورات اولدوغین بلیب هذا شیء عجاب دیو حضور داود
علیه السلام جمع اولب علی طریق اللوم والاستكشاف دیدیلركه
ای شفیقمز اولن بنی نعم الرفیق ساحۀ عدالت مدار كزه
دوا كورلمزكه بو مقوله ظلم صریح جنابكزدن ظهور ایده پس روا
بودركه یا بو حكمدن رجوع بیوریب ویاخود بر سرّ مكتوم وار ایسه
كه سیز اعلم سیز انی مضمر قومییب لسان بیانله اظهار ایده سز
والا اقدام ضعفۀ امت متزلزلدر پس بو سرك كشفنه آغاز
ایدوب بیوردیلركه یاران صفا اشبو سرّ مكتومك زمان
كشفی كلمشدركه حضرت فتاح استار الغیوب جل عن النقص
والعیوب بكا بلدردی اشبو مدعی كاوك سلف سیرت اول
مسكین خواجه زاده نك باباسی خواجه نك عبد مملوكی

وعورتی جاریه سی وسائر اموالی هب خواجه نڭ
ایمش پس جمله مسکینڭ مال موروثی اولوب جاریه دن
عبد مستورڭ اولادیده رقاب موروثه سی اولمش اولور
وبو عبد بد خواجه سین قتل ایدوب جمله مملکین تصرفنه
الدقدنصکره نیجه مدتدرکه بو شهرده وسعت اوزره تعیش
قلوب وهمایه سی خواجه زاده امر معاشده ضرورتلو
چکوب کونلر اولوب ساده نان جوینه بولمیوب اغیاره عرض
حال قلمقدن غیرتڭ چکیب رزقین حضرت رزاق عالمدن
استردی وبو ظالم بد آیین خواجه زاده سی ایدوکین بلوركن
وبو صورتنه واقف اولمشکن اجمزدن قویوب باری
نوروز واعیادده وسائر ایام مشرفه ده هدیه طریقیله
تفقد ایتمزدی پس حضرت حکیم مطلق رب الفلق
دلدیکه بو مسکین ملك موروثنه واصل اولوب ظالم جزاسین
بوله لاجرم اجابت دعواتنه مقدمه قلمق ایچون ملك
موروثندن اولا اشبو کاو بشارت فال ومسرت
مالی کندرمشدی وبنه انده دوردلو خصومتلر قلوب
نامین حرام خوار وشرت کار طغیب وحقی مستحقنه حکم
اندوکیچون بنیده ظلم نسبت ونسبته منسوب طوتمشدی
پس حضرت ستار قهار بو نیجه مدت بو جرایم جسیمه سین
ستر ایتمشکن بد خصومتله پردهٔ عیوبن کندوسی قلدرمش
اولدی که کفته اند مثنوی ظلم مستور است دار اسرار جان ظالم می نهد ظالم پیش

مردمان لکن بو وقعه نڭ کمال ظهوری وبو دعوانڭ حجت
کشفی فلان صحراده قدیمدن اولن شجرهٔ عظیمه ودوحهٔ جسیمه
دبنه وارمغه موقوفدر دیو وعده بیورمغین ایرتسی بو سره
اطلاع اچلچون وضیع وشریف بو کارده حریف اولوب تحت
الشجره جمع اولدقلرنده حضرت داود نبی صلی الله علی نبینا
وعلیه اول ظالم مخذولی ایقاف ایدوب عام وخاصه اعلانا
بیوردیلرکه اشبو ظالم خواجه سین قتل ایدوب بو اغج
دبنده دفن ایتمشدر وکندوادی مرقوم اولن بچاغله ذبح
ایدوب اولداخی بونده مدفوندر دیو بیوردقلرنده صدق
مقاله کواه اولمق ایچون شجره دبنی حفر اتدکلرنده همان بیوردقلری
کبی اول سکینڭ برکین دم محرقته یه مخلوط ونام میشوم ظالم
اوزرنده مخطوط چقیب وثانیا سر بریده خواجه ظهور ایدوب
دم شهادت لوحهٔ رخسار وجبههٔ پر انوارنده انه مظلوم
شهادتین ویردکه حضرت داود نبینڭ صلی الله علیه وعلی
نبینا معجزهٔ باهره سی ظاهره اولیجق همان بو خلق ارا سنده
فریاد وفغان وغریو بی پایان قبهٔ آسمانی ینقولندوروب
حضرت داودڭ حکم سابقین بمقتضی الظاهر انکار ایدنلر
درحال سکین اقرارله زنار انکاری قطع ایدوب آمنا بالله
وبحکم رسوله دیوب عذر کنان پای شریفنه دوشدکلرنده
اول قاتل ظالم حامل الجرائم والمظالم بالطوع ماجرایه اقرار
ایلدکده قصاصله حکم بیوروب ینه اول بچاغله منحر خواجه ده

قصاصا بوغزلنب دم فاسده سين انده اجرا اتدكدنصكره
خواجه زاده نك املاك موروثه ورقاب محروسه سين
تسليم بيوروب اجابت دعوات وحصول مرادات
ميسر اولدی ومعلوم اولاكه بزمچون بو قصه دن اوچ
حصه
دركو حاصل اولدی الحصة الاولى بودركی عبد مؤمنك
خلوصله دعوات وضراعتی وعرض حاجات ومناجاتی
دركاه واهب الامال وحضور مستوجب الافضالنده
رد اولنمز ايمش امتداد زمان وتأخير اوانده اولرسه لكن
خواجه زاده كبی قدم خلوصی محراب دعاده محكم بصيب
ديدۀ انتظاری قبلۀ دعايه توجيه قليب غبار وساوسی
آينۀ دلدن دور وخواطر يأسی خانۀ كوكلدن مهجور ايتمك
شروط مرعيه دندر اكر نتيجۀ اجابته خطا واقع اولرسه
اول خطا مقدمۀ مذكوره نك خطاسنك نتيجه سی اولمشر
اولركه لا ينتج الحمار رحلاً ولا الغنم بحشاً بناء على ذلك
حضرت شفيع امت اميد روز قيامت ادعوا الله
وانتم موقنون بالاجابة ديو بيورمشلر يعنی حضرت
حقه دعا ايلك اجابته يقينكز اولدوغی حالده كه دعاده
تردد علامت نفاق وخدايه عجزی روا كورمك ايله
مشعر كفر وشقاقدر عياذا بالله تعالى وقبول دعانك
برشرطيده دعاده حالت وضرورتدر بواكی موجود اولسه
باب اجابت مفتوح وداعی صاحب فتوحدر نتكيم حكايت

اولنركه

اولنوركه شيخ احمد خضرويه حضرتلری كرامت ظاهره
وحالات باهره صاحبی اولدوغندن غيری مشايخ
عظامك قدست اسرارهم جود وسخا وبخشيش
وعطا برله مشهورلرندن ايدی وجنابلرينه جود وسخا
شول مرتبه طبع اولمشدی بيكه اكر حاضر فلوس بولنماسه
احبابدن استقراض ايدوب فقرايه مواساة وضعفايه
انعام وضيافات اتمكده هيچ مبالات اتمزدی وهرنه
دست سخايه داخل اولسا همان كاری اخراج ايدی
ولوم لائمدن خوف اتميوب لا ئمينه ديرلردی بيكه حضرت
جواد مطلقه عظم جوده وثوقم بودركی بو بندۀ عاجزين
جناب قدسنه دين عبادله التميه بس بو اسلوب اوزره
ديوندن مبلغ عظيمه مركوب اولب اتفاقا وجود
پرجودلرينه مرض هائل عارض اولب روز بروز اشتداد
بولوب حضرت شيخده علامت وفات ظهور ايديجك
خواجه كاندن دائنلر جمع اولب واحتمال موتی مذاكره
قليب معلوم مدركی حضرت شيخك املاك ونقودندن
نسنه سی يوقدركی بو قدر ديونی ادا ايده وبعضسی
ديديكه شيخ المسلمين درالبته بر تدارك اتمشی اوله هله
روا بودركی عباده شكلنده جمله مز حضورنه واريليب
تقريبله عرض مرام قلنه بس بو نيت اوزره ساحۀ
كرامت مدارلرنده يريرجلوس ايدوب بر مقتضای عباده

برسش احوالندن صکره رجا ایدرلرد یکه دین احوالندن
حضرت شیخ فتح کلام بیوروب بونلره جواب حاصل
اوله جنابلری سکوته واروب مأیوس اولدقلرنده اول
زمره دن بری جرأت قلیب ایا حضرت وجود شریفه
صحتلر میسر اوله اشبو جماعتدنکه بونجه قرض اولنمشدر
عجبا نوجهله تدارك اولنمشدر دیو بسط کلام موجب
ملام قلدقده ای خواجه بلورسیزکه بزده نقود واملاکدن
نسنه یوقدر و قرض الیندن هب محلنه صرف اولنمشدر
موجودنه وارکه سیزه ویرم وبوخصوصده بنده سیزك
کبی متحیرم دیو جواب بیوردقلرنده همان خواجکان
دانشان لوم آغاز قلیب جمله دیدیلرکه شیخا چونکه
بلوردك ادایه قدرت یوغدی آیا نه ایجاب ایدردیکه
برالای سوداکراندن الیب آخرلره ایثار ایدیدك دیو
بو امثال سرزنش نیجه دانش ایدرکن طشره دن حلوالالان
حلواالان دیو برسس کلدکه حضرت شیخك غرق
سخاسی خروشه وندی جودی جوشه کلیب خادمه
بیوردیلرکه حلواشاکردی تیزکتور حلواشاکردی ایچرو
کروب النده برطبق حلوا اوتوردی بیوردیلرکه نه مقدار
حلوادر حلوایی بر دینارلق حلوادر دیو تعیین قیمت
اتدکده حاضرینه تقسیم ایله دیو بیوروب حلوا اکل اولندقدن
صکره حلوایی شیخا تعیین قیمت ویرك کیده یم دیو الحاح اتدکده

حضرت

حضرت شیخ خوش ایین دوربین بیوردیلرکه ای حلوایی
شوا اوترن جماعته مبلغ عظیم دینم واردر وبوقدر زمانده
بجمشدر برحبه مالك دکلم که بونلره ویرم سکا خود دخی
بر دینار دینم واربس نه الحاحدرکی ایدرسین ولی ادبلك
راهنی کیدرسین دیو نی هوده صورت جواب بیوردقلرنده
حلواشاکردی کریه و فریاده بشلاییب وآداب مجلسه
مخالف شنیع کلماتله حضرت شیخك قدس سره حالت نزعده
جناب حقه متوجه اولن قلب پرانوار وصدر شیشه اطواریني
سنك لوملر خراب ویباب قلدقدنصکره نوبت دانشلره
دکیب دد یلرکه ای پیرگزاف کاروی رهبر عاقل دیوانه وار
اشبو حالده بونه طرفه اشدرکه اتدك هله بزمالرادلرزبزمیکه
یابته یاخود یته وهرکشی یه آخرتده عملنه کوره عوضلریته
فاما بو محلده سندن حلوایی کیم استردیکه برفقیر ولك جمله
سرمایه سی برطبق حلوا ایله حلقنك دماغنی تلخ اتدك وبو
مقوله سخای مذموم عادت سنیك اولدوغیچون بوقدر
حقوق عباد له حضور حقه کدرسین سنك سائر احوالکده
همین بو منوال اوزره ایمش دیو اظهار عقوق قلیب
حضرت شیخی بحر خجالتده مغروق ولباس عرضین
جنکال لسانله مخروق قلدقلرنده منجرت نهایت وضرورت
غایته ایریجك حوصله بشرینك بو مقوله توبیخاته
تحملی اولمامغین همین روی افتاب وارین حضرت کلم وار

كلیم مناجاته متواری قلدقده درحال فتح باب اولب
برعبد سیاه اکاه دوشنده برهیان برزرهمان ابجروکروب
هزار اعتذارله حضور شیخه قویب وخواجهٔ کریمدن
سلام ایصال قلیب دیدیکه شیخنا اشبو صرهٔ خواجهٔ عزیزم
سیزه ارسال ایدوب بیورد یلرکه احوالی برملالی معلوممدرکم
مدیوندر وداٸنلر جانبلرینه لایق اولمین کلمات برآفاتله
روخراش ودلتراش اولرلر اشبو عطیهٔ خاصهٔ ماحضرله
دیونی ادا ایدوب فضله قلانی تجهیز وتکفینه خرج
اتسونلر دیو بیوردیلر دیوب کوزدن غاٸب اولدقده
حضرت شیخک روی ملامت دیده وسامت کشیده
سنده بوبشارتدن بشاشت حاصل اولیجق بیوردیلرکه
اولا حلوا شاکرده بر دینار حلواسی قیمتین ویردکدن
صکره بر دینارده فضله ویرک که خبر باسله دهانی
تلخ اولمشدر وباقیسین دیونه تقسیم ایدوک دیو
بیورد قلرنده داٸنین لاٸمین جناب شیخدن بوکرامت
باهرهٔ مشاهده ایدیجک روی خجالتی پای ندامته
صالیب کردار ناهموارلری له هر بری اوکار وزار اولب
دیدیلرکه ای کان کرامت وی عمان جواهر اسرار
الوهیت چونکه بویله کرامته قدرتک وبو مقوله
خارق عادهٔ همتک ایدردی نولیدی بزدن بوجرایمک
ظهورندن اول اولیدی تاکه مقتضای جهلله کانون خجالتده

حرق

حرق وبحر ملالتده غرقده اولمایدق دیو اظهار اعتذار
قلدقلرنده مذکورلری ورطهٔ خجالتدن خلاص اچون بیوردیلرکه
ای زمرهٔ حق داران وی فرقه واقرضوا الله قرضا حسنا فحوای
شریفیله عاملان خجالت چکمک که سیز احسانی محلنده قلمشر
سیزدر ان الصاحب الحق مقالا مضمون منیفنجه واقع اولن
کلمات معذوره در ولکن قچنکم سیز حضورمه داخل اولدوکن
خانهٔ دلدن حضورم خارج اولدی وسود مکه بوره دن حقکزه
واصل اولمدین چقمیه سیز فاما قلبمده اولقدر ضرورت بولمادیکه
تنور سینه مشتعل اوله تا خمیر دعایی اکا القا ایدوب خبز
اجابت دعا برله مغتنم اولم فلاجرم برحیله طلب ایلدمکه
انوک سببیله سینمده ضرورت وصدرمده ضجرت حاصله
اولب تلقای مدین امن یجیب المضطر اذا دعاه ویکشف
السوء میدانده تیر ضرورت دعایی هدف مراده
پران ایدوب حصول مرامله برخوردار اولم بی داعی ناکاه
بوتلخ دهانلقده ایکی قصهٔ حلوا شاکردی سبب شادی
وهادی قلیب ستر تضرعی کلم نیازه صارب چند کلماتله
درکاه حضرت مجیب الدعواته عرض حال اولندقده
کوردکزکه جناب بی نیازدن کرامتلر ظهور اتدی فالحمد
لمن هدانا اکر بوضرورت وجود بولماسه نه سوز وضرورتسوز
دعا ایدردم ونه قرین قبول اولردی فلاغرو حکمت الهیه
قبول دعاده حرارت وضرورت اقتضا ایدمشی پس

اكثر دعوا تمز محل قبولده انو كيچون اولمز ايمش والا اول
دركاه بالاده نه زتره سد ونه شمه رد وارد ر تعالى
الله عن ذلك علوا كبيرا **الحصة الثانية** يعنى خواجه زاده
قصه سندن اكنجى حصه اولدركى ظالم البته غرامت
ظلمين **ان الله لينصر من الظالم ولو بعد حين** خبر شريفى
فحواسنجه مشاهده ايدر ايمش زماننده كچرسه نته كيم
خواجه زاده نك باباسنك قاتلى اقبح احوال وافضح
امثال الله نكالين بولب **فلا يسرف فى القتل انه كان**
منصورا صدقى ظهور ايتمشدى بناء على ذلك ارباب كشوف
بيورمشلردركى ظالمك ظلمى مظلومنه تعلق ايدوب
پريشان حال ومشوش البال قلدقد نصكره بودم
ظلم مظلومدن ال چكيب افنى وش همان ظالمك كردان
بى امان نه طوق اولب ناكه اراده الله ايله بر محلده
زهرلو كين طوبر امدى ظالم فلانه انتقام اندم ديو
مغرور اولماسون كه اندوكى ظلم هر نه نوعدن ايسه
بركون كندويه اولشور نته كيم **حكايت** اولنور بر شهرده
بر بابكده قوجى واردى وبر صالحه خاتونيده واردى
وبر سقا خانه سنه اجرتله دائم صو كتورردى
وبو سقانك امانت وديانتى تجارب وامتحانله
مشاهده اولنماغين اهلى ودخترانى سقادن ستر
اتمز اولمشلردى اشبو اسلوب اوزره سقا بونلره

خدمت قليب بر اولمشدى تاكه بركون سقا فراغ ما
ايدركن خاتون قولين صغا يب صويه معاونت ايدم
ديركن سقانك نظرى ساعد سيمينه طوش
اولدقده همان نفسانى فوالرحركته وشيطانى هوالرنهضه
كليب خاتونك ساعد عفت مدار وعصمت قرارنه
بى اختيار دست خيانتله يابشدقده خاتون فرياد
ايدوب ديديكه اى پير هوا پرست وى غول خائن دست
اشبو هفتاد وهشتاد سنكده سكا نولديكه بونجه زمان
امانتله خدمت ايدركن شمدى خيانته اغاز ايدوب
سى سالرنان ونمكى بصدك ديو بو امثال سرزنش قلوب
يورى اى بدكار بردخى بو دره بصمه ديو زجر هوانله رد
اتدكدنصكره خاتون عاقله ايدى بو خصوصده تفكره
وارب ديديكه اشبو سقا اوتوز سنه دركى بو خانه يه
خدمت ايدردى وهيچ بر وجهله بو يوزدن خيانتى
كورلمامشكن عجبا سبب نه اولديكه بو قصه ظهور
اتدى مكر واريسه زوجمدن بر مسلمانك اهلنه
بو كونه خيانت اولمشدركى حضرت عزيز ذو انتقام
بو خيانتى كندو اهلنه قلدى ديو هزار غصه ايله
حلالينوك قدومنه انتظارده ايكن ناكاه كليب
سلام ويردكده طرف لساندن رد سلام قليب
اظهار غصه قليجق صباغه بو وجهله رد سلام

خوش کلیب سببندن سؤال اتدکه جواب ورد یکه
نجه سلامك الین که بر مسلمان اهلنوك دست
خیانت وتقاضای شهوتله الینه یاپشمش سین
صیاغ انکار ایدوب دیدیکه حاشا عالمم جوانیدن الی
الآن بنده بو امثال نسنه کورلمامشکن شمدی بیر لکم
عالمنده بکا تهمت ایدرسین دیدکه خاتون جواب
وردیکه نعم الی الآن سنك عصمتکه شبهم یوغدی لکن
امروز بو خیانت سنده پیدا اولمش مکر قویمجی دکاننك
ایکن برالای سر بوش خاتونلر کلیب بلا ذلك طلب قلدقلرنده
برخاتون بربن بکنوب قولنه طاقرکن صیاع کورسه
ساعد سیمینه سوار زرین نه خوش زین وردی دیو
اغوای ابلیس والتای نفس تلبس ایله اول خاتونك
دست عصمت مآبنه علی طریق الشهوه یاپشمشدیکه
خاتونی سر یقینله سویلادکندن صیاغ بو خاطره اولدیکه
مکر خاتونم اول کروه نساده بله ایدی اوله یا خود
انلر بلدردی اوله دیوا قرار لازم کلیب اعتذار ادیکه
نعم بندن بو مقوله خیانت اولمش دکلدی لکن
اغوای شیطان واهوای نفس نی امان ایله بو خیانت
چاهنه دوشب صد هزار استغفار اتدم اما بنم حلالم
اشبو قصه سن قندن طویدك دیدکه خاتون جواب
ویردیکه ای خائن بدکردار وی بی دین عقوبت شعار

اشبو خیانتك اثری بودم بنم ساعد عفت بارمدن
ظهور ایدوب اشبو سقای نقادسی سالدرکه دیانت و
امانتله خدمت ایدرکن امروز خیانتله دستمه یاپشدی
امدی ای ظالم حضرت رب منتقم سنك بو خیانتك
سببیله سکا انتقاما بن جاریه سنك دست امانتنه
ید خیانت الشدردی اکر اول خاتونی اوپسك سنك
حلالکده او بولردی اکر دخی غلیظ شناعت قلسك اول
داخی واقع اولوردیکه حضرت غیور جل عن الظلم والزور
وجزاء سيئة سيئة بمثلها بیورمشدر دیوز وجنه نصیحت
ایتدی پس معلوم اولدیکه ظلمك اثری ینه صاحبنه عائد
اولوراعیش ومؤلفاین کتاب بو حقیر زمانده بونك
مثلی واقع اولمشدیکه بر کمسه قونشوسی حولسنه کروب
کوردکه وافر حطب بغلمش مکر او طولی دوکنمش ایمش
طمع نفسله بر حطب عظیم قالدوروب دیوارا شوردی
کندو حولسنه آتدقده همان حرمندن بر شیون
وفریاد قوپر طولاشب حولسنه کردکده کوردکه اول
اوطون برله والده سین طوپرلمش پس بو قصه کندیه
باعث غصه وغیرلره مورث حصه اولدی جعلنی الله تعالی
وایاکم من المقربین به وبامثاله الحصة الثالثة من قصة خواجه زاده
بودر که بر دیانت وامانتنه اعتماد لك اولن کمسه دن
ناکه اقوال وافعاله متعلق بو ناشایسته ایش ظهور اتدکده

همان انکاره اغاز ایدوب ولومه مبادره روا اولمیه
نتکیم حضرت داود صلحا لحکمة خلاف نص تورات
وزبور حکم اتدکیچون لومی روا کوروب جرئت اتدکلری
سر مکتوم ظاهر اولدقده لائملر ملام اولب عذره
محتاج اولمشلردی کما سبق **بناءً علی ذلك** آداب
صلحادندر که اخواندن برندن قولا و فعلا بر مخالف
نسنه ظهوری کورلسه یاخود استماع اولنسه همین
لومه شروع اتمکی لایق کورمیوب بلکی میدان مناکره‌سنده
شعب اعذاردن طرق شتایه سالك اوله اکر لایق
قبول بر عذر بولورسه فیها اکر بولمزسه بالضروره
اول مبتلایه نصح خفی ایلیه نه انکه ظاهرنه نکاه
ایدوب غائبانه بین الناس غیبتنه مشغول
اولمقله مستمعنك سوء ظننه باعث واول
مؤمنی اهانته حائث اولدوغکدن زیاده سنك
خصوصکده خرمن اعمالکی اتش غیبتك احراق
ایدوب مغتابك سیئاتین کندو نامۀ اعمالکه الحاقی
روا کورمش اولرسین کما قال صلی الله علیه وسلم
الغیبة تحرق الاعمال الحسنة کما تحرق النار الحطب صدق بس مبادره
ملامتك اشبو فقیر بو مقدار مضراتن بیان قلدم
همان سرعت لومك لاثم دخی بر منتعین عیان
اتسون بس مأمور اولدوغمز حسن ظن دائره‌سندن

جقیب

جقیب نهی اولدوغمز سوء ظن دره که سنه داخل اولق
خلاف راه صواب ومعاند رای اولو الالباب در
اعاذنا الله من شرور انفسنا ومن سیئات اعمالنا
وبو دخی شایع در که زمانه ده علمای رسوم افندیلرندن
بعض طائفه صوفیه‌دن فقرا حقنده حرکاتلرینه طعن
واظهار کراهت بلکی بغیر رویة بر مؤمن مخلصو اکفاره
جرئت واهانته عزیمت قلمقله ظلم عظیمه واثم
جسیمه مبتلا اولورلر **زیرا** اول حرکات صاحبی
فقیرك احوالی اوجدن خالی دکل **اول** بودر که کلمۀ طیبه‌نك
انواری میزاب عنایتدن زورله منصب اولماغله چرخ
قلبنه حرکات قسریه لازم کلمکین غلبۀ حال الله رحای جسمی
ضرورة بی اختیار ایده فعلی هذا معذور بالاتفاق کما لا
تلام الرحی علی حرکاتها الحیة السریعة مع ثقلها وعظم
جسمها زیرا مستحق لوم ولایق لوم اولمسی اختیاریه‌ده
در اما حرکات اضطراریه‌ده فلا یدخل فیها المفتی ولا
القاضی کما قال بقیة السلف وخیر الخلف ابن کمال
باشا اعطاه رتبة فی الفردوس ما یشاء حین
استفتی هذه القضیة واستقصی فی السالکین وذخر
الواصلین وعمدة المحققین مولانا ومن کل الوجوه
اولانا الشیخ جمال الدین القرماني جزاه الله بالعطایا
والاماني بعد قوله الجواب الله اعلم ما في التواجد

ان حققت من حرج ولا التماثل ان اخلصت من بأس
فقمت تسعى على رجلك فحق لمن دعاه مولاه ان يسعى على
الرأس ثم قال رحمه الله ومن كان حاله هذا فهو لا يحتاج
الى المفتى نظر قل سز كمالك كمالنه كه اهلنه انصافانه كونه
لطافتله جواب شافى صونمشلر درجزاه امه خبرا
ووخ ديوانه مثوبة واجرا واما شول فتاواى مغلظاتى
كه متعصبندن السن ناسده دائره وسائره در آنولك
اكثرى مختلفه دردمشلردر مختلفه اولماينلر بنده حكيما
محلنه كوره عوام ناسدن حلقهٔ توحيد بهانه سينه بعض
هواپرستان وشهوت بازان امردلرله ابتغاى مراد
نيتنه تلبيسا صورت صوفيان كروب اوضاع شنيعه
اندكلرينه علم شريفلرى متعلق اولماغين آنوك كبى فرقهٔ
خاسرهٔ رغما وردعا فتاواى غليظ بيورمش اوله لر
والا حاشا علماى دين وفقهاى يقيند نكه رهبرى هداة
دين متين وبدرقهٔ صراط مستقيم اولب انبياء بنى
اسرائيل بديل وعديل اولمشكن فسقهٔ امتدن حاشا زناة
ولوطيلره وطغات شرب بنطيلره مذهب
سنت وجماعتده اسناد واطلاقى رواكورملين
كفر والحاد وزندقهٔ خلوصله امّا الاسما اولن لا اله
الا الله كلمهٔ طيبه سنه نفقرد اومحلقا قائما او قاعدا
اوماشيا مشغول اولن زمرهٔ فقرايه انصافله لايق

رواكورب كندولر ره زن قافله زمرهٔ ذاكرين اولمغه سزا
اولسونلر مى ايكنجى بودركه اول حركات صاحبى فقير
خالى دكلكه متواجد محق وخلوصله متشبه بالواجد اوله فهو
مقد ورايضا كما حققه مولانا عبد الرحمان الجامى قدس سره
فى مقدمه كتابه المسمى بنفحات الانس وسائر المشايخ فى كتبهم
رحمه الله اوچنجى حالى اولدركه اول ذكر الله ايله حركت
ايدن كسنه خلوصى اولميب بلكه اختيارله ريا وسمعه
قصد ايدر اوله پس اكا دخلك جوازى اول ذاكرك نيت
قلبنه واقف وبيهوده قصدنه عارف اولمغه موقوفدر وكلمهٔ
توحيدله ظاهر حالى ايمانته شهادت ايدركن بدعت اكا انكار
وافكاره وموجبله عمله رخصت يوقدر نتكم صاحب الكشاف
رحمة الله اشبو اياتك سبب نزولنده قوله تعالى يا ايها الذين
امنوا اذا ضربتم فى سبيل الله فتبينوا الايات حكايت ايدرلركه رسول
اكرم صلى الله عليه وسلم فدك نام فعله اوزره سريه كندير
اسامهٔ رايس بيورمشلردى چونكه اول حصنه قريب اولديلر
قوم كفاردن مرداس نام كسنه اسلامنه اعتماد قليب
فرار اتمدى وقوتن برغارده كزليب كندو طاغه چقدى
لشكر اسلام قريب كلدكن تكبيرلرين استماع ايدوب
مرداس ده تكبير ايدوب وبونلره قرشو واروب سلام
ويروب بغير تكليف لا اله الا الله محمد رسول الله ديدكن
اسامه ياش قورقوسندن ديرديو اعتماد اتميوب همان

مرداسی قتل ایدوب اغنامین غنیمت بلوب حضرته
کتوردکده یا ایها الذین امنوا اذا ضربتم فی سبیل الله فتبینوا
یعنی یا مؤمنلر قچن الله یولنده سفره کتسکوز بیان ایلدیورك
ومؤمن مخلصه کافر دیوب موجبیله عمل قلیب حضور
حقده معاتب اولمدن حذر ایلك ولا تقولوا لمن القی الیکم
السلام لست مؤمنا دخی سیزه سلام القا ایدنه مسلمان
دکلسیز ریاء وسمعة ایدرسیز دیمك دیو عتاب
ایتی نازل واحوالی حضرت جبریل خبر ویردکده حضرت
صلعم اسامه‌یی کتوردوب استفسار حال بیوردقلرنده اسامه
احوالی تقریر قلوب یا رسول الله اکرچه لا اله الا الله
محمد رسول الله دیدی لکن ریاءً وسمعة باشین حفظ
ایتمك ایچون دیمشدی اکا بناء قتل ایتدم دیو
عذر ایتدکده حضرت غضبه کلیب هل شققت قلبه
دیو عتاب ایدن صکره ابعد قول لا اله الا الله ابعد قول لا اله الا
الله ابعد قول لا اله الا الله دیو زیاده توبیخ ایچون اوچ
کره بیوردیلر یعنی یا اسامه ریا وسمعه قلبه متعلق
احوالدر قلبه کرمین آنوك ریا واخلاصین بلمزسین
اول مؤمنك کفرینه نه وجهله مطلع اولدك وابعد
لا اله الا الله یعنی اول کمسه لا اله الا الله دیدکدنصکره
قتل ایتدکی واول مؤمنی ریایه وکفره نسبت قلدکی
دیو بو قضیه‌یه انکارا واستبعادا حضرت شول قدر غضبله

حرکت

131

حرکت ایتدیلرکه مبارك رداسی اکنندن دوشدی
وحضرت اسامه قلبندن حکایت قلدیکه
سلطان صلعم شول قدر که توبیخ بیوردیلر خاطرمه
کلدیکه نولیدم بو دم ایمانه کلمش اولیدم انتهی
روایة الکشاف لا جرم حضرتك بو غضبنی آیت
کریمه تصدیق واسامه‌یه بو جراتنده تقریع اولمش
اولور ورسول اکرمك صلی الله علیه وسلم ابعد قول لا اله
الا الله دیو غضبله مبارك رداسی سعادتلو
اکنندن دوشنجه حرکت بیورمه لرنده واسامه
حضرتلرینك رضی الله عنه حضرت سلطاندن
شو غضبی مشاهده ایتدکده نولیدم هنوز ایمانه
کلمش اولیدم که حضرتدن بونك کبی تقریعاتی
کورمییدم دیمه سنده تأمل وتفکر صاحبلرینه
بر مؤمنك ظاهر حالی ویا مقالی ایماننه شهادت
ایدرکن انی کفره وضلاله نسبت ایدنلر خصوصده تشدید
عظیمه ووعیدات وخیمه اولدوغی روشندر جعلنا
الله من الناظرین الی عیوب انفسهم آمین اکر بو خصوصده
اولن کفته وشنیده ونویسنده قلمه کتورملو اولسا
اسفار طولیدی لکن تعصبی اولمینلره بو نقدر وقت
کفایت ایدر روضل فی تأویل قصة خواجه زاده
بلکه بو قصة شریفه ظاهری عوام الناس ایچون

تعلیما بیان اولندی لکن خواص اخوان ما ننده
صبیان قشره قناعت قلمیوب ومجرّدا آنکله
تلعبی ده رواکورمیوب اشبو حکایتی انفسی طریقله
اطوار وجوده اورزه تفسیر وتطبیق استرلر وبالله
العون والتوفیق **بلککه** اولا مقتول اولن خواجه روحه
اشارتدر ومدعی کاوکه انوك قاتلیدر نفس اماره‌یه
اشارتدر وخواجه زاده عقله اشارتدر واول ذبح
اولن بقره بدن انسانه اشارتدر وحاکم الوقتکه
ظاهرده داود نبی ایدی مرشد کامل شفیقه اشارتدر
پس اولا روح بدن انسانه نزول قلیب معمور
قلدقدنصکره عقل ونفس وبونلرنك قوالری
پیدا اولوب نیجه مدت تعیش اتدکلرنده نفس
بدمعاش وباطل انتعاش بر مقدار قوت بولوب
وکندوسین قبضهٔ تصرف روحده کوردکده همان
جبلتنده اولن عرق اماره حرکته وطینتنده قوین نفاق
تیره کی نهضته کلوب ودماغ فاسدنده کی هوای استقلال
وآرزوی ضلال واضلال هبوب قلیب اقلم وجودده
مستقلا متصرف اولمق هوسنده اولدقجه بلدیکه
روح قدسی موجود اولدقجه بو امنیت سنه وصوله
مجال محال وبو بغیه سنه نیله کند وبربینه نی پرو
بالدر پس روح سدره نشینی بر دانه ایله اوج بالادن

حضیض

حضیض مزابل ادنایه اندرمك کمال بغیه ونهایت
امنیه سی اولوب لاجرم روح نفیسك غذای قدسیسی
اولن ذکر الهی ابلیس وارا **استحوذ علیهم الشیطان فانساهم
ذکر الله** حکمنجه اونتدوروب وآشیانی ازلده کی
جلال وجمال مطالعه سندن الی قوییب تدریجاله
یاب یاب مزابل ادنی دن حبات ملوثه اذاقیسیله
اول مرغ زیرکی هزار حیله والله مکری اغنه دوشردکده
سائر ارواح قدسیه بو وجهله لومه اغاز قلیب دیدیلر
**بیت تراز کنکرهٔ عرش میزنند صفیر ٭ ندانمت که درین
دامکه چه افتادی** پس نفس اماره روحك بورزالتیر
کندویه عزت وبو فرصتی لعین غنیمت بلیب وسیدانی
خالی بولوب قوایه تسلط وتصرفه بتلاد قدنصکره همین
کاو بدنی مستقل تصرفنه الیب اولا جرب وشرین
واغذیهٔ ثمین ایله تزیین وتسمینه شروع قلیب بقرهٔ
تن شول قدر قوت بولدیکه توسن دهری عیننه المایوب
وبرج ثوره قناعت قلمیوب شاخلریله برج کیوانه
الشمك استر پس نفس اماره کوردیکه کاو تن مرادنجه
سمردی همان شقاوت وسنین بورننطاقیب
وخزایت بویندورغین بوینه براغیب میدانه
شهواتده یرلریرتدردی بریکا عمل اسیر کوردیکه
روح غذاسی اولن ذکر الله ایله بر فتوح ایکی برنج

دانهٔ ملوثه اجلیچون مجروح اولب وسلك ملكفده
اولن کاوبدنی عبادات حداده تصرف ایدوب نسایم
قربت استنشام ایدرکن شمدی اول بقرهٔ باعث قربتچه
فلاح نفس اخس تصرفنه الیب مزارع دنیا مزرعهٔ
آخرت ایدوکی منصوص ایکن حالا اول فلاح بی فلاح
ناحیهٔ ضلالتدن مزرعهٔ هوسده ارض شهواته
القای بذور امید ایدوب اثارهٔ زمین مهین اندرمده
در دیو همان مرثیهٔ قلیب دیر دیکرای دریغ کرسدرهٔ
علاده همای قدسی اولن روح فتوح درد قدیمین
یکلمله شمدی مزایل رذالتده بر ملوث حبه اجلیچون
هر عصفورنی زورلك سخره سی اوله وجفاکه بلبل
باغ ازل انباز زاغ مبتذل اولماغله خرمهره کبی قیمتدن
قاله وحسرتا که بونك کبی ملك سیما خرس وخنزیر
خذمتنده دوتا اوله دیو تأسفات بی قیاس ایدرکن
ناکاه قلبنه بو الهام اولدیکه بونك کبی پریشان
کفتاردن نه حاصل بوری وار واتوا البیوت من ابوابها
فحواسنجه قبهٔ مراسه باب سعادتندن دخوله
عزم ایدوب چونکه روح مجروحك خلعت قدیمه
سندن عاری اولمغله خرشیله جمالی بردهٔ آرزوی
فانیده متواری اولوب اذکار وتسابیح کراد غذیهٔ
ملائکهٔ معصومیندر انی هجواسرا ایلیان تومم وبصلدن

اخس غذایه تبدیل اغرسی اولوب قدسیان پاك
شناسان اتستبدلون الذی هو ادنی بالذی هو خیر
تیر توبیخنه هدف قلمشلردی پس ای عقل مسکین
وی مقام عجز وانکسارده مکین سکا لایق بودرکه
مفلسانه لیل ونهار حلقه زن باب رب غفار اولب
رزق حلالکی نی رنج وتعب اول درمقسم اغذیه لی
نصیبدن طلب قلسین ناکاه بردم فیروزده رزق
مقسوم حلالك پایکه کله پس عقل اسیر کوسنه اشبو الهم
کرامت اثاری نشان غمام نثار یلیب فی البر وفی البحر
در فحواسنجه بر احساندن بر بر ایرمك امیدیله و
بحرنساندن در سره ارشمك نوبدیله همان انبان قلبین
مهیا وصدف سینه سین مصفا طوتب ربنا اتنا من
الرزق الحلال لقد لبثنا من الفقر النصب والکلال دعواتنه
خلوص له مدت مدیده اشتغال کوستردکده ناکاه بر
دم فیروزده کاویدن سمین حرم حوزسنه داخل اولدقده
بلدیکه غنایه وصول بو بقره نك ذبحنه درهمان هذا ما کنا نبغ و
هذا ما وعد الله دیو حبال ریاضتله شد قوایم قوی وبند اقدام
هواقلیب سکین سیاست طریقله ذبح ایدوب بحمد الله
وحوله توسن بدنی قبضهٔ تصرفه الدم وهنوز غنایه وصول
بولدم دیو فرحان ایکن ناکاه نفس اماره یی آکاه بو
احواله واقف اولب اشبو حالله بقرهٔ بدنی مذبوح

وسياست طريقيله مجروح بولدقده واويلا كويان
سينه كويان عقل ميراث خورده ايله خصومته
اغاز قليب بنم يد تصرفده اولن كاو مملوكمى سن
نه سببدن تصرفكه اليب بويله شرزت وحرام
خوارلق ايدرسين ديدكده عقل متوكل على الله
بن ربت كريمدن حلال غدامى بكا كندر ديو استدم
وبن قولنه اجابتله وعده ده بيورمشدى حاشا
اول جنابدن سائلين خائب ووعدندن غير
مصيب قلدمكدن اوزكه جواب ويرمه مكن بالاخره
حاكمه مراجعت كلدكده نائب الحق مرشد كامل بالحق عامل حضورنه
جمع اولوب فحاوى دعاوى معلوم جنابلرى اولدقجه بحسب
الظاهر نفس تلبيسك تصرفى سابقى اولماغين نائب مستور
صورت توقف اشراب ايديجك همين عقل ظلم ديدن لا به
وتضرعه اغاز قيلوب اي مرشد كامل عالم عامل حبيب اكرم صلى الله
تعالى عليه وسلم اتقوا فراسة المؤمن فانه ينظر بنور الله هو بيوردنجى
اوزره خدا ويرديكى نورله نظر ايله كه نور الله خطا اتمز وبو عاجزك
بو تضرعاتى بيانه كتمز ديو سوز آميز وظلم انكيز سوزلر سويلدكده
حاكمك دلى نرم اولوب بو خصوصده تاخير اولندقده همين مرشد
كامل محراب مناجاتده كاشف الاسراره نياز وزارله عرض راز قيلنجق
مرشد كامل نور ولايتله بلديكه خوجه روح نفس اماره مكريله لباس
قدسيه دن عارى اولوب بلاس حيوانيتله متلبس اولماغين منزله

موتن اولوب بو بهانه ايله نفس امارة محلة تلبيسده ساكن اولدقده
كندو خوجه لك دعواسنه سلوك قيلوب ما ملك خوجه جملة بنمدر
ديو دعا ايدرمش بس نفس تلبيس خوجه روح مقتولك بندسى وسائر
املاكى مملوكى اولديغى ظاهر اولديغى محكمه ئه والله يحكم بينهم فيما كانوا
فيه يختلفون ده مسجل وموقع اولدقده ضكره قصاص نفس اماره
سكينى رياضتله قتل اولنوب ولكم فى القصاص حيوة نحواى شريفنجه
بونك موتى روحله وسائر نحوايه حيات حقيقى اولدى فقطع دابر القوم
الذين ظلموا والحمد لله رب العالمين حالتى ظهور ايندى وصلى الله
على سيدنا محمد واله وصحبه اجمعين المجلس السابع فى قوله تعالى فانطلقا
حتى اذا اتيا اهل قرية استطعما اهلها الى قوله سأنبئك بتأويل
ما لم تستطع عليه صبرا وفيها الخاص لا الخص الاول فى اللغة القرية
معرفة واصل التركيب الاجتماع والستر ولذا سميت بها اما الاجتماع
فقط واما الستر بسترها وجه الارض بالخشب وغيرها بو محلده
مراد انطاكيه شهريدر اشهر روايتده حلبه قريب بلده در كه
تصحيفنده انطاقيدر بعضيلر بو قريه دن مراد ابله بصريدر
بصره قريبنده بر بلده در وابن سيرين شهر ايله در ديلمش يعنى قدس
مبارك وغير روايتده وارد در العلم عند الله الاستطعام طلب
الطعام الضيف مهمان وما التركى قونق لاجدار الحايط وبالفارسى
والتركى ديوار در ينقض انقضاضدندر سقوط معناسنه
سأنبئك تبادندر خبر معناسنه اتخذ افتعل وزنيدر زيرا
اصلى تخذ در مىن باب علم افتعاله بابيدر زياده اولوب

جنسيت منحتنه اولماغله ادغام اولنمشدر واولكى تا فا فعلى
دوشمشدر امّا اتخاذك وزنى اخذدن انتقالدر اتخذ نك
اصلى أءتخذ ايدى همزهٔ اصليه ساكن اولوب ماقبلى ساكن
اولديغيجون ادغام اولندى الفحص الثانى فى القراءت يضيفها
قرأت اولندى محقّقا من اضفت الرجل وضيّفته انزلته ضيفا و
يتقاضيه قرأت اولندى بالصاد المهمله مخففا انشق طولا معناسنه
ولتخذت ده قرأت اولندى فتح باى اصليه وكسر خا ايله من تخذ يتخذ
كتبع يتبع من باب علم الفحص الثالث فى الاعراب استطعما جمله
فعليه مجرور المحلدر نكرهٔ محصنه اولن قريه يه صفت اولمغله
ولذا مقام اضمارده اولديغيجون مقتضاى ظاهر استطعماهم
ديمك ايكن بلكه اهل كلمه سين اعاده ايدوب اهلها ديدى صفت
جملهسى موصوفه عايد ضميردن خالى اولماموجون زيرا مراد و
قريه اولديغى تقديرجه استطعما دينلسه جملهٔ صفتيه
موصوفه ضميردن خالى اولمق لازم كلور اكر سائل سؤالى
ايدرسه بس استطعماها ديسه ده موصوفه راجع بولنوردى
اعادهٔ اصلى ندن لازم اولور الجواب اكر اهل تكرار اولمسه طلب
طعام نفس قريه دن اولمق لازم كلوردى بو خود ارتكاب
مجاز يدر كما فى مغنى اللبيب والابصار الى المجاز عند امكان
الحقيقت وقال الامام فخر الرازى قدس سره السؤال
الثانى لم قال حتى اذا اتيا اهل القرية استطعما اهلها وكان
من الواجب ان يقول استطعماهم الجواب ان التكرير قد يكون

للتاكيد

للتاكيد انتهى وكان من الواجب قولنه فهم اولنور كه حضرت رحمه
الله استطعما جملهسين قريه يه مضاف اولن اهلندن صفت
قلمق اوله نكرهٔ غير محضه اولدوغيجون بس يجاب ايدركه استطعما
هم اوله تا كه صفت جملهسندن موصوفه عايد بولنه لكن
تاكيداً اعاده اولندى ضمير معناسنه وير ديكيجون قل هو الله احد
كبى قوله تعالى هذا فراق بينى وبينك هذا اشارتدر موسى عليه
السلامك فان سألتك عن شيء بعدها فلا تصاحبنى الآية
قولندن منفهم اولن فراق موعده زيرا مشار اليه وقت اشارتده
موجود وحاضر اولمق لازم دكلدر كما فى قوله تعالى تلك الدار
الآخرة باخود اعتراض ثالثه اشارت اوله وبو تركيبك اصلى
هذا فراق بينى وبينك در بينى فراقك ظرفيدر تنوينى حذف
اولوب اتساعا ظرفنه مضاف اولمشدر نته كيم مفعوله مضاف
اولور اتساعا الفحص الرابع فى التفسير قجنكم موسى عليه السلام
قتل غلام من اشدّ انكار له انكار ايتديسه حضرت خضرده اشدّ ردّ
صورتنده تاكيداتيله انك لن تستطيع معى صبرا ديو توديع شكلينى
اظهار ايدبجك موسى عليه السلام سبب صحبته غير مجالك
بولنوب عدم صحبتى سؤال ثالث اهدانته تعليق قيلوب ان
سألتك عن شيء بعدها فلا تصاحبنى ديوب مقتل غلامدن
كيدوب نهايت سفرلرى اهل قريه يه اولديسه حضرت
منزل الكتاب عن الشك والارتياب اولقريه ده اولن وقايعى
امت محمد صلى الله عليه وسلم عبرتا جلبجون بيانه شروع ايدوب

فانطلقا حتى اذا اتيا اهل قرية ديو بيوردی یعنی حضرت موسی
علیهما السلام بر قریه نك اهلنه کلدکلری وقتده که اول قریه انطاکیه
شهری ایدی یا بصره قریبنده ابله شهری ایدی العلم عند الله حکمت
الهیه بو ایکی سرور بنجه کون مجاعته مبتلا اولمشلر ایدی
اکابناءً استطعما اهلها یعنی اول قریه نك اهلندن طعام طلب
قلدیلر اکر سائل سؤال ایدرسه که طعام طلب اتمك خود عادت
کرامدن دکلدی ایا بو نك کبی بر عبد معلم من عند الله و اخر
کلیم رب الله نه کیفیتله سؤاله جرئت قلدیلر خصوصا حضرت
موسی نك علیه السلام مخلوقه عرض حاجت قیلوب و استطعام
اتمك معتادلری دکلدی کورمزمیسن که هنوز نبوت ویرلمادین
فرعوندن خوفا سکز مرحله اولن مدینیه فرار ایتدکده
بو مدتده کلی مجاعتله عیان عنان و تعبان و جیعان ماء مدینه
واصل اولوب حضرت شعیب قزلرینك شفقةً و رحمةً ماشیه
لرنده صو ردقدنصکره مجاعتی حالنده انلره کلی احسان
ایدوب انلردن کرامتی محلی کلمشکن قطعا بونلره التفات
قلیوب بلکی وجه وجهین تلقای مدین رب العباده طوتوب
ظل شجرده قعود ایتدکلرنده رب لما انزلت الی من خیر فقیر
یعنی یا رب امر رزقدن قلیل و کثیر بن قولکه هرنه اجلیچون انزال
ایدرسك بن اکا محتاج اولمشم دیو حسن و ادب برله عرض
حال اتمشکن شرف نبوتله مشرف اولوب صاحب کتاب و
کلیم حضرت رب التواب اولندقدنصکره قوم لئامدن طلب

طعم

طعام روا اولسونمی وخصوصا که روایت اولنور حضرت
شعیبك قزلرندن بری حضرت موسی علیه السلام تحت شجرده
اوتورکن دعوت قلوب بابام سکا اجرت ویرمك ایچون
کلسون دیدی دیجك بن سنه خدمتی شفقة قلدم اجرت
مرادم دکلدر لکن چونکه بابك بر عزیز روزکار دینده مرد صالح
کمسنه ایمش انلرك رؤیتی خیر اجرت و نصیحتلری جانه قوت
و دینه قوتدر دیو شرف لقاسیله مشرف اولدقده طعام
کرام اوزره تقدیم سفره قلدقلرنده حضرت اجرت ظن ایدوب
اکلدن امتناع قلدقده حضرت شعیب علیه السلام هرنه
نازل ضیافت معتادمزدر و سیننده امتناع لایق دکلدر
پس عجبا بو خصوصده نه وجهله جرئت بیوردیلر جواب
بودرکه جایعك استطعامه اقدامی من لدن ادم الی یومنا
هذا جمیع شرایعده مباح اولنمندر بلکی بعض محالده سؤالك
جواب اولور خوف تلف و ظن ضرر عظیم اولدیغیرده انکیچون
اخر کسب المرء السؤال دیو بیورمشلردر پس سؤال ایده طرق
کسبدن عد اتمش اولورلر نهایت سائر کسبله عدم اقتدار
شرطیله و سائلك مرادی تمول و تکثر و حرفت ادنمك
اوزره در اکر شویله که قدرتی وار ایکن تکثرا حرفت ایدنسه
نته کیم قلندری نامنده و بکداشی ادیله بو لحسن حرفتی
بر کروه ضاله صنعت ایدندکلری کبی اولئك فی ضلال
بعید بناء علی ذلك حضرت سیدنا صلی الله تعالی علیه وسلم

مادامت الارض والسماء ضرورتسنز سائل حقنده
وما اخذه جمرة فليستقل صاحبه او ليستكثر
ديو وعيد عظيم بيورمشلردر وهم سؤالنده ذلت
مقرردر فرد مؤمن من غير ضرورة مجرد شباعت اجليچون
ارتكاب ايتمك مورث بشاعت واجلاءي سناعتدندر بناء
على ذلك برينه سفرلرنده بركمسه عادم الما اولسه لكن
رفيق شفيقنده صو وار سؤال ايتدكده وير مكده مظنون
اولسه مؤمن ذلت ارتكاب ايتمسون ديو بر قولده سؤال
ايتمسون بلكي تيمم ايتسون ديمشلر **اكر سائل** تكرار
سؤال ايدرسه كه سؤال عن الناس مباحات قديمدن
اولديغي تقديرجه احسن مباحاتدن اولدوغي عيننه
معلومدر پس انك ارتكابي بونلرك منصب عاليلرينه
نوجهله روا اولسون ومحل ضرورتده ارتكابي واجب
اولديغي تقديرجه حيث سؤاللرنده انلرده ضرورتده
فهم اولنماز زيرا روايتدركه مجلس بمجلس كزوب
سؤال ايتديلر اكر ضرورت متحققه اولسه بو مرتبه
دورانه مجال اولميايدي خصوصا اكر ضرورت محققه
اولسه بو مرتبه دورانه مجال اولميايدي خصوصا
ارتفاعي يوز زراع جدارك هدم وتجديدينه مجال
اولسونمي **الجواب** حالت مجاعتده انلردن احسن
مباحاتي ارتكاب ترك اولايه محمولدر وهو مما يجوز من الانبياء

صلى الله

صلى الله عليه كما وقع من انبياء آدم عليه
السلام حين اكل من حنطه ومن سيدنا يونس
حيث ابق الى الفلك بغير اذن من الله صلى الله عليهما
وعلى نبينا وثانيا انلرده ضرورت كاملا اولماديغي
ندن معلوم اولدي نهايت بو جائز اولنلردندر طاقت
بشر يتجه ضرورت متحققا اولسون اما اقامت جداره
قوت روحانيتله مباشرت ايتمشلر ولسونلر **امنت
بالله وبخوارق العادات من السادات** وبونك
امثالي خواصه عباد تدن نه عداد روايت اولنمشدر
**ويقول عبد الحقير المؤلف الكتاب العلم عند الله
ولا حول ولا قوة الا بالله** اول عبدين كريمنك
اوج استعلاده ايكن قوم لئامدن قوت جسماني
سؤاللري لعل حكمت بالغه ومصلحت لايقه
متعلق اوله اول بودركه استغناي مطلق وغناي
اليق حضرت جناب رب الخلقه احقدر وكمال
كمال ونهايت جلال وجمال جناب لايزالي سنه
مختص اولمق غيرلي اقتضا ايدركه ماسواي على
السوا مقتضاي حكمتله هر فرد مقامنده رزالت
خلقتي ودناءت عبوديتي عين انصافله مشاهده
ايده تاكه دوام كمالده تفرد وقيام جمالكده
توحد جناب كبراسنه مخصوص اوله وغيرلر

هر كس كائنا من كان بلدلر ودوام استغنادن قطع
قلدلر وفرشدن عرشه وارنجه مخلوقات من العلويات
والسفليات بربرينه محتاج اولمسين مقتضاى حكمت
نحواى خلقت بليب محلى ابتلاده مقام رضاده قائم
اوله پس بعيد اولميه كه خضر عليه السلام حضرت موساى
صاحب كتاب ايكن جمله دانشين پايه صلوب طفل
ابجدخوان وار تعلّم مراد ايتدكده سر استغنا برله
لعل وعساد نصكره شروط مشكله يه حواله قلوب
شول حدّه كه حضرت كليم **ولا ترهقني من امري يسرا**
لابه وتضرعنه مضطر قلديسه لاجرم حضرت عليم
حكيم سماى استغنادن عرض افتقاره انزالى رواكورب
مرض جوع واسطه سيله اول قوم لئامدن طلب طعامه
اشارت دربيورمش اوله پس حضرت خضر عليه السلام
امتثالا للامر وحضرت موسى عليه السلام اتباعا سؤاله
شروع ايتمش اولالر پس بو ايكى كريمك استطعاملرى
ضرورت معنويه يه مبتنا اولمش اولور پس معلوم اولديكه
انسانك بعضى محلده استغناسى موجب افتقار
وباعث اضطرار اولورايمش **حكايت**
اولنور بر عابد زمانه وزاهد يكانه وار ايديكه
انس حق ميسر اولمغين دلبر انوارنده خلقدن
وحشت حاصل اولب كثرتدن فرار وكوشهٔ وحدتده

قرار

قرار آرزو سيله افربدنيى من جبل الى جبل ومن شاهق
الى شاهق ديو بيشه لرى كمين كاه وقعر كهوفى
پناه ايدنمشدى حتى صفاى عزلت شول حدّه الب
ويرديكه خلقدن فرارده خويش وبيكانه يكسان
اولب ايثار ايتدكلرى طعامى ردّ ايدوب كوهى
اشجار مباحه ثمره سيله تعيّش ده قناعت قلب
رهبانيّت مبتدعه هواسيله كلى استغنايه دوشب
ان الانسان ليطغى ان راه استغنى حكمنجه
سبب استغنا برله قطع صلهٔ رحمى رواكورمشدى
وزاهدك اشبو وضعى حضرت واضع
الشرعه خوش كلميب اعلام ايتديكه اشبو
عزت وحدتى ذلت كثرته تبديل ايدوب
سائل وار جانب شهره وار وانده فقير وغنى
ديميوب ذلت حقارتله هركسدن جرّ باشله
واخشام اولدقده هرنه جمع ايتدكسه اول
شهرك فقراسنه باغشله چونكه بو وجهله وارد
اولدى همين زاهد مجاهد **اطاعته فرض تلطف**
اوجا ديو دوشنه بر توبره الوب امره امتثالا
شهره توجه قلدقلرنده اهالى شهره توجه عزيزك
شهره قدومى دافع كمموص استماعله هر برى
سماعه كروب بعده اعداد المكان واحضار

اكطعام جوق جق استقباله چقوب بر مقدار
شوقله كتدكده طرف شهردن خبر كلدیكه عزیز كرچه
شهره كلدی لكن برام مبتدع منكره شروع قلدیكه آب
رویین هردنی طبعك قبوسندن دوكدی صچدی وخرمن
حاصلین برچخ حبة اجلیچون ریاح حرصله صاوردی اصحاب
صلاح حكمته وارباب سفاهت سفاهته حمل ایدوب
رجوع ایتدكده واقعا كوردیلركه برقع استغنای برق
طمعله یقیب وجلباب حیای باد حرص قاپب استغنا
افتقاره وحیاریایه مبدل اولمش بس اقدام اعتقاد زلقه
ویروب عزیز رغبتدن قالدی وبچه مدت بوحاله
ابتلادن صكره برامیر نامدار وسخاده خاتم وار
ایدی عزیز دخی اكا سؤاله وارمشدی اول امیر
توقیر سخاده توفیر ایدوب بیضا وحمرادن مبلغ
عظیم اعطا سندنصكره برایكی ساعت كچمدین
امیر مسفوره ینه كلوب الحاحله سؤال ایدیجك
امیر دلكیر اولب بو وضعدن تغیرا شعارله برچخ
فلوسله ارجاع ایتدكده همان اكلمیوب وجنجی
نوبت ینه الحاحله جره اغاذ ایدیجك امیر صبورك
تنور غضبی متلهب اولب دیدیكه ای كدای بی
سامان وی جرارنی امان طریق كدایانده مذهب

مذهب بومیدركه حد اعتدالدن خروج ایدوب قدم حرصی
حرم دلخراشیدن بصیرت وخلقدن حیا وحقدن تقاایدین
اوج نوبتدركه ابدسزلك ایدرسین دیوبوكونه توبیخات
ایتدكده همان دم عزیزك روی سجود اثاری زعفران
رنك ایكن حیادن مجمر شقیق كبی قزروب كریه و
شرمله دیدیكه ای میر بنده الهوی احوال درویشانك
نی آكاه بیت رحم الله قائله كركدا باشم كدار وكی شوم
ورلباسم كهنه كرددمن نوم • اكرچه صورتده كدایم
لكن فقجن اچ كوزلو اولم • وظاهرده شالم كهنه اولسه
غم دكلكه تقوی لباسم جدیددر لكن حكیم
مطلق جنابدن جل شانه وعم انعامه اوج
استغنادن بوچاه احتیاجه امریله دوشمشدم امیدم
واركه اشبو مقام پرخطردن ینه خلاص ایده دیو
كریان سوزان یرندن طوردقده ینه مهب الطافده
نسایم انسیه تنسم ایدوب خطاب مستطاب
ایردیكه ای عبد مبتلا وی بنده كثیب پربلا
بونجه زماندركه سنی ریاض انسمده الطاف
قدسمله تربیه اتمكله رعونت استغناده برحده
واردككه جلال جمالمدن مظهر كمال قلدوعم

عباد مدن فرار ایدوب و انلر یدیله ارسال بیورر وغم
معروفیده رده بشلادك وبونی بلمدکلرا شبو
بساطی بسط ایدوب نطع زمینی طرح ایدلدن
بیل بیداق شاه آفاق نیجه محتاج ایسه شاهان
کردون اقتدارلرده قیام خیام لرندن عمود خرار
وطناب بافندن کاره محتاجلردر پس نا الشکر مدار
کارکزاره نیجه محتاج اولمزلرکه اشبو عرصهٔ موکده بونلر
اولمسه شاه باشقه نه بتوررایدی پس بو کار
خانه ده لشکر سلطانه سلطان لشکره لشکر رعایایه
رعایا لشکره امانه محتاج اولیکلمدر لاجرم
استغنای مطلق جناب عزتنه زواله وقباب
قدرتنه انتقاله مخصوصدر وسن بنم حکمت
بالغهٔ مخلفوم قیاس یتدك بناءً علی ذلك
امر مبرمم له سنی دربدر وسایل باب
هرکاو خروا بتذال سؤالك سخرهٔ مرد
محقر قلدم تاکه مظهر اسرادم اولن عباد اولادن
عباد خوش عنفالر بمه سر تعظیمله نظر ایدسن وبو مضمونك اثباتنه

حکایت

حکایت اولنورکه حضرت سلیمان صاحبقران صلی
الله علیه وسلم وعلی نبی اخر الزمان سعادتله انس وجن
ووحش طیوردن خیل وحشمله بر صحراده کیدرلرایدی
ناکاه کثرهٔ حشم ووفرت خدمه نظرلری متعلق
اولب مقتضای بشریتجه مرأت مصفالرنده صور ناسوتی
مرتسم اولدقده بو جمله نك مؤنتی طرف کفایت قرارلرندن
اولمق خاطره سی کجمش ایدی اتفاقاً ره کوزلری بر شجرهٔ
طولا یه راست کلوب واول دوحه ده بر لقلق شقرق
اشیانه دوزب مدت مدیده تعیش ایدردی واول
اشیانك طرف اسفلنده اصافیر صغار حقارت قرار
مقدارنجه تعیشش قلوب حضرت رزاق الکلك ثناسنده
ورد اسحاری اوقرلردی اتفاقا بر کون لقلق طویل العنق
سحردن سیر صحرا قلوب مار وضفادع وهوام ارضیه دن
حوصله سن مملو ایدوب وبا فراخین اطعاو اشباعدن
صکره بوشوقله اشیان سدره شانن برزدوار ایدوب
بو صفا برله یمین یساره نی فحوا النقرطیله صحرای طولدورب
وسامعینی صدادن کولدررکدن صکره تحت اشیاننده
ساکن اولن عصافیره خطابا دیدیکه ای زمرهٔ ضعفاوی
فرقهٔ حقرا بنم ظل سعادتمده وحایهٔ حمایتمده نه مرتبه آسوده
حال ومیمون الفال اولدوغیکزی عجبا بلورمیسز ودعای
دولتم قلورمیسز دیو صدا امتنانله اوزرلرینه فلك

قلل جبال کبی احمال اثقال تحمیل اتدکده همان اچلرندن بر وقتندن حاضر
عصفور شاطر باش قالدروب دیدیکه ای شیخ الطیور اکرچه
اسفل اشیانکده مهمانك اولیب توطن ایتمشزدر و بو احسانك
اوزریمزده واجب الشکر بر نعمت درایمانه حاصل کر اول کاه
نه کاه مقام خارکاه ده انکر اصواتله بیهوده صدا ریك
وعلم موقیقیدن ناموزون وذی معنا ادراك سره صداع
وجانه وداع ویرمشدر و مهمانه بو مقوله اذیتك
سکینی تندن استخوانه ایرمشدر پس نه وجهله بزم
اوزریمزه مزیت دعوا سین قلورسین لقلق همین بو
کلمات برنکاتی استماع ایدوب دیدی معلوم اولدیکه
هنوز بنیم سزك اوزریکزده اولان طفلر قدر احسانم
ویرلر مقداری نعم کرانم عندیکزده جه قدر قیمت
بولمیوب بزه سحر شام سز بکیون نوبت زن اولیب
صدای صولتکله مکرا عداکزدن سزی امین قلمشکن شکرله
مکافات محلنده صدای خوش ادامی انکر اصوات دیو
اظهار ضجرت قلوب کراهته صحبت اشعار ایدرسز
واحسانه اساءت اتقوا شر من احسنت الیه حکمنجه
اکثریا احسان دیده لردن اولمکلمشدر که بر یرزك بنیه
نوعکزك قیام وجوده وبقای حیاتنه سبب کافی اولمشدر
پس زمرۀ عصفوران استماع ایدوب جمله دیدیلرکه
ای دراز پا و طویل العنق زیرا اشیانکده مهمان اولدوغمز

منك

منك بونده در مأجور اوله سز یحیی مطلق حضرتلری بو
ایکن بزم حیاتمزه نوجهله سبب اولمشدر موجودرکه دهان
دندان نوختنه قالمیوب برفصل ینه بیانه کتورسز پس نیه
لتنقر طینه آغاز قلوب دیدیکه اولا ای زمرۀ ضعفا سنز
بیورط طالدوغکز زمانده همان ماران تبه کاران سرجیله
بیورطه سین صالدقی کسر ایدوب طعمه ایدینلوم دیو استفاده
عزیمت ایدر هرچین بنم صدای هولناکم استماع ایدرلر
هماندم هر بری ثقبه سنه کیررلر تا نیا چین سلامتله بورود
جقار سز ینه انی اتمکه بونتدان اولورلر اما بنم ظل حمایتده
وصولت دولتمده ینه مجال بولمیوب سایۀ سعادتمده جانکه
خوش کچیرسز وهنوز بو احسانی انکار ایدرسز چونکه زمرۀ عصفوران
اشبو حجت صحیح البیانی و برهان ساطع العنوانی استماع
ایتدیلر همین انصافله الآن حصحص الحق دیو بو حجته صدقنه
کواه اولیب دیدیلرکه ای شیخ الطیور واقعا بو نعمته معترفیز
قاصر و شکرنده قاصر اولدوغمز هنوز بلدك الحمد لله بو خصوصده
غفلتمز وارمش رضی الله عنك فاما اشبو هر انك سز عالی
اشیانك اوزرنده اولان منتی و نعمتی تحجیا بلورسز بو خصه
کفران نعمه اولورسزکه سزك بنی نوعکز بقاسنه بو استصغار
ایدیکز فقر اسباب اولمشدر پس بو اخبار منت باری لقلق
صاحبا سکبارا استماع اتدکده همان عرق تکبر جوشه
ویر تجبر خروشه کلوب دیدیکه ای عصفوران بیهوده کفتاران

سزك كبي نفوس ضايعه بنم كبي عظيم الشان رفيع المكانك
نه احتياجي اولجقدر هنوز بر طايفه نك طفلي دخي بنيسي اولماغه
اعتراف كزاو لمشكن وجلالقدر يعزى بلمشكن شمدي بناي
نوعمزه سبب اولمق دعواي باطلين قلورسز امدي يا بو دعواي
عريضه بيانه كتورك يا ظل حمايتمزن پاي اقامتي كوتورك ديو
طلب برهان قلدقده همان اشبو مرغان ضعيفان فرصتي
غنيمت بلوب وطالب برهاني عين نعمت اكليوب ديديلركه اى
لقلق كامران رأيس متكبران معذور طوتكه سنكده يمورطه دن
يورولريك چقدقده همان موران تيز دندان وپيشه كان
نيش داران بر بريله بشارتلشوب لقلق مغرورك بچه لري
چيلاق وعريان حصن بيضه دن چقدوغي محلده وبر مجون ماحض
طعمه در ولقلقك منقاري كبير اولماغين بر صغراي نهب واخذ
اتمكه قادر دكلدر وحقيرانه عجب شكار عزدر ديو عزيمت خروجه
ايكن بنه دركه اما نه حاصل سرچه محل مرورده رهزندر صيد
بچه ايده لم ديركن انلره شكار اولمق محتملدر ديو تاخير اتمشلر ايكن
بنه شهوتدن لحم تازه بانه بي اندازه ويرسكله ديك مضرت ديده لرين
اعما قليب تاب مجاعتله صعود ايدوب ترسان ولرزان
حرم محترمز قربنه ارد كلرندن حميت همجواري اقامتنه
كليب ومنقار يزه انلارك نهبنه قابل اولماغين هر بريمز
امان وير ميوب اولعازمان آزرده كاني هلاك ايدوب
سزك افراخكز حياتنه سبب اولورز وبو احسانمزي

انكار

انكار اتمك همين خرشدي كلا بله طلاء اتمكه بكزر رد دكلرنده
لقلقان ياوه كويان بو جوابك جوشنه نظر صالب وانصافله
امعان قلوب ظهور حقدن صكره عناد وتمادي خوي شيطاني
اولمغين اندن رجوع ايدوب ديديلركه اى زمرهٔ ضعفا بز بزي
اقويادن زعم اتمكين وسزه حقارتله نكاه اولمغين بزم
فرده احتياجمز اولماميسين فهم ايدره ك بحمد الله حالا انوار
ظهورا تمكن ظلمات اوهام باطلهمز مغرب عدمه غارب
اولدي ومن بعد بو علم حاصل اولديكه ذرات مخلوقات
من العلويات والسفليات بر بريننده احتياجدن خالي
اولميوب جملهسي خاشعات وضعات ايمش واستغناي
مطلق غناي محقق جناب حقه سزاوار ايمش كه سلطنتنده
اعواندن غني واحكامنده وزير ومشيردن مستغني در دامن
صفاتنه كرد تغير ايرمز و پيرامن ذاتنه بيچونته قافلهٔ وهم
وخيال قونمز عظمت نسبتدن مبرا وكبرياسي زحمت كسبدن
معرا صنعي نه اعراض وعطاسي نه اعواض حياتي بي موت
وثباتي بلا فوت حكمتي خللسز وجودي علتسز بناسي بي نهايت
وجودينه ضنت خجل وحشمدن نيازسز وملك ملكوتدن
ابنانسز وجرم قوللرينه حكيم وزمرهٔ مطيعينه دليم سفرهٔ
احساني ناممنوع ونعم مطبخي غير مقطوع سائل باب
مجاب ومال الحلقه دنلري مستطاب دستكير افكنده وچاره
سازي مرد ماندن لبيك كوي ربنا كويان ازمرهٔ مطيعان

وعاصیان میسّر امور اصحاب کبد وموصل مقاصد ارباب رشد
لم یلد ولم یولد ولم یکن له کفوا احد در چونکه حضرت سلیمان
سپاه خدم پناه صلی الله علیه وسلم وعلی نبیّنا الربّ لا اله لقلقلر
عصفورك بوکونه تقاول محاوراتن وطرفینك حجج و
تمسکاتین وعصفور صغیرك قوت دلائل برله لقلق کبیری
اسکاتین وهر بریسنك عناد قلیب مقام انصافده ثباتین
کوردی واستماع ایتدی همان ظن قلدیکه طوائف مختلفه‌دن
خیل وحشم برله یوردکن مبارك قلبنده مرتسم اولان خاطرهٔ
رعونت مشعره‌نك حضرت هادی مطلق لسان لقلق وبیان
عصفورالیق برله وخامت عاقبتن بیان وعیان ایتدی
پس بوتنبیه سببیله استغفار وکریه‌دن صکره ارکان
دولتن جمع ایدوب جملیه خطابا بیوردیلرکه ای یاران حضرت
متعال جلّ عن الضدّ والمثال لقلق وعصفورلر لساننده اشبو
اسلوب اوزره بزه حالمزی بلدردی امدی معلوم اولسونکه
سزلك بکا صورت احتیاجکز اولدوغی کبی بنم دخی هر
بریکوزه احتیاجم مقرر ومحقق ایمش لاجرم اطراف اکنافدن
آفاق تا قاف وازفرش تا فرش جملهٔ مکوّنات بربرینه محتاج
وهرکس آخر یدندن عطایه آج ایمش بو جمله‌دن دوام استغنا
وحقیقت غنی حضرت خلاق عالمدن غیره روا وسزا دکل
ایمش دیو جنابلری عامل اولوب آخرلری ارشادله راه
صوابه واصل قلدی صلی الله علیه وسلم وصلی الله علی سیدنا

محمد

محمد واله وصحبه اجمعین قال الله تعالی بعد قوله استطعما
اهلها فابوا ان یضیفوهما یعنی وقتاکه خضر له موسی انطاکیه
شهرنده ایام شاتیه‌ده ووقت غروبده کلیبا اقتضای ضرورتله
بونلردن طعام طلب قلدیلر طعامدن ابا قلدیلر ودفع
یرد اجلیچون برمسکن استدیلر اندن دخی ابا ایتدیلر بالاخره
برخاتون بو حاله واقف اولدقده شفقةً علیهم خفیه بونلره
طعام کتوروب دیدیکه بو قریه‌نك رجالی سوء اخلاق اوزره‌در
سزی انزالده مجالم یوقدر پس همان اکل ایدوب نساسنه
برکت برله دعا قلیب رجالنه لعن ایتدیلر وابی رسول اکرمدن
روایت ایدوب اهل قریة لئام دیو قراءت ایتدی واول
قوم خساستده ضرب مثل اولمغا جلیچون واضرب لهم مثلاً
اصحاب القریة دیو بیوردی دخی وبدنا ملقده مشار الیهم بالبنان
قلدی وی اول قومك حالنه‌که الله ورسولی انلرك سوء حالنه
شهادت ایده فنعوذ بالله من سبق الشقوة وشقوة السبق
وامام فخر رازی قدس سره بیورمشلرکه کتب حکایاتده کورمکه
اول قریه قومی فابوا ان یضیفوهما ایت کریمه‌سی نازل اولدقده
صکره اول قوم بخل ولئامتله موصوف مذکور اولمقدن
عار ایدوب واظهار حیا قلوب بر یوك التونله حضرت کائنات
علیه الصلوة کلدیلر دیدیلرکه یا رسول الله صلی الله علیك اشبو
بر حمل التونی کتوردككه تا بونو کله قرآندن بر نقطه بغشلیه‌سز
فابوا کلمه‌سندنکه بانك نقطهٔ تحتانیه‌سی بر نقطه دخی ضم

اولب فوقنه نقل اولنمغله ابوا ان یؤتوا اولب فابوا ان یضیفوهما
قرائت اولنمغله معنا اولقریه خلقی بونلری قوندرمغه جلیبون
جمع اولب کلدیلر دمك اوله وبزم ناممز بخل وخساستله
یاد اولنمقدن قالمه وطوله هر سخاوتله اکله تاکه قوممز نقطه
باکبی بزلره تجنب لئامتدن خلاص بوله نقطه تاء غزت
کبی فوقیت سخاوته قدم بصدلر پس حضرت صلی الله علیه وسلم
اول قوم لئامك اولا ایکی سروره برکرده ایلدیکه سخاوتدن با
املری سببیله شمدی بر نقطه جزینه محتاج اولدقلرین بلوب
همان جواب یابیقو ردیلرکه ای قوم فرصت کزارده وی کرده
ندامت خورده حضرت قرآنده بر حرف زیاده اولمق یاتحتندن
فوقنه نقل اولنمق عینیله فابوا ان یضیفوهما ایت کریمه سنی
تکذیب اولدوغندن غیری لا یأتیه الباطل من بین یدیه ولا
من خلفه تنزیل من حکیم حمید آیت محکمه سندن تنزیهن انکار اولب
الوهیته قدح اولور تعالی الله عن ذلك علوا کبیرا وانه حکیم حمید
وبوفقیر مؤلف کتاب دخی کتب حکایاتدن برندن امام علی
کرم الله وجهه یه منسوب بولدمکه اول قریه اهلندن
برکروه امام علی خلافتی ایامنده ذهبدن احالله حضورلرینه
کلوب کاسبق عرض مرام خام قلدوقلرنده بیوردیلرکه
ای زمره نی نفران وی فرقه افسرده دلان کلام منزل مجیدك
هر بر نقطه سی قابل ولایق تغیر اولمقده صد هزارکره فاقدن
اثقلدر پس کرم محال اولدیکه انده بر نقطه احداث باعتنك

قوم

144

فوقه اخراج ایدوب سخایله ذکر جمیل ذروه سنه ایرکوره
اما آبا واجداد کزدن بشیمان خامان فرصتی فوت ایتمکین
سزی بو وادی محاله صالمشلر که انلر اول ایکی عبدین اکرمینه
برکرده ویرمشلر اولیدیلر حضرت منزل الکتاب جل عن الشك
والارتیاب فابوا ان یضیفوهما دیردیکی شمدی محسوس
بواحالذهب برکرده ویرن طوتدی فنعوذ بالله من فوت الفرصة
واکل الندامة وهو الحقیر لعل قوم انطاکیه نك امامنه کلمدی
روایت اصوب اوله که بلده انطاکیه رسول اکرم صلی الله علیه وسلم
زماننده هنوز فتح اولمامشدی بلکی حضرت عمر رضی الله عنه
ایام خلافتنده سرسریه سی اولان ابو عبیدة بن الجراح یدیله فتح
اولندی على ما قيل في التواريخ فتوحات شامیه اکر سائل
سؤال ایدرسه بر نقطه ایله لفظ ومعنی تغیر اولمانك قبحی
روشن ایکن بر الای عقلا اتفاقیله جمع حطام ایدوب مسافه
بعیده دن ارتکاب مشقتله عرض لرین ارسال ایدوب بو
مقوله شنعت عظیمه جرأت ایدرلر الجواب الله اعلم انطاکیه
نصارادن ایدی وانلر توراة وانجیلك احکامین بروجه
صاجك الجاسیله ویا اخبار رهبانه رشوت ویرمکله
تبدیل وتحریف قلیب يحرفون الكلم عن مواضعه جرم جمیللری ویشترون
بآياتي ثمنا قليلا حسب حاللری واولئك يلعنهم الله ويلعنهم اللاعنون
سوء مآللری وسنت سیئه لری ولی کلستری دین اسلامده
اولان علمای وامنای خزائن نقود ملتی که جریئه دیانتلری

انما يخشى الله من عباده العلماء عنوانلو معنون وجمال
رخسارا ما نلرى وما يعقلها الا العالمون بيانيله حسن وبهاده
مبيّندر انلر قياس ممتنع اوله لرو فرصت بجد كدن صكره تداركه
بول بوله لر فهيهات هيهات نته كم حكايه اولنور حضرت
شيخ شبلى وولى قدس سره العلى زماننده اخبار ولايت
اثار واسرار كرامت نثارلرى هرسويه بوى نافه كبى منتشر
اولوب دماغ قابلانى غايبانه شمّ احواللرندن معطر اولمغين
هر كوشه دن قافلهٔ احباب حجاج وار هدى ايدانلو كعبهٔ
اقباللرين طواف كلورلردى اما برشهرده براهل كسب نانوا
يعنى اتمكجى غايبانه محب صادقى وارايديكه القلب يعشق قبل
العين حكمنجه كورمزدن اول دعواى عشق محبت قلوب قدومنه
دكانن ايثار وجانن نثار عزيمتنده ايدى ودمبدم آينده
فرط محبتندن اخبارله عرض عبوديت وشوق غراميتين
انها ايتمكله حضرت شيخك معلوم جنابلرى اولمشدى اتفاقا
زمرهٔ درويشانله اول شهره كزلرى واقع اولوب محب عاشقك
دكاننه كلدكده درويشلردن برى اول غايبانه تنور سينه سى
سوزان اولان اشبو نانفروشدر ديو اعلام ايتدكده همان
حضرت شيخ بى تكلف وبى صلا دكانى اوكنه اوغرايوب وبر كرده سين
الوب كتدى پس نانوانك عرق بخلى حركته كلوب اى كداى بى ادب
وى جرارى با نهب بونه يوزسزلكدركه ايدرسين واجازتسز نان
قاپوب كيدرسين ديو كستاخانه چاغردقده حضرت شيخ

التفات

التفات ايتميوب كتدى ونانوا درحال اردندن يتوب اى زمرهٔ
مسلمانان اشبو سالوسى كورمسزكه زى صلحايه كيروب
اشبونك كبى نهب غارت ايدر الله بلوركه تنها اولسه نلر ايدر
ديو شتم غليظله كردهٔ الندن الوب دوندكده ابناى جنسندن
برى ديديكه اى مرد مجهول وبى اصول بر كردهٔ شتم ايله الندن
الدوغك حضرت شيخ شبلى در ودكانمزه يغما ايتدرسونجا
منت بلوردك سن نجه محبتى دعواسين ايدرسن بو وجهله
كستاخ دوشدك ديديكلرنده همان نانوا نه بلايه مبتلا اولدوغين
بلوب وحضرت شيخ مواجهه سنه عدم استحقاقين فهم ايدوب
بارى درويشانك پاى عزتلرينه روى خجالتن سوروب حضرت
شيخدن بنم بو جرم غليظمى ديلك ديو لابهٔ بسيار وكريهٔ
بى شمار ايتدكده دل درويشان نرم اولوب حضور جرايم بخشلرنده
محل عرضه يتوريجك اظهار حكمت وتعليم عبرت اجليچون
بيورديلركه امدى ياران اولمرد خسران محضا بزم ايچون
برعالى ضيافت تداركى كوروب اشبو شهرك علما وصلحا وخواجه
كانين بله جمع ايتسون تاكه عذرى قبولمزا اوله ديو بيوردقده نانوانك
صورت جواب وزوال عتاب معلوم اوليجق فرحندن رقصان
اولوب فقرايه بذل نان ومژده دادلرم كلى احسان ايتدكدن صكره
نشاطله مقدمات ضيافته اغاز قلوب انواع نعم واصناف
فواكه وكونه كون خوش آب فوايح كلاب وزنجبيل مزاج باوانى زجاج
احضارنده تمام دوصد دينار سرخ انفاقندن صكره برجاى كشاده

فروش مرفوعه واكواب موضوعه برله مقدمات متكا كورلدى
صكره علما وصلحا واخوان صفا على وفق المأمور جمع اولب
مراتبجه هر كس متكاسن بولدقدن اولا سفرهٔ معارفدن
حاضر ينى طعام وكاسات مجبتدن اقداح الفاظله اهل مجلس اسقا
بيورەرق نصكره نانوانك سماط سر بلوب عادتجه مما رزقه الله دن
خورد واشام انجام بولبجق خباز آش باز مقابله‌سنده ومقام خدمتده
على وفق المعتاد دعا ومدح ثنا واستحسان مشوب بالريا انتظارنده
ايكن ناكاه ارباب قلوبدن بر آگاه هما باشى قالدوروب بيخ خطابا اى بيرو اقف
اسرار وى كاشف حجب استار آيا اصحاب جهنمدن هيچ علامت وارباب
نفاقدن سيماى سقامت وارميدر وبو مجلسده اول صنفدن كمسه واردر
عيان وبيان كتورمكه مراد دركه اهل نادى حصه وعبرت اله ديدكده
بير حكمت كفتار جواب بيورديلركه اكر جهنم اهل ومنافق سيماى كورمك
ديلين بزم دعوت صاحبى خبازه نظر صالسونكه بو صفتلر اندن
موجوددر زيرا دونكى كون الله رضاسيچون بر فقيرك الدوغى كردهٔ
وير ميوب انواع اهانتله الذين المتر ايدى اشبو كون مسكين شبلى
خاطريچون دوصد دينارى سروريله خرج ايدوب وهنوز بو قباحتنده
فهم ايتميوب دعا ومدح وثناده رجا ايدر اكر دونكى كونكه بر شخص
برنانى المتر ايدى لى رضاى حقا جليچون اولكدايه فدا ايدوب بر نحيف
خاطر اغامش اوليدى اشبو دم دوصد دينار خرجنه محتاج اولميوب
اندن زياده اجر واصل اولدوغندن غيرى ريا وسمعه ارتكاب
كندودن ظهور ايدوب خجالت مجلده جكميدى بس محلسز تدارك

مفيد

146

مفيد اولمادوغندن ماعدا موجب خسارت ومستوجب
خجالت اولدوغين استماعله معتبر ومنتصح اولنوب حسن
خلوص وقبح رياكلشن وكلخن كبى ممتاز اولدى وصلى
الله على سيدنا محمد واله وصحبه اجمعين قال الله تعالى
فوجدا فيها جدارا يريد ان ينقض فاقامه يعنى خضر ايله موسى
عليهما السلام انطاكيه قومندن استطعام ايدوب انلرده
اطعامدن ابا قلوب ايام شتاده برمسكنده كوسترمدكلرندن
نصكره بر ديوار بولديلركه يوز زراع ارتفاعى وار ايدى يقلمغه
يقلشمش همان يقلمق دلردى وبوندن ارادتى جداره اسناد
مجازا كدر مشرف الى السقوط ديمكدر وهر يرده كه بر شئ
استعدادندن اولمغين نسنهٔ اسنادا تسالر بو قبيلدندر
ولما سكت عن موسى الغضب كبى وغيرها بس خضر عليه السلام
اول جدارى طوغرلددى مبارك اليله يا بر عمود له يا مسح
اتمكله كرامتن وبر روايتده اساسندن هدم ايدوب و
ابتدادن كالاول بنا ايدوب طوغردى لاجرم حضرت موسى
بونى كوردى لو شئت لاتخذت عليه اجرا ديو حضرى اجرت
المغه حرصه ترغيب ايدوب اكر دلرسك اجرت ويررلردى
محلضرورتده سنتفع اولردق ديدى ياخود موسى عليه السلام
بو قولى شول معنايه تعريضا ديمش اولكه ياخضر اشبو عملك
فضول القدر زيرا سيزه مهم اولاندن دكلدر يعنى اهل
قريه دن احتياج زماننده حرمان مشاهده اتمشكن فضولا

مالا یعنی یه اشتغالین کوردکده نفسنی منعه مالك اولمیوب
وسابقده فان سألتك عن شيء بعدها فلا تصاحبني شرط
جزاسنده نسیان واقع اولوب لو شئت دیدیسه خضر
علیه السلام ده هذا فراق بيني وبينك هذا کلمه‌سی موسی‌نك
علیه السلام سابقده فلا تصاحبني دیدکی قولندن فهم
اولان فراق موعوده اشارت اوله ویاخود وجوده بیان
اعرابده یکجه‌ندر فاعلت منزله‌کلکه فراقك بینه اضافتی
اتساعاً مجازدر زیرا اصل کلام ومقتضای مرام
ظاهره هذا فراق بيني وبينك دیمکدی نهایت تنوین حذف اولوب
اتساعا ظرفنه اضافتله نسبت اولنمق اولور رفقا موسی علیه السلام
زیرا فراقك عنادی دیمکدن فراقی بینینه نسبت ایتمك تعاطین
قلبه اسهل ورفقه اقربدر وسادات کرامدن بو مقوله مسامحات
توطیناً للمخاطب اولنکلمشدر حاصل الکلام حضرت موسانك
علیه السلام خرق سفینه‌ده وقتل غلامده اولان ایکی انکار
سؤالی عفو اولوب وفراقه موجب سؤال واقع اولوب لسان
اعتذار قطع اولدویسه عجبا اولمیه که خضر علیه السلام فراقه
اشارت بیوره اگر سائل سؤال ایدرسه طوتلم موسانك بوندن
مقدم اولان اعتراضلری جرم غلیظه اولدکه اوز متبوعین
سفه وظلمه نسبت قلیب خرق سفینه‌ده لقد جئت شيئا نكرا
دیدی اما اقامت جدارده سؤالی مشاوره طریقیله عرض
ایدی وسابقده‌کی کبی انکار صریح دکلدی وبو مقوله سؤال

تابعه

147

تابعله متبوع وخادم ایله مخدوم ما بیننده کائنا من کان
حسن اولوب بلکه مستحسن اوله کلمشدر پس حضرت خضره
لایق بو دکلمیدیکه بو دفعه مصالحه بیوروب تأخیر مفارقت
قلدیلر نه اینکه تعجیل مفارقته اشارت ایدوب هذا فراق بيني دیدی
الجواب الله اعلم سادات قاتنده ترك داب خصوصا ترك
داب ایدننده ساداتدن اوله وعوام ناسدن اولمیه وخصوصا
ترك داب عمداً اولمش اوله زیرا حسنات الابرار سيئات المقربين
حکمنجه ابرارك حسناتی مقربین سیئه دوشدکی یرده
مقربینك سیئاتی نه مرتبه اشنیع اولجقدر با وجود اینکه
حضر علیه السلام طرفندن ابتدای امرده شرط اولان فان
اتبعتني فلا تسئلني عن شيء بعدها دیو مطلقا سؤالدن
منع واقع اولمشدی وحضرت موسی‌ده مرة ثانیه‌ده فان
سألتك عن شيء فلا تصاحبني دیو عموما سؤال اتمه‌مکی
الزام ایتمشیدی بناء علی ذلك موسی علیه السلام انك وجهین
اولندن استغنا واستعجاب ایتدوکی کبی اوجهینده طلب عفوه
وفراقی تأخیره سؤال اتمکه مجال اولمدی پس چونکه فراق محقق
اولدیسه حضرت خضر علیه السلام شفقت ورحمت جنسیت
غلبه ایدوب سأنبئك بتأويل ما لم تستطع عليه صبرا دیو تسلیه
سلکنه سالك اولوب اما السفينة دیو بیان تأویله
شروع بیوردیلر یعنی موسی علیه السلام چونکه مفارقت مقرر
اولدی کل سکا شول صبر ایدمیوب سؤال ایتدکك نسنه‌لرك
سر خفیدن ومال امرندن شمدی خبر ویره‌یم تا که ساحه سماحت

سماطردن بالكليه حرمانه كيتمه‌سين وحديث نقلنه بوليمنكر
اشلرك نه تأويلي ونه اصلي اولمجقدر ديو بزه سوء ظن ايتمه‌سين
ديو بيان تأويله باشلدى وحضرت موسى دخى حيا غلبه‌سيله
تكرار عفو طلب قلمدى معلوم اولاكه بوندن بزه اوچ درلو
عبرت حاصل اولدى العبرة الاول اولدر كه بر كمسنه‌يه بر رجا
كلسه حصول رجايه قادر ده اولسه واول رجاسيدن خلاف
شرع شريف ده اولمسه مهما امكن انك حصولنه امنده سعى
ايتمك ومتسلى خاطر كندرمك عادة دن ايمش وجزئى وكلى
حصولنه امله كوندرمك كرك ايمش نتكم حضرت خضر عليه السلام بونى
ايتدى وبو معناده حكايت اولنوركه امام احمد بن حنبل حضرتلرى
كه معاملاتده ائمهٔ اربعه‌دن بريدر رحمهم الله وقدس اسرارهم
ورضي الله تعالى عنهم ورزقنا شفاعتهم خدمتلرى زماننده
علم احاديث نبويه صلى الله عليه وسلم ايله شهرت بولمشلردى
بناء على ذلك بر طالب صادق احرام عزيمتى ميانه شد
ايدوب عتبهٔ مراملرينه بوس ايدوب وجنابلرندن علم حديث
اقتباس نيتنه مسافهٔ بعيده‌دن اولدقلرى شهره كلوب
وحجرهٔ مباركه‌لرينه داخل اولوب رد سلام ايتدكدن صكره جنابلرى
غيرى رسوم ملاقاته تقيد بيورب بلكه اوكنه بر سلك
بيچانك طعامنه اشتغال كوستروب اشبو طالب ايندكيه التفات
بيورمدقلرندن بو كسنك خاطرينه خناس بو وسواسى القا
ايتديكه حيفا سعيم ضلال ونيتم وبال اولدى بو كسنك التفاتى

بنى ادمدن كليه زياده اوله مقصودم اولان علم شريفدن او بكا
نه افاده وبن اندن نه استفاده ايتسم كرك ديو حمار وسوسه‌يه
راكب اولوب نشيب وفرازه شب يورتاركن احمد حنبل حضرتلرى
اطعام اشباعندن فراغ بولوب سك مسفورى همان طشره
سوروب بيوردىلركه درويش زنهار خاطريكه بو كليه كه بنى ادمى
قيوب بر كلب ناپاكه التفات ايدشمدن بكا نه فائده حاصل
ديو سوء ظن ايتمكه بو حجره‌يه كلب كلمش دكلدر لكن قحالابو سك بيچه
ناكاه ايچرو اكروب وقويروغن صالبانين خنين ايله بندن
طعام طلب ايتمك شكلين كوستردكده بلدمكه طعام رجا ايدر
همانده رسول اكرمدن صلى الله عليه وسلم بو حديث شريف
خاطرمه كلوب قطع رجا ضرورندن خوف ايدوب انك اشباعنه
مشغول اولمشمدركه اول حديث شريف بودر عن ابى هريرة
رضي الله عنه انه قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم من قطع
رجاء من ارتجاه قطع الله رجاءه يوم القيمة صدق رسول الله
يعنى بر كمسنه بر راجينك رجاسين قطع ايدوب ويرمسه
الله تعالى اول كمسنه‌نك قيامت كوننده رجاسين قطع ايده يعنى
مرادين ويرميه پس بو كليه اشتغالمك سببى بو ايدى ديدكده
همان طالبه خبر شريف تأثير ايدوب وقلبندن سوء ظن
زائل ايدوب ديديكه اى فخر العلماء مسافهٔ بعيده‌دن جنابكزه
خدمت ايدوب تعلم اخبار نبويه مراد ايتمشدم بحمد الله سعيم ضايع
اولمادى وعمل ايتمكه بو حديث شريف بسدر ديو اجازت الوب

همان رجوع ایتدی پس سائلی متسلی خاطر کوندرمک سنت
کرادن ایمش العبرة الثانیة بودر که هر کسه کائنا من کان کندویه
سوء ظن کلجک یردن حذر لازم اوله نته کم حضرت خضر ایتدی
بناء علی ذلك کراد یمشلردر که ایاك وما یقع انکاره وان کان عندك
اعتذاره یعنی سنی قولا وفعلا صاقین شول نسنه نك سندن
ظهورندن که هر کورن یا اشیدن سندن انی منکر کورب سوء
ظن سبب اوله اکر او لایشه عذرك وجوابك دخی وار ایسه الحاصل
انکار اولجق نسنه نه اشیله ونه جوابه محتاج اوله نته کم اول سلطان
دین ودنیا کرامت خواجکان وسرمایه مفلسان جناب سعادتلرندن
حکایت اولنور که سعادتله مسجد شریفلرنده اعتکاف
بیورمشلردی مسجد خالی ولمغیله امهات المؤمنیندن بعضسی
رضی الله عنهن مشاورۀ مهمه اجلیچون حضور موجب السرورلرینه
کلمشدی اتفاقا اول اثناده صحابه دن ایکی نفر مسجده داخل اولدقده
انا مزحجرۀ سنده کیدوب حضرت صلی الله علیه وسلم بیوردیلر که
یاران بو کیدن انا کز فلانه در بنم مشاوره یه کلمشدی پس اصحاب
یا رسول الله مکر بو قوللرك جناب عصمتمآبه سوء ظن احتمالی
وارمیدر که دیجك بیوردیلر که نعم مقتضای بشریته احتمالدر
ادنی مرتبه حدیث نفسه مبتلا اولسز دیو تهمتدن وبنم
غیبتدن صاقنوب دیدم و معلومکز اولسونکه هر بریکز اتقوا
مواقع التهم یعنی تهمت یرندن صاقنوك دیو سوء ظن موقعنه
واقع اولمدن جمله امتی تحذیر ایتدی صلی الله علیه وسلم

العبرة الثالثة

149

العبرة الثالثة بودر که بر کریمه اتباع ایدن میزان حیای لدن
قومیه هر نقدر اول متبوع کریم عذرین قبولا تمکن محتملده اولورسه
نته کم موسی علیه السلام بو میزانله یوروردی هرچند اولکی وهله ده
عذر ایتدی وعذری قبول ده اولدی اما او چنجی وقعه که قصه
جدارده در انده حیا غلبه سیله عذره مجالی اولمیوب جرم ثالثك
خجالتله ساکت اولدی وطلب عفوا تمدی پس بو حیاسی خضره
خوش کلوب سأنبئك بتأویل ما لم تستطع علیه صبرا
دیو امور ثلثه نك اسرارنه واقف قلدی اکر او چنجیده غلطت
ایدوب یا یدوب لا تؤاخذنی بما نسیت دیمش اولسه یحتملکه خضره
نصرت کلوب اشو بیاندن محروم قلیدی وصلی الله علی سیدنا
محمد واله وصحبه اجمعین المجلس الثامن فی قوله تعالی اما السفینة
فکانت لمساکین یعملون فی البحر فاردت ان اعیبها وکان وراءهم
ملك یأخذ کل سفینة غصبا وفیها ابحاث البحث الاول فی القراءة
وقرئ کل سفینة صالحة والمعنی علیها البحث الثانی فی اللغة المساکین من لا یملك
شیئا وهو اسوء حالا من الفقیر عند الحنیفیه وعکس الشافعی الامر ای جعل الفقیر
اسوء حالا من المسکین بظاهر الآیة الکریمة لان الذین سماهم الله مسکینا
کانوا مالکین السفینة اجیب عنه بان ذکر المساکین لارفاق لا لبیان
مصطلح الفقهاء وبیان عجزهم من الغاصب الظالم والغصب الاخذ
بغیر شیء علی وجه التغلب الوراء من الاضداد یطلق علی الضدین
یعنی امام وخلفه اطلاقی جائزدر اما جهت خلفه اطلاقی شایعدر
اکرچه حضرت قرآنده جهت امامه اطلاقیده وارد اولدیسه

من وراثهم جهنم كبی بلكلكه وراكلمسنك ضدندن استعمالنك
وجهی بودركه اكرچه بو كلمه ظرف مكاندر لكن یاخذ اشتقاقی
تواردیدر ستر واختفا معناسنه پس هر نسنه كه سندن مختفی
اوله اول شیئ سندن متواری وسنده اندن متواری پس كرك
امامكده كرك خلفكده اوله لاجرم سندن غائب اولان نسنیه
انده وراءك دیمك صحیحدر وبلكلكه وراء امام معناسنه اولمق
اولیدر دیمشلر بو معنایه حضرت قرائنده وارد اولدیغیچون وابن عباس كه
رضی الله عنهما وكان امامهم ملك قرائتی شهادتیله اول ملك غاصب سفینه نك
اول زماندن خلفنده اولمق روایتی صحیح اولدوغی تقدیرجه سفینه
رجوع ایتدكن امامنه كلمك اعتباریله اولر الفحص الثالث فی الاعراب
قوله غصبا یحتمل موضع حالده مصدر اوله یاخود قولنك فالندب
ویحتمل یأخذنك مفعولی اوله نوع اخذی بیان اچلیچون كما رجع
فی القهقری اكر سائل سؤال ایدرسه اشبو آیت كریمه ده مقتضای
ظاهر وكان وراءهم ملك یاخذ كل سفینة صالحة غصبا مقدم
ذكر اولب بعده فاردت ان اعیبها دنمك ایدی زیرا خوف
ارادت تعییبه سببدر پس سببدن مقدم كرك ایدی
الجواب اولا نعم الامر كما ذكرت لكن ذكر تعییبه عنایت
صرف اولمشدر بنا علی ذلك مسبب تقدیم اولنمشدر وجه عنایت
بودركه موسی علیه السلام خرق سفینه‌یی انكار اتمسی مجرد خرق
دكلدی بلكه خرقدن مقصود اغراق اولمق اچلیچوندر پس بیان
حكمت ایدنه مهم اولدیكه اولا منشاء انكاری دفع ایدن اندنصكره

بیان

150

بیان حكمته شروع ایده كما فی النظم الشریف وثانیا الانسلم
كه سبب مسببا اوزره مقدم اولمش اولمیه زیرا ارادت تعییبك
سببی یالكز خوف غصب دكلدر بلكه اصحاب سفینه مساكین
وضعفا اولمسیده سببدن برجزودر بلكه جزء قویسیدر وخرق
سفینه ادعادر پس سبب قوی مقدم اولب مسبب كه ارادت
عیبدر اندن مؤخر اولب جزء آخر ضعیف علی سبیل التقیید
عقبنجه ذكر اولنمش اولور وكان وراءهم الی غصبا اعیبها
دیدیكی ضمیردن حالدر وحال عاملنه قیددر الفحص الرابع فی
فی التفسیر نچن شارطه مفارقت وجود بولب ترك صحبت
بحسب العادة لازم كلدیسه حضرت خضر علیه السلام موسی پیمبره
شفقة ورفقا سانبئك وعده سین بیوردقدنصكره وعده انجاز
مراد ایدوب امور ثلثه نك تفصیلا بیاننه شروع ایدوب اما
السفینة دیو بیوردی بلكلكه اشبو مسائل ثلثه نك كمال بیانی
بر مقدمهٔ مهمه نك بیاننه موقوفدر كه امام فخر رازی قدس سره
بیان اتمشدر وبو اولدركه بو مسائلده اولا حضرت خضرك خرق
سفینه یه اقدامی وموسی علیه السلامك اشد انكاری وثانیا قتل غلامه
مباشرتی وموسینك ابلغ وجهله كریه كورمه سی وثالثا اقامت
جدار قلمه سی وموسانك علیه السلام متبوعنی فضوللغه نسبت
ایدوب بیهوده ولی باعث ارتكاب مشقت وتضییع اوقات حمل
اتمه سی بو امر اوزره مبنیدركه موسانك احكامی ظواهر شرع اوزره
منصور اولب بواطن اموره اطلاعی اولمیه نته كم حضرت سیدنا

صلى الله عليه وسلم في الاخرة والاولى نحن نحكم بالظاهر والله يتولى السرائر ديو بيورمشدر وحضرت خضر عليه السلام احكام ظاهر شرع اوزره اولميوب بلكه في نفس الامر موجود بولنن اسباب خفيه وكامنه اوزره بنا اولمش اولهنه كم اينه حضرت شفيع ما صلى الله عليه ما دامت الارض والسماء **ان من العلم علما كهيئة المكنون لا يعرفهم اهل الغرة** ديو بيوردقلري بوكا اشارت اولهكه ظاهر شرعدن تصرفنه رخصت اولمين تصرفات اولا اسرار خفيه اطلاع علمه اتمش اولنلر زيرا بر نجه مساكينك سفينه مملوكه لرندن ظاهرا موجب يوغيكن خرقله تصرف ظاهر شرعه مخالف وغلاملك ازاله روحنده تصرف افحش من الاول وداعي وباعث يوغيكن بر غيرك جدارنده بو قدر تعب ومشقته وتضييع اوقاتله تصرف اتمك خضر كبي معلم من عند اللهدن مستنكر ومستبعددر بناء على ذلك حضرت موسى احكامني متولى اولدغي احكام اوزره قليبمرا بتجه انكارين على وفق ما انزل اليه فوتا تميوب اظهار ايتدكده خضرده بو وقايع ثلثه دن اولن اسرار خفيه واسباب كامنه نك تفصيلا بياننه شروع ايدوب **اما السفينة** ديو بيوردي اكر سائل سؤال ايدرسه كه بو جمله دن يعني حضرت خلافه مشروع وقايع ثلثه اظهارندن وموسى نك انكارندن وبيان اسرارله موسى عليه السلامه تسليه وبرمه دن وموسى پيمبره انجق ايكي فائده حاصل اولدي **فائده اولى** بو اولدكه علمدن بر قسيم وار ايمش كه اني انبياده بلمك جائز اولماق **ايكنجي فائده** بو اولدكه خضر عليه السلام كندودن اعلم اوله بس بو نوع علمه

علمك تعليمي ممكن اولمدوغي معلوم مدر وحضرت موسى خود بو قدر زحمتله ومشقتله خضره ملاقاتدن مرادي لدني علمي تعلم ايدي معلوم مدر اول علم حاصل اولمادي **لاجرم** حضرت حق جل اشارتيله مجمع البحرينده اعلم عبادي بولب مقدمات صحبتنده انواع ذلت وكونه كونه خدعتدن وردقبولدن نه حاصل اولمش اولدي **جواب** ديمشلردر كه اسرار كامنه يه علم اكر بشر واسطه سيله ممكن دكلدر لكن طريقي حصولي تصفيه باطن وتجريد نفس وعوايق بشريه دن قلب تطهيريله اولدوغي بشر واسطه سيله بلمك ممكندر كه حضرت موسايه خضر عليه السلام ايله بو قدر مدت صحبت ميسر اولمغيله بو علم حاصل اولديكه خضرك اسرار كامنه يه اطلاعي تصفيه نفس وتطهير قلوب وبشرا شره عالم قدسه اولمشدر وقتاكه موسى عليه السلام معرفت شرايع واحكام ظواهري تكميل ايتديسه حضرت حق جل وعلا موسى قولني اول عالمه ارسال ايتدي تا موسى بلكه كمال انسان احكام ظاهره اوزره بنا اولنان علوم شرعيه تكميلدن صكره شول علم باطن وحقايقه انتقال ايده كه انك بناسي عبدك سرينك حضرت حقدن غيره مشغول اولمدن تنزه دخي ظاهر وباطنن كليت ايله جناب قدسه وعالم غيبه توجهي اوزره اولمشدر جونكه قولدن بو وجهله تنزه وتوجه حاصل اوله **سنة الله التي قد خلت من قبل ولن تجد لسنة الله تبديلا** حكمنجه عادة الله بونك اوزره جاري اولمشدر كه اول عبد مجاهدك قلب قابلنه حضرت حق وجناب وهاب مطلق

توجيه

اسرار خفیه واحکام کامنه خلق ایدر لاجرم علم لدنیا کا
الدیروب واتیناه من لدنا علماً حالتی اندن ظهور ایدر بس معلوم
اولدیکه بو علمک مبادیسی کسبی ومأواسی موهبی من عند الله
اولمق اشبو معنایه درکه کما سبق چونکه سالک تصفیهٔ قلبله
بو مقامه ایررعبد مؤیدا نوکله عمل ایدر نته کم حضرت خضر ایتدی
وبو دخی معلوم اولدیکه خضر علیه السلامک وقایع ثلثهٔ تأویلنک
مآلی بو بر اصله راجع اولمشدرکه اول اهون شرینی واسهل
ضررینی ارتکابدر وهر محلده کلدکجه انشاء الله تعالی مطلع اولسون
همان غفلت اوزره اولمه انتهی کلام امام مفهوماً وملخصاً
وبو مفهوم کتب مشایخک قدست اسرارهم مسطوره والسنهٔ
مبارکه لرنده مذکوردرکه شر قلیلی ارتکاب اعلی واردر شول
کمسه نک حقنده که انک تحتنده خیر کثیر اوله وغیر بله واصحاب
تصوفک بعضی حالات حرکاتلری بو اصله راجعدر علمای
رسومدن بو عقدهٔ حل مراد ایدنلر حضرت خضر له موسی علیهما
السلام اذعان وامعان ایلیه لعل الله یشفی علیل صدورهم
ارباب تصوفله علمای ظاهر قصه سی حضرت خضر وموسی
قصه سنک نظیره سیدر فی الاصل والفرع تدبر تجد انشاء الله ان کنت منصفاً
لا منکراً متلفاً فلیرجع الی التفسیر التأویل الافاقی چونکه مفارقت محقق اولدی
خضر علیه السلام موسی پیغمبره شفقة امور ثلثه نک تفصیلنه
شروع ایدوب وبویوردیلرکه اما السفینة یعنی سفینه خرقنک
سببخفیسی بوایدیکه فکانت لمساکین یعملون فی البحر یعنی اول سفینه

صاحبلری

صاحبلری برقاچ مسکینلر ایدیکه بو سفینه سببی ایله دریاده کاه
تجارتله وکاه کرا کتورمکله عمل ایدرلر ایدی وبونلر اون فرزند اشلر ایدیکه
بشی اولرنده کوتورمدر وبشی عمل ایدوب جمله سی بونکله تعیش
ایدرلر فاردت ان اعیبها دلدمکه بو سفینهٔ معیوب ایدم وکان
وراءهم ملک یأخذ کل سفینة غصباً یعنی حال بوکه وارهجقلری
یرده بر ظالم ملکی واردرکه اول جلفه یدر صاغ سالم بولدوغی
سفینهٔ غصب ایدر امان ویرمز بس بن نور الله ایله نظر ایدوب کندو
اجتهادمده معیوب اولمغیله صاحبلری تصرفدن قالماغی خیر
وشر بونندن اهون واسهل بلدم برقاچ کون سالم اولب تصرفلرندن
بالکلیه خروج اتمدن لاجرم اجتهادمده اهون شرینی ارتکاب
اتمش اولدوم اما یا موسی سن مجرد بو امرک ظاهرنه نظر قیلوب
ارتکاب امره حمل ایتدوک لکن بنم عذرم بودر دیو تأویل آفاقیسین
بیان قلدی اما التأویل الانفسی اشبو قصه نک تفسیری عقبنجه
بیان اولنمشدر فاطلب منه تجد انشاء الله شافیاً کافیاً
دیو قصه نک تأویلین بیاندنصکره قصهٔ ثانیه نک تأویل افاقیسنه
شروع ایدوب بویوردیلرکه واما الغلام فکان ابواه مؤمنین یعنی
یا موسی قتل غلامک سبب خفیسی بودرکه باباسی وآناسی
مؤمنلردر فخشینا ان یرهقهما طغیاناً وکفراً یعنی بلدککه
بو صاغ اولرسه باباسیه وآناسیه طغیان حقوقله وکفران نعم
اولمغله یوریه کرکدر رَهِقَ یَرْهَقُ علم بابندندر غشی معناسنه
چونکه افعاله نقل اولندی اولایکسنه طغیان کفری یوریجکدر وبو

تعبير تعديلدن مبالغه قصدنه اشارت اولنور فخشيناده مراد
علمنا اولدوغى تقديرجه خشيت غليله تعبيرذكر لازم واراده
ملزوم اولنمق قبيلندندر زيرا اغلامق ابوينه بو مقوله جفا
ايده جكنه علم اولان مؤمن البتّه اولاكى مؤمنه شفقه
خوف ايدوب دفعنه تداركى وارسيه ايده جكدر ياخود مراد
كفر بالله اوله يعنى بلدككه كفرينى بونلره يوريه كركدر غلامك
اضلال ايله فرض كفرى انلره سرايت ايدوب مرتد اولملرى عياذاً
بالله تعالى ياخود ايكى مؤمن بر كافر ره حجرده ساكن اولمغيله
زيرا خلاف جنسله هم صحبت اولمق اشد عذابدر نته كم

حكايت اولنور حضرت سليمان على نبيّنا وعليه صلوة الرحمان
عادت كريمه لرى اوزره غدوّها شهر ورواحها شهر شرفيله
مشرف اولاف تخت سعادت بختلرينه صعود ايدوب ركوب
ايدوب سيرانسه لر طيوردن بر بوق تعيين اوزرينه كشف
اجنحه قلوب سايبان اولوردى اتفاقا اشبو اسلوب اوزره
كيدركن اوزرلرينه تاب افتاب دوشوب بى تاب اولدقلرندن نظر
ايدوب كوردیلر كه هدهد يرندن ريدا غيبت قليب يرى خالى
قالمغيله كون دشمش درحال عقاب شاه طيوره شتاب عقابله تيز
هدهدى هرقنده ايسه بولكتور وبودم محضره يتور كه لاعذبنه
عذابا شديدا اولاذبحنّه اوليأتينى بسلطان مبين ديو انواع وعيد
بويوردقلرنده همان عقاب اوج هوايه هما وش صعود
ايدوب اطراف اكنافه نظر صالدقده كوردركه صنعاى يمنده برمثلى

هدهدله قصر بلقيسه قريب بر بوستانده صحبت ايدرلر همان قفه
يرين نزول ايديجك هدهد بلديكه كندو قصدنه كلور درحال
پاشاه الطيور بكا ضرر ايركورمه سليمانه قوى عذرم ونافع
جوابم واردر ديو قشم ويردكده هدهد بيچاره يه حضرت
سليمانك وعيداتن بيان ايدوب بوله كردكده اصناف
طيور قدومندن اكاه اولب بيت مرغ زيرك قجن دوشر دامه
پس غداسى ايرر اودم كامه • نحواسنجه استقبال ايتديلرسه
همان كمسى تصريح لوم وتقريع كبى كنايت وتعريضله سينه
مجروحين ناوك طعن وسنك فلاخن برله پرقروح ايتدكلرنده
ديديكه ياران بن سزى يارمه مرهم ودرمه دام سم نيتنه كلمك
رجاسين ايدردم سزخود بنم يارمه نمك پاش اولب شيشه
شكستمه تكرار طاش اورمغه كلمشسز ديدكدن صكره ديديكه
اى اخوان جفاوى خلاف عازم ازالهٔ صفا جواب ويركه
ايا سلطان مروت شان اشبو بنده ناتوانده وعيد بيوردقلرنده
عذاب بوندن نه بيان بيوردیلر اوله استكشاف سنوه مخوف
ايتدكده ديديلركه توبيخ نسنده ايله وعيد اغشلر بريبوكدر ذبحله بيجان
ايده اخر بودر كه لباس ريشكدن سنى عريان ايدوب وقطرانله
طلاء ايتدكده حرشمده قويلر ياقرية مورانده قويلر طرحيله
تاكه سكا اوشب واكل ايده لر بارى بوندن ادنى عذاب اتيمه كه
سنى بر خلاف جنسله حبس ايده ايده پس هدهد بلا كش بو وعيدانى
استماع ايدوب ديديكه ياران بكا ذبحله عذاب اسهلدر كه جاننى

فرهاد تن ناتواندن بردم يسيرده سيراندن ايدوب خلاصه
بلوردم وتنم عريانن ايدوب حرّ افتابدن وخانهٔ موراندن عذابده
سهللدر كه نهايت بركون عذاب چكم هله موتله خلاص اولوردم
امّا بو مشكلدر كه زغن وبومله همدم اولمقدن قرين هموم
اولم يا زاغ ناسازله كلبهٔ احزانده انباز اولم وجورم موتدن
برابر غموملا همراز اولم **بيت لمؤلّفه** جمله سينه راضي اولدم بن زبون
ليك نا جنسه رضا ويرمز درون ديو خلاف جنسله محبوس اولمق
مصيبتنه مرثيه ايدردى **دريغاكه** مذابل عقل معاشك دانه
چين اولن مرغ مهين وادراك جزئى محبسنده محبوس قلنان
طير حزين خلاف جنسله حبس اولمق عذاب روحاني ايدوكن فهم
ايدوب بو جمله عذاب جسمانيدن ترجيح اتمكه انين وحنين
ايده **حسرتاكه** عالم بالاده سير انكاهي شاخ سدرهٔ جناب وجولانكه
كاخ طوبئ نعم المآب اولان روح قدسي صاحبي طول زمان اشبو
قفس بدنده نفس امّاره مهمان ايله دمساز وهم آواز اولوب
وكاه چاه وسواس ابليس فرناز ايله كندوسين همراز بولوب فرقهٔ
خاسره نه مرتبه فرياد انين اتلودر **لاجرم** بزم كبي كرره وشي
اكلره همين چاره بودر كه حضرت دركاه هادي الكل وجناب
چاره ساز مجوس اب وكل خطهٔ خطاپوشنه قافلهٔ عاجزانه
اشبو مضمون انها ايدرز **رباعي** اى نفحات لطف تو نافه كشاى هر دلى
في نظر تو حل نشد عقدهٔ هيچ مشكلى كر نه چراغ فضل تو راه نيابد از كرم
نافلهٔ از نشيد وان راه نبرد بمنزلى آه وآه واه واه از قرب شاه

وبعد

وبعد راه **چونكه** هدهد بيچاره خلاف جنسله همدم اولماغك
غوائلين فهم ايدوب بو مضموني اظهار ايتدليسه عجب
اولسو نميكه حضرت خضر عليه السلام واقف اسرار ايله ايكي مؤمن
بر كافر ايله حجرهٔ واحده صحبت وخامت غايتن وغير مطبوعله
همدم اولمنك غرامتن بلوب **فخشينا ان يرهقهما طغيانا**
وكفرا ديو اشعار وشفقت واظهار خشيت قلدى چونكه
حضرت خضر عليه السلام اول ابوين مؤمنينه كندو طرفندن اولن
شفقت وخشيتي بيان ايدليسه **فلاجرم** حضرت ربّ اكرم
الجاري كرمه في البرّ والعيلمك جناب نعم المآب بندناول ايكي مسكنه
اولن رحمت بي غايتي وارادت تام الكرامتي تعلّقه اولدوغين
عيان ايدوب **فاردنا ان يبدلهما ربهما خيرا منه زكوة واقرب رحما**
ديدي امّا اللغة تبديل برشئ تغيير اتمك يا خود حالين تغيير اتمكدر
يعني كما كان قائما اولدوغي حالده وابدال برشئ رفع ايدوب
آخري مكاننه وضع اتمكدر ديمشلر **زكوة** ذنوبدن پاك اولمق
رحما سكون حا ايله رحمت معناسنه در بعضلر رحمدن ديمشلر
اوصل للرّحم وابرّ لوالديه معناسنه **القراءة** نافع وابو عمرو
ويبدّلهما قراءتلرنده تشديد دال ايله اشبو سورده **اما سورهٔ**
التحريمده يبدله وسورهٔ القلمده يبدلنا قراءتلرنده من غير
تشديد ابن عامر ويعقوب ضم حا ايله رحما قراءت اتمشلر امّا
باقون سكون حا ايله در كما سبق **التفسير** يعني اكر غلام قتل
اولنماسه باباسين وانا سين كافر ايدي يرزدلاريك كه الله تعالى

والدينه اندن خيرلوسين بدل ويره وانلره مهربان شفقتلو
اولدوغندن غيرى نفسنده ذنوبدن طاهر اوله خضر عليه السلام
فاردنا ديدكدن صكره ان يبدلهما ربهما ديدى كندو ارادتن
ارادالله ده افنا و مضمحل قلما سنه اشارة وبو جمله
افعالى انك اذ نيله قلمغه تنبيها ديمش اولر بناء على ذلك حضرت
وهاب غنى قتل غلامدن صكره اولايكسنه بر دختر خوش اختر
ويرديكه وليس الذكر كالانثى مضمون برانوارندن مرسوم ومرقومدر
واول دختردن روايتدركه يتمش پيمبر رخسار وجوده كلوب
هر برى قومه هادى اولدى پس فاردنا ان يبدلهما ربهما خيرا
منه وعدسنك ابلغ وجهله صدقى ظهور ايتدى عبرت
اشبو قصه دن اولا بز بحون بو حاصل اولديكه
حضرت حكيم مطلق جل شانه نك مؤمنك برامر ذكريه كوردكى
نسنه دن قضاسى مثلا قتل غلام كبى اولمؤمن حقنده
خير و سعادت اوله مرغوبى اولن نسنيه قضا سندن
مثلا وجود غلام كبى زيرا اول غلام وجوده كلدكن والدينى
غايت فرحلنمشلردى مع هذا اندن چوق زيان وبسيار خسران
اولدوغين حضرت منزل الكتاب فخشينا ان يرهقهما طغيانا
وكفرا ديو بيلدردى و غلام قتل اولندقده انواع شيون نله
خسرتدن كريان و سوزان اولمشلرايدى مع هذا انلر حقنده
قتل غلام خير محض و موجب سعادت دارين اولدوغين حضرت
عليم و خبير فاردنا ان يبدلهما خيرا ديو خبر ويردى پس معلوم

اولديكه

اولديكه بنده مؤمنه لا ايقا ولا ان مرغوب ومرهوب قيدنده
اولمايوب اشبو بيتك مضمون جواهر مكنونى بيت
ومنك شقائى بل بلائى منة ● ومنك لباس البؤس سبغ نعمة ●
حسب حال اولوب بلكه بلا ايچنده مشاهده مبتلى ميسر اولدوغندن
بلاى استقبال ايدوب قندنكه فرار ويا رفعنده استمهال قلمه
اقليم اسانك فحواى پربهاسى بيت وما رد وجهى عن سبيلك هولها ●
ولا اضرا فى ذلك مستى ● نقد وقتى اولدوغندن غيرى محل
صحبتده بلاى منت و نعمت بله و اشبو بيت بلده مثالك
مآلى حليه رخسارى بالى اوله بيت فكل اذى فى الحب منك اذا بدا ●
جعلت له شكر امكان شكيتى ● و بو ابيات حقير ورد زبانى و ترانهٔ
جنانى اولوب اوقات سلوكنده ذكرى تازيانهٔ جانانى توانى
اوله ابيات زخمكه مرهم ديلرسم دردى درمان بولميم ● سن سوزين جانا سترسيم جانى جانانى بولميم ●
غيرلر فكريله شاد اولمق دلرسه بو دلم ● كاربان غمكى كوكلمده مهمان بولميم ●
غيرلردن نكردوا استرسه شاهمزنى نوا ● ايشكده بن كدا بر داغى احسان بولميم ●
و بو احوال سنيه مقامات عليه دندر بو معراجه انجق
اصحاب صفا و ارباب رضا قدم بصر رزقنا الله تعالى
نتكم حضرت خليل مسرت شريف وابراهيم الذى وفى
جناب نصابلرندن حكايت اولنور شويله مكه مقام عبوديتده
قدم صدقى محكم قودى واتخذ الله ابراهيم خليلا ميدانندن
قوس اخلاصدن تير مجتبى آتدى پس سنت الله التى قد خلت
فهو اسنجه واشد البلاء على الانبياء ثم على الاولياء الامثل

فلا مثل خبر شریفنجه سحاب ابتلادن باران بلا اوستونه یاغدی
همان اطاعت فرض تلطفا وجفا دیوب میدان محبتده
مردانه کردی جمله‌دن بری حضرت اسمعیل ذبیح الله چارده
سالنده وعنوان شبابنده وهر امرینه اطاعت وخصوصا
بنای کعبه‌ده شرفها الله سعی جمیله پسندیده قلوب
بدر اولوب صورت وسیرتی تمام مستحسن اولدوغی
اوانده جنابلری نه ابتلا وغیریلره عبرت نما اولمغیچون
یا ابراهیم قرب ابنك خطابی كلدكده درحال
استقبالا للبلاء واستعجالا لمقتضا قضیتا لولا
حكمنجه همان اسمنا علی عظموا ضحایاكم
فحواسنجه زینتله تزیین والبسهٔ فاخره ایدوب عهد
حاجیان كبی صحرای منای منحر قرابین الهدا هدا طرفنه
قربان ایتمك ایچون دستنده الوب كیدركن
ابلیس تلبیس تعرض اولوب جنابلرینی اشبو فكرندن خطایه
منسوب طوتوب طرفندن لوم وسفیهانه تسفیه ایتدكده
جواب بیوردیلركه ای لعین خناس پر وسواس بكا وفرزندمه
بو نه كونه سعادتدركه امریله جكر كوشمی قربان ایدم ولایقیدر كه
میدان خلتده نه كعبهٔ مقصوده نی قربان كیدم اشبو بیت
نثار اثارك مفهوم كهربارین تكرار وتذكار ایدرلردی بیت
فخلیت فی البلوی فخلیت بینها وبینی فكانت منك اجمل حلیه
وبو جلادتله لعینك مكرندن ایروب اولنور رسیدنك

راه خداده اراقهٔ دمنه عطشان مسارعه ایتدكده ایشدكله
ماجرانیه واردی وبو امرده نلر ایتدی وچونكه ساحهٔ صداقت
كوستردی وفدیناه بذبح عظیم انا كذلك نجزی المحسنین اساسنه
سطهر اولدقده نصكرم منصور صدا قتن یا ابراهیم قد صدقت
الرؤیا طغراسیله موقع قلدی وبعد مدة انی ذاهب الی
ربی دیو عرض حرانه هجرت ایتدكده نمرود نامرد ودبیل
سقامته سالك اولدوغیچون جارهٔ هدایته دعوته مبتلا
اولوب وكسر اصنام ایتدكیچون احراق بالنار جزای معده‌سی
اولیجق ایقاد نار واهداد منجنیق تبار احصا رنده جان
جمیل طرف ناره روان اولمده استعجال بیورب حدیث
نقله بونه مساهله درکه القا ایدرلر ونه مسامحه دركه
محل تعجلده اكا كیدرلر وكاه جناب خداسنه تضرع ونیاز
ایدوب دیر ایدیكه صورت منجنیقدن فال مباركم فتح
اولمشكن بوندا غلاق وشقاقدر دیو بیت رحمه الله تعالی
وان صح هذا الفال منك رفعتی واغلیت مقداری واغلیت قیمتی
مفهومنی سریله انها ایدرلردی وكا ایدر دیكه مقتضای
بشریتجه قولكده حال بومیدركه القای موجب التقای
كریه كوردم فحاشا بیت وها انا مستدع قضاك وما به رضاك
ولا اختار تاخیر مدتی مضمونن محل عرضنه قوردی اشبو
حالده نمرود بردود بوكردار محمو تدن مردود اولوب
وحضرت ابراهیم كل تا اسفله اجیوب خواننده دیدیكه ابراهیم

ابراهیم ناره القا امرنده تأخیر خیر کوردینور هله مساهله
ایلك که ابراهیم فی نفس الامرده بر مقبول السیرة و صاحب
الامانة مرضی الفعال و حسن الخصال کسندر اکر اصنامزه
شتمی و اهانتی اولماسه اشبو اهانته روا کورمیوب
مقبول حضرتم و معروف قرنتم قلورم هله وارك کندو
طرفکزدن نصح بند ایلك شاید که صنعنه پشیمان اولب
عفو ایده وز بس نمرودلك امریله پای منجنیقه حضرت ابراهیمی
القا محلنده بونلری کوردکده قعردلدن اواه حلیم همان
براه ایدی صندیلر که اهل و اولاد و عشایرندن افتراقه
و بو اهانته احتراقه ایدر اوله بس بو محلی غنیمت
بلوب و دینندن رجوعه طمعلری کلوب دیدیلر که یا ابراهیم
بو محلده آه سردك سودا تمزا متا کل جان عزیزکه قیمه و کندو
قانکه کرمه سنی نمرودندن دلك ایده لم و الی الآن اولان جرمکدن
کچوره لیم همین ایدوکك دعوادن فارغ واول فعل شنیعکه
استغفار ایله دیدکلرنده اولکندن اشد براه دنجی قلوب
دیدیکه ای کروه بی اکاه و ای غافلان نا انتباه
کوررسز اشبو منجنیقا نیقم واسطه سیله مرادم حصول
بولمق و مقصدمه واصل اولمق محلنده بنی القای
موجب التلقادن تأخیر و تسویف ایتمکله بابجفا
اوزره سر بارجفا قورسز دیدکده بونلردرکه فهملری
مقتضا سنجه درجه علمندن اولان کلام موجب الاهتمام

سفهات

سفهات جهالت غایته حمل ایدوب بنه دیدیلر که یا ابراهیم ناصحك
بندندن اعراض کار عقلادن کلدر منجنیقدن براولمدن نصحمز
قبول ایله والا فرصت فوت اولور دیدکلرنده اکر اظهار ایدوکز
محبتده صادق عیاریکز وار ایسه همین همتکز بو اولسونکه بنی
بولمدن قومك و اسب منجنیقه سوار ایدوب نیران انجنده
جنانمی کوزلك بونلره جواب یأسی ویردکده درحال
شد اعضا برله منجنیقدن بران اولیجق حضرت
جبرئیل علیه السلام معترض اولب یا ابراهیم هل حاجتك
یعنی محل دعادر حاجتك دله دیودعای خلاصه ترغیب
بیوردقده اما الیك فلا یا جبرائیل سندن هیچ حاجتم یوقدر
دیجك مخلوقدن بو محلده التجا اتمکه عار اتمکین فهم
ایدوب دیدیکه سل حاجتك عن الله یعنی حاجتکی اللهدن
استه فرصت فوت اولمادین دیدکده حسبی بسؤالی
علمه بحالی یعنی حضرت تعالك بنم بو حالمه علمی سؤالمدن
مغنیدر بس بو مدده بکا صداع ویرمه دیو کمال
وثوقین بلدوریجك همان سمای عنایتدن سحاب
ارادت متراکم اولب قلنا یا نار کونی بردا و سلاما
علی ابراهیم صدن امطار الطافین صب ایتمکله
کائدینك نار موقده لرین المحة واحده منطفی وتلف
شدقلدقدنصکره اول کروهه موقدنیك سعیلرین ضلالده
وقوتلرین کلالده قلوب فارادوا به کیدا فجعلناهم الاخسرین

وادیسنده خیبت خسرانلرین بلدوردی عیاذاً بالله
من الضلال التعی پس بلندیکه کنز هدایت وکنج عنایت
طالب عنان ارادتین رضایله دست دلداره تسلیمده
ایمش وبو بیتك مضمونی حسب حالی کرك ایمش بیت
فقلت له روحی لدیك وقبضها الیك ومالی ان تکون بقبضی
وبو قصه خلیلدن بزمجون بو حصه حاصل اولدیکه ارباب
رضانك سؤالندن سکوتی خیر اوله اللهم ارزقنا
رضاك وجعلنا فی محراب عبودیت فذاك آمین آمین التأویل
یعنی تأویل آفاقیدن نصکره تأویلی انفسی بودرکه سابقدن
معلوم اولمشدیکه موسی روحه ویوشع عقله وغلام
نفس امّاره یه وخضر علیه السلام سرّه اشارت اولمشدی
پس خضر سرّ موسای روحله ساحل بدنده سیر ایدرکن
ناکاه غلام نفسه راست کلوب همان خضر علیه السلام
سرّ نفس امّاره یه امان ویرمیوب سکّین ریاضت وخنجر
مجاهداتله امّارلك صفتن ازاله ایتدیسه که اندن قتلله
تعبیر اولنمشدی علی ماره رحمان روح محجوب بو سرّه واقف
اجلدن سرّه اعتراض ایتدکده اما غلام دیو تفصیله شروع
ایدوب نفس امارهٔ ریاضت مرادات شهوانیه سین
ویرمه مکله قتل ایتمه نك سببی خفی وسرّ و مستوردن
بیان ایتمکدرکه اکر بر نفس امّاره مراداتن ویرمکله تمام
قوت بولسه یا روح سنی وعقل مسکینی هواسنه تابع قلمغیله

وادی

158

وادی ضلاله دوسورجکیدی بلکه بو ایکی کوزی زروغ
تقدّسدن حضیض نجس کفره عیاذاً بالله انزال ایده جکدی
پس فاردنا ان یبدلهما ربهما خیراً منه زکوة واقرب رحماً حکمنجه
بز مراد ایتدك کم ربك اول غلاملك اوصاف ذمیمه سین اخلاق
حمیده یه تبدیل بیورمغله ذمیمه برله ملوث ایکن اندن
مزکّا اولب وامّارة بالسوء ایکن مامور فی الحسنی اولمغله
زاد سعادت تحصیلنده سزه مهربان یاك وخدمتکار
جالاك اوله والله اعلم واحکم قوله تعالی واما الجدار فکان لغلامین
یتیمین فی المدینة الایه التفسیر یعنی یا موسی علیه السلام اما شول
اوجنجی اعتراضکده اقامت جداری فضول لغو وبیهوده کان
حمل ایتمش ایدوك اول صورت عبثده اشتغالك سرّ خفی
وسبب مستوری اولدورکه بو جدار اشبو شهرده ایکی
یتیمکدرکه برینك آدی اصرم واخرك آدی صبر مسدر
وکان تحته کنز لهما یعنی جدارك آلتنده بو یتیملرکون
کنز واردر ابو الدردا رضی الله عنه رسول اکرمدن
علیه السلام روایة ذهب وفضه مدفونیدی
دیمش وبعضلر اندا علوم نافعه صحایف کتب واردر
دیمشلر وابن عباس رضی الله تعالی عنه روایتنده بر التون
لوح وار ایدیکه بر طرفنده کلمات حکمتدن بو بش کلام
یازلمشدی عجبت لمن یؤمن بالقدر کیف یحزن یعنی
عجبلرین شول کشینك حالنکه قدره ایمان کتوره واول

كيفيتله مصائبده حزين اولركه بالايمان بالقدر له مصائبده
حزن جمع اولمز و عجبت لمن ايقن بالرزق كيف يتعب
يعنى عجبلرم شول كسنك حالنى كه رزق مقسوم البته
صاحبنه واصل اولمسنه يقينى اوله واول كيفيتله طلب
رزقدن تعب چكر وبلكه مشروع خلاف طريقيله طلب
ايدر عجبت لمن ايقن بالموت كيف يفرح يعنى عجبلرين شول
كسنك حالنى كه يقينا موت بلوركن نه كيفيتله فرح اولركه
موته يقينله فرح جمع اولمق محالدر عجبت من يؤمن بالحساب
كيف يغفل يعنى عجبلرين شول كسنه نك حالنى كه حسابه
انانمش اوله وينه غافل اولب تصحيح دفتره مشغول
اولمز عجبت لمن يعرف الدنيا وتقلبها باهلها كيف يطمئن اليها
يعنى عجبلرين اول كسنيه كه حقيقت دنياى فنا بله وينه قلبى
اكا دولندن نفرت ايتميه كه دنيانك حقيقتن بلمكله
اكا مطمئن اولمق بر محلده جمع اولمز ليس معلوم اولوركه
بو اشياى خمسيه ايمان وايقانده قصور فنعوذ بالله
من ضعف الايمان وقصور الايقان وبو حكم خمسنك زيلنده
لا اله الا الله محمد رسول الله يازلمشدى تتميما للحكم كه
جمله حكمت رأسى واساسى بودر ولوحك طرف
اخرنده انا الله لا اله الا انا وحدى لا شريك لى خلقت الخير
والشر فطوبى لمن خلقته للخير والشر فطوبى لمن خلقت
واجريته على يديه نه خوشدر شول كسنه نك حاليكه علم

ازليده

ازليده انى بلوب خير اچيچون يارادوب خيرى انك
يدنده كوسترم والويل لمن خلقته للشر واجريته
على يديه يعنى نه يارمزدر شول كسنك حالى كه انى علم ازليده
شر الناس بلوب شر اچيچون خلق ايتمش اولب انى شره
معدن قلوب شرى اندن اظهار ايدم فنعوذ بالله
من شرور انفسنا ومن سوء القضاء والقدر وبو ايتكريدن
بزم چون اولا بو فائده حاصله اولديكه حكمت حضرت
حكيم مطلق جل شانه قاتنده جليل القدر جزيل الخطر
اوله كورمز ميسنكه حضرت قرانده بو حكمتلردن
كنز ديو تعبير بيوردى مؤمنك خيرلو كنزى حكمت
اولمغه اشارة ولذلك شول كنز مالكه حقوقى ادا
اولميه انى ذم ايدوب الذين يكنزون الذهب والفضة ولا
ينفقونها فى سبيل الله فبشرهم بعذاب اليم وبو غائله سين
بيان ايتدى ثانيا حكمتلوك حماتنك حضرت خضرى
اهتماما حكم قلوب نااهليدنه دوشمدن غيرت ايدوب
اوستونده اولان حصارى انهدامه قريب اولماغين
مجددا برج باروسين محكم ايدوردى تاكه اهلنه اولشه
وحكمت واجب الاحترام اولدوغى جلدندركه حضرت
داووده خطاب بيورديكه ياداود عظم
الحكمة اهلها وقرب اهلها اليك ديو رتبه
حكمتى اعلا وقيمتن اغلا ايتدى وحبيب اكرمده

صلى الله عليه وسلم حكمتك كماليله اهلی اولماغین
لا تعطوا الحكمة لغير اهلها فتظلموها ولا تمنعوها عن
اهلها فتظلموهم سوق عرفانده حكمتی نه مرتبه رواجك
ودرجهٔ اوجن قیلدی ومحرم حكمت اولان عرفاده
بیوره مثلركه حكمت بر كوهر در كه هر كوهر سوق صرافانك
اكامرده اولمز صاحبی كساده صالمزسه اللهم قربنا
الی ارباب الحكمة وجنبنا عن اصحاب السفاهة زیرا
سفیه ایله حكیم مابیننك بوندن بعید وتمام فضاده
اولمغین كلام الحكیم سفاهة عند السفهاء وكلام
السفهاء حكمة عند الحكماء مصداقنجه حكایت اولنور كه
بر حكیم پر دانش وعالم حكمت اندیش وار ایدیكه حكمته
غایت ومعرفتده نهایته ایردوكندن سفهانك
اقوال واوضاعندن حركات سفاهات آمیزن خلافه
حمل ایتمیوب بلكه وجه حكمتله توجیه ایدردی
وبر بقال سفیه وار ایدیكه تربیت بابادن باتاو
وارباب دانشدن هجا كورمدكندن غیری اقوال
واحوال حكمای سفاهته حمل ایتمكده ماهر ومجاهر
ایدی پس ارباب دانش عزیزك بو درجهٔ حكمتن
واول سفیهك دركهٔ سفاهتن دیلدیلركه بیله لر
لا جرم اول سفیهی جبهٔ دستار ایله دانشمند صورتنه
قویدقدن صكره عزیزه دیدیلركه بر مرد منلا كلدی

شرف صحبتكزله مشرف اولوب انوار دانشكدن بشارت
سبقین الموب استرد یدكلرنك عزیز دخوله اجازت
بیورد قلرنك سفیهه دیدیلركه شونك بر عزیز كامل
كمسنه وار بر مقدار انوكله مصاحبت قلوب
تیز ینه چیق دیدیلر پس ابله دخول ایتدكده
عزیز اهل دانش اولمق ظنیله اولا عارفانه اشارتله
مصاحبت سلكنه سالك اولوب همان شهادت پرمغین
منلا یه عرض ایتدكده اول دخی ایكی پرماغین
قالدوروب سویلندی پس عزیز بش پرماغین
آچوب قالدوردی اكا عرض ایتدی منلا ده یومرغین
دوكوب عزیزك حواله ایتدنصكره همان چیقوب
كتدی لا جرم عرفا اوكنه كلوب چوبان
عزیزی نیجه بولدك دیو سؤال ایتدكلرنده های
نیجه عزیز اولور بردلو دیوانه ایمش همان بنی
كوردكده بنم كوزم چیقرمق استیوب كوزمه
بر پرمغین صوندی بنده دخی هیچ اشاغی قومیوب
ایكی پرماغمله ایكی كوزین چیقرماغه قصد ایتدكده
بش پرماغین آچوب یوزیمه شاپلامه اورمق
مراد ایلدكده بنده دخی یومروغم چویردم كه
اورم كوردیكه كندو دیدیكی دكلمش قورقوسندن بامینی

اشاغه صالوب صالدی بنده سوز قریشوب صواش
اوله دیو طورمدم کتدم دیو جواب وریجك چوبان
نادان دانانیك اشارتندن فشارت فهم ایتمدیکله
کوهسار جهالتده مقدار سفاهتن بلدکدن صکره
عزیزه واروب **شیخا** سنلدی بخه بولدوکوزدیدکلرنده
وصفکزدن زیاده بولدوق که حین دخولده شهادت
برمغیله اشارت ایدوب لسان حاله خدای برلکده
بخه سین دیو رمز ایتدوکمك درحال اشارتدن
فهم ایدوب وایکی برمغین قالدوروب خدای
کمال توحیدله برلدوکندن غیری رسولنده
صدق قلد ایمان کتورمشمدر دیمك اشارتن ایتدی
پس بو اشارتن حاضر اولیجق بش برماغم آچوب اوقات
خمسه اسرارندن بخه سین اشارتین قلدوغمده
همان فهم ایدوب وبش برمغین یوموب اوقات
خمسدن غیری سائر فرائض وواجبات وسنن
مستحباتدن هرنه وار ایسه جمله سین ساحه
کفمه الوب راحت اولمشمدر دیو اشارتدن چوبانك
بو وجهله حکمته حملین بیان ایتدکده حضرت عزیزك
بازار کبارده زر حکمتنك قدر وعیارین بلدیلر
قوله تعالی وكان ابوهما صالحا یعنی اولجدارك

التنده

التنده اولان کنز ایکی یتیمك ایدی وباباریده بر صالح
کمسه ایدی پس اولا اول یتیملری حمایةً وثانیاً
کچمش صالح بابالرینه حرمةً خصوصا روایتدرکه اول
یتیملرله اب صالح اراسنده یدی بطن کچمشدی
وسکزنجی اب صالح ایدی **فاراد ان یبلغا اشدهما
ویستخرجا کنزهما** یعنی یا موسی ربك دیلدیکه
اول یتیملر بلوغه ایروب رایلری شدته ایردکده
اول تحت جدارده اولان کنزلری مالدن یا علم حکمتدن
هرنه ایسه **العلم عند الله** اخراج ایدوب مال
موروثلریله یا علم حکمتله یدخیانته مس ایتمدین
منتفع اولهلر **رحمةً من ربك** رحمة مصدر و
موقع حالده در یبلغا فاعلدن مرحومین معناسنه
وجائزدرکه منصوباً علت اوله اراد فعلنه وجائزدرکه
ارادنك مصدری اوله من غیر لفظه زیرا ارادت
خیر رحمت معناسنه در **رحمنا بما رحمةً**
تقدیرله وبعضلر دیمشلرکه فعل محذوفه علتدر **وفعلنا
ما فعلنا رحمةً** تقدیرنده چونکه خرق سفینده وقتل
غلامده واقامت جدارده اولان اسرار خفیه واسباب
مخفیه موسی پیغمبره بیان ایتدیسه اشبو اشیای
ثلثه دن خضر علیه السلام کندوده رأییله ایتموب بلکه حضرت
حکیم مطلقك جلت حکمته اذن واعلامیله اولدوغنی

وهر بری حکمت بالغیه مربوط اولمسین حضرت موسی
علیه السلام اعلامدن تصریح بیوردب **وما فعلته عن امری ذلك**
تأویل ما لم تستطع علیه صبرًا دیو کلام شریفین ختم ایدی
بلکلکه خضر علیه السلام بیوردوغی تأویل آفاقیدر
وبو جمله نك حاصلی سابقده اجمالًا بیان قلدوغمز و زره
ایکی ضرردن اسهلنی اولنی ارتکاب اتمك اولدوغی علی ما وعدنا
معلوم اولدی **اما** خرق سفینه ده خفی کلدرکه سفینه
معیوب اولمق ضرری بالکلیه ظالم غلامده غضبوان شبابنده
قتل اولنمق شری کندوسی و والدینی کفرله کتمك شرندن
خیرلودر **واما** اقامت جدار خصوصنده یتیملرك
کنزی ضایع اولمق غرامتندن خضر علیه السلام برمدت
یسیرده زحمتی مشقتی اکسردر **ومعلوم اولسونکه** حضرت
خضرك موسی پیمبره علیه السلام ایتدوکی تأویل آفاقیدر
اما تأویل انفسی بودرکه العلم عندالله **ولا حول ولا قوة الا**
بالله العلی العظیم وبالله التوفیق والعون سابقده بیان
اولنمشدیکه موسی روح وخضر سر ویوشع عقله
اشارة طوتلمشدی **واما الجدار فکان لغلامین یتیمین فی
المدینة وکان تحته کنز لهما فاراد ربك ان یبلغا اشدهما
ویستخرجا کنزهما رحمةً من ربك** آیه کریمه سنده جدار سور
شریعته و دیوار امته و غلامین یتیمین قلب و عقله
ومدینه بلدجسده اشارت اولنمش اوله **پس** بو تقدیرجه

تأویل

تأویل انفسی بو اولوردکه خضر سر له موسی نبی روح شرط
اتباعی حکم ایدوب سیر ایدرکن سر آگاه نور توفیقله نظر
ایدوب ایام صباده جدار شریعتك انقضاض وانهدامه
مشرف اولماسین مشاهده اتدوکده همان جد تام واهتمام
ایله اول یتیمك حداثتلری حالنده صد مشقت و زحمت
ارتکابیله جدار شریعتی مأموراتك التزامی ومنهیاتك
ترکی وواجباتك اداسی ومستحباتك مبتغاسی ایله کما کان
طوغردقدن عوایق تن وعلایق بدنله بتلا وسیله انوار
قدسیه سی منطمس اولن روح مجروح **لو شئت لاتخذت
علیه اجرًا** دیو سری بو کاردن فضوللغه
نسبت اندیشه همین سر آگاه روح نبی انتباه خفیه سین
بیان قلوب دیدیکه یا روح بو بنای شریعتی اقامتك
سر خفی وسبب مخفیسی بودرکه اشبو جدار مدینه بدنده
اولان شول عقل و قلب دیدکلری ایکی یتیمکدر و بابالری
ارواح عالمده ایکن صالح کمسه ایدی اقلیم تنه
کلدکده علایق برله تلوث چاهنه دوشمکین
زمرهٔ موتایه ملحقدر واول ایکی فقیرده حکم ایتامه
کرمشدر وبو شریعت دیوارینك التنده بونلرك
ایمان وعرفان خزینه سی واردر وبونلر هنوز نارسیده
لردر ضر و نفعین بلمزلر پس **فاراد ربك ان یبلغا اشدهما**

ویستخرجا کنزهما حکمنجه رب کریمک
دیلدیکه جدار شریعتی انهدامه قومیوب و مذکور
کنزلری شریعت دیواری آلتنده در العیاذ
بالله منهدم اولمغیله اوباش محلک بدن
شیطان برفتن دستنه کرمیوب رشده
ارشد کلرنده اول خزینه لرینه واصل
بولب برخوردار اوله لر رحمة من ربك
یعنی بو قصه ایتامه و سکا رحمتا اولمق اجلیچون
اولدی دیو روحه تعریض وایتامه تخصیص
بیورمش اولور پس معلوم اولدیکه جدار
شریعت غرّانک هر فرده کائنا من کان
عمارت فرض وواجب الادا اوله العیاذ
بالله بر بدنده باروی شریعتک نقصانی
اولسه بالکلیه منهدم اولمش اولسه
صاحب مسکین بلسونکه ایمان عرفان
کنزین جند شیطان یدیله نهب و
غارته ویرمشدر لاجرم فرد انسانک
هر فرد ذکور واناثا اوزره وجودی
شهرنک خضروقتی اولوب عالم صبادن

حین

حین موتنه دك رسول اکرم ونبیّ
محترم ومفخر بنی آدم صلی الله
علیه وعلی آله وصحبه وسلّم
یکرمی اوچ ییل لیل ونهار صد زحمت
وهزار مشقتله بیوردقلری باروی شریعتك
حفظنده واقامتنده عمر عزیزین و
وجود نازنینن خرج ایده تاکه بیت
لله درّ القائل یا عامراً لخراب الدهر مجتهداً
بالله هل لخراب الدین عمران توبیخنه مظهر
اولمیه وصلی الله علی سیدنا وحبیبنا
وشفیعنا ومولانا محمد وعلی آله
واولاده واتباعه وانصاره و
وصحبه اجمعین آمین آمین
وخفی اولمیه که وامّا الغلام

ايت كريمه سنده بزم ايجون نيجه
فوائد حاصل اولدی فائدهٔ اولی
بودركه رعايت ايتام سنت اللهدن
اوله بناء على ذلك حضرت نبی عليه
السلام كبی عبدا عالمين اقا ستجدارده
اول ايكی يتيمه خادم قلدی و خضر
عليه السلام جوع عذرا تميوب
بصد زحمت اتمام خذمت اتمينجه
راحت اولمدی تابوندن عبرت الوب
مهما امكن حمايت ايتامدن
اولنه ولذلك ايتام خصوصنده
حبيب اكرم ورسول محترمنه
فاما اليتيم فلا تقهر ديو بيوردی بناء عليه

حكايت

حكايت اولنوركه بركون حضرت سيدما صلى الله عليه ما دامت الارض والسما
سعادتله جبانه ده صلوة عيدی ادا بيوردقلرندنصكره جمع صحابه برلسعادت
خانه يه كيدرلر ايدی ناكه محله نك خاندنده برچوق صبيانه راست كلدكه شادی عيد
صفاسيله لعب ايدرلردی پس بوجوقه عبرتله نظر صالوب كوردیلر جمله صبيانم
هربری حالنجه احسن لباسلرين كيوب حنا و ادها تله متزين شادی و خنده
ايچره لعب ايدرلردی اما كوردیلر كه بر طرفده بر صبی زينتدن عاری و كهنه
لباس ايچره متواری چين جبيننده ايت يتيمی سوء و حزن درونم خط
زعفرانی رخسارنده مرقوم آلودهٔ حزن اولوب منكوس الرأس تنها وجدا
اوتورمش پس حضرت معدن رحمت بو صبيی بو حالله كوردكده همانم
ناصيه سندن ايت كرنتی وزنك رويندن حكايت شدتی اوقيوب اول
ويرانكوكلل معمادی و درتلود للر يتيمادی سعادتله اول صبينك يانته
وادوب بيورديلركه ای صبی سوزان سبب ندركه سن كريان و يارانك
شادان و خندان والوان انواع زينتله ملبس وسن لباس كهنه ايچره ذی بأس
بكا حسب حالكدن خبر ويرديدوكده صبی رسول اللهی بلميوب جواب اويرديكه
ای رجل بنی حالمه قوكه بنم باشده محرم زار و بوكه بيمده همسازدكلسين
پس حضرت صلى الله عليه وسلم صبينك بو كلماتكه بيت اياتنی استماع ايتكله همان
دل رحمت آثاری ويران اولوب اول حسب حالنی بيلك مراد ايتدوكلرنده
ديديكه ای رجل غير بلكه كوكركن بن نيجه كريه ساز اولميم كه باباوانالری و ادبس
ام البلاسده و زينتده مهربان اولوب مهماتلرين كوردشلودر بنم بابام
غزاده رسول الله حضورنده شهيد اولوب و والدهم غيری كمسيه
واروب مالمودوتمی الكرايدوب بكا بو حالده التفات ايتمزلر اكو بمدم بابام

صاغ اولوبن یتیم اولماسم شاینده شاد اولیدم دیدوکده همین اول
چاره ساز ودلنواز کهنه بو شیتمی محبوب اول یتیمک دستنی یدمبارکنه
الوب دیدیلرکه ای صبی یتیم راضی اولورمسنکه محمد جدک شفیقک وعلی اباک کافل
طریقک وحسن وحسین اخوینک رفیقک اوله دیو صبی استماع ایدوب دیدیکه
یا رجل یتیمی سعادت بکا قنده یار اولجقدر بنی مسخره ایتمکلر ایامه طوند
اکه دیبجک حضرت صلی الله علیه وسلم سر شفقت وشعار مرحمتله بیوردیلرکه
یا صبی بیلکل که بن محمدم غم یمه که من بعد کافلک ومهما تمکن علی احسن الحال
محافظک بن اولم دیو صبینک دستنی الوب سوی سعادتخانه روانه
اولدقلرنده صبی یتیمک بو سعادته وصولنی سائر صبیان شاد امشاهده
ایتدکلرنده غبطه کنان دیدیلرکه نولیدی بزمده بابامز غزاده شهید اولیدی
رسول الله صلی الله علیه وسلمک بو التفاتنه مظهر اولیدق لاجرم حضرت رسول
الدیتیمی سعادتخانه کتوردوب وحالنه مناسب لباسلرله قلبی ویرانن
معمور ایتدوکدنصکره اول ایکی ریحانه جنت حسن وحسینه بیوردیلرکه ای جکر
کوشه لریم سزدن کرو بو یتیم سیزک برادریکز اولسون حالا الیکز الوب صبیان
ایچنه بیله ایلتک که بو دخی شادان اوله دیو بیوردقلرنده جمله اولاد
صحابه رضوان الله علیهم اجمعین بو یتیمه رشک ایدوب اشک فشان
ایلدیلر وصلی الله علی سیدنا محمد واله وصحبه اجمعین **فائده ثانیه** بودرکه صنعت
صلوح نه مبارک نسنه ایمش که یدی بطن اولکیلره دخی نک صلاح حرمتنه
سکزنجی بطنده کلن ایتامه حضرت رب اکرم خضر کبی عبد اعلم وسنده معلمی
اول یتیملره خادم قلوب کنزلری ضایع اولمسون دیو اقامت جدار له
خدمت ایتدردی تاکه بونده هرکس عبرت الوب خدمت صلحانک حرمتنه منت بیلوب

سمت صلاحه مسارعت وسعادتله میل ایده لر **فائده ثالثه** بودرکه
صلاح نه عزیز نسنه ایمشکه برکسنه نک صلاحی اولادینه واولادنک نسلنه موجب عزت وسبب
حرمت اولور ایمش نتکیم **حکایت** اولنور حضرت سلطان القرات وصاحب المعجزات الباهرات
صلی الله علیه ما دامت الارض والسموات ایام سعادتلرنده قبیله طیدن اوزرینه سریه یعنی لشکر
ارسال ایدوب بر مدتدنصکره عسکر اسلام سالمین غانمین اسارای بسیار ایله
مدینه منوره یه کلدیلر مکر حاتم طائی که کمال سخا ایله مشهور ودینده صلاحله
مذکور اولوب جود وایثارده ضرب مثل اولمشدی اتفاقا اشبو حاتمک بر قزی
بو جمله ده بیله اسیر کلمشدی لیکن بو قیز رسول اکرمک صلی الله علیه وسلم اوصاف
حمیده سنی استماع ایتمکله وباباسنک حسن نامی اطراف واکنافه منتشر ولمعه
اتک ذکری سبب خلاص اولمق امیدینه برکسنه یه احوالنی وحاتمک قزی اولدیغنی
حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم اعلام ایله دیو تضرع ایتمکین اول کسه وصیتی جناب
مرحمت مابلرینه بی نقصان ایصال ایتدوکده حضرت صلی الله علیه وسلم حاتمک نامنی استماع
ایدیجک همان تیز انی بکا کتورک دیو حضورینه استعجال بیوردقده علی وفق المامول
دختر احضار اولنجق حضرت سوال اغاز بیوروب بیانه توزیع وسائر احواله ایاد ایتمکله
حاتمک قزی اولدیغنه علم شریفلری متعلق اولنجق بیوردیلرکه یا دختر باباک حرمتنه
سنی ازاد ایتدم دیو جواب بیادت بیوردقلرنده دختر سعادت اختر حیادن تکلم ترکنی
قیلوب لیکن سکوتله اظهار انبساط ایتمیجک تکرار حضرت صلی الله علیه وسلم بیوردیلرکه یا دختر
سکا بوندن عظیم نه احسان اولسونکه بو جمله دن سنی باباک حرمتنه ازاد ایتدم اکر
اسلامه قبول ایدرسک فیها والا سکا ادملر قوشوب قبیله که ایصال ایده لر
دیو جهان اوزره احسانی روا بیوردقلرنده اول دختر نیکو سیر دیدیکه
یا رسول اکرم بن حاتم قزی اولم وبنم شیمه روا ومروت کورمشیزکه

بو قوم و قبیلم ایچنده بشقه بن آزاد اولم و المری بو بلیت ایچره قوقمتله بخیله
قلم اگر بو جمله یله آزاد بیوررسه بن جاریه‌نک قوتشق حضور و باعث سرورلرینه جائزه
بیوررلر احسان کامل و امتنان شامل اولور والا الوهر نه حالده اولورسه بن‌ده
صفای خاطرم اندهدر دیو جواب ویردی بو دخی بیدا و هویدا قلدقده حضرت صلی الله علیه وسلم
بیوردیلرکه یاداد اشبو جاریه‌نک کمال سخاوت ایاتندن بکا علم یقین حاصل اولدیکه
حاتمک صلبیه کهدسی اولوکه اخرلر خاطری ایچون اسیرلک ذلتی قبول قلب غیرت
عتقی اختیار ایله ترک ایتدی و مرویدرکه باباکسی خاتمه بر آخر یکرمدی حاصل
اولمق ایچون جان و باشینی فدا و ایثار ایدردی و بو خصوصده حکایت
بسیاردر شیخ سعدی قدس سره بستاننده مسطوردر مراد ایدنلر مصطفی های
ابدادین اندن دیره **پس بو جمله‌دن** معلوم اولدیکه صلاح آبا موروث غیرت
ابنا و سخای سلف بقای حرمت خلف اولسیدرکه حسن مقدمه ابتهاج دلیل
جودت بهای نتاج اولجقدر و لذا اکثر اعزه بنی آدم انبیای ذوی الاحترامدن
برینه انتسابله یا اولیاء قوللرندن برینه شرفی اکتسابله‌در و بنا علی ذلک
حضرت حسین بن علی رضی الله عنهما بر خارجیله کرز و مابینده محاوره و مجادله
واقع اولوب اول خارجی علیه ما یستحق حضرت حسینه اثنای کلامده حقوق قرآنی
ویرمدوکده بیوردیلرکه یا فلان ایا سورة الکهفک قصه جدارده خضر
علیه السلام یتیملرک کنزین حفظ ایتمک ایچون بصد زحمت اقامت جدار ایتدی سنک
سبب خفیسی نه ایدی خارجی جواب ویردیکه زیرا اول یتیملرک جد اعلالری
صلحادن ایدی حضرت حق جل شانه اول جد صالحلری حرمتنه یتیملرک کنوزین
حمایت ایتدی دیدوکده حضرت حسین رضی الله عنه بیوردیلرکه عجبا اول یتیملرک
دده‌لری می صالحدر یاخود بنم دده‌م و بابام می صالحدر دیدیکده همین خارجی

ملزم

ملزم و مبهوت اولدی **پس** مآثر آبا مناسب ابناده مؤثر اولدیغی اجلدندرکه
انوشروان بر آفتاب پرست کسنه ایکن یله عدل دادنه و امور حکومتده شارته
بناء حالا اولادی انکله افتخار و استکبار ایدرلر لاجرم بر مؤمن صالحک خصال
و اخلاق حمیده‌سیله اولادی مباهات ایلرلر و غیریلر حرمت اجدادی ایله
رعایت اولاد اتسه‌لر عجب اولسون می **بقیة التفسیر** روایتدرکه یتیملرک
جد صالحلری حرمتنه کنزین حمایتک بری بودرکه اول جد صالح غایتده
امین اولدیغیچون هر کسنه نفس اموالنی اکا امانت قویوب کمال بوکوزده حضرت
حق دیلدیکه امانات ناسی کندو حفظ ایتدیسه یتیملرینک مالینی دخی حفظ
ایده و روایتدرکه خضر علیه السلام سفینه‌یی خرق ایدوب موسی علیه السلام اخرقتها
لتغرق اهلها دیو انکار ایتدوکده خضر علیه السلام دیدیکه یا ابن عمران
انانک سنی تابوته قویوب نیل دریاسنه قذف ایتدوکده دریانک سنی حفظ
ایدوب غرق اولمادوغکدن شمدی نه خوف ایدرسنکه اهل سفینه‌یی حفظ ایتیوب غرق
ایده و قتل غلامده اقتلت نفسا زکیة بغیر نفس دیو اشد انکار قلدقده
خضر علیه السلام دیدیکه یا موسی سن اول قبطیی وکزه ایله قتل ایتدوکده هیچ
سکا عتاب اولماشدی سن بنی نیچون عتاب ایدرسن و اقامت جدارده
لو شئت لاتخذت علیه اجرا دیو دیوار صاحبندن اجرت طلبنه قندیردقده
خضر علیه السلام دیدیکه یا ابن عمران سن زمان تعبدده و غایت حال مجاعده
شعیب علیه السلام قزلرینک دوارلرینی سقی ایدوب اجرت طلب قلمادک ایدی
شمدی سکا نولدیکه بن یتیملرک جدارینی امر الله ایله اقامت ایتدوکده
یتیملردن اجرت المغه بنی تحریک ایدرسن دیو بو کونه الزام ایتدوکده
موسی علیه السلام بو قصه‌ده وجوهاتی حصرلر حاصل اولدی **وروایتدرکه**

حضرت خضر و موسی علیهما السلام مفارقتلری مقرر اولدقده موسی پیغمبر
دیدیکه یا خضر بکا وصیت ایله که انکله عامل اولم خضر علیه السلام دیدیکه یا موسی
ایاک واللجاجة یعنی هر کسه ایلج و عناداعتدن حذر ایله که لج اتمك ایو نسنه دکلدر
ویا موسی من غیر عجب کولجی اولمه ودخی بو خطا ایدنکسه تعییر ایدیجی اولمه و اوز خطاکه
اجلیجی اغله و یا موسی بکون اشلیکسی لادم اولا عملی ایرته تاخیر ایدیجی اولمه که ایرته
زمره احیادنمی و یا فرقه اموات دنمی اولدجقسین بلمزسین جونکه خضر علیه السلام
نصایحی ختم ایتدی موسی علیه السلام دیدیکه یا خضر دخی یعنی دخی زیاده ایله
پس خضر علیه السلام بیوردیلرکه یا موسی بر علم که انی طلب ایدرسین مجرد بونی آخره
خبر ویرین دیو طلب ایتمه بلکه او علمله عمل ایدیم دیو طلب ایله که علم نافع اوله
صلوات الله علیهما وعلی نبینا **فصل** بلکلکه حضرت قاضی بیضاوی رحمه الله
انوار تنزیلده قصه خضر و موسی علیهما السلام تفسیرین ختم ایتدوکده لله دره
وضوعفا جره فذلکه قصه بیانا وعلمای امتك شانتنده اهتماما سوق وصایا
بیوردیلر دیرکه سحاب نیساننصایحلرندن آب حیات یغرلکن صدف وار
بر سینه صافی کرککه در شهوار اوله و مطلع کلمات هدایت اثاردندن شموس معارف
دوغرمهان بر ذی سیل دیده کرککه انکله روشنا بوله پس بو اولدیکه بیوردرحمه الله
ومن فوائد هذه القصة یعنی بو قصه کریمه ده فوائد جوق در اندن بعضیسی بودرکه
ذنهار بر عالم علیله عجب دوشب ناسدن مستحسن کورمدیکی نسنه نک انکاره
مبادرت و دعا ایتمیه لعل انده بر سر خفی اولکه او عالم انی بلمیه ودخی بر کمسه نك
علمی هر نه قدر زیاده اولورایسه ینه تعلمدن قالمیه و تعلمنده تذلل اختیار
ایده واقوالنده رسم ادبی مرعی دوته و دخی بر کمسه دن بر جرم واقع اولسه
جرمنه تنبیه ایدوب انکا بلدرم اکر اول جرم او دعاله متعلق ایسه عفو ایده

مکرکه اصرار ایدی متحقق اولمیه پس اولدم مفارقت و مهاجرت ارتکاب ایده انتهی وهذا ما
ترجمة اولا حضرت قاضینك کمال حذاقت و جمال شفقتنه ناظر اولکه محصول قصه
عبارات موجزه و کلمات مکتنزه برله ابناء طالبه صب ایتدی همین موتی عجله
خسارندن حذر ایتسونلر وثانیا دقتله نظر ایدن حضرت قاضی رضی الله عنه
سلامت صدرده کامل وکر تعصبدن سینه نی کینه سی صافی اولمغله هر برده
حقه مائل بولوردکه سورة الفاتحه دن والناسه اینجه اعتقادیاتده مذهب
سنی و جماعتی تحقیق ایتدوکدن نصکره فروع قضاده انك مذلقه اقدام اهلیدر
وکوشه شبهاتده منشأ غلطلرین حسن ادا برله نجه بکره ارشاد و معامله تده
اقوال شافعیه وذو مذهبین بیان اوهام ذوی عیاننن نصکره سائر اوغه ثنا ای
حسنله یاد ایدوب خصوصا حضرت امامنا الاعظم و همامنا الافخم یاد اولدقجه
ترضیه و ترحم بوله مسلکنه الطف و جهله اشارت بیورشلردر و بعض محلرده
اقوال حنفیه نك رجحانی بیانندنده نی تعصب اشارتی تقدیر یغ اتمستدر فاثابه الله
فی البرزخ والمآل و جزاه عنا باحسن الجزاء والجمال و صلی الله علی سیدنا و سندنا
و رابطه فیوضنا محمد المصطفی و رسوله المجتبی امینه المهتدی و آله و صحبه
اجمعین **خاتمه و وقایع المؤلف** بلکلکه حضرت شیخنا فی الشیخ عبد المجید الشروانی
قدس سره الکامل النورانی که فیض حقه رابطه اولی و واسطه قربی مزدر برکون
بو حقیرلرینه خطابا بیورشلردیکه جون تألیف و تصنیفه مباشرت اولدرسی
بزدن نسمویع کرا ولانی و مابینمزده و قایعدن ارشاد اجلیچون وجودده کلانی
طالبلره رهنما اولمق ایچون بر رساله مه ایدرسن تا بر کتابه تقربیله یاد می
قلورز دیو صورة تجزیده امر شریف موجبنجه التشریفلری وارد اولمشدی
بنا علی ذلك بعض کتابده احوال سنیه لرندن بعضیلسنی یاده کلوب بعضیسنی آخرده

بو کتابده مناسبتله درج قلنمشدی فحالا داعیهٔ شوق الحاسیله بعض تعبیه ده
باذن الله تعالی وجوده کلمك مناسب کوردلکین طریقتمزدن خلفه هدیهٔ سلف
اولمامق ایچون مابیس ایراد اولونمزدی که اولبوده بلکه حضرت پیرمز نفعنا الله
بانفاسه القدسیة فی الاخرة والاولی خلق حقله متخلق اولماغین خدمت شرف
قرالرنده هرقاچن برقصورمز اولوب اذن ودلهٔ خوفه دوشسه وزاولر خوفمز
برکاتنده محل اولوردیکه اوالجرمز جمیل اولوب باعث همت وحانث عطا قلوری
دوکشردی جملهدن بری بودرکه حضرت پیره برکسه برمصنع وذی قیمت سبج فرج
اهدا اعشدی وجنابلری تکله دکوب ایدر ردی بوکون بریره کیتمك لازم
کلوب سبج مستوریله حضرت دکوب بیوردیب برمقدار سیردن صکره برمحل دلکشاده
نزول دواکورلیوب سرعیطتله سراجلق خدمتن حقیر کوردك مراد ایدوب
اسنری مرجه الملاق کیدیم حضور شیخده استماعده ایکن اسنر مبارکك
خلاول اشجارده کرنرکن سرجك منظری اولان اوکك قاشندن لیب کلی معیوب
ایتدوکده محل کوبده حقیر مطلع اولوب حیادن حیاتدن بری اولوب حیکلت
نفسله دیردمکه حضرت شیخ کوردکده فضولق ایدوب بوخدمتی التزام
اتمشدک بته جهده سندن کلماقش سببیدر بیوردقده احوالنجه اولوردیو
اضطراب ایچنده حضرت دکوب ایدوب هیچ سرجه التفات بیوردمیوب کیدریردی
لکن حقیر بادانه علاوه ایدوب حضرت شیخدن بنجه لکن ایدوب بوورطهدن
خلاص ایلك دیرکن ناکاه حضرتك شوقلری طوتوب اسنری بایله نشیب وفراز
بشقه جه برمقدار اتلدوکی ایدوب رجوع بیوردقلرنده تمام بشاشت
ونشاط ایله جلیه توجه ایدوب دیدیلرکه درویشلر برغریب قصه اولوب
اما حکمت الهیه تمام اولدیجه اولمکسه صباحکی اسنره سوار اولدقده ایکی

زینت

زینت ونقوشنه نظر ایتدوکده بکا خوش کلمیوب بومقوله ایریزینت دنیایه
مبتلا دنیا پرست کسنیه لایقدر دیس بولیدی بادی نظر متعلق اولن اوکك
قاشی معیوب اولوب برده امثالمزه مناسب اولیدی دیو تصور قلمشدم
بحمدالله کوکلمدن کچن کبی اولمش دیدوکده جمله یاران فرحان اولوب خواندن
برعدد یدیکه ایا مرهم دلریشان بوقصه نك جمله مزه عرض ایدکن خصوصا حقیر ایچون
فائده قرنداشم خدمتمده برعمل اعتکین کمال عنومده ایدیلر الله راضی اولسون بوجمله
برکات ایله سبجی نجالتدن سرای فرحته اخراج بیوردکی دیلجك بیوردیلرکه ای
درویش هیچ دنیا متاعی ایچون شیخ اولنمز بره غضب ایدردی خصوصا خوصندن
اوله دیو خوفمز برکاتندن تسلیهٔ خاطر بیوردو قدنصکره بوامثال خصوصلرده
دیدیکن خوف ایتدیکی مادامکه خلاف شرع ومغایر طریقت حرکاتی اولمیه دیو بیوردیلر
قدس الله سره واوصل الینا بره ورحم امواته وحفظ احیاءه وبو وقعه نك خلافی
بعض جملهده اولوردیکه بحسب الظاهر بر محل خدمتده بولنوب کلی تهلکه نه مظهر اولمق
توقع ده ایکن ناکاه اول ایشی یعنه نظرشریفلرندن سقوط باعث اولوردی واول
عملك مخفی معایبی ظهور ایدردی جملهدن برعیبوکه حضرت شیخ قدس سره خطهٔ شرواندن
سعادتله هجرت بیوروب خطهٔ رومه قدم نهجت انجاملریکه جنان کام بیورمشلردی
لکن جنابلری خانمان دودمانندن دور ومهجور اولمغین امر معاش واسباب انتها
بر وفق بشریت مضایقه لری زیاده ایدی وحقیرده اکرچه نوکرهایم ولکن ناموس
جویان قبیلندن ایدم لاجرم انصار ومهاجرین خصوصنده ویؤثرون علی انفسهم
ولوکان بهم خصاصة مضمون سخاوت مکنونی رومده تاثیر ایدوب وقوة بادیه
کتوروب فقرانه ماکولات وملبوساتدن بعضیسنه تدارک ایدوب حضورلرینه
کلمك صددده ایکن خاطر معدن تصوره بوکلدیکه زمانه ده شیخه خدمت ایسه بدر

خصوصا اوان عسرتده وخصوصا بنم کبی اهل علم دیو جماد تصور ه سود اولوب مید[ه]
فرده یالکز مسابقه ایدوب بو مقوله بیهوده کلمات سفاهت غایت وعجیب آیات
کمشیدی ویاغجیله اولان درویش احمده درویش حضرت شیخه ادمغانک دیدوکده
بنم فقیرک انلره لایق نم اولور وهمان عجز وقصورم وار دیو جواب ویرجک درو
بویو قلغی بنم متاع موجودمی کساده صالوب وبو قیاسی فاسدم منتج اولمادوغی
معلوم اولوب حضور شیخه کلندوکده شرف لقالریله مشرف اولوب وقدم ماده
اداسندن صکره هدیه بیهوده حضورلرینه عرض اولنوب شیخدن کلی استحسان
ودعا توقعنده ایکن همان جنابلری منقبض اولوب روی توجهی سوی ادباره تبدیل
ایدوب وحقیرده توقع اوزره احسانم محل اسائتده اولدیغنی مشاهده
ایتدوکده بحر خجالته غرق وتنور رزالتده مستغرق اولوب متغیر طورر کن فقیم
درویش برخرقه چاکدن ایکی اقچه چیقاروب همان دعذر وقصورله حضورلرینه
درهمی قوید وقده حضرت شیخه بشاشت کلوب درویش احمد بنم عالمکتوده
درویش احمد بزی ایکی درهمله یغماله کتحسان ودعالرد صکره هر کلندیکه درویش احمدی
سخا ایله مدح ایدردی بو اسلوب اوزره فقیری هجو ایدوب فی چنجی روز بعد الاوداع
درویشلر کیدوب حضرت شیخ بو مجهلری منکوس الرأس اوتوررکن دوی میاد کلین
بو مفلسلرینه توجه ایدوب غضب ایله کلدیو بیوردقلرنده دوعمالیده تراب قلوب
کهیه ایله پای سعادت جایلرینه رخساد خاری سوردوکده شمس بونه کونه عجب ایدیکه
خاطریکزه بود بولدی ومطام دنیا اولنسنه میدرکه بر مریدخاص انکلینم قاتمه
مرغوب ومحبوب اوله بوردی عجبترک ایدوب بنم ظاهرو باطنده بوقلق بوله
کلدی اولیو قلقله بیندی بی قیاس عوض اول وبنم عالمک متاعنده کتورسک

الکاجناح یعوضه قدر وجود ویرمرود وحکدنه عزیز نسنتک یوق ایکن

اکر

اکرانی استانه شیخده نثار اتسک زنهار انی محل منتده کورمه وبن سنده
اوذکر نسنده رجا ایدرزبنه انکل کل ویر ویوردسکه بیک اکه ولایت شروانن
سنی تربیه اتمکه کلمشوزدرسنده الاکورده دیرنی دیو بو کونه نصایح فایحه بیوردقلرندن
صکره سلامه تسلیه یه سالک اولوب واقعا زمانده خصوصا ولایت رومده مشایخه
سنک کبی خدمت ایدرنادردر لکن بو قصه سکا شفقته واخلوه حصه اولمق
اجلیچون بهانه ایتدیم دیو تسلیه بیوردقلرنده اشبو حقیرده بو وقعه دن شول
فوائد حاصل اولدیکه انواع مجاهده یر اجله لر حیقرسم بو موائد حاصل اولمزدی
بناء علی ذلک فضلاء نصیحتی دریغ ایتموب بو کتابده بیان کتوردم تاکه زمانه
درویشلری چوقد رخدمتی محلنده جبلده اثقل قلوب شیخه تحمیل اعکلر بابه منت
اتمیوب اول استانه دن محروم کیتمیه وبودخی معلوم اولکه شیخله مریدمابیننه
بعض محلده فتور دوشمک عجیب اولمیه فاما عجب اولدرکه درویش اغوای شیطان
لعین ایله شیخدن افتراقی قبول ایدوب شیطانن شاد ایده زیرا اول خناسک بوندن
مهم همتی وبوله برعزیز غرضی اولمزکه مریدی شیخندن دور ایدوب وکش شقاوتی
بوینه بند ایدوب خلقه مضحکه اوله مسکینی اسیر وادتصرف ایده زیرا العین
یقینا بیلورکه قرب شیخ موجب طاعات وبعدی مستوجب افات اولدیدر پس
قوت اضلالی یا ذوی شقاوت ایله اعوان وانصاد ایله اسباب افتراقی چندانی قلوب
جدد بلیغ اتمده در فنعوذ بالله من الحور بعد الکور دیو سالکه مهم اولان مکرحناس
فهم ایدوب عون حقله موصلت عزیمه تنله اولمقدر نته کم اشبو حقیر مبتلا اولوب
حضرت شیخله ادایه جزئی برودت دوشوب وابتدا حالمزده اولمغین دعوت
دانشمندی وذمیمه نخوت خودمندی ولعیندک صورتا وسوسه دن صورت صلاح
بیندی بو برودتی عیاذا بالله کدورته ایرکوروب استغنا اهنسالک

مفارقت اختيار ايتمه‌لرنده كوردوم دوشده كه حضرت شيخدن فرار ايدرم وهر قنده كه
قاچسم جنابلرينى ممر مرمده بنم قصدمه حاضر كوردوم لاجرم بو تكله تعبير ايتديكه
حضرت شيخ دست عنايتلرى بو بنده سنك قطع بيورميوب يه كندى جاذبه برله صيد
صدد نده دريا على ذلك بو كره ادم پشيمان اولوب وكيد لعين تنزل بولوب
رياح مواصلت تنسم وغنچه محبت تبسم اتمكه باشلادى وبو اثناده بنه كوردوم
بر خزينه كرمشم واو خزينه خوش عيارلرله مملو لكن مسكوك دكلدر ديكه ديركه
بو خزينه سنكدر بنى نه مفلس كمنه سك خرجيمز سك جواب ويردمكه نعم اما
سكه سى يوقدر اكر غير مسكوك سوقه چيقرسم متاع ويرمزلر بلكى قلب الديك ديو
اخذ ايدرلر سكه خانه التوب سكه اوردرسم كرك ديرم ليس سكه خانه استانه شيخ
اولمقله تعبير ايدوب بالضروره بحمد الله همتلرى يدرقه اولوب شو حالده
حضور برحبورلرينه واردمكه بعد العشا مسجدده جمع عظيمده شمع جمع
اولوب معارف سويلرلر وحقيرده مختفيا بر كوشه‌ده متوارى اولوب آ ولوب
اوتوردقده تقريبله بيورديلركه سالك طوتلم بر خزينه التون واداغى بها دا حكم
سكه سى اولمايه همان هنده سوق سلطانه چيقرو كوردباشكه نه بلالر كلور
چونكه بو كلمات دلشاد غاياتى استماع ايتدم نحاس قلبم زر ناب اولدى سكه خانه
عزيمتنده حجره خاصه‌لرينه واروب روى معذرتى پاى معنعرتلرينه كرهيله سوردوكدن
مقبل قبول ديدن ارباب اصول اولمغين بحمد الله ومنته بنه محرم رازلرى اولوق
علانيه ظهور ايدوب زيرو بالا مصاحبتدن صكره جنابلرندن كمال انبساط
منفهم اولوب بروجه شوخى حضورلرينه عرض طريقيله عجبا سلطانم اشبو محرم
حقيركه او زقصوردن جاه مفارقته دوشديم بو مدتده بوكونه التقصيه طريقه
التفات بيوروب بساط خدمتدن دور اولديغمه تأسف واقع اولماسندى

ديرلر

ديدوكى مبارك لسانلرندن عاشق بولى صنم سوزن معشوق دلى كوينمز
پروانه يندوغى ايچون آيى يانز چراغك ديو جنابلرينك حقيرلرى سويه حنيننى
بيان بيورديلر وبعده شول همتلرينه واصل اولدقلرى لا يحصى قدس الله سره وبو دخى
معلوم اولكه مرشددن استفاضه ايدنلركه صورت مخالفتده كلى حذر اوزره
اولملو كركدركه اوكه شيخدن فيض له ومريده لادنمدركه شيخدن صورة هزلده واقع
اولان نسنه انلردن جده حمل ايدوب صورة اعتراض كوسترميه نه انكه قلبنده
اعتراض وانكار اوله اشبو حقير مبتلا اولوب اخوان دينه عبرت نما اولمغيچون
ايراد ين مهم كوردم بو اولدركه بركون حضرت شيخ قدس سره بو حقيرلرينه خطابا مسائل
شرعيه‌دن بر مسئله استفسار بيوردقلرنده مسئله خاطرده اولماغين جواب
ويردوكده مبلغ علميجه ددبيوروب وبلدكلدر خطا ايتدوك ديو حقيرى تخجيل
ايتدوكده دانشمندلك دعوسى تيله تصحيح نقل وايراد دليه مباشرت ايدجك
حضرت شيخدن نورانى غضب مشاهده ايدوب سكوت ايتدم وكردارمه پشيمان اولوب
چند انكه ملاطفه سلكنه سالك اولمغه تملق قلديم سودمند اولميوب بر دخى
اظهار اتديكم فاما خلق اچنده اظهار قلميوب خالى اولدقجه التفات بيورميوب
كدر قلب شريفلرين اشعار ايدرلردى بو حالده اوزره عادت شريفلرى ايله غمخانه
طرفه كليب ودميدم قلبمدن روحانيت منسلخ اولوب لذت عبادت وحلاوت
مناجات بالكليه واروب ارباب دنيادن بر مرد عامى سيرتن بغلدوقده جنابلرينه
صورت مخالفتك نكبتى اولدغن فهم ايدوب بالضروره صلح طريقيله شرف
پابوسى ميسر اولمجق يه خلق اچنده اظهار بيورميوب جنابلرينه خلوت اولدقده
بيورديلركه اى شيخ مسئله اكرچه صحيح ديدوكلردر اما شرط اتباع بومدركه تصحيح نقل
وبيان ادله اتمكه مباشرت ايدردك طلب استفاضه‌ده اولنه بولايق دكلدركه

شیخ خطا ایتدک دیدوکده همان خطای کندوکه نسبت ایدوب مسائل شرعیه‌ده خلاف منز
مسئله اذ وادر بو مسئله‌ده مختلف فیها ایشته دیو بزی تصدیق ایدوب شتافتن
خلاص اولیدک دیو سرزنش ایتدوکده نصکره بوقدر مخالفتده صحبتلرندن اجلیجی
بیوردیلرکه امدی انصاف قلسونکه اشبو مخالفتدن برو الی الآن قلبک نه حالده در
دیجک همین قلبمده قرارمکانتده ظلمات وساوس قرار ایتدوکین کریه وزار ایدیبایتدکوده
امدی حق سنک الکده اولمقله بکا شیخه مخالفت بوقدر شآمت ومضرتین مشاهده ایدوب
حق شیخ الله اولدیغی تقدیرجه اولان مخالفتک نکبت وشقوتین بوکه قیاس ایله دیو ارشاد سبیل
قلدیلر رحمه الله وبو وقعه‌ده بیان کتوردکه طالب صادق مرشد کاملده راه خدمتده
کیمه وبودخی معلوم اولاکه حضرت شیخ قدس سره بو شرینه ایدیکه بر مرید حقیقت شیخه واقف
اولسه هما اولمرید جفا وعتاب ایتمکه باشلرلردی تاکه شول اخلاق ذمیمه تلوثی ایله ملوث اولان
قلوب باعث جفا وشدت تقایرله پاک وظاهر اولوب شول جلد ملوث دباغ خانه‌ده برکات دباغتندن
طرف کلام الهی فلق سببیله مقبول عالمیان ومقبل تالیان اولدیغی کبی برکون اولکه استماع
سماع اشیا مداد طالبان ومقبل صوفیان ایدی لکن اشبو صوفی جفادن سیرت وفاشم اعتبار
ظاهر جفایه تحمل ایتیوب وادی حرماندن کذر ایلردی وحقیره دیرلردیکه انصاف شیخک بو مقوله
جفاسنه تحمل قلورمی دیو تحاشی شکلن ایدرلردی بنا علی ذلک برکونده حضرت شیخ
بو حقیره خطابا بیوردیلرکه ابتدا حالکده بنیم معاملاتم ویکا ظنک نیجه ایدی وشمدی
بکا مقدار معرفتک وفهمک نیجه دردیجک حسب حاله خبر ویروب دیدمکه ای شیخ جفا
وی مرشد وفا ابکیشه ابتدا حالمده ظنم بو ایدی وحدیث نفسم انصاف دردم شیخک
برکون جفاسنه تحمل ایدیه دیرتشه تحمل رجای عطاده ناکاه مستحق منع وجفا اولوردیو
حاشا جنابکزه سوء ایدردیم دیدوکده بیوردیلرکه واقعا اولدرکه بر مرید نیت فاسده
ایله بزمله بر معاملات بزنور ایدر برد انک فاسد مطلع اولوب جفالر

مکافات ایدرز اولدر ویشک قصور نجتینه تجنیبها اما مرید بوعزده دفرمن فهم عیوب
بزه سوء ظن ایدر اما ایا شمس شمدی بزه ظنک نذدر دیدکلرینده دیدیمکه ای معدن احسان
وفا وی مخزن عطا ومعرات الجفا شمدی ظنم بودرکه جنابکزه جفادن برمعاکره کسه
عدم شفقتدن عادی ایمش ودباغت اجلیچی بوملوثلره واقع اولا صورت شیخه تحتندن
صدکنجه ایرشمکن الا طالب وفا وین حقیره جوینده جفا اولمشدر والحمد لله الذی هدانا لهذا
ولا انبوا عتقادتدیم که انصاف کل حضرت شیخه تابوله بردم صحبت قلوب جفا مزه تحمل بیوررلرکه
صورت احسانده اساءتمز مضمر اولیجق ظاهر باطنده فسامشوب اولا افعال واقوالمز
نیجه اولوردیو انصاف خیرینی استماع بیوردقلرینده تحسین ایدوب بیوردیلرکه مرید اولا شیخک
معامله‌سین اشبو مرتبه اولشدر شیخه حضرتحقده معلکسی درست اولمز اکثر
بنی ادم جنابحقک صنعنده سر خفیسینی فهم ایتدکلرینه بنا مقام شکرده شکایت ایدوب
مکایدحمدیتده باعث مذمتلری اولوردیو مشایخک قدس الله اسرارهم فوائد جفالرینی بیان بیوردیلر
نور الله مرقده واطاب مضجعه واکر حضرت شیخدن صودر جیوتره بولدیغم عطیت کتابته کلسه
لاجرم مورث شآمت وباعث ملالت اولوردی در خانه کس است یک حرف بس است

مثنوی

الهی بو کتابم اوله مودود / دخی اسفار ابرارا بجرم معدود
اولشدر بونی ارباب قلوبه / که انلر ناظر اولمزلر عیوبه
چو یوقدر عیبی کوردم انی کامل / طوتر بر عیبه بیک حسنی مقابل
خله منجه اولوب نادان خفاش / سهای یک کوررشمدن اوقلمش
چو حق بین اولمیه بوقدر نتاجی / بوزر بر عیبله بیک طیبالی
سلوک اهلینه ایله بونی هادی / حجاب اصحابنه قلوب منادی
ایده سعی اهلنک شوقن زیاده / بطالت سوقنی صالیب کساده
فتو اهلینه قلوبی تا دیانه / اوله محرم حریم قدسیانه

ایدوب ارباب عرفانه موائد — بشارتجه بولالرهم فوائد
ایجوب الفاظ اقداحندن ابراد — بوکثرتده کورینه وحدت یاد
کتابم اولدیجون تاویل تغییر — اولالرمنّ سلوی بولدیتیسیر
دعالر اوله شاید بوخزینه — اوله قوت قیامته دفینه
ستورکم ارسال ایدر اولوم هدیات — عوضلو ویره اولوب البرّیات
بنی اخذات بوجرمله یارب — بنجبس ات بوغزمله یارب

قصیده

لاریب الهم سین هراشده پناهیسین — یوسوزده کواهیسین داناء سرّ دلها
انیت برهانم لمیّت عرفانم — کیفیت ایقانم سن کاشف مشکلها
ای غایت امنیت وی آخرهر نیت — بزلی فرونی قوت ای اوّل اولها
هر ایشده ظهورک وار هر راهه عبورک وار — هر یرده ستورک وار ای مخرج محملها
شهلوهمه عریانک جوینده احسانک — خواهنده یک نانک ای واهب سائلها
امرکله دونر افلاک قهرکله دورهم خاک — لطفکله بترهرجاک ای مرهم غائلها
ای ملک عدمه کاه هر کوشه ده دکاه — اولماسه کر احسانک ناقص دوشه کاملها
میخانه دن معبودتنخانه دن مسجوده — هر لده اولان موجود ای قبله عاملها
کول سندن الوب بوی جوی ولالاو خوش — بلبل تکدر بونی ای باعث غلغلها
[illegible] طلب هرعابد — ای صبره لی کایدای مطمح آملها
ای سنده هر بی کشتی و یا بجاهر خس — ای جانده ذی باس بوقوت راجلها
هرشی سنی ذاکر هرهب صنعکی شاکر — جمله سکا ناظر ای ایتام ارامل‌ها
بو شغلی و بو علوی کر جرقه و کر کلی — هب سکا دور میلی ای کافل جا فلها
بو خیمه قیل دیوان بو ذره یه دیر فرمان — عونکله ایدم طیران تا قلیه دکلها

مثنوی

بحمد الله کتابم بولدی انجام — اومادم بوله نفعی اهل اسلام

خدایا بو کتابی ایله میمون — غلط یازلمسون هم اولماموزون
کلیدی غذاء طبعم وجوده — اودم شکر ایلیوب واردم سجوده
چونقدی خاطریمه دوشمشدی تاریخ — بو نکله آدایدوب یازدم تواریخ
کتابم ختمنه جای اولدی سیواس — وقاه الله شر الجن والناس
الهی بو دیارک خاص و عامن — هدایت دست برله طوت مبانن
جناب قدسکه جذب ایله کر — اولالر نور ایمانیله انور
طریقتدن خواصه فتح باب ایت — اولرچون بردعامز مستجاب ایت
اخصینک کوزینی صقله حوادث — دوبیت اولمایه لر اشبو خلالدن
حکومت اهلنه ویر عدل و داد — سبیل حقده اتسونلر جهادی
قوتلی مکرمکرهدن امین ایت — لوا تحتنده اولماقه قیین ایت
اولشده عاقبت فخر جهانه — اولاوزقربتنده جاودانه

وصلى الله على دابطة الفيض محمد المصطفى ورسوله
المجتبى وامينه المقتدى وعلى اله
واصحابه نجوم الهدى وعلى سائر
الانبيا ما دامت الارض
والسماء

چونکه محروسهٔ سیواس احیاسنه دعالر اولندیغی کمنه وخویشمزدن براهل دانش على طريق الالتماس نیجه سیواسده وقریب اطرافنده ولایت وکراماتلری ظهور ایتمش اولیاء کرام واهل الله فخامدن نیجه مزارات متبرکه و زوایای مرجوع الاجا اولدیکی حالا تصرفات قدسیه وجاذبات روحانیه لری مشاهده دیرکتابک ختمنی انلر ذکریله موشح وثنالریله قلونی مروّح قلسک انشاالله اجابته عاده اوقع وحصول رجایه انفع

اولیدی دیدوکده کویا بو حقیره جناب حضرت ملهم الصواب اندلسات
تنبیه بنیه واقع اولوب واول تحت قبابلرنده مستور اولن کبارک ذکر جمیللرین
عین عطیت بیلوب بعونه تعالی شروع اولندی خصوصا جناب حضرت سیدنا صلی الله علیه وسلم
عند ذکر الصالحین تنزل الرحمة بیوردماغین ختم کتابم منزل رحمت مولی تعالی
مشاهده اولنوب ختامه مسک خبرندن بحمد الله روایح قدسیه و فوایح انسیه
استشمام اولندی **وبیلککه** محروسه سیواسک کنارنده اولا اصحاب رسولدن
صلی الله علیه وعلی آله واصحابه عبد الوهاب غازی و رفیقه فی الاسفار والمغازی مدفوندر
وقبه پرانوارلری مدد ارباب حاجات ومزار اصحاب مناجات اولمشدر رضی الله عنه
وقدس سره **ومعلوم اوله که** سعادتلو روم کملرینک سببی علی ما وجدت فی التاریخ
العهدة علی الراوی بودرکه جوانلغی عالمندن رسول اکرم صلی الله علیه وسلم سفرده
وحضرده خدمت ایدی کلمش ایدی واوچ دفعه حضرت صلی الله علیه وسلم عمرک اوزون
یا عبد الوهاب دیو طول عمریله دعا قلمشدی وبر سریه کوندردوکده علم نصرت شعار
وفرصت دثاری کندو ید مبارکه سید عبد الوهابک دستنه صونوب دعالر
بیورمشدی وبر بشریت مقتضاسیله حضرتک صلی الله علیه وسلم مرآت مجلالرینه
غبار غموم واقع اولوب اصحابک حضاره یاران عجایب صنع خدادن کورمش
واوراییسه سویلک دیو بیوردقلرنده همان عبد الوهاب قیامه کلوب یا رسول الله
سیاحتم زماننده رومه وارمشدم کوردم بر اقلیم که جبالی پر اشجار
وبعضیسی ذات اثمار وتجری من خلالها الانهار وبر یرمانند آب حیات چشمه‌لری
واودیه‌لرده اشمه‌لرکه کویا زلال ذرینه روح ریاحینه مروجی مورث الفتوح
وقرادعی انواع زروعدن دافع الحرج باغ وبستانی اصناف میوه‌دن مشحون
وکلستانی شکوفه شتادن کوناکون بهاری جنانه نشان دریغی

حرس

فرهنگ الوان قرالری بر بر بینه قریب ومعمور حوالیسی درلو منافع معمور
رجاللرنده اهالیسی محبت غربا ونساسی حسنده منتهی القصه اول ولایتک شأنت
کمزدن غیری عیبی یوق دیو وصف ایدوب نولیدی سلطانم اول ولایت
دار الاسلام اولیدی دیدوکده حضرت صلی الله علیه وسلم یا رب اول ولایتی
امتمه نصیب ایله دیو دعا ایدیجک همین جبریل امین علیه السلام نازل اولوب یا محمد
مژده اولسونکه اول ولایتلری سنک امتکه حضرت حق وعده بیوردی
وسندن ایکیوز بیل صکره روم شهرلرندن ملطیه نام شهرده اولاد کردن
جعفر نام بر پهلوان ظهور ایدوب ولایت رومدن چوق یله فتح ایدجکدر
دیدوکده اصحاب شاد اولوب همان عبد الوهاب طوروب یا رسول الله
عجبا بو کروهدن او زمانه ارشور وارمی اولادیجک جبریل امین علیه السلام
جواب بیوردیلرکه یا رسول الله اشبو سائل طول عمر ایله دعا بیوردیغک
دعا برکاتندن اول زمانه ایره‌جکدر وانلره غزالر قلجقدر واول جعفره
بو یلکه وصیت ارسالکوز حکمتدر دیدوکده حضرت صلی الله علیه وسلم جعفره امور
دینیدن وصیتلر بیوردوب رسالت دورندن ایکیوز سنه کجدوکده عبد الوهاب
وصیتی تسلیم ایتمک شهر ملطیه‌ده جعفره قوة شباینده پهلوانلق صددنده بولنوب
وامانتی تسلیم قلوب من بعد انده مفارقت ایتیوب ایله رومده غزالر ایدرک
محروسه سیواس قربنده واقع دیرشماس اوزرنده عظیم قتال اولوب باعث
جعفر کافر پهلوانلرندن احمر نام پهلوانه مصادف اولوب وجعفر غالب کلوب
قتل قلمشنده ایکن هدایت ربانیه یاری اولوب احمر پهلوان شرف ایمانه مشرف اولدقده
اول پهلوان جعفرک لقبین بطال اوروب جعفرده احمرک ادینی احمد طرآن قومشلردی
شمدی شهرلری بونامله اولمشدر واحمد طرآن وعبد الوهاب اولمعرکه‌ده بو ایکیسی شهید

دوشب احمد طرلن سیواسك جانب شرقیده بش میل مقداری صو وقچرمك دیمكله مشهور
ایلجه نك اوستنده قیا اوزره مدفوندر یزار و یتبرك رحمه الله و قدس سره اما عبد الوهاب
غازی شهید اولدقده نصكره جسم شریفلری نهره دوشوب و سیل جوار سیوله كتوروب
بر مدت ماشاء الله تحت رمالده مستور اولدقدن نصكره ارباب كشوفدن برعزیزه
عالم مثالده عبد الوهاب غازینه مدفن اولوب جسممزی اشبو سیلدن چقاردیو اشارت
بیوردقلرنده اول عزیز ده اعیانی جمع ایدوب محل مشار الیه حفر اولدقده جسم شریفلری
دم شهادته مخلوط ظهور ایتدوكده جمیع مسلمین بو كشفی عین كرامت بیلوب نهرك
اوستنده كی قیا اوزره دفن اولنمشدر و قبهٔ مباركه سی هر طرفدن مشاهده
و تربهٔ مباركه لرنده بر مهابت واردركه زائرلرندن هر كیم كورسه اهتزاز و اقشعرار
اوزره اولور و ساحه لرنده اجابت دعوات شهرت بولمغین اوان استغاثه
و ازمان استسقاده عامهٔ ناس انده چوق اثر عظیم مشاهده ایدرلر رضی الله عنه
و قدس سره و اوصل الینا بره و جامع كبیرك طرف قبلیسنده باباشاه مدفوندر
كرامات علیه ایله مشهوردر یزار و یتبرك رحمه الله و قدس سره و بینه داخل شهرده
خوجه امام مدفوندر فخر مسجد یزار و یتبرك رحمه الله و بینه داخل شهرده بابا
چوكانی مدفوندر یزار و یتبرك رحمه الله و بینه داخل شهرده شیخ چوبان مدفوندر
بقرب زاویه یزار و یتبرك رحمه الله و بینه خارج شهرك قبلیسنده شیخ ارزدوم دیمكله
معروف شیخ الشیوخ فرج سلطان جوارنده مدفوندر و لطیفه قبه یزار
و یتبرك رحمه الله و بینه خارج شهرك طرف قبلیسنده یوسف خلیفه مدفوندر و ضعیف
یوسف دیمكله مشهوردر یزار و یتبرك رحمه الله و بینه خارج شهرك
شرقیسنده شیخ عادل مدفوندر و لكرامات علیه یزار و یتبرك رحمه الله
و بینه جانب شرقیسنده علی بابا مدفوندر و لكرامات علیه یزار و یتبرك رحمه الله

و بینه خارج شهرك شمالیسنده شیخ شهاب الدین مدفوندر یزار و یتبرك رحمه الله
و بینه خارج شهرك شمالیسنده حاج شاهین مدفوندر كه عرفه كونی كعبهٔ شریفه ایندن سنه
حلوا التوب بینه عید شریفده بونده حاضر اولمشدر یزار و یتبرك رحمه الله و بو جمله
كرامات عالیه صاحبلریدر و لكن خوفا من الاطناب ذكر اولنمادی زیرا مراد بونلرك
ذكر جمیللریله تبرك و تیمن ایدی كما سبق بحمد الله اولمراد حاصل اولدی

اللهم ارحم و قدس ارواحهم القدسیة و شرفهم بالمشاهدات
الانسیة و ارزقنا بهم التلاق تحت اللواء استجب دعائنا
یا ربنا و یا مولانا و صلى الله على افضل المكونات
و اشرف المخلوقات محمد صاحب الایات القاطعات
و المعجزات الباهرات و على اله و اصحابه نجوم
الهدایات و رجوم ارباب الغوایات و قد
وقع اتمام التالیف بعون الله و منه
فی الیوم الثالث من رجب عام
الف و اربع سنین
اللهم بارك لی كتابی
و ارحم من نظر الیه و من كتب
منه و لمن دعا
للمصنف
امین امین
امین
بمنه

وقع الفراغ منه ... سنه ست و ستین و مائه و الف من هجرة النبویة